

वर्ष-१, अंक-१
माण्डवी शैक्षिक दर्पण
(माण्डवी गाउँपालिकाको मुख-पत्र)

संरक्षक

सूर्यप्रसाद भुसाल
जि.शि.अ.

सल्लाहकार

श्रीधर रोका
माण्डवी गा.पा अध्यक्ष
दुर्गाबहादुर खड्का
वि.नि.

प्रधान-सम्पादक

बोधिराज घिमिरे

कार्यकारी सम्पादक

गङ्गाराम भण्डारी

सदस्य

जीतबहादुर रोका
पदमा घिमिरे
कृष्णबहादुर बस्नेत
सीमा रिजाल

आर्थिक समिति

जगन्नाथ गौतम
बद्रीप्रसाद तिवरी
शान्ता सापकोटा
डिल्लीराज अधिकारी
माधवा शर्मा

प्रकाशक

जिल्ला शिक्षा कार्यालय
(माण्डवी गाउँपालिका)
प्यूठानं

संरक्षक	: -सूर्यप्रसाद भुसाल
सल्लाहकार	: - श्रीधर रोका
	: दुर्गाबहादुर खड्का
प्रधान-सम्पादक	: -बोधिराज घिमिरे
कार्यकारी-सम्पादक	: -गङ्गाराम भण्डारी
कृति	: - माण्डवी शैक्षिक दर्पण
विधा	: -मुख-पत्र
सर्वाधिकार	: -प्रकाशकमा
प्रकाशक	: -जिल्ला शिक्षा कार्यालय, माण्डवी गाउँपालिका, प्यूठान ।
कम्प्युटर	: -खिम बहादुर घर्ति, गणेश मा.वि.माण्डवी गा.पा.वडा नं.-१, तिराम ।
संस्करण	: -प्रथम २०७४ कार्तिक
मूल्य	: -रु.२००/-
प्रति	: ३००
मुद्रण	: - ऐरावती प्रकाशन, काठमाण्डौ मो.९८५११३८१६९

सम्पादकीय

संस्कृतमा एउटा भनाइ छ, -“क्लेशः फलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते ।” यसको अर्थ हुन्छ, “कुनै काममा मिहिनेत गरेर त्यो काम सफल भयो भने सम्पूर्ण थकाइ मेटिन्छ र फेरि नयाँ बल पलाउँछ ।” अहिले हामीलाई सफलताको अनुभूति भएको छ, किनभने प्यूठान जिल्लाको साविकको तिराम स्रोत केन्द्रले विभिन्न बाधाहरु बाट सिंगौरी खेल्दै पहिलो पटक ‘मति शैक्षिक दर्पण’ प्रकाशन गरेको थियो । अहिले देशको संघीय संरचनानुसार माण्डवी गाउँपालिकामा समाहित भए पश्चात यस गाउँपालिका अन्तर्गतका २८ वटा विद्यालयको साभा मुखपत्रको रूपमा “माण्डवी शैक्षिक दर्पण” नामाकरण भई प्रकाशन हुन थालेको छ ।

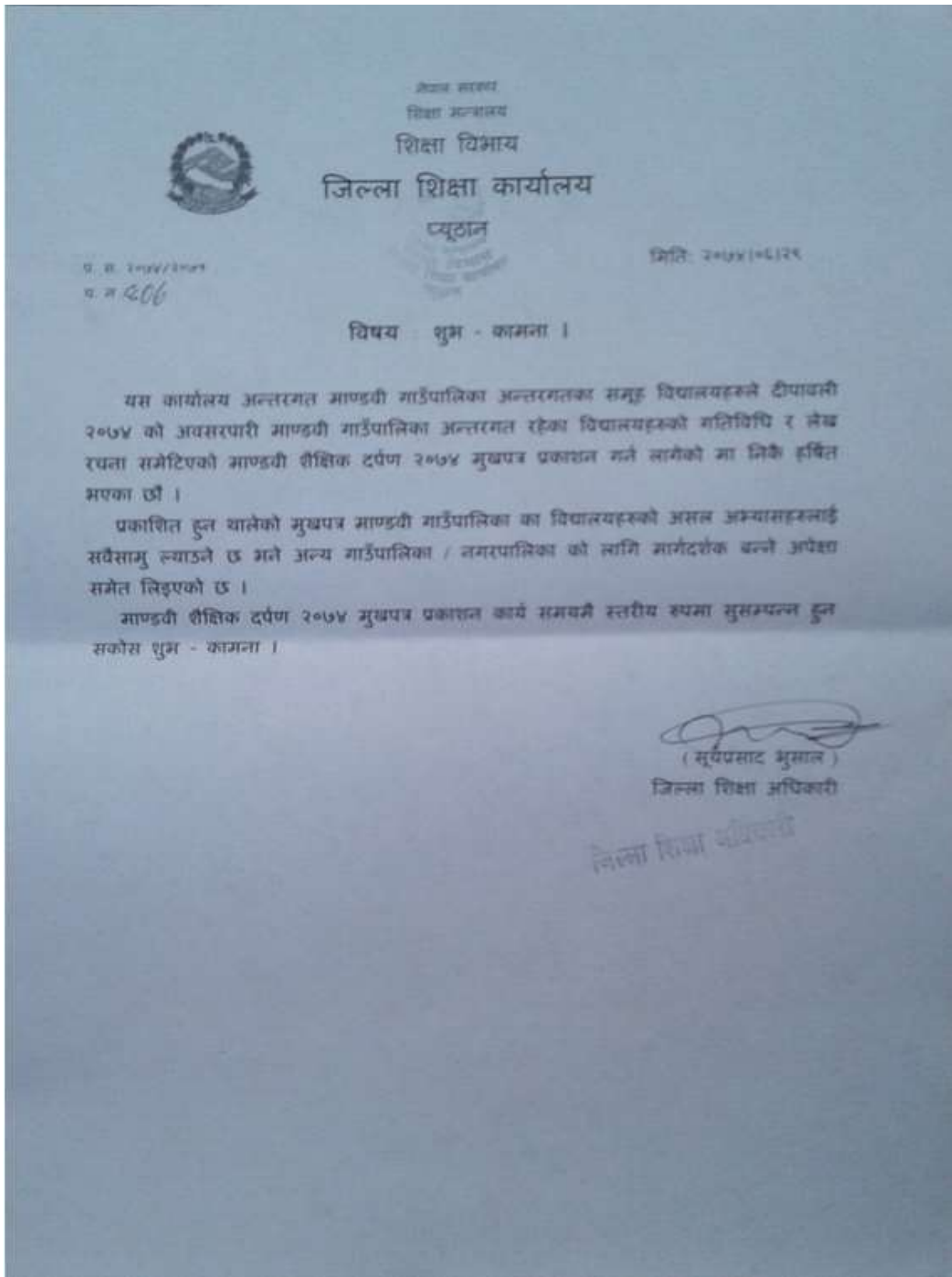
मानवमा आन्तर्निहित क्षमताको प्रस्फुटन गर्ने र उसलाई जीवन जिउने कला सिकाउने प्रमुख माध्यम भनेको शिक्षा नै हो । यस अन्तर्गत व्यक्तिलाई साहित्य, सङ्गीत, कला, दर्शन आदि विषयक्षेत्रहरुमा अगाडि बढाउँदै लैजाने कार्यमा विद्यालयको अहम् भूमिका रहन्छ । यी विषय क्षेत्रहरु विद्यालयीय वैषयिक ज्ञानले मात्र पूर्णता नहुने हुँदा यस पत्रिका मार्फत विद्यार्थीमा तार्किकता, चित्तनशीलता, सिर्जनशीलता जस्ता विशिष्ट गुणहरुको विकास गर्ने उद्देश्य लिएको छ । यसका साथै यस गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरुको गतिविधि, सिकाइ उपलब्धि तथा तथ्याडुक्कगत विवरणहरुको जानकारी दिने उद्देश्य समेत लिइएको छ ।

‘माण्डवी शैक्षिक दर्पण’ प्रकाशन गर्नका लागि विद्वान, सिर्जनशील तथा जिज्ञासु स्रष्टाहरुले समयमै आफ्ना अमूल्य लेख रचनाहरु उपलब्ध गराई सहयोग गरेकोमा आभार प्रकट गर्दछौं । यसभित्र कतिपय कुराहरु पूर्णरूपमा आउन नसकेको तथा छुट्टन गएको र नसमेटिएको पनि आभाश भएको छ । यसलाई आगामी अड्कहरुमा समेट्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

अन्त्यमा यस स्मारिकालाई मूर्तरूप प्रदान गर्न सहयोग गर्नु हुने विज्ञापनदाता, लेखक तथा कम्प्युटर टाइपिस्टलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं । त्यसैगरी स्मारिकालाई जीवन्त बनाई पुस्तकाकार दिई मुद्रण गर्ने ऐरावती प्रकाशन काठमाण्डौलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यो प्रकाशन गर्न प्रोत्साहन गर्ने जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षक, कर्मचारी वर्गका साथै प्रत्यक्ष/परोक्षरूपमा सहयोग गर्ने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । स्मारिका तयार पार्ने क्रममा विभिन्न किसिमका त्रुटिहरु नहोलान् भन्न सकिदैन । विज्ञ पाठकहरुद्वारा अज्ञानवश हुन गएको गल्ती प्रति क्षमा हुने नै छ । आगामी अड्कमा सुधाने मौका दिनको लागि रचनात्मक सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गर्दछौं ।

..... धन्यावाद ।

- सम्पादक मण्डल

विषय -क्रम

०१.माण्डवी गाउँ पालिकाको परिचय	श्रीधर रोका नारायण पौडेल	१
०२. गुणस्तरीय शिक्षाका चुनौतिहरु	सूर्यप्रसाद भुसाल	२१
०३. नेपाली भाषाको मानकीकरण; एक सिंहावलोकन	गंडुगाराम भण्डारी	२३
०४. समस्या अध्ययन विधिको एक परिचय	जीतबहादुर रोका	२७
०५. माण्डवी गाउँपालिकाको समूह विद्यालय हरुमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरण	बोधिराज घिमिरे	२९
०६. गणेश माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं १ तिराम प्यूठान	जगन्नाथ गौतमं	४०
०७. राष्ट्रिय गित नेपाल आमा	कमल के.सी.	४३
०८. गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१, तिराम प्यूठान	दीपप्रकाश चौधरी	४४
०९. नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.वडा नं. १ थक्लेनी प्यूठान	कमल गिरी	४७
१०. लोकभक्त प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं १ सिमलचौर, प्यूठान ।	सृजना विष्ट	४९
११. अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा वडा नं १ कुमाल्टार, प्यूठान	डिल्लिराज अधिकारी	५१
१२. आधार प्राथमिक विद्यालय धनचौर, मर्कावाड-३ प्यूठान	यमबहादुर गौतम	५४
१३. बालज्योती प्राथमिक विद्यालय मर्कावाड-७ प्यूठान	लोकी पुन मगर	५६
१४. सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गाउँपालिका वडा नं.-२, मर्कावाड,प्यूठान	भगवता मल्ल	५८
१५. नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं-२ मर्कावाड प्यूठान ।	श्यामबहादुर परियार	६३
१६.श्री गणेश आधारभूत विद्यालय, माण्डवी गा.पा वडा नं २ ठिकावन प्यूठान	पद्मा घिमिरे	६५
१७. ने.रा.प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं २ ढाड प्यूठान	विश्वराज रिजाल	६९
१८. माध्यमिक विद्यालय माण्डवी, माण्डवीगाउँपालिका ३, नयाँगाउँ	मेघराज पौडेल	७१
१९. भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी- ३ जस्पुर प्यूठान	पदमबहादुर घर्ति	७७
२०. कृष्ण ने.रा.आधारभूत विद्यालय, माण्डवी गाउँपालिका ३, मार्सिवाड	विमला पौडेल	७९
२१.रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं.३ आँपचौर प्यूठान	कृष्णबहादुर बस्नेत	८२
२२. यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं.४ प्यूठान	घम्मरबहादुर अधिकारी	८५
२३. परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.वडा नं.३ सल्लिकोट प्यूठान ।	छमा पुन	८७
२४. कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी- ४ धोबाघाट प्यूठान	नारायणबहादुर अधिकारी	८९
२५. जनज्योति प्राथमिक विद्यालय ,माण्डवी- ४, धनचौर, प्यूठान	शान्ता सापकोटा	९२
२६.स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ४ सिरवारी प्यूठान	जायश्वर वली	९४

२७.सरस्वती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ४,मुकचौर प्यूठान	सूनिता नेपाली	९६
२८. ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं.४, डाँडाकटेरी	टंक पोखेल	९८
२९.श्री ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५ रम्दी जुजेनेटा प्यूठान	दधिराम पोखेल	१००
३०. बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं.५तिग्रा प्यूठान	कैलाश आचाय	१०३
३१. खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ५ रम्दी चिन, प्यूठान	टोप बहादुर मल्ल	१०६
३२. ज्योती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ५ चकचके, प्यूठान	केशवराज शर्मा	१०९
३३.सून सून भाइबहिनी बाबू नानी हो	डिल्लीराज अधिकारी	१११
३४.स्थानीय तह र सामुदायिक शिक्षा	भरतमणि न्यौपाने	११२
३५. बाल गीत	डिल्लीराज अधिकारी	११४
३६.भनी छुन् मेरी आमा	काशीराम पोखेल,	११५
३७.हामी विद्यार्थी	श्रद्धा पोखेल,	११६
३८.समयको सारङ्गी	भवानी पौडेल	११७
३९.रेडक्रस तिमिलाई साधुवाद छ	काशीराम पोखेल,	११८
४०.गजल	दिपेन्द्र राज अधिकारी	११९
४१. कमिलावाट सिक्नुपर्ने पाठ	लोकमणी अधिकारी	१२०
४१. विज्ञानका पाठ सम्बन्धी केही जानकारी	जगन्नाथ गौतम	१२२
४२. गजल	लोकमणी अधिकारी	१२३
४३. प्रेरक वैज्ञानिक व्यक्तित्वहरु	बद्रीप्रसाद तिवारी	१२४
४.प्राथमिक तहमा पठन सिप विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा शिक्षकको भूमिक	विमला घिमिरे (पौडेल)	१२५
४५. मारुनी लोक नाटकको सङ्क्षिप्त चिनारी	मीन बहादुर पुन मगर	१२६
४६. “कवि र कविता”	मीनराज अधिकारी	१३१
४७. गजल	खिमानन्द पोखेल	१३१
४८.नदी कौशिला	डिल्लीराज अधिकारी	१३१
४९. True Love	Thakur Prasad Nepali	१३२
५०. English language teaching in Nepal: Issues and solution	Pimlal Bhandari	१३३
५१.Professionalism in Teaching	Jayanta Ghimire	१३४
५२. शिक्षा र महत्व	इन्द्रमणि आचाय	१३७
५३. शिक्षक सेवा आयोगबाट मिति २०७३/०३/०४ मा सञ्चालन गरिएको माध्यमिक तहको नेपाली विषयको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाका प्रश्नका उत्तरहरु		१३८
५४. माध्यमिक तह, तृतीय श्रेणी शिक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा, २०७३ Subject: Mathematics	Shiv Raj Pandit	१५०
५५. माण्डवी गाउँपालिकाको शैक्षिक सुधार कार्ययोजना २०७४		१६३
५६. जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठान विद्यालय वर्गीकरणको प्रयोजनका लागि मूल्याङ्कन सूचकहरु		१६४
५७.प्यूठान सनराईज एकेडेमीमाण्डवी गाउँपालिका-३, लामाचौर प्यूठान	लंक बहादुर नेपाली	१६९
५८.माण्डवी ईडलिस बोर्डिङ स्कूल माण्डवी गाउँपालिका-३, जस्पुर प्यूठान	चन्द्र बहादुर कार्की	१७१

माण्डवी गाउँपालिकाको परिचय

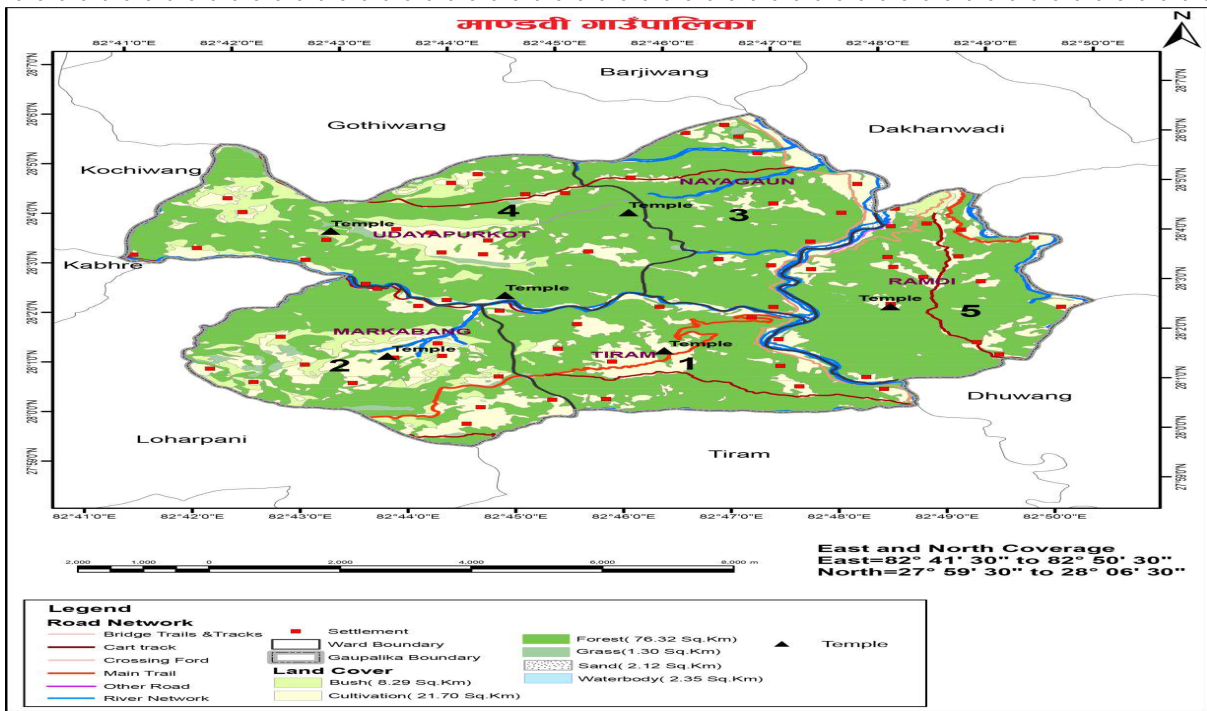
श्रीधर रोका, माण्डवी गा.पा., अध्यक्ष
नारायण पौडेल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१ सक्षिप्त परिचय

माण्डवी गाउँपालिका नेपालको पुरानो प्रशासनिक विभाजन अनुसार प्यूठान जिल्लामा र हाल ५ नं. प्रदेशमा पर्दछ । माण्डवी गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले $८२^{\circ}४१'३०''$ देखि $८२^{\circ}५०'३०''$ र पूर्व देशान्तरसम्म $२७^{\circ}५९'३०''$ देखि $२८^{\circ}६'३०''$ उत्तरी अक्षांशसम्म अवस्थित छ । ११३.०८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस माण्डवी गाउँपालिकाको उत्तरमा स्वर्गद्वारी र प्यूठान नगरपालिका पश्चिमतर्फ दाङ जिल्ला, दक्षिणमा सरुमारानी गाउँपालिका र पूर्वमा ऐरावती र मल्लरानी गाउँपालिका रहेका छन् । नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार मिति २०७३/११/२२ गते साविकका गाविसहरु तिराम (१-४), मर्कावाङ, नयाँगाउँ, रम्दी र उदयपुरकोट गाविसहरु समेटेर माण्डवी गाउँपालिका घोषणा गरिएको थियो । शैक्षिक हिसाबमा यस गाउँपालिकामा सामुदायिक र संस्थागत गरी ४ वटा मा.वि, ६ वटा नि.मा.विर १८ वटा प्रा.विगरी जम्मा २८ वटा शिक्षण संस्थाहरु सञ्चालित छन् जसमा १ प्रा.वि र १ नि.मा.वि.मात्र संस्थागत रहेका छन् । प्यूठान जिल्लामा नयाँ गठन भएका गाउँपालिकाहरु मध्ये विकासका सम्भावना बोकेको गाउँपालिका रहेको छ । साथै सचेत राजनैतिक दल र उत्प्रेरित गाउँपालिकावासी समेत यो गाउँपालिकाका दीगो विकासको विकासका श्रोतका रुपमा रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजाती तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरुको बसोबास रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी मगर जाति ६,०७२ जना (४०.३२ प्रतिशत), दोस्रोमा क्षेत्री ४,४८५ जना (२९.७८ प्रतिशत) र तेस्रोमा कामी १,७३२ (११.५० प्रतिशत) हरूको बसोबास रहेको छ ।

यस गाउँपालिकामा ५ वडाहरु रहेका छन् । गाउँपालिकाको सहरी क्षेत्रको रुपमा विकसित भएका क्षेत्रहरुमा व्यापार, उद्योग, कलकारखाना, प्राकृतिक श्रोत तथा सामाजिक महत्वका क्षेत्रहरु रहेका छन् । औषत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अर्को मुख्य श्रोतको रुपमा वैदेशिक रोजगारी पनि एक हो । परम्परागत प्रणालीको कृषि व्यवसायको विकल्प खोजिरहेका यहाँका बासिन्दा आधुनिक जीवनशैलीमा रमाउन थालेका छन् । स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशिने बढिरहेको छ ।

यस गाउँपालिकामा आधारभूतदेखि उच्च शिक्षासम्म प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्था रहेका छन् । प्राविधिक शिक्षा र माथिल्लो तह अध्ययनका लागि यस गाउँपालिकाका स्थानीय विद्यार्थीहरु अन्य छिमेकी नगरपालिका/उपमहानगरपालिका तथा जिल्लामा जाने गरेका छन् । अधिकांश घरमा विद्युतीकरण भएको भएतापनि केही सिमान्तकृत वर्गमा रहेका नागरिक भने विद्युतीय उपभोगको पहुँचमा पुग्न सकिरहेका छैनन् । योजनाबद्ध विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा आवश्यक आर्थिक व्यवस्थापनमा कठिनाई हुनुले यस गाउँपालिका क्षेत्रको अपेक्षित विकास हुन सकिरहेको देखिँदैन । विभिन्न समुदाय, जातजातीका मानिसको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा विभिन्न चाडपर्व मनाउने गरिन्छ । दशैं, तिहार, माघी, होली, कृष्णजन्माष्टमी, बकरइद, आईतबारी, बुद्धजयन्ती, क्रिष्मस आदि यहाँका प्रमुख चाडपर्वको रुपमा रहेको पाईन्छ ।

२.२ भौगोलिक अवस्थिति

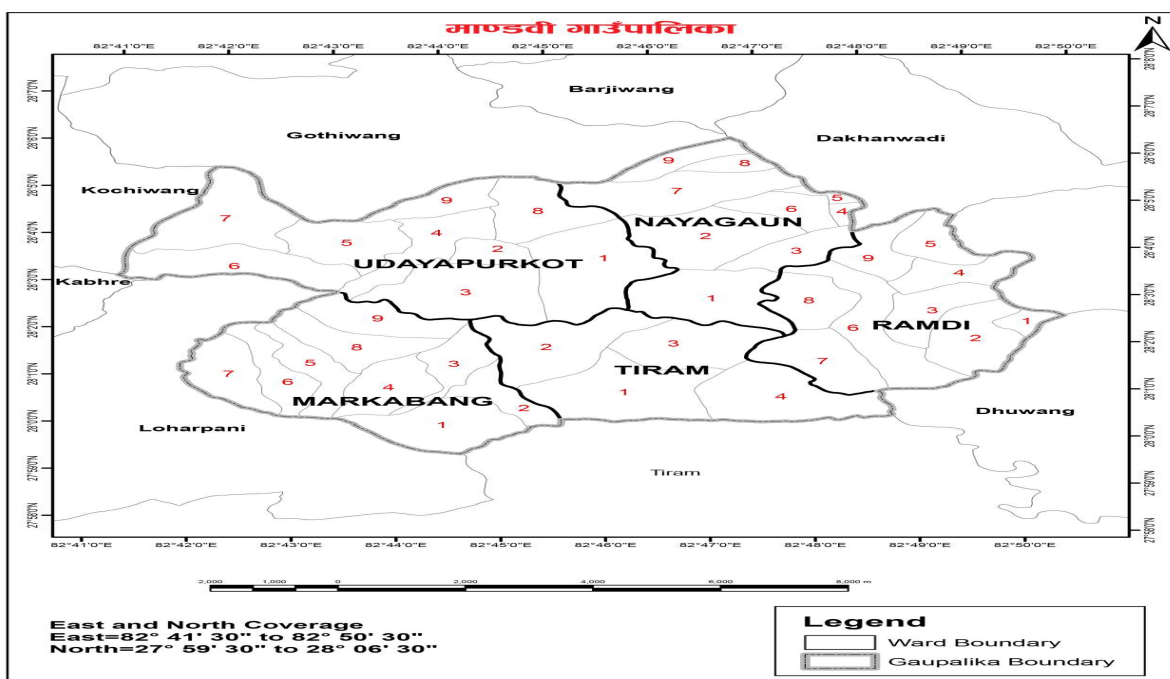
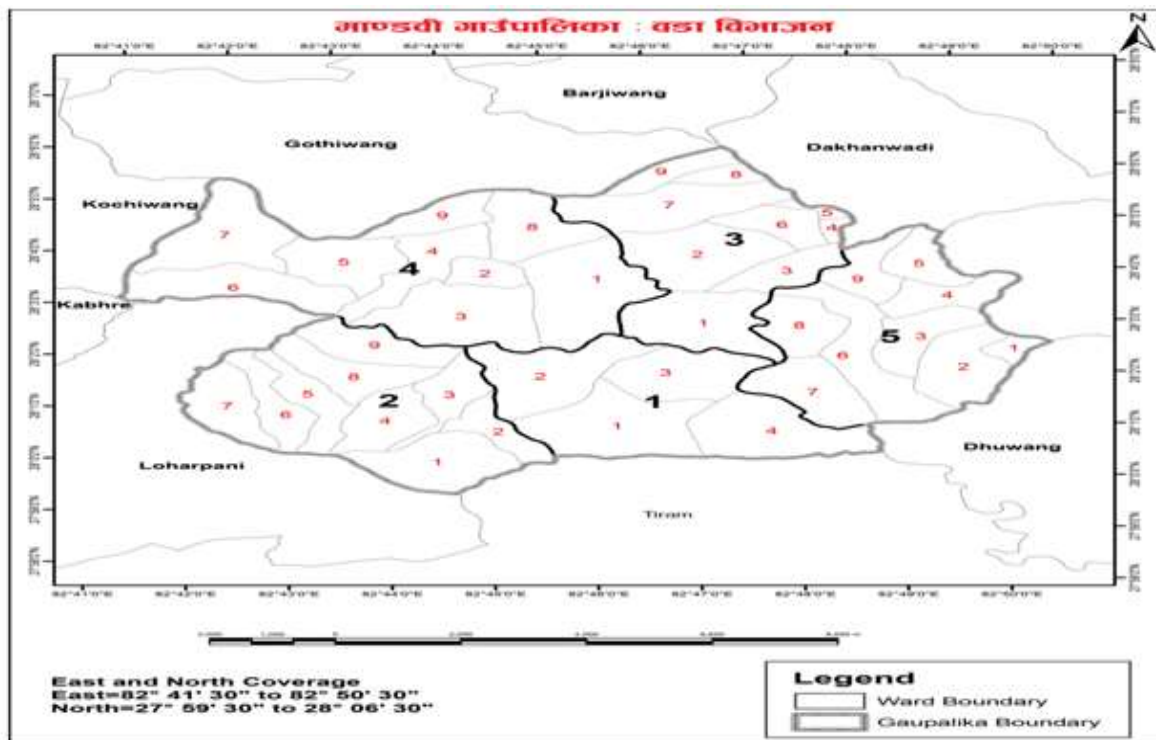
माण्डवी गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले $८२^{\circ}४१'३०''$ देखि $८२^{\circ}५०'३०''$ र पूर्व देशान्तरसम्म $२७^{\circ}५९'३०''$ देखि $२८^{\circ}६'३०''$ उत्तरी अक्षांशसम्म अवस्थित छ। यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ४९२ मिटर उँचाईदेखि १८८२ मिटरसम्मको उँचाईमा अवस्थित छ। प्यूठान जिल्लामा अवस्थित ११३.०८ व.कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस माण्डवी गाउँपालिकाको उत्तरमा स्वर्गद्वारी र प्यूठान नगरपालिका, पश्चिमतिर दाङ जिल्ला, दक्षिणमा सरुमारानी गाउँपालिका र पूर्वमा ऐरावती र मल्लरानी गाउँपालिका रहेका छन्। पहाडी क्षेत्रमा पर्ने गाउँपालिकाको खेतियोग्य उर्वर जमिनले ओगटेको भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा बस्ती विकासको प्रभावले जग्गा टुक्रिने क्रम बढेको छ। जंगल र जलाधार क्षेत्रको कर्म नभएको यस गाउँपालिकाको परिसरमा सानाठूलोगरी धेरै खोला तथा नदीहरू रहेका छन्।

२.३ राजनैतिक तथा प्रशासनिक केन्द्र

सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको नमूना बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको सङ्ख्या तथा सिमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३ पुस २२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन अनुसार माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा देहाय बमोजिम साविकका गाविसहरू तिराम (१-४), मर्कावाङ, नयाँ गाउँ, रम्दी र उदयपुरकोट गाविसहरू समेटेर ५ वटा वडाहरू कायम गरिएको हो। हाल माण्डवी गाउँपालिकाको संरचना यस प्रकार रहेको छ।

तालिका नं १ माण्डवी गाउँपालिकाको वडा विभाजन

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स.र न.पा.	साविकको वडा नं.
१	तिराम	१-४
२	मर्कावाङ	१-९
३	नयाँगाउँ	१-९
४	उदयपुरकोट	१-९
५	रम्दी	१-९

२.४ भूक्षेत्र (टोपोग्राफी)

२.४.१ माटोको बनावट र उर्वराशक्ति

माण्डवी गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ११३.०८ वर्ग कि.मि. मा २१.७० वर्ग कि.मि. खेतीपातीको लागि उपयोग भएको देखिन्छ। करीव ७६.३२ वर्ग कि.मि. जमिन वनजंगलले ओगटेको छ भने २.३५ वर्ग कि. मि. जलक्षेत्रले ओगटेको छ। प्राकृतिक सम्पदाको हिसाबले यो गाउँपालिका कृषिको लागि उपयुक्त उर्वर माटोको धनी हुनुको साथै राम्रो जलाधार भएको गाउँपालिका हो। गाउँपालिकाको प्रमुख खाद्यान्न तथा अन्न बालीमा धान, गहुँ, मकै, कोदो, मास, मुसुरो, अरहर, तोरी आदी हुन्।

२.४.२ भू-आकृति तथा माटोको वनोट

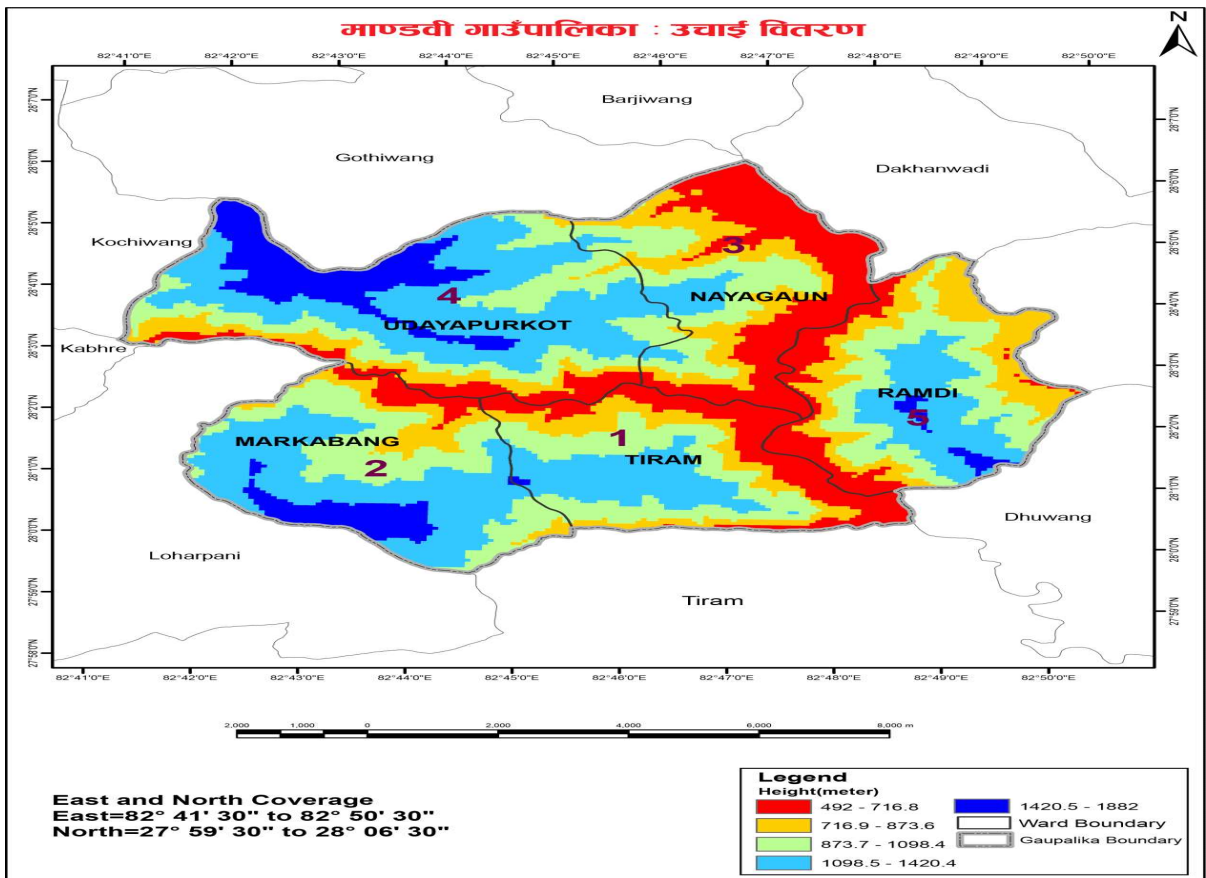
माण्डवी गाउँपालिका हालको नयाँ संरचना अनुसार प्रदेश नं. ५ अन्तर्गत रहेको पहाडी जिल्ला प्यूठानमा पर्दछ । गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ४९२ मिटर उचाईदेखि १८८२ मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित रहेको छ । यो जिल्लाको दक्षिण भागमा चुरे क्षेत्र, पश्चिममा महाभारत पहाड पर्दछ, भने उत्तरी भू-भाग तल्लो हिमाली क्षेत्र पर्दछ ।

(क) पहाडी भाग (९१५-१८८२ मि.)

९१५ मीटर उचाईदेखि २१३४ मीटरसम्मको भाग पर्ने स्थान पहाडी भागमा पर्दछ । स्वस्थकर हावापानी समेत भएको यस भेगमा पाखो बारीमा समेत राम्रो खेती हुन्छ । घनावस्ती भएको यस भागमा मकै, गहुँ, धान, कोदो, आलु उत्पादन गरिन्छ । यस भेगको जंगलमा कटुस चाँप, ओखर चिउरी, पिपल टिमुर, चिलाउने, साल आदिका रुख पाइन्छन् । सबै किसिमका जात जातिका बसोबास यस क्षेत्रमा पाइन्छ ।

(ख) बेसी (४९२-९१५ मि.)

समुद्री सतहबाट ४९२ देखि ९१५ मि. उचाई सम्मको भाग लाई माण्डवी गाउँपालिकाको बेसी भाग हो । तराई तथा भित्री मधेशको समेत हावापानी पाउने यस भेगमा समथर खेतबारी रहेको र राम्रो खेती हुन्छ । घनावस्ती समेत रहेको यस क्षेत्रमा व्यापारिक क्रियाकलाप फस्टाउनुको साथै साना घरेलु उद्योगहरु समेत रहेका छन् । साल, शिरीस, वैदार, बाँस, निगालो, चिउरी आदिका रुखहरु पाइन्छन् भने मकै, गहुँ, धान खेती गरिन्छ ।

२.४.३ हावापानी

जलवायुको हिसाबले यस गाउँपालिकामा उष्ण तथा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी रहेको छ । प्रदेशीय हावापानी पाइएता पनि बाह्रै महिना एकैनासको हावापानी छैन । चैत्र महिनादेखि आश्विनको सुरुसम्म गर्मी हुन्छ । आश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ भने मंसिर, पौष र माघमा निकै जाडो हुन्छ । जेष्ठको अन्त्यदेखि आश्विनको सुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गर्छ । गर्मीयाममा यहाँको तापक्रम

औषत अधिकतम ३२.४ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्छ भने हिउँदमा न्यूनतम ८.० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्छ । यस गाउँपालिकाको १२ महिनाको औषत तापक्रम र वर्षाको विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

माण्डवीको तापक्रम

सि.न.	महिना	औषत अधिकतम तापक्रम	औषत न्यूनतम तापक्रम	वर्षा मि.मि.	सापेक्षक आर्द्रता
१	वैशाख	३२.४	१९.३	८८.३	४६.९
२	जेष्ठ	३१.२	२३.१	२४७.८	८७.८
३	आषाढ	३१.२	२३.५	४४८.७	९०.१
४	श्रावण	३०.१	२२.७	४३३.३	९०.८
७	भाद्र	३२.३	२१.०	१४८.५	८९.५
६	आश्विन	२४.०	१७.५	७२.६	८४.५
७	कार्तिक	२६.५	११.०	०.०	७८.४
८	मंसिर	२२.८	८.२	०.०	८७.०
९	पुष	२१.६	८.०	२२.३	८५.९
१०	माघ	२२.५	९.४	३१.०	८४.९
११	फाल्गुण	२४.८	१२.०	०.०	७८.१
१२	चैत्र	३०.७	१४.८	६५.९	७४.५

२.५ भू-क्षेत्रको वर्गीकरण

माण्डवी गाउँपालिकाको भूमिलाई भू-वनौट, प्रणाली, तथा भू-स्खलन जस्ता प्रवृत्तिका आधारमा अध्ययन गर्दा भूमिको वर्गीकरणलाई त्यसको उपयोगको सम्भाव्यता र सघनता घट्टै जान] (Degradation) क्रममा राखिएको छ । अर्को शब्दमा, भू-स्खलन वा भू-क्षयीकरणको प्रवृत्ति भूवनोट अनुसार फरक पर्दै जान्छ । त्यसै क्रमले भूमिको स्थायित्वलाई मजबुत बनाउने उपायको भौतिक लक्षण (Physical characteristics) का आधारमा निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ:

क) Slope 1°-5° (माटोको गहिराई पर्याप्त भएको, पानीको निकास राम्रो गरी हुने कान्छा वनाई खेती गर्न सकिने) यस्तो जमिनमा माटोको गहिराई पर्याप्त हुन्छ र पानी सतहमा तथा अर्धभूमिगत अवस्थामा समेत सजिलै निकास हुन्छ । मनसुनी खेती गर्नका लागि यस्तो भूमिमा गराहरू बनाउनु पर्दछ । सतहगत जलप्रवाह एवं अर्धभूमिगत पानीको निकासलाई भू-क्षय हुन नपाओस भनी नियन्त्रणका उपायहरू अपनाउनु पर्दछ । माटोका भौतिक गुणहरू तथा जमिनको भिरालोपनका कारण वर्षाको पानीवाट नयाँ खोल्सीहरू वन्ने र ती खोल्सीहरू प्रकारान्तरमा चौडा हुँदै गएर भू-क्षयको प्रवृत्ति बढ्ने हुनाले यस वर्गको जमिनको संरक्षण गर्न विशेष ध्यान दिनु पर्दछ ।

यस वर्गको जमिनमा पराम्परागत, मध्यम वा आधुनिक विधिबाट खेती गर्न सकिन्छ। मनसुनको समयमा हुने वर्षाका कारण चरन तथा वनस्पतिलाई पनि मनगरे फाइदा पुग्दछ। यस्तो जमिनमा धान खेती गर्न सकिन्छ। सिंचाइ सुविधा उपलब्ध भएको छ भने मोटो दानादार भएको अवस्थामा समेत धानवाली लगाउन सकिन्छ। सिंचाइ भएमा हिउँदे एवं बसन्ते वाली पनि लगाउन सकिन्छ।

ख) Slope 5°-30° (माटोको गहिराई ५०-१०० से.मी. भएको, पानीको निकास राम्रो हुने, कान्ला वनाएर मात्र खेती गर्न सकिने)

5°-30° स्लोप रहेको, पानीको निकास राम्रो हुने गरेको तथा माटोको पत्रको गहिराई ५० से.मी. देखि १०० से.मि. सम्म रहेको जग्गा यस वर्गमा पर्दछ

यस वर्गको जमिनमा पहिरो जाने, जमिन भासिने जस्ता भू-क्षयीकरणका प्रवृत्तिहरू सामान्यरूपमा देखा परिरहन्छन्। त्यसैले जमिनलाई सामान्यरूपमा व्यवस्थापन नगरिएमा यस्ता प्रवृत्तिमा भन् वृद्धि हुने हुन्छ। वन, वनस्पतीका लागि यो जमिन त्यति सहज हुँदैन। गाईबस्तुको आवत-जावतबाट भू-क्षयीकरणमा वृद्धि हुने हुनाले चरन विकासलाई यस प्रकारको जमिनमा प्रश्रय दिन ठीक हुँदैन। तर, पालैपालो निश्चित स्थानहरूमा गाईबस्तु थुनेर चराउने हो भने त्यसले जमिनको उत्पादकत्वमा सघाउ पनि पुऱ्याउन सक्दछ।

यस प्रकारको जमिनमा विशेष गरी मनसुन खेतीका लागि भू-क्षय रोक्न गद्दाहरू वनाउनु अनिवार्य हुन्छ। यसमा खेतीका परम्परागत र मध्यमस्तरीय प्रविधि नै अपनाउनुपर्ने हुन्छ। यस प्रकारको भिरालोपन भएको जमिनमा खेती गर्दा माटोको भौतिक गुणहरूसँग व्यवस्थापन सिको सम्मिश्रणले मुख्य भूमिका खेलेको हुन्छ। सिंचाइको प्रयोग नियमित रूपमा पहिलेदेखि नै भइरहेको खण्डमा सिंचाइ गर्दा भू-क्षयको समस्या आउदैन, तर नयाँ सिंचाइ प्रणाली शुरु गर्ने हो भने शुरुमा सावधानी अपनाउनु पर्दछ। अलिकति पनि बढी सिंचाइ भएको खण्डमा भू-क्षयीकरणको प्रवृत्ति तुरुन्त शुरु हुन सक्दछ।

ग) Slope = 30° -40° माटोको गहिराई २० से.मी. मात्र भएको, पानीको निकाससहज भएको तथा जमिनको भिरालोपन ३०० (१.७ मिटरमा १ मी.) भन्दा बढी भएको, काठ दाउरा उत्पादन गर्न उपयुक्त।

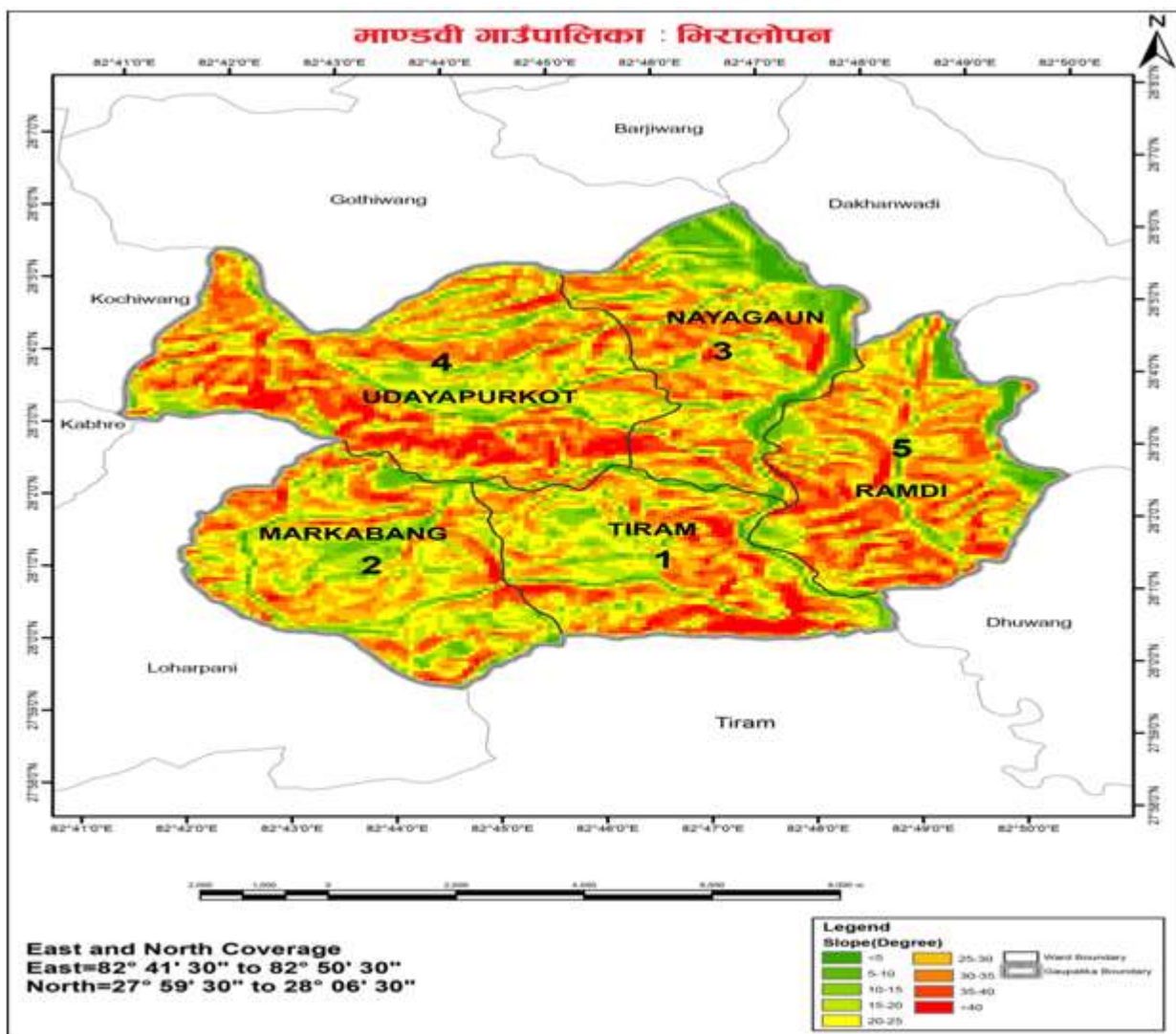
माटोको पत्र २० से.मि. मात्र गहिराई भएको पानीको निकास सहज भएको तथा जमिनको भिरालोपन 30° (१.७ मिटरमा १ मि.) भन्दा बढी भएको जमिन यस वर्गमा पर्दछ। यस प्रकारको ज्यादा भिरालोपन भएको जग्गामा गरा वनाएर खेती गर्नु फाइदाजनक देखिँदैन। यस प्रकारको जमिनमा वर्षाको पानीबाट छिटो खोल्सीहरू बग्ने वा बाढीले क्षती पुऱ्याउने ठूलो सम्भावना रहन्छ। यस प्रकारको जमिनमा वनस्पतीहरू लगाउन, उपयुक्त देखिन्छ। यहाँ काठ र इन्धनका लागि वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गर्नु उपयुक्त हुनेछ। पहिरो जाने वा बाढीबाट क्षति हुने प्रवृत्ति यस प्रकारको जमिनका सामान्य लक्षण हुन्।

यस्तो क्षेत्रमा जङ्गलको विकास गरी इन्धन, पशु आहार तथा काठ उत्पादन गर्न सकिन्छ। जङ्गल फडानी भएको छ भने पनि यस्तो क्षेत्रमा या त बोटविरुवालाई पूनः हुर्काउन सकिन्छ या त वृक्षारोपण गर्न सकिन्छ। यस वर्गमा पर्ने जमिनहरूमा गाईबस्तुलाई चराउने चलन कडाइकासाथ नियन्त्रण गर्नुपर्छ। यदि इन्धन, पशु, आहार तथा चरनको लागि उपयोग गर्ने हो भने पनि वार्षिक उपयोगले भविष्यको उत्पादकत्वलाई जोखिममा पार्ने खालको हुनुहुँदैन। यस प्रकारको क्षेत्रमा यस्तो वन पैदावार उपयोग गर्ने तरिका, स्थान र पहुँचको लागि सडक विस्तारका र सुरक्षित योजना वनाउनु पर्दछ। यस्तो जमिन खेतीको लागि उपयुक्त हुँदैन।

घ) Slope > 40° माटोको गहिराई २० से.मी. भन्दा कम भएको, भू-क्षय भइरहने पूनः उत्पादनको संभावना कम भएको ज्यादै भिरालो भएको, मध्यम भिरालोपन भए पनि माटो पत्र (तह) २० से.मि. भन्दा कम भएको वा जस्तोसुकै भिरालोपन भए पानीबाट वर्षे पानीबाट क्षति भएको, धेरै खोल्सीहरू सिर्जना भएको जमिन यस वर्गमा पर्दछ। यस प्रकारको जमिन अति नै कमजोर, भू-क्षयीकरणको प्रवृत्ति भएको तथा पूनः निर्माण र पूनः स्थायीकरणको सम्भावना पनि अत्यन्त कम भएको कारण अन्त एवं वनस्पती खेतीका लागि अनुपयुक्त मानिन्छ।

यस प्रकारको जमिनलाई घाँस वा बोट-विरुवा लगाएर हराभरा वनाइराख्नु पर्छ, किनभने माथि उल्लेख गरिए भैं एकातिर यस्तो जमिनमा भू-क्षयीकरणको प्रवृत्ति तीव्र रहेको हुन्छ भने अर्कातिर एक पटक भू-स्खलन भइसकेको क्षेत्रलाई

पून : अधिग्रहण (reclaim) गर्न असम्भवन नै हुन्छ । उच्च भू-भागमा माटोको तापक्रम कम रहने भएबाट तथा भिरालोपन भएबाट माटो सजिलैसँग बग्दछ ।

२.६ गाउँपालिकामा रहेको सम्भाव्यता र अवसर

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सम्भाव्यता र अवसर अन्तर्गत यातायात सेवा, सूचना प्रविधि, शैक्षिक प्रशिक्षण केन्द्र, वित्तीय सेवा, वैदेशिक रोजगार तथा नदीनालाहरुमा माछापालन व्यवसाय, आधुनिक कृषि व्यवसाय जस्ता थप आर्थिक विकासका सम्भाव्यताका क्षेत्रहरु रहेका छन् ।

समग्रमा यस माण्डवी गाउँपालिको गाउँपालिका क्षेत्रमा हेर्दा कृषि पेशा अंगाल्ने घर परिवारको सङ्ख्या उच्च रहेको छ । गाउँपालिकामा रहेको खेती योग्य जमिनमा खाद्यान्नको साथै अन्य नगदे तरकारी बाली, फलफूल, उखु, तोरी, तरकारी मसला तथा जडीवुटी र पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरु रहेको छ । आधुनिक कृषि प्रविधि, मल तथा औजारको अभाव हुनाको साथै सो को अधिकतम लागत मूल्यले गर्दा सो को प्रयोगमा कमी हुन गई कृषि उत्पादनमा आवश्यकताअनुसार वृद्धि हुन सकेको छैन । जनचेतना, सीप तथा व्यावसायीकरणको अभिवृद्धि, प्रविधि हस्तान्तरणको साथै आवश्यक प्रविधि, मल, कर्जा बीउ विजनका उपलब्धतामा सरलीकरण गरेर कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा वृद्धि ल्याई आर्थिक स्थितिमा सुधार ल्याउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरु रहेको छ ।

गाउँपालिकामा रहेको अत्यन्त उर्वर भूमिमा बस्ती विकास तथा अन्य निर्माणले गर्दा खेतीयोग्य भूमिको उपलब्धतामा दिन प्रतिदिन कमी हुँदै गएको छ भने अर्को तर्फ माटोको उर्वराशक्ती क्रमशः क्षीण हुँदै उत्पादन र उत्पादकत्वमा ह्रास आएको देखिन्छ । जथाभावी हुने गरेको वस्ती विकासलाई व्यवस्थित गर्नाको साथै पुराना परम्परागत कूलोहरुको मर्मत

- सुधार गरी माटोको उर्वराशक्ती बढाई वातावरणीय प्रदुषण कम गर्न सकेमा भावी पुस्ताको लागि यस गाउँपालिकालाई बस्न लायक ठाउँको रूपमा विकसित गर्न सकिन्छ ।
- गाउँपालिकाको ग्रामीण क्षेत्रमा दुग्ध उत्पादन तथा पशुपञ्छी उत्पादनको प्रशस्त सम्भावना रहेको हुँदा यो व्यवसायलाई विस्तार गर्नुको साथै यातायात सेवालाई सर्वसुलभ तरिकाले उनीहरूको पहुँचसम्म विस्तार गर्न सकेको खण्डमा धेरैवटा स्थानहरूमा दुग्ध चिस्यान केन्द्र, कृषि उत्पादनको सङ्कलन केन्द्र/ कोल्ड स्टोर, मासुजन्य उद्योग, आदि विकास गर्न सकिनेछ । जसबाट रोजगार श्रृजना गरी समग्र गाउँपालिकाको आयमा वृद्धि गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ ।
- यस गाउँपालिकामा भएका प्राकृतिक श्रोत र साधनलाई व्यवस्थित तथा वातावरणमैत्री प्रविधि अपनाएर उचित प्रयोग गर्न सकेमा सो क्षेत्रले कतिपय ग्रामीण इलाकाहरूमा स्थानीय स्तरमा आवश्यक रोजगारीको स्थिति श्रृजना गर्नाको साथै स्थानीय श्रोत परिचालनमा समेत दिगोपना ल्याउन सकिने देखिन्छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा प्राकृतिक नदी तथा खोलाहरू भएको र थप केही अन्य ठाउँहरूमा ताल निर्माण गरी माछापालन व्यवसाय गरेमा सजिलैसँग रोजगारीका अवसरहरू बढ्ने र गाउँपालिकाकै माछाले बजार लिने सम्भावना रहेको छ ।
- गाउँपालिकाको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई संगठित र संस्थागत गरी वन क्षेत्रमा गैर काष्ठजन्य उत्पादनहरू जडिवुटी खेतीको अलावा मह उत्पादनलाई पनि प्रवर्द्धन गरी बजारीकरण गर्न सकेमा सो क्षेत्रको आर्थिक उन्नती गर्न थप टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
- विभिन्न ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक एवं पुरातात्विक महत्वका स्थलहरू रहेको यो गाउँपालिका गहनाको रूपमा गौमुखी, भाँक्रीढुङ्गा, ईशनादेविलगायत विभिन्न मठ मन्दिर तथा यहाँको लोक संस्कृति आदि छन् । यी स्थानहरूलाई व्यवस्थित गर्न सकेको खण्डमा निश्चित रूपले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू बढ्न गई थप आर्थिक अवसरहरू सृजना गर्न सकिने देखिन्छ ।
- देशमा बेरोजगारी बढ्दै गइरहेको र सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा रोजगारीको प्रशस्त अवसरहरू नभएकोले वैदेशिक रोजगारीमा आकर्षण बढेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकाका युवाहरूलाई सिपमूलक तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था भएमा गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा ठूलो योगदान पुऱ्याउने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ ।
- यसका अतिरिक्त माण्डवी गाउँपालिकाको विकासका लागि विभिन्न सम्भावनामूलक उपायहरूलाई निम्नानुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका नदी तथा खोलाहरूबाट आधुनिक कुलो तथा नहर मार्फत् पानी सिंचाई गरी व्यावसायिक रूपमा खेती गर्न सके कृषिउत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि हुन सक्छ ।
 - स्थानीय कच्ची सडकको स्तर वृद्धि गरी कालोपत्रे गर्न सके स्थानीय वासिन्दाले भरपुर सुविधा लिनुका साथै समग्र गाउँपालिकाको सुन्दरतामा वृद्धि हुन सक्छ ।
 - तरकारी, पशुपालन तथा अन्य कृषिउत्पादनको बजारको लागि समस्या नभएकोले व्यवसायिक कृषि उत्पादनलाई नै जोड दिनु सहज तथा उचित देखिन्छ ।
 - यस गाउँपालिका क्षेत्रमा थप औद्योगिक विस्तार गर्न सके स्थानीय स्तरमा रोजगारी वृद्धि गर्नसक्ने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ ।
 - यस क्षेत्रमा विभिन्न ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक स्थानहरू रहेकाले पर्यटन विकास गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ ।
 - सरकारी, गैरसरकारी तथानीज संङ्घसंस्थाहरू यस क्षेत्रमा क्रियाशिल रहेकाले गाउँपालिकाको विकासमा साभेदारी हुन सक्ने देखिन्छ ।

➤ गाउँपालिका क्षेत्रमा उपभोक्ताहरुको वृद्धि भैरहेको सन्दर्भमा उद्योग, व्यापार र वाणिज्यको विकास हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।

२.७ गाउँपालिकाको समस्या, चुनौती, अवसर र सम्भावनाहरु

यस माण्डवी गाउँपालिकाको सामाजिक तथा भौतिक विकासका लागि विद्यमान चुनौती तथा समस्याहरुलाई निम्न बुँदामा संक्षेपीकरण गर्न सकिन्छ ।

अवसर तथा सम्भावनाहरु:

➤ वन, उर्वर कृषि जमिन, नदी नाला र जैविक विविधता जस्ता प्राकृतिक सम्पदाको यथेष्ट उपलब्धता देखिन्छ ।

➤ शिक्षित मानवीय स्रोतमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ ।

➤ जनसांख्यिक लाभांशको अवसर उपलब्ध हुनु ।

➤ शैक्षिक तालिम केन्द्रहरुको संचालनमा व्यवस्था ।

समस्या तथा चुनौतीहरु

➤ पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि ठोस योजना नहुनु ।

➤ विकास निर्माणको काममा जनसहभागिताको कमी हुनु ।

➤ गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र आवश्यक रोजगारमुलक उद्योगधन्दा, कलकारखाना नहुनु ।

➤ गाउँपालिका क्षेत्रमा खानेपानी तथा सार्वजनिक चर्पीको अझै पनि उचित व्यवस्थापन हुन नसक्नु ।

➤ गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका धेरै सडकहरु कच्ची तथा कम गुणस्तरको रहनु ।

➤ कृषियोग्य भएतापनि आधुनिक तथा व्यवसायिक खेतीको विकास हुन नसक्नु ।

➤ आयस्रोतको कमिले गाउँपालिकाको स्तरीय विकास प्रकृत्यामा समस्या उत्पन्न हुनु ।

➤ आकासे पानीमा निर्भर सिचाई

➤ पराम्परागत कृषि प्रणाली

➤ वर्षेनी हुवान तथा कटानको समस्या कृषियोग्य भूमि खण्डिकृत हुँदै प्रयोग विहिन हुनु ।

२.८ गाउँपालिकाको अन्तर गाउँपालिका सम्बन्ध

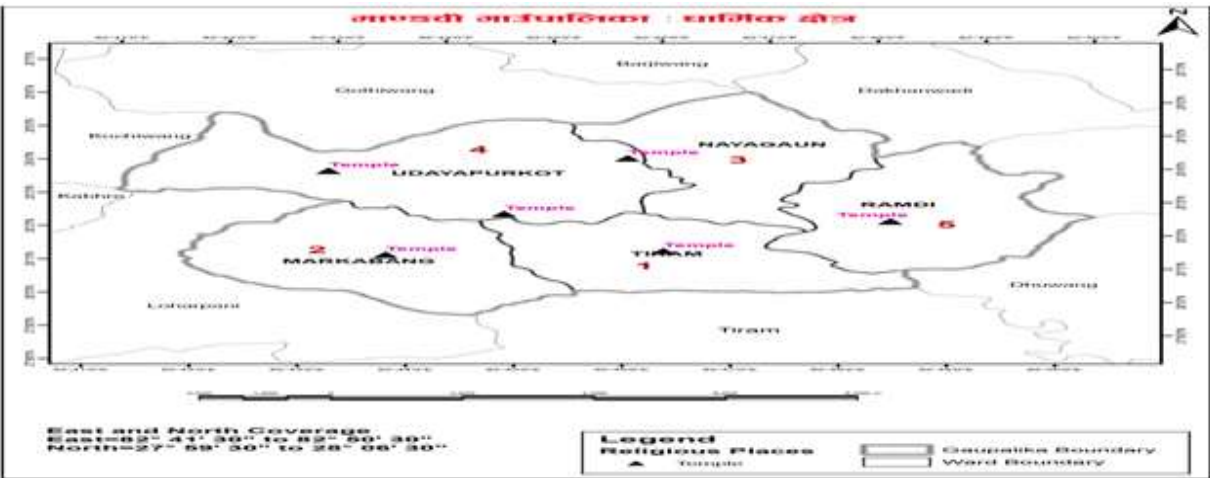
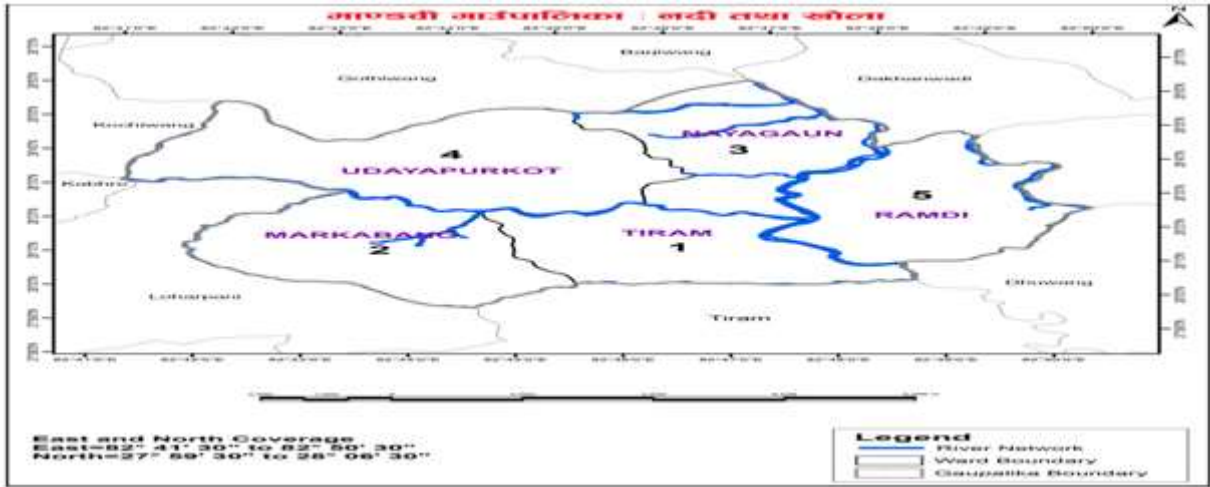
गाउँपालिकाहरुको विच कुनै न कुनै रुपमा एक आपसमा सम्बन्ध रहेको हुन्छ । सम्बन्धको प्रकृति र दुरी गाउँपालिकाहरु विच फरक-फरक हुन सक्छ । मानव विकासको निम्ति विभिन्न स्थानहरुमा आवत जावत गर्नु पर्ने, उपलब्ध स्रोत र साधनको परिचालन गर्ने क्रममा एक गाउँपालिकाले अर्को गाउँपालिकामा निर्भर रहनु पर्ने हुन्छ । ती अन्तरनिर्भरताका मुख्य क्षेत्रहरु, यातायात, बसाईसराई, कृषि तथा पशु उपज, वन पैदावार, पर्यटन, रोजगारी, प्राकृतिक स्रोत उपयोग एवं व्यवस्थापन, शिक्षा, स्वास्थ्य आदि हुन् । यस गाउँपालिकामा भएका विविध खाले सुविधा प्राप्त गर्न अन्य गाउँपालिका तथा गाउँबाट आउने गरेको देखिन्छ । पहाडी क्षेत्रबाट कृषि र वनजन्य उत्पादनहरु तराई भित्रिने गर्दछन् । मौसमी रोजगारको लागि पहाडबाट तराई भर्ने प्रचलन रहेको देखिन्छ । यी विविध कारणले अन्तर गाउँपालिका सम्बन्ध अझ बढी सुदृढ भएको देखिन्छ । साथै, यस गाउँपालिकाको छिमेकी न.पा./गाउँपालिकाका सरकारी निकायहरूसंग राम्रो सम्बन्ध रहेको छ । फलतः यस क्षेत्रको विकासात्मक कृयाकलापको सञ्चालनमा समन्वय गर्ने गरिएको छ । त्यसैगरी विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थासँग समेत राम्रो सम्बन्ध रहेको छ ।

२.९ नदी तथा खोलानालाहरु

गाउँपालिकाका विभिन्न भौगोलिक क्षेत्र तथा वडाहरूमा फैलिएर रहेका नदी नाला, खोला र असंख्य पोखरीहरूले प्रशस्त जलभण्डार गर्नुका साथै विभिन्न किसिमका जलचरहरू र पंछीहरूलाई सुरक्षित बासस्थानको रूपमा आश्रय दिइरहेको पाइन्छ। साथै यस्ता नदी तथा पोखरीहरूबाट पशुहरूले पानी पिउने र किसानहरूले समेत बेलाबखत आशिकरूपमा सिंचाईको लागि पानीको प्रयोग गरेको देखिन्छ। मानव वस्तीको विकास र बसाईसराईको चापका साथै अनुत्पादक पशुहरूको अत्यधिक चरिचराउ र उपयोगले प्राकृतिक नदी/खोला तथा पोखरीमा भूक्षय भई पुरिने क्रम जारी छ। यस्ता प्राकृतिक भ्रिमरुक खोला, माडी खोला, गर्तङ्ग खोला र चुदरी खोला यस गाउँपालिकामा रहेका प्रमुख खोलाको रूपमा रहेको छ।

सि.नं.	जालाधारको नाम	क्षेत्रफल कि.मी	समेटिएको क्षेत्र वा ठाउँ	प्राथमिकत.क्रम	कैफियत
१	तल्लो भ्रिमरुक १	२१.९१	रम्दी ४,५	१३	
२	कचर खोला जलाधार	१६.७९	रम्दी ४	४	आ.व.७२/०७३ उपजलाधार योजना तयार भएका
३	तल्लो भ्रिमरुक २	८०.३९	रम्दी १,२,३,४	१४	
४	माडी खोला ३	३१.८१	उदयपुरकोट ५,७	१९	
५	माडी खोला ४	६५.५४	नयाँगाउँ १,२,३,४,५,६,७,८,९ रम्दी ३,४,५,६,८,९ उदयपुरकोट १,२,३,४,५,८,९	२२	
६	माथिल्लो अरुड खोला	६८.२	उदयपुरकोट ४,५,६,७	२६	
७	तल्लो अरुड खोला	३४.५१	मर्कावाड १,२,३,४,५,६,७,८,९ नयाँगाउँ १ तिराम १,२,३ उदयपुरकोट १,३,४	१७	
८	माडी खोला ५	४०.१	मर्कावाड १,२,३ नयाँगाउँ १ रम्दी २,३,६,७,८ तिराम १,२,३,४,५,६,७,८,९	१६	
९	मडी ५ र तल्लो माडी	८८.६९	रम्दी २ तिराम ५	१८	
१०	गनाह खोला	३५.५	तिराम ६,९	२४	
११	बडशाल खोला	३८.५४	तिराम ५,६	२८	

अनुपम प्राकृतिक सौन्दर्य, प्रचुर जैविक विविधता, बहुजातीय, बहुभाषिय, बहुधार्मिक र सामाजिक विविधता एवं ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण नेपाल विश्व पर्यटन मानचित्रमा प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यस्थलको रूपमा सुपरिचित छ। विज्ञान, प्रविधि र सञ्चार प्रणालीमा भएको अभूतपूर्व विकासले समुच्च विश्व नै एउटा गाउँको रूपमा परिणत हुँदै गइरहेको अवस्थामा नेपालले यस्ता राष्ट्रिय सम्पदालाई विश्व सामु प्रस्तुत गर्दै विश्व पर्यटन बजारलाई आकर्षित गरी अत्यधिक लाभ लिन सक्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्नु आवश्यक छ। पर्यटन व्यवसाय आफैमा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासको प्रमुख आधार भएकोले यस व्यवसायको विविधीकरण र विस्तारद्वारा आम नागरिकको जीविकोपार्जन र रोजगारीका अवसरमा वृद्धि गरी जनताको जीवनस्तरमा सुधार गर्नु अपरिहार्य भएको छ। यस प्रयोजनार्थ एकातर्फ नेपालका यी विविध सम्पदाको समुचित संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्नु अत्यावश्यक भएको छ भने अर्कोतर्फ अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात सेवा लगायत पर्यटन सेवासँग सम्वद्ध सबै प्रकारका पूर्वाधार विकास गर्दै पर्यटन सेवा उद्योगको संख्यात्मक एवं गुणात्मक वृद्धि गर्नु आवश्यक छ।

२.११ मुख्य चाडपर्वहरु

यस माण्डवी गाउँपालिकामा विभिन्न जाती, धर्म सम्प्रदाय र वेषभूषाका मानिसहरु बसोबास गर्दछन्। यहाँ अधिकांश हिन्दू धर्म मान्ने पहाडी मूलका मानिसहरु रहेका छन् भने त्यस्तै मुस्लिम र क्रिस्चियन धर्म मान्ने मानिसहरु पनि छन्। सबै जातजाती र सम्प्रदायका आ-आफ्नै खाले धर्म संस्कृति र चालचलनहरु छन्। जसमा बडादशैं, तिहार, रामनवमी, महाशिवरात्री, हरितालिका, श्रीपञ्चमी, श्रीकृष्ण जन्माष्टमी, विवाह पञ्चमी, होली, चैते दशैं, साउने-माघे संक्रान्ति, माघी, गोठधूप, मातातीर्थ औंसी, अक्षय तृतीया, हरिशयनी-हरिवोधनी एकादशी, नागपञ्चमी, रक्षावन्धन (जनैपूर्णिमा), कुशे औंसी, बालाचतुर्दशी, कोजाग्रत पूर्णीमा, श्री स्वस्थानी पूर्णिमा, नयाँ वर्ष, सोह्रश्राद्ध, कूल-थानी पूजा,

ग्रामथान पूजा, कर्कट संक्रान्ति, संकट पूजा, बुद्धजयन्ती, विभिन्न ल्होसार पर्वहरु, क्रिशमस डे, अंग्रेजी नयाँ वर्ष, भ्यालेनटाईन डे, होली, जेष्ठ पूर्णिमा, असारे १५ आदि चाडपर्वहरु रहेका छन् ।

२.१२ संस्कृति, कला, भाषा र साहित्य

परम्परागत संस्कृतिमा आधारित असारे गीत, तीज गीत, भ्याउरे भाका र दोहोरी गीत आदि यस गाउँपालिकामा सर्वाधिक लोकप्रिय छन् । वैशाखी पूर्णिमा, असार १५ मा दही चिउरा, वैशाख संक्रान्ति, जेठानी पूर्णिमा, भदौरे औंसी, साउने संक्रान्ति, नागपञ्चमी, ऋषितर्पणी पूर्णिमा, बडा दशैं, सराया, तिहार, देउली, कार्तिक पूर्णिमा, माघे संक्रान्ति, फागु पूर्णिमा (होली), रामनवमी, ठूलो एकादशी यहाँका जनमानसले मनाउने मुख्य पर्वहरु हुन् । रजवारा मेला, खैरा, फूलबारीको मेला, गुरुङ्गको घाँटु नाच आदि नृत्य एवं पर्वहरु भव्यताका साथ मनाइन्छ । यस वाहेक, भाइटिकाको अर्को दिन तृतीयादेखि पञ्चमीसम्म डल्ले सराया (विजुवार नजिक) उल्लासजनक रुपमा मनाइन्छ भने दाखाक्वाडीको हिक्मतेश्वर मेला पनि उत्तिकै महत्वका साथ लिइन्छ । यी अवसर एवं पर्वहरुमा लट्ठी र तरवारको रोमाञ्चक खेल देखाइन्छ । विजुलीकोट जात्रा, मसानपाटी (सारिवांग) को कात्तिके जात्रा र मरन्ठानाको ठूलासिम मेला पनि उत्तिकै हर्षोल्लासका साथ मनाइन्छ । खलंगामा घण्टाकर्णदेखि ऋषितर्पणी पूर्णिमासम्म लाखे नाच, गाईजात्रा, पल्टन जात्रा, गणेश जात्रा र माघे पूर्णिमामा मनाइने खरजात्रा पनि लोकप्रिय छन् । नृत्यहरुको सन्दर्भमा पुरसुंगे मारुनी नाच, मादीखोला नाच र यहाँका अन्य लोक नाचहरुको आफ्नै पहिचान र इतिहास छ । यस्ता नृत्य र पर्वहरु यहाँ आउने पर्यटकहरुका लागि आकर्षणका केन्द्रविन्दु हुन सक्छन् र स्थानीय जनतालाई पर्यटनबाट लाभान्वित गराउनका लागि पूर्ण सक्षम हुन्छन् ।

माण्डवी गाउँपालिका

५ नं. प्रदेश, प्यूठान नेपाल

निर्वाचित प्रतिनिधिहरूको (गाउँसभाको) नामावली

क्र.सं.	नाम, थर	पद	वडा नं.	लिङ्ग	राजनितिक दल	सम्पर्क नं.
१	श्रीधर रोका	अध्यक्ष		पुरुष	एमाले	९८४१९९०७९७
२	मुगा पुन मगर	उपाध्यक्ष		महिला	माओवादी केन्द्र	९८४७८९९७४०
३	चिन्तबहादुर के.सी.	वडा अध्यक्ष	१	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९८४७९६२६४२
४	तुलबहादुर थापा मगर	वडा अध्यक्ष	२	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९४७८५१९६२
५	डम्मरबहादुर पौडेल	वडा अध्यक्ष	३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	९८४७८६६८७६
६	हेमराज बली	वडा अध्यक्ष	४	पुरुष	एमाले	९८४७८७३७८७
७	दुर्गाप्रसाद आचार्य	वडा अध्यक्ष	५	पुरुष	एमाले	९८४७८२५६१०
८	सुनिता खत्री	महिला सदस्य	१	महिला	माओवादी केन्द्र	९८६६९८९२४८
९	शारदा पौडेल	महिला सदस्य	२	महिला	माओवादी केन्द्र	९८०९५३३९२२
१०	नारायणी अधिकारी	महिला सदस्य	३	महिला	एमाले	९८४७८६८६६९
११	पुर्णिमा बाठा मगर	महिला सदस्य	४	महिला	एमाले	९८४४९५३९८५
१२	हिरा शारू	महिला सदस्य	५	महिला	एमाले	९८४७८६७०४२
१३	कमलादेवी नेपाली	दलित महिला सदस्य	१	महिला	माओवादी केन्द्र	९८१०९९९२११
१४	काली कामी	दलित महिला सदस्य	२	महिला	माओवादी केन्द्र	९८१०८४२१२२
१५	सृजना दमाई	दलित महिला सदस्य	३	महिला	एमाले	९८४७८७४६३९
१६	निमादेवी सुनार	दलित महिला सदस्य	४	महिला	एमाले	९८१२८१३९३४
१७	मिना सुनार	दलित महिला सदस्य	५	महिला	एमाले	९८४७९७९६८८
१८	रूमबहादुर ठेडी	सदस्य	१	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९८४७९००६०१
१९	मुक्तबहादुर घर्ति मगर	सदस्य	१	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९८१०९४८८३३

२०	यमबहादुर पुन	सदस्य	२	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९८०६२७३३१४
२१	मधुसुदन घर्ति	सदस्य	२	पुरुष	माओवादी केन्द्र	९८१०९८३०६२
२२	देवबहादुर कबर क्षेत्री	सदस्य	३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	९८४४९८५२७२
२३	भोजबहादुर पुन मगर	सदस्य	३	पुरुष	एमाले	९८४७८५७५६४
२४	खिमबहादुर विष्ट	सदस्य	४	पुरुष	एमाले	९८४९२९६४३४
२५	हिमबहादुर पुन मगर	सदस्य	४	पुरुष	एमाले	९८४७८८३८२३
२६	ईश्वरबहादुर थापा	सदस्य	५	पुरुष	एमाले	९८५७८३३७६०
२७	विरबहादुर थापा	सदस्य	५	पुरुष	एमाले	९८४९७५६५३४
२८	टेकबहादुर कामी	दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्य	२	पुरुष	एमाले	९८६७९४०२४३
२९	मेनुका देवी घर्ति	दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्य	१	महिला	एमाले	

माण्डवी गाउँपालिका

५ नं. प्रदेश, प्यूठान नेपाल

गाउँकार्यपालिकाका सदस्यहरूको नामावली

क्र.सं.	नाम, थर	पद	वडा	लिङ्ग	सम्पर्क नं.
१	श्रीधर रोका	अध्यक्ष		पुरुष	९८४९९०७९७
२	मुगा पुन मगर	उपाध्यक्ष		महिला	९८४७८९९७४०
३	चिन्त बहादुर के.सी.	वडा अध्यक्ष	१	पुरुष	९८४७६३६४२
४	तुल बहादुर थापा मगर	वडा अध्यक्ष	२	पुरुष	९८४७८५९९६२
५	डम्मर बहादुर पौडेल	वडा अध्यक्ष	३	पुरुष	९८४७८६६८७६
६	हेमराज वली	वडा अध्यक्ष	४	पुरुष	९८४७८७३७८७
७	दुर्गा प्रसाद आचार्य	वडा अध्यक्ष	५	पुरुष	९८४७८२५६९०
८	टेक बहादुर कामी	दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्य	२	पुरुष	९८६७९४०२४३
९	मेनुका देवी घर्ति	दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्य	१	महिला	९८४७८८९७८४
१०	नारायणी अधिकारी	महिला सदस्य	३	महिला	९८४७८६८६६९
११	पुर्णिमा बाठा मगर	महिला सदस्य	४	महिला	९८४४९५३९८५
१२	हिरा शारू	महिला सदस्य	५	महिला	९८४७८६७०४२
१३	निमा देवी सुनार	दलित महिला सदस्य	४	महिला	९८९२८९३९३४

		३५००१७ माभ्यमिक तथ कक्षा ९ देखि १२						
विद्यालयको नाम	मावि दरबन्दि तलव महगी भत्ता प्रअ	दरबन्दि चाडपर्व खर्च	मावि राहत दरबन्दि महङगी भत्ता	मावि राहत चाडपर्व खर्च	उमावि दरबन्दि तथा महङगी भत्ता	उ.मा.वि.द दरबन्दि तर्फको चाडपर्व खर्च	जम्मा	
सुन्नानि आधार मावि मर्कावाङ्ग	५४०९५०	१२४०३४	१२६०००	३०५००	२८१५६०	६८४४०	११७१६८४	
कामाक्षि मावि उदयपुरकोट	१४३४७५	३१५१७					१७४९९२	
माण्डवी उमावि नयाँगाउँ	६२१२९६	१३६३८६			२८१५६०	६८४४०	११०७८८२	
गणेश उमावि तिराम	८८५७५३	१९७२६२	१२६०००	३०५००	२८१७०	६८४४०	१५८९७१५	
जम्मा	२१९१४७ ४	४८९१९ ९	६५२०००	६१०००	८४५२८०	२०५३२ ०	४०४४२७३	

विषय: खातामा रकम जम्मा सम्बन्धमा				
श्री नेपाल बैंक लिमिटेड				
खलंगा, प्यूठान				
प्रस्तुत विषयमा यस माण्डवी गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयमा कार्यरत स्थायी, अस्थायी, राहत र उमावि अनुदान तर्फका शिक्षक र वालविकास स.का. तथा विद्यालय साहायकहरुको आ व ०७४। ०७५ को प्रथम चौमासिक निकास रकम रु १७९१७४१२।०० अक्षरुपी एककरोड उनासीलाख सत्र हजार चारसय बाह्र रुपैया मात्र । तपशिल अनुसारका बैंक खाताहरुमा जम्मा गरी दिनुहुन अनुरोध छ ।				
सि.नं	विद्यालयको नाम	बैंक खाता नं	खातामा जम्मा हुने रकम	कैफियत
१	सुन्नानी आ मा वि मर्कावाङ्ग	05200100750478000001	२२७४६४०।००	
२	कामाक्षि मा. वि. उदयपुरकोट	05200100750570000001	११८९८९०।००	
३	माण्डवी मा.वि. नयाँगाउँ	05200100750576000001	२५८५७४५।००	
४	गणेश उ मा वि तिराम	05200100750625000001	२८५४१०५।००	
५	गणेश प्रा. वि. तिराम	05200100750479000001	४३३१५०।००	
६	गणेश आ वि ठिकावन मर्कावाङ्ग	05200100750571000001	५५३४०४।००	
७	ने.रा.प्रा.वि थक्लेनी	05200100750575000001	४४९२६१।००	
८	भवानीश्वरी आ.वि नयाँगाउँ	05200100750577000001	७३०६०८।००	
९	ने.रा.आ. वि. जुजुनेटा	05200100750578000001	६४६८६६।००	
१०	बागेश्वरी आ.वि.तिग्रा रम्दी	05200100750579000001	७५०२४२।००	
११	ने.रा.प्रा. वि. ढाँड मर्कावाङ्ग	05200100750619000001	४३३१४८।००	
१२	यज्ञश्वरी प्रा.वि उदयपुरकोट	05200100750627000001	४३९६१३।००	
१३	रामेश्वरी प्रा.वि. नयाँगाउँ	05200100750638000001	३९७८५०।००	
१४	ने रा प्रा वि मर्कावाङ्ग	05200100750683000001	३९६५३।००	
१५	ऐश्वरी प्रा वि उदयपुरकोट	05200100750705000001	३३४४१२।००	
१६	कृष्ण आ. वि. नयाँगाउँ	05200100750708000001	८६८३४५।००	
१७	जनज्योति प्रा.वि उदयपुरकोट	05200100750735000001	१९०९९३।००	
१८	अरुणा भवानिश्वरी प्रा वि. तिराम	05200100750743000001	४५७२४३।००	
१९	आधार प्रा वि धनचौर मर्कावाङ्ग	05200100750766000001	२८३०००।००	
२०	स्वर्गद्वारी प्रा वि उदयपुरकोट	05200100750767000001	१६८१५०।००	
२१	सरस्वती प्रा.वि. उदयपुरकोट	05200100750771000001	२९८१४६।००	
२२	बालज्योति प्रा वि. मर्कावाङ्ग	05200100750839000001	१६५६५०।००	

२३	परमेश्वरी प्रा वि	05200100752917000001	५००००१००
२४	खड्ग प्रा वि चिन	05200100750716000001	४९०६८२१००
२५	ज्योति प्रा वि चकचके	05200100750765000001	४२७८५०१००
२६	लोकभक्त प्रा.वि. सिमलचौर	05200100756338000001	१३५६५०१००

विद्यालयको नाम	बैंक खात नं	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम					जम्मा
	नयाँ	निकास भएको सङ्ख्या	बालविकास निकास रकम	बालविकास चाडपर्व निकास	विद्यालय साहायक र कार्यालय सहयोगी निकास	विद्यालय सहायक र कार्यालय सहयोगी चाडपर्व निकास	
सुन्नानी आ मा वि मर्कावाङ्ग	05200100750478000001	२	४८०००१००	१२०००१०	७६०००१०	१९०००१०	१५५०००१००
कामाक्षि मा. वि. उदयपुरकोट	05200100750570000001	२	४८०००१००	१२०००१०	७६०००१०	१९०००१०	१५५०००१००
माण्डवी मा.वि. नयाँगाउँ	05200100750576000001	१	२४०००१००	६०००१०	७६०००१०	१९०००१०	१२५०००१००
गणेश उ मा वि तिराम	05200100750625000001	२	४८०००१००	१२०००१०	७६०००१०	१९०००१०	१५५०००१००
गणेश प्रा. वि. तिराम	05200100750571000001	१	२४०००१०	६०००१०	३००००१०	७५००१०	६७५००१००
गणेश आ वि ढिकावन मर्कावाङ्ग	05200100750577000001	२	४८०००१०	१२०००१०	३००००१०	७५००१०	९७५००१००
ने.रा.प्रा.वि थक्लेनी	05200100750578000001	२	४८०००१०	१२०००१०	३००००१०	७५००१०	९७५००१००
भवानीश्वरी आ.वि नयाँगाउँ	05200100750579000001	२	४८०००१०	६०००१०	३००००१०	७५००१०	९७५००१००
ने.रा.आ. वि. जुजुनेटा	05200100750780000001	२	४८०००१०	१२०००१०	३००००१०	७५००१०	९७५००१००
बागेश्वरी आ.वि.तिग्रा रम्दी	05200100750479000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
ने.रा.प्रा. वि. ढाँड मर्कावाङ्ग	05200100750575000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
यज्ञश्वरी प्रा.वि उदयपुरकोट	05200100750619000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
रामेश्वरी प्रा.वि. नयाँगाउँ	05200100750627000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
ने रा प्रा वि मर्कावाङ्ग	05200100750638000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
ऐश्वरी प्रा वि उदयपुरकोट	05200100750683000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
कृष्ण आ. वि. नयाँगाउँ	05200100750705000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
जनज्योति प्रा.वि उदयपुरकोट	05200100750735000001		०१०	०१०	१८०००१०	४५००१०	२२५००१००
अरुणा भवानिश्वरी प्रा वि. तिराम	05200100750743000001	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००

आधार प्रा वि धनचौर मर्कावाङ्ग	0520010075076600000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
स्वर्गद्वारी प्रा वि उदयपुरकोट	0520010075076700000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
सरस्वती प्रा.वि. उदयपुरकोट	0520010075077100000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१६०००१०	४०००१०	५००००१००
बालज्योति प्रा वि. मर्कावाङ्ग	0520010075083900000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१६०००१०	४०००१०	५००००१००
परमेश्वरी प्रा वि	0520010075291700000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१६०००१०	४०००१०	५००००१००
खड्ग प्रा वि चिन	0520010075071600000 1	१	२४०००१०	६०००१०	१८०००१०	४५००१०	५२५००१००
ज्योति प्रा वि चकचके	0520010075076500000 1	२	४८०००१०	१२०००१०	१८०००१०	४५००१०	८२५००१००
लोकभक्त प्रा.वि. सिमलचौर	0520010075633800000 1		०१०	०१०	१६०००१०	४०००१०	२००००१००

सि न	विद्यालयको नाम	प्रावि, निमावि दरवन्दि तलव विशेष भत्ता र प्रअ भत्ता	दरवन्दि चाडपर्व खर्च	प्रावि राहत तलव,	प्रावि राहत तर्फको चाडपर्व खर्च	निमावि राहत तलव र विशेष भत्ता		
१	सुन्नानी आ मा वि मर्कावाङ्ग	७७५०५०१००	१७२९०६१००	०१०	०१०	०१०	०१०	९४७९५६१००
२	कामाक्षि मा. वि. उदयपुरकोट	३१३२७०१००	७३९२८१००	१८५३६०१०	४४३४०१०	१९६०००१०	४७०००१०	८५९८९८१००
३	माण्डवी मा.वि. नयाँगाउँ	८१८८१२१००	१८२८५३१००	१८५३६०१०	४४३४०१०	९८०००१०	२३५००१०	१३५२८६५१००
४	गणेश उ मा वि तिराम	९१०८७३१००	१९८५१९१००					११०९३९२१००
५	गणेश प्रा. वि. तिराम	२१८५०४१००	४७२९६१०	९२६८०१०	२२१७०१०			३८०६५०१००
६	गणेश आ वि ठिकावन मर्कावाङ्ग	२०८९६८१००	४७२३६१०	१८५३६०१०	४४३४०१०			४८५९०४१००
७	ने.रा.प्रा.वि थक्लेनी	३२४३१११००	७२४५०१०	०१०	०१०	०१०	०१०	३९६७६११००
८	भवानीश्वरी आ.वि नयाँगाउँ	४१६९८८१००	९४६२०१०			९८०००१०	२३५००१०	६३३९०८१००
९	ने.रा.आ. वि. जुजुनेटा	४४९५४५१००	९९८२११०					५४९३६६१००
१०	बागेश्वरी आ.वि.तिग्रा रम्दी	३४६९८६१००	७५४०६१०	९२६८०१०	२२१७०१०	९८०००१०	२३५००१०	६५८७४२१००
११	ने.रा.प्रा. वि. ढाँड मर्कावाङ्ग	३१११८२१००	६९४६६१०					३८०६४८१००
१२	यज्ञश्वरी प्रा.वि उदयपुरकोट	३०८१४११००	७०९७२१०					३७९११३१००

१३	रामेश्वरी प्रा.वि. नयाँगाउँ	१८६१६०१००	४४३४०१०	९२६८०१०	२२१७०१०			३४५३५०१००
१४	ने रा प्रा वि मर्कावाङ्ग	२१५४६११००	४८८०२१०					२६४२६३१००
१५	ऐश्वरी प्रा वि उदयपुरकोट	२३१६३२१००	५०२८०१०					२८१९१२१००
१६	कृष्ण आ. वि. नयाँगाउँ	३५०१६८१००	७६१२९१०	२७८०४०१०	६६५१०१०			७७०८४७१००
१७	जनज्योति प्रा.वि. उदयपुरकोट	१४३३६७१००	२५१२६१०					१६८४९३१००
१८	अरुणा भवानिश्वरी प्रा वि. तिराम	२३८१३५१००	५१७५८१०	९२६८०१०	२२१७०१०			४०४७४३१००
१९	आधार प्रा वि धनचौर मर्कावाङ्ग	९३४८०१००	२२१७०१०	९२६८०१०	२२१७०१०			२३०५००१००
२०	स्वर्गद्वारी प्रा वि उदयपुरकोट	९३४८०१००	२२१७०१०					११५६५०१००
२१	सरस्वती प्रा.वि. उदयपुरकोट	१०९६४८१००	२३६४८१०	९२६८०१०	२२१७०१०			२४८१४६१००
२२	बालज्योति प्रा वि. मर्कावाङ्ग	०१००	०१०	९३४८०१०	२२१७०१०			११५६५०१००
२३	परमेश्वरी प्रा वि						०१००	
२४	खड्ग प्रा वि चिन	३५९८५२१००	७८३३०१०					४३८१८२१००
२५	ज्योति प्रा वि चकचके	९३४८०१००	२२१७०१०	१८५३६०१०	४४३४०१०			३४५३५०१००
२६	लोकभक्त प्रा.वि. सिमलचौर		९३४८०१०	२२१७०१०			११५६५०१००	

माण्डवी गाउँपालिकाको विषयगत शाखाको संयोजक तथा अन्य कर्मचारीहरूको विवरण								
क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	पदाश्रेणी	हालको पदमा नियुक्ति मिति	उमेर वर्षमा	स्थायी ठेगाना	सम्पर्क नं	कैफियत
१	बोधिराज घिमिरे	३८३९६	श्रोत व्यक्ति			राप्ति गा.पा.द्व	९८४७८३७३५६	
२	धुब्रकुमार पोखेल	१८८३६६	हे अ छैठौँ			प्यु न.पा.द्व	९८५७८३३२३३	
३	मेघराज पोखेल	१७१३६८	प्रा.स.	२०६४।१०।०१	५४	लमही न.पा.घ	९८५७८३३१९८	

४	हस्तराम खड्का	१७८७७६	प.से.प्रा.		४२	तुल्सीपुर उप महा न.पा.ढ	९८४७८२३६६७	
५	शान्ता शर्मा	१६२२५९	स.म.वि.नि	२०६४।८।१	५४	मा०दवी गा.पा.घ प्यूजन	९८४७८२१९२१	
६	नारायण जि.सि.	२०९९६८	अ.हे.ब	२०७।१०।२ २	३०	ऐरावती द प्यूजन	९८४७९७६८७	
७	शान्ता पोख्रेल		न.प्रा.स.	२०७३।१।१ ५	२८	ऐरावती घ प्यूजन	९८६६९१४१००	
८	निमप्रसाद अधिकारी		न.प.स्वा.प्र ।.	२०७३।०।२। ३	२४	मल्लरानी गा.पा.ढ प्यूजन	९८१२८००४८२ ९८४७८६७५४५	
९	बालाराम भण्डारी		न.प.से.प्रा.	२०७३	२६	ऐरावती द्व प्यूजन	९८२२८९७४४५	
१०	थमन थापा		का.स.					
११	रेशम बहादुर थापा		का.स.					

माण्डवी गाउँपालिका

५ नं प्रदेश, प्यूठान नेपाल

माण्डवी गाउँपालिकाको कर्मचारीहरुको सम्पर्क नम्बर

क्र.स.	नाम थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं
१	नारायण पौडेल	कार्यकारी अधिकृत	माण्डवी गाउँपालिका	९८५७८३६००६
२	ज्योति प्रकाश पौडेल	नायब सुब्बा	माण्डवी गाउँपालिका	९८४८२५०३७१
३	नरसिंह बुढा	सह-लेखापाला	माण्डवी गाउँपालिका	९८४७९९९११४
४	मधुकर शर्मा	वडा सचिव	मा.गा.पा.१ नं. वडा तिराम	९८४७८२१७७३
५	दुर्गा ब. भण्डारी	वडा सचिव	मा.गा.पा.४ नं. वडा उदयपुरकोट	९८०६२८७३३५
६	लिलाराम सोमै मगर	वडा सचिव	मा.गा.पा. ३ नं. वडा नयाँगाउँ	९८६७६४४८२
७	घनश्याम अधिकारी	वडा सचिव	मा.गा.पा. ५ नं. वडा रम्दी	९८४७९८४७७५
८	दामबहादुर कार्की	कार्यालय सहायक	मा.गा.पा. ३ नं. वडा नयाँगाउँ	९८४७८६०००५
९	मदन मल्ल	कार्यालय सहायक	मा.गा.पा. ५ नं. वडा रम्दी	९८४७८२०९४२
१०	खिमबहादुर घर्ति	प्राविधिक सहायक	मा.गा.पा.४ नं. वडा उदयपुरकोट	९८१०९४८८७
११	गोकर्ण गौतम	प्राविधिक सहायक	मा.गा.पा.१ नं. वडा तिराम	९८४७८२०६३०

१२	यज्ञबहादुर खड्का	प्राविधिक सहायक	माण्डवी गा.पा. २ नं. वडा, मर्कावाड	९८१२८१६४९९
१३	रोशन जि.सि.	प्राविधिक सहायक	मा.गा.पा. ५ नं. वडा रम्दी	९८०६२३९८६९
१४	विनिता पुन	सामाजिक परिचालक	मा.गा.पा. ३ नं. वडा नयाँगाउँ	९८४७९७२६१३
१५	भिमबहादुर मल्ल	सामाजिक परिचालक	मा.गा.पा. ४ नं. वडा उदयपुरकोट	९८१०९०७२४९
१६	बसन्ता अधिकारी	सामाजिक परिचालक	माण्डवी गा.पा. २ नं. वडा, मर्कावाड	९८०९७२१४२८
१७	बोमबहादुर पून	सामाजिक परिचालक	मा.गा.पा. १ नं. वडा तिराम	
१८	कमल प्रसाद आचार्य	सामाजिक परिचालक	मा.गा.पा. ५ नं. वडा रम्दी	९८४७८२८२६४
१९	रुकुबहादुर अधिकारी क्षेत्री	कार्यालय सहयोगी	माण्डवी गाउँपालिका	९८६६९८९८५१
२०	सन्तोष वि.क.	कार्यालय सहयोगी	माण्डवी गाउँपालिका	९८०९७९३०३८
२१	तिलाकुमारी खड्का	कार्यालय सहयोगी	मा.गा.पा. १ नं. वडा तिराम	
२२	लक्ष्मी कार्की	कार्यालय सहयोगी	मा.गा.पा. ३ नं. वडा नयाँगाउँ	९८४७८५१३२१
२३	चित्रा सुनार	कार्यालय सहयोगी	मा.गा.पा. ४ नं. वडा उदयपुरकोट	९८१२८६७३७६
२४	गोविन्दबहादुर घर्ति मगर	कार्यालय सहयोगी	माण्डवी गा.पा. २ नं. वडा, मर्कावाड	९८०९७७३९२५

रोका श्रीधर र नारायण पौडेल (२०७४ वि.सं.), पार्श्वचित्र, माण्डवी गाउँपालिका प्यूठान

विजया किरान पसल

माण्डवी १ अरङ्खोला

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ ग्याँस, खाद्यान्नका सामानहरु होलसेल तथा खुद्रा सामान सुपथ मूल्यमा पाइन्छ।

प्रो . दिपक ठेडी
९८०९५०५४५४

सम्पर्क:

गुणस्तरीय शिक्षाका चुनौतिहरु

सूर्यप्रसाद भुसाल
जिल्ला शिक्षा अधिकारी
प्यूठान

नेपाल सरकारले आ व २०७३ र ०७४ देखि आ व २०७९ र ०८० सम्म विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निर्णय गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमले गुणस्तरीयतालाई केन्द्रीय तत्वका रूपमा लिएको छ भने समता, गुणस्तर, सक्षमता, सुशासन, तथा व्यवस्थापन र उत्पानशीलतालाई प्रमुख आयामको रूपमा अङ्गीकार गरेको छ । र ३३ वटा सूचकहरुबाट निर्धारित लक्ष्य हासिल गर्ने उद्देश्य लिएको छ । गत २०७४ साल भाद्र २३ गते मनाइएको राष्ट्रिय शिक्षा दिवसको आदर्श वाक्य “सङ्घीय नेपाल सम्वृद्धिको आधार; स्तरीय शिक्षा सबैको अधिकार” भन्ने रहेको छ । यस वाक्यले सङ्घीय नेपालमा स्तरीय शिक्षा सबैले पाउनु पर्छ भन्ने कुरामा जोड दिएको छ । स्तरीय भन्नु र गुणस्तरीय भन्नु एउटै कुरा हो ।

नेपालको संविधान २०७२ ले माध्यमिक तह सम्मको शिक्षाको व्यावस्थापकीय प्रबन्ध मिलाउने नियमन र नियन्त्रण गर्ने अधिकार स्थानीय तहलाई दिएको छ । साथै आ.व. २०७४ र ०७५ देखि स्थानीय तहबाट शिक्षाका कार्यक्रम स्रोत साधनहरुको वितरण गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ । वर्तमान विश्वमञ्चले संसार भरका बालबालिकाले गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गरेको कुरालाई स्वीकार गरेका छन् । यस अर्थमा गुणस्तरीय शिक्षा के हो ? यसका आयामहरु अर्थात तत्वहरु के के हुन ? भनेर सबै सरोकारवालाहरुले बुझ्न जरुरी छ । विभिन्न अनुसन्धानहरुबाट विज्ञहरुले गुणस्तरीय शिक्षाको परिभाषा गरेको पाइन्छ । शिक्षाले बालबालिकाको बाँच्न पाउने, सुरक्षित रहन पाउने, विकास र सहभागिता अधिकारको प्रत्याभूति गर्ने उनीहरुको सर्वाङ्गीण विकासका लागि सान्दर्भिक ज्ञान, सीप, अभिवृत्तितर्फ उन्मुख गराई स्वस्थ र सुनिश्चित वातावरणमा गुणस्तरको अन्तरक्रिया गर्न सहायोग पुऱ्याउनु पर्दछ ।

पहिलो पक्ष सिकारु (बालबालिका) हुन । उनीहरुलाई पोषणयुक्त खाना, स्वास्थ्यको रक्षा गर्नुका साथै पढाइमा सहभागी हुने परिवार र समुदायले सहयोग गर्नु पर्दछ । **दोस्रो पक्ष** विद्यालयको वातावरण हो । यसमा कक्षाकोठा, फर्निचर, शौचालय, खेलमैदान, पुस्तकालय, प्रयोगशाला जस्ता सुविधाहरु आपाङ्ग मैत्री, छात्रछात्रा मैत्री पर्याप्त स्वच्छ, स्वस्थ, भयमुक्त हुनु आवश्यक छ ।

यस्तै **तेस्रो पक्षमा** पठन पाठन हुने विषय वस्तुहरु हुन् । यी विषय वस्तुहरु विद्यार्थीको जीवनमा वर्तमान विश्वमा भएका विकासहरु सममाजमा देखिएका नयाँ नयाँ अवधारण एवम समसामयिक समस्याहरु संग सम्बन्धित अर्थात सान्दर्भिक हुन जरुरी छ । उनीहरुले प्राप्त गर्ने ज्ञान, सीप, लैङ्गीक संवेदनशील, स्वास्थ्य प्रवर्धक, पोषण सचेतयुक्त एच/आई /भी (HIV/AIDS) जस्ता रोग प्रति सचेत तथा सकारात्मक विचार र शान्ति सहिष्णुतालाई प्रोत्साहन गर्ने खालका हुनु पर्दछ । यसै गरी गुणस्तरीय शिक्षाको **चौथो पक्ष** हो शिक्षण सिकाइ प्रक्रिया । यो प्रक्रिया बालमैत्री विद्यार्थी केन्द्रित, मनोरञ्जनात्मक पर्याप्त शैक्षिक सामग्री युक्त, विविध शिक्षण विधिको प्रयोग र निरन्तर मूल्याङ्कनमा आधारित उपचारात्मक शिक्षण प्रणाली युक्त हुनु पर्दछ । जसमा विद्यार्थीको सक्रिय सहभागिता होस् । यसै गरी गुणस्तरीयताको **पाँचौ तत्व** विद्यार्थीले प्राप्त गर्ने उपलब्धी हो । यो उपलब्धी उसले प्राप्त गर्ने अङ्क अर्थात ग्रेडले सुनिश्चित गर्दैन । उपलब्धी अन्तर्गत विद्यार्थी ज्ञान, सीप, अधिवृत्तिहरु पर्दछन् जुन शिक्षाका राष्ट्रिय र तहगत उद्देश्यसंगै सम्बन्धित हुन्छन् र समाजमा उसको सकारात्मक सहभागिताको सुनिश्चितता भएको हुनुपर्छ ।

गुणस्तरका यी पाँच तत्वहरु एउटा हातका पाँच औला जस्तै छन् । एक अर्कासंग अन्तर सम्बन्धित छन् । कुनै एउटामा कमजोरी भयो भने त्यसको असर अर्कोमा पर्न जान्छ । हाम्रो वर्तमान अवस्थालाई हर्दा माथिका प्रत्येक तत्वमा कमी कमजोरी रहेको भेटिन्छ ।

धेरै बालबालिका कुपोषित छन् । अभिभावक र समुदायको उचित सहयोग पाउन सकेका छैनन् । विद्यालयहरूको बाँच्न पाउने, सुरक्षित रहन पाउने, विकास र सहभागिता सम्बन्धी अधिकारको सुनिश्चिता गर्न सकेको छैन ।

विद्यालयको भौतिक वातावरण अपर्याप्त, अस्वस्थ, असुरक्षित रहेको पाइन्छ । विषय वस्तुको सान्दर्भिक ज्ञान, सीप र अभिवृत्ति अपेक्षित रूपमा प्रदान गर्न सकेको अवस्था छैन भने शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापहरू परम्परागत विधि र शैलिमा अगाडि बढिरहेको देखिन्छ । सरकारले प्रयोगशाला पुस्तकालय र ICT का कार्यक्रमहरूले अपेक्षित रूपमा प्रयोगमा ल्याउन सकेको कमै देखिन्छ । उपलब्धीका सन्दर्भमा पनि हामीले परीक्षाको नतिजालाई मात्र हेरिरहेको अवस्था छ ।

उसले प्राप्त गरेको ग्रेड वा अङ्कले उसमा सीप र अभिवृत्ति बढायो कि बढेन अथवा उसले समाजमा सकारात्मक भूमिका प्रदर्शन गर्न सको कि सकेन भनेर मूल्याङ्कन वा लेखाजोखा गरिएको छैन । यसका साथै हाल स्थानीय तहलाई माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको जिम्मेवारी दिइएता पनि सो सम्बन्धी कानुनी प्रावधानहरू, साधन, स्रोतहरू, जनशक्तिहरू आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराइएको छैन । यी विविध कारणहरूले गर्दा शिक्षाको लागि तमाम चुनौतिहरूको सामना गर्नु परेको छ ।

पाठ्यक्रमले मानवीय मूल्य मान्यता, मानव अधिकार, शान्तिलाई समेट्ने हो । समयको उचित उपयोग गर्दै निरन्तर मूल्याङ्कनको माध्यमबाट जुन प्रयोगात्मक विधि, समस्या समाधानका तरिकाहरू तर अनुसन्धान विधिबाट समेत गर्नुपर्ने हुन्छ । यसै गरी शिक्षण संस्थामा दूरदृष्टि भएको नेतृत्वको खाँचो पर्छ । विद्यालयका नेतृत्वकर्ता अर्थात् प्रधानाध्यापकहरू नेतृत्व कला क्षमता र तरिकामा अभै पनि आफूलाई अपेक्षित रूपमा प्रस्तुत गर्ने कुरामा पूर्णता पाइरहनु भएको देखिदैन । साथै सामाजिक वातावरणको साथ दिइरहेको अवस्था छैन । निष्कर्षमा भन्नु पर्दा गुणस्तरीय शिक्षाका तिनवटा प्रमुख पक्षहरू हुन्छन् । ती हुन:

१ योग्य शिक्षकहरूको सुनिश्चितता:

२ पर्याप्त र उपयुक्त शैक्षिक सामग्रीको उपलब्ध र तिनको दक्ष शिक्षकद्वारा प्रयोग

३ सुरक्षित सबै प्रकारका सिकाइलाई उपयुक्त स्तरीय सिकाइ वातावरण (भौतिक, सामाजिक) ।

यी उल्लेखित गुणस्तरका पक्षहरू मा हामी पछि नै छौं । अतः यिनमा सुधार गर्नु नै आजको मुख्य चुनौत देखिएको छ ।

सन्दर्भ सामग्री

विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना, २०६६- २०७२ ।

विद्यालय क्षेत्र विकास योजना, २०७३/०७४- २०७९/८० ।

युनिभर्सल मोबाईल सप्लायर्स प्यूठान न.पा. -६ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, समृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ सम्पूर्ण कम्पनीका मोबाईल सेट तथा मोबाईल पार्टस एण्ड एसोसिएज होलसेल मूल्यमा विक्री गर्नुका साथै सबै कम्पनीका मोबाईल रिपेयर गरिन्छ ।

प्रो. मोहन बुढा

सम्पर्क: ९८४७९२८१४९, ०८६ ४६०४०८, ९८१०९३६४८०

नेपाली भाषाको मानकीकरण; एक सिंहावलोकन

गङ्गाराम भण्डारी
श्री गणेश मा.वि.
माण्डवी १ तिराम

भाषा विचार विनिमयको सशक्त माध्यम हो। यसको दोहोरो सञ्चारबाट नै मानिसले आफ्ना व्यवहारिक समस्याहरु समाधान गर्दै देश, काल र परिस्थितिसँग सामिप्यता गाँस्दछ। कथ्य र लेख्य गरी दुई भेद हुने भाषामा कथ्य रूप सामान्य जनजिब्रोको बोलचालको भाषा हो भने लेख्य भाषा चाहिँ आलङ्कारिक, विशिष्ट र व्याकरणसम्मत हुने गर्दछ। यहि लेख्य भाषा नै जीवित रहने हुँदा यसको अस्तित्व कायम रहेको हो। विश्वका दशवटा भाषा परिवार भित्रका भाषाहरुमा लेख्य स्वरूप नहुँदो हो त भाषाको मानक स्वरूप जीवित हुने थिएन; जुन कथ्य भाषामा देखिन्छ। कथ्य भाषा बोलिचालीको भएकाले व्यक्ति पिच्छे फरक पनि आउने गर्दछ। प्राचीन भाषा र अहिलेको भाषाको कथ्य रूप फेला नपर्नुको कारण प्राचीन समयको कथ्य भाषा न त संरक्षण गर्न सकिने न त मानिस नै जीवित छन। तर लेख्य भाषा पनि परिवर्तन नभएको भने होइन। यसको लिपि सुरक्षित हुने हुँदा अद्यावधि जीवित छ।

भाषा परिवर्तनशील छ। भाषामा परिवर्तन हुँदा ध्वनि, व्याकरण र अर्थका तहमा पनि परिवर्तन हुने गर्दछ। प्राचीन समयका नेपाली भाषामा मध्यकाल हुँदै आधुनिककालसम्म आईपुग्दा भाषामा अनेक भिन्नताहरु देखा पर्दछन्। प्राचीन समयको नेपाली भाषाका केही अभिलेखहरुलाई हेर्दा हाल ती भाषा क्लिष्ट र नबुझिने खालका छन्; यो परिवर्तनशीलताको कारण हो। वि.स. १०३८ को राजा दामुपालको समयको अभिलेख (प्रमाणित नभएको) मा प्रयुक्त भाषालाई उदाहरणको रूपमा लिन सकिन्छ -

“ॐ पद्मे हु। दामुपाल भुपाल रेखा भई। किष्णु अडैको भाइ सउपाल अडै सा ९०३।”

यस किसिमको भाषा हाल अर्थ्याउन समेत नसकिने खालको छ। यस्तै प्रमाणित भएका अभिलेख र तिनमा प्रयुक्त भाषा -

१३१२ को अशोक चल्लको प्रशासनिक ताम्रपत्र -

“..... हाम्रा आलि अटली अटल करि अत्र्याछु।”

यसको अर्थ हुन्छ - हामीले हाम्रो सीमाको बलियो गरी रक्षा गरेका छौं।

प्राथमिककालिन नेपाली भाषा माध्यमिक कालमा आउँदा अझ परिवर्तन भएको छ। जुन पृथ्वीनारायण शाह, भानुभक्त आचार्य कालिन ‘भयाको’ = (भएकोलाई), ‘गन्याको’ = (गरेको लाई) भाषा परिवर्तन हुन आएको छ। यो आधुनिक नेपाली भाषा अनुरूप फरक हुन आएको देखिन्छ। यस्तो भाषामा आउने परिवर्तन भाषाका विशेषताका कारणले गर्दा हो। निम्नानुसारका यस किसिमका भाषाका विशेषताले भाषालाई परिवर्तनशील बनाएको छ -

- ❖ भाषा मानवीय वस्तु हो।
- ❖ भाषा सामाजिक वस्तु हो।
- ❖ भाषा वाक प्रतीक हो।
- ❖ भाषामा यादृच्छिकता हुन्छ।
- ❖ भाषा व्यवस्थित हुन्छ।
- ❖ भाषा सम्प्रेषणको माध्यम हो।
- ❖ भाषा परम्परित हुन्छ।
- ❖ भाषा उत्पादनशील हुन्छ।
- ❖ भाषा परिवर्तनशील हुन्छ।

भाषाको परिवर्तनले व्यक्ति बोली हुँदै क्रमश लेख्य भाषाको विस्तारमा व्यापक स्थान ओगटी मानकीकरण पाएको हुन्छ। खास गरी भाषाको मानकीकरणको चर्चा नेपालमा छापाखानाको प्रवेश भएपछि मान्न सकिन्छ।

छापाखानासँगै विभिन्न पत्रपत्रिकाको प्रकाशन हुँदै प्रयोक्ताको चासो पनि मानक भाषा तर्फ बढ्दै गयो । प्रकाशनको प्ररम्भमा नै नेपाली भाषा कथ्यवादी र लेख्यवादी धारमा विभाजित भयो । यस समयमा लिखित स्वरूपलाई कथ्य निकट पुऱ्याउने वा कथ्य भन्दा फरक भन्नेमा मतान्तर बढ्यो । यसको समन्वय गरी नेपाली लेख्य मानकलाई कथ्य भाषाको निकट पुऱ्याउने केही विद्वानहरूले गरेको प्रयास यहाँ उल्लेख गरिएको छ -

गङ्गाप्रसाद प्रधान-

नेपाली भाषालाई कथ्य निकट पुऱ्याउने दार्जिलिङ्बाट प्रकाशित सन् १९०१ बाट गोर्खे खबर कागज पत्रिकाको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ । यस पत्रिकाको प्रकाशन भएको सालमा वि.स.१९५८ मा काठमाण्डौबाट गोरखापत्रको प्रकाशन भएको थियो । गोर्खे खबर कागज पत्रिकाको सम्पादक रहेका गङ्गाप्रसाद प्रधानले लेख्य स्वरूपलाई कथ्य भाषाको निकट पुऱ्याएका थिए ।

टर्नरको कथ्य नेपालीप्रतिको भुकाव -

टर्नरको नेपाली भाषाको तुलनात्मक तथा व्युत्पत्तिमूलक कोशमा उच्चारण अनुसारको हिज्जेलाई प्रोत्साहन गरी लेख्य मानकलाई कथ्यको निकट बनाउने प्रयास गरेको देखिन्छ ।

पुष्कर शमशेर -

यिनले विभाषी शब्द र संस्कृत तत्सम शब्दले नेपाली ठेट शब्द हराउन लागेको भन्दै नेपाली भाषामा कथ्य र लेख्य भाषामा धेरै अन्तर हुन नहुने कुरा व्यक्त गरेका छन् ।

महानन्द सापकोटाको जनजिब्रोवाद -

नेपाली भाषा प्रचारक सङ्घ नामक संस्था २००८ सालमा स्थापन गरी भाषा जनजिब्रोवादी दृष्टिकोण प्रस्तुत गरेका छन् । उनका अनुसार जनजिब्रो व्याकरणका पछि लाग्दैन, व्याकरणले जनजिब्रोमा रोक लगाउन हुँदैन भनेका छन् । परम्परागत निर्देशनमुखी व्याकरणका कट्टर विरोधी र आधुनिक वर्णनात्मक व्याकरणका पक्षपाती देखिन्छन् ।

भर्खोवाद -

नेपाली भाषाले आफ्नो मैलिकता र पहिचान भुल्न लागेको साथै संस्कृत, हिन्दी र अङ्ग्रेजीको प्रभावलाई अत्यधिक रूपमा भित्र्याएको विरोधमा बनारसबाट २०१३ सालमा नौलो पाङ्गो पत्रिका मार्फत यसको शुरुवात भएको हो । बालकृष्ण पोखरेल, तारानाथ शर्मा, बल्लभमणि दाहाल, चूडामणि रेग्मी आदिले वर्णविन्यासको प्रयोगमा तद्भव नियमलाई प्रोत्साहन गरी सरलीकरण गर्न सघाउनु, लेख्य मानकलाई कथ्यको नजिक ल्याउनु लगाएतका कुरामा जोड दिएको छ ।

शिवराज आचार्यको जिम्दो नेपाली भाषा-

राममणि आ.दी. को हलन्त बहिष्कार आन्दोलनले पनि नेपाली भाषाको उच्चारण जस्तो लेखिन्छ, त्यस्तो नभएर जस्तो बोलिन्छ त्यस्तै हुन्छ भन्दै लेख्यलाई कथ्य नजिक पुऱ्याउने खोजेको अनुमान गर्न सकिन्छ ।

लेख्य मानक भाषालाई कथ्य नजिक पुऱ्याउने मध्यमार्गी -

नेपाली भाषाको लेख्य मानकमा वि.स.१९६९ सालमा यमराज पाण्डेको गोर्खा भाषा चन्द्रिका व्याकरणले क्रियापदलाई उच्चारण अनुसार नै लेख्ने दृष्टिकोण राखी हलन्त बहिष्कार प्रति मध्यमार्गी दृष्टि राखेको छ । यहि व्याकरणको सेरोफेरोमा राखेर नेपाली भाषा प्रकाशनी समितिले १९९२ मा 'नेपाली कसरी शुद्ध लेख्ने ?' पुस्तिका प्रकाशित गर्‍यो । त्यसै गरी दार्जिलिङ्बाट प्रकाशित चन्द्रिका पत्रिकामा रहेको भाषालाई गङ्गाप्रसाद प्रधानले काशी भासे बोली भन्दै व्यङ्ग्यात्मक टिप्पणी गरे । यसबाट के बुझिन्छ भने नेपाली भाषाको लेख्य मानकमा संस्कृत र हिन्दीको अत्यधिक व्यङ्ग्यात्मक प्रभाव रहेको पुष्टि हुन्छ । उक्त टिप्पणीलाई हेर्दा बनारसबाट प्रकाशित सुन्दरी र माधवी पत्रिका अनि गोरखापत्र आदि पनि संस्कृततर्फ भुकाव राखेको आभास गराउदछ । मानकतामा आएको यस हलचललाई स्थिरीकरण गर्न गोपाल पाण्डेले नेपाली रचना दर्पण, ह्रस्वदीर्घ आदिको सवाई, रचना केसर जस्ता पुस्तकहरू प्रकाशनमा ल्याए ।

समन्वयवादी प्रयास-

नेपाली भाषाको वर्णविन्यास सुधारका लागि वि.स. २०२९ सालमा साभ्का प्रकाशनले भाषाविदहरूको वृहत भेला गराई संस्कृत शब्दलाई तत्सम मानी तत्सम नियमअनुसार नै गर्ने र तद्भव र आगन्तुक शब्दलाई नेपाली नियमअनुसार लेख्ने सहमति गरेको देखिन्छ । उक्त भेलाले उठाएको वर्णविन्यास सुधारलाई त्रि.वि.का अनिवार्य नेपाली पढाउने शिक्षकको गोष्ठीहरूले (२०३४-०३५) अनुमोदन गर्‍यो । त्यसलाई नेपाली वृहत शब्दकोशमा समेटियो भने आगन्तुक

शिक्षण निर्देशिकाको प्रकाशनका क्रममा विषय समितिमा वर्णविन्यास बारे छलफल नै नगराई निर्णय भएको भनेर साभ्नाप्रकाशनबाट पुस्तकाकार रूपमा प्रकाशित गरेको शिक्षण निर्देशिकामा उल्लिखित विवादास्पद वर्णविन्यासलाई खारेज गर्ने निर्णय गरेको छ । उक्त शिक्षण निर्देशिकामा उल्लेख भएको वर्णविन्यास बारे २०६९ सालमा केही परिमार्जन गरी प्रस्तुत गरेको वैकल्पिक प्रस्तावलाई पनि विभागको बैठकले संशोधन-परिमार्जन गरेको छ । विभागबाट गरिएको यस सम्बन्धी निर्णय निम्नानुसार रहेको छ -

क) श्रुतिसमभिन्नार्थक शब्द (फुल-फूल, पुरा- पूरा, तिन-तीन, आदि) लाई दीर्घ नै लेख्नु पर्ने, ह्रस्व लेख्न नमिल्ने ।

ख) जाति, थर बुझाउने शब्दका अन्तिको ऊकार दीर्घ मात्र लेख्नु पर्ने ।

ग) इच्छार्थक - आज्ञार्थक क्रिया (जाऊनु, भनून्, खाऊ आदि) लाई दीर्घ मात्र लेख्नु पर्ने ।

घ) जाति, थर बुझाउने शब्द (शाह, शेर्पा, शेरेचन आदि) मा तालव्य 'श' पनि लेख्न सकिने ।

ङ) नाम र थरको बीचमा आउने मध्यवर्ती नाम (राज, मणि, प्रसाद, कुमारी, देवी, वहादुर आदि) लाई पदयोग गरेर नै लेख्नु पर्ने ।

च) रुढ अर्थमा प्रयोग हुने समस्त शब्द (विश्वविद्यालय, भाषाविज्ञान, पानीजहाज, विराटनगर, ललितपुर, कीर्तिपुर आदि) लाई पदयोग गरेर नै लेख्नु पर्ने ।

छ) लामा वा छोटो सबै नामयोगी (सित, सँग, माथि, अनुसार, बाहेक आदि) लाई पदयोग गरेर लेख्नु पर्ने । व्यञ्जनान्त द्व्यक्षरी र सोभन्दा बढी अक्षरका नामयोगीलाई पदवियोग गर्ने भन्ने कुरा मान्य नहुने ।

ज) अक्षरगणना, स्वरान्त तथा व्यञ्जनान्तजस्ता त्रुटिपूर्ण आधारमा शब्दलाई लामा र छोटो गरी पदयोग गर्न नमिल्ने ।

झ) दुई शब्दबाट बनेका सबै समस्त शब्दलाई पदयोग गरेर नै लेख्नु पर्ने । दुई भन्दा बढी शब्दबाट बनेका समस्त शब्द (गाँस बास कपास, मन वचन कर्म, तन मन धन) लाई समास नगरी गाँस, बास र कपास; मन, वचन र कर्म; तन, मन र धन आदिलाई पदावलीका रूपमा प्रयोग गर्नु पर्ने ।

ञ) द्वित्व शब्दमा सार्थक शब्दको नै आवृत्ति भई तिनले विशिष्ट अर्थ प्रदान गर्ने हुँदा द्वित्व शब्दलाई सार्थक र निरर्थक भनी वर्गीकरण नगरी सबै किसिमका द्वित्व शब्दलाई पदयोग गरेर नै लेख्नु पर्ने जस्तै: घरघर, घरसर, पानीपानी, पानीसानी आदि ।

ट) संयुक्त क्रिया (जानुपर्छ, आउनुहोस, हेरिरहन्छ, पढिहाल्छ आदि) लाई पदयोग गरी ह्रस्व लेख्नुपर्ने ।

ठ) संयुक्त व्यञ्जनलाई खुट्टा काटेर (विद्या,विद्वान, बुद्ध,शुद्ध आदि) लेख्न नमिल्ने, प्रचलन अनुसार (विद्या,विद्वान, बुद्ध, शुद्ध, आदि) नै लेख्नु पर्ने ।

ड) क्षतिपूर्ति दीर्घाभवन र सङ्ख्यावाची शब्दको ह्रस्वीकरण गर्नेलगायत नेपाली वर्णविन्यास सम्बन्धमा हाल देखिएका सबै खाले विवादहरु बारे प्रयोक्ता र आम सरोकारवालासँग व्यापक छलफल गरी प्राप्त हुने निष्कर्षलाई मानक वर्णविन्यास मानी विश्वविद्यालय तहको शैक्षणिक प्रक्रियामा समावेश गर्नुपर्ने ।

यसरी नेपाली भाषाको शब्द, मात्रा र व्याकरणगत नियमहरु समयानुसार परिवर्तन हुँदै आएको देखिन्छ । प्राचीनकालिन भाषा, मध्यकालिन भाषा र आधुनिक कालिन नेपाली भाषाका व्याकरणगत शैलीहरुमा परिवर्तन हुँदै आउनु भाषामा रहेको परिवर्तनशीलताको कारण हो । यद्यपि 'साँढेको जुधाई बाच्छको मिचाई' भन्ने नेपाली उखानलाई चरितार्थ बनाउँदै विद्वत् वर्गबाट समय समयमा नेपाली भाषाको शब्द, मात्रा र व्याकरणका नियममा ल्याइएका निर्णयले नेपाली भाषाका विद्यार्थीलाई अन्योलता सिर्जना गरेको छ । तथापि वर्णविन्यास सम्बन्धमा भएका विवादित बहसलाई हिलै भए पनि समाधान गरी निष्कर्षमा पुऱ्याउने काम नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र तथा शिक्षा विभागको समन्वयनबाट संस्थागत रूपमा हुनु सकारात्मक रूपमा लिन सकिन्छ । अबको यस प्रयासले वि.स. २०६९ साउन २३ अघिकै व्याकरण र शैली पछ्याएर पठनपाठन गर्ने गराउने बाटो खुलेको छ ।

सन्दर्भग्रन्थसूची

- १) अधिकारी हेमाङ्गराज - नेपाली भाषाको मानकीकरणका लागि भएका प्रयासहरु
- २) ढकाल शान्ति प्रकाश - भाषाविज्ञान
- ३) निरौला फनिन्द्रराज र डा.लेखप्रसाद
- ४) शिक्षक मासिक पत्रिका- २०७३ जेष्ठ अङ्क, २०७४ जेष्ठ ।
- ५) पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको Webside बाट वर्णविन्यास खारेजी सम्बन्धीको सूचना
- ६) विभिन्न शब्दकोशहरु ।

समस्या अध्ययन विधिको एक परिचय

जीतबहादुर रोका
श्री सुन्नानी आधार मा.वि.
रातापानी

१. समस्या अध्ययन विधिको परिचय :

कुनै निश्चित समयमा केन्द्रित भएर अध्ययन गरिने अनुसन्धानात्मक विधिलाई समस्या अध्ययन विधि भनिन्छ । यस्तो समस्या अध्ययन वैयक्तिक अथवा व्यक्तिपरक हुन्छ । कुनै व्यक्ति, परिवार, विद्यालय, सामाजिक संस्था वा समुदायलाई एउटा एकाइ मानिन्छ । त्यस्तो एकाइसंग सम्बन्धित समस्याको अध्ययन समस्या अध्ययन विधिबाट गर्न सकिन्छ । यो कुनै एउटा व्यक्ति वा एकाइसंग सम्बन्धित अध्ययन भएकाले यसलाई वैयक्तिक अध्ययन पनि भनिन्छ । मानिसले कुनै पनि कार्यमा प्राप्त गर्ने सफलता तथा असफलताप्रति अनैकौं कारणहरु हुन सक्छन् । त्यस्ता कारणहरु तात्कालिक मात्र नभएर उसको जीवनवृत्त, उसले जीवनमा भोगेका उतारचढाव, निश्चित र सान्दर्भिक घटनाहरु सफलता र असफलताका कारणहरु हुन सक्छन् । यस्तो मानिसका धारणा, सोचाइहरु, अनुभूति र धारणाको विकासपनि उसको जीवनमा घटेका घटनासंग सम्बन्धित हुन्छन् । शिक्षार्थीले भाषासिकाइ प्रक्रिया, भाषाप्राप्ति, भाषिक सम्पादन, भाषिक सामर्थ्य, भाषिक असफलता, भाषिक व्यवहार आदि कुराको अध्ययन उसले भोगेका समस्या, घटना र तिनको इतिहाससंग सम्बन्धित हुन्छ । यसरी शिक्षार्थीले भोगेका समस्या, घटना र तिनको इतिहाससंग सम्बन्धित गरिने भएकोले यस विधिलाई 'घटना अध्ययन विधि' भनिन्छ ।

समस्या अध्ययन विधिमा एउटा सानो एकाइलाई लिएर त्यसको अत्यन्त सूक्ष्म गहन र पूर्ण अध्ययन गरिन्छ । यसले विषयवस्तुको चौडाइलाई भन्दा गहिराइलाई विशेष ध्यान दिई अध्ययन गर्दछ । समस्या वा विषयवस्तुको आधारमा उसले व्यक्ति, परिवार, संस्था, क्षेत्र र समूह आदिलाई पनि एउटा एकाइ मानेर यस विधिमा अध्ययन गर्न सकिन्छ । यो विधि गुणात्मक प्रकृतिको हुन्छ । यसले सङ्ख्या वा परिमाणलाई महत्व दिंदैन । सङ्ख्या वा सांख्यिकीको विश्लेषण गरेर निष्कर्ष निकाल्ने कुरामा यसले विशेष प्राथमिकता दिन्छ । त्यसैले यो विधि बढी खोजमूलक र वर्णनात्मक हुन्छ । यसले सतही तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण गरेर सामान्यीकरण गर्न उचित ठान्दैन । बरु एउटै व्यक्ति वा एकाइको सर्वपक्षीय, पूर्ण र गहन अध्ययन गर्ने कार्यमा जोड दिन्छ । समस्या अध्ययन विधिको अर्को विशेषता भनेका अनुसन्धानकर्ताको प्रत्यक्ष संलग्नता हो । यस विधिमा अनुसन्धानकर्ता आफैँ सम्बन्धित ठाउँमा पुगेर सम्बन्धित व्यक्तिसंग तथ्य सङ्कलन गर्दछ । अनुसन्धानकर्ताको प्रत्यक्ष संलग्नताको अनुसन्धानलाई अझ बढी विश्वसनीय बनाउँछ । यस विधिको प्रवर्तक फेडरिक ली प्ले हुन ।

भाषिक अनुसन्धानमा समस्या अध्ययन विधिको विशेष महत्व रहेको पाईन्छ । बोलाइ सीपमा कमजोर हुनाका कारणहरु बालकको समष्टिगत अध्ययन, शिक्षार्थी भाषा सिकाइमा असफल हुने कारण आदि शीर्षकमा अनुसन्धान गर्दा समस्या अध्ययन विधिलाई उपयोग गर्न सकिन्छ । यस्तो समस्या अध्ययनमा अनुसन्धान गर्दा एउटै समस्यालाई मात्र केन्द्रविन्दु बनाईएको हुन्छ । अनुसन्धानकर्ता आफैँ तथ्याङ्क संकलनमा सक्रिय रहन्छ । यस विधिमा व्यक्तिको भाषिक प्रवृत्ति, भाषिक क्षमता, शिक्षार्थीले पाएको भाषिक वातावरण र कुनै विद्यार्थीले निश्चित तहमा गरेको भाषिक उपलब्धी आदि समस्यामा केन्द्रित भई अध्ययन गर्न सकिन्छ । यस्तै पहिलो भाषापछि दोस्रो भाषा सिक्दा शिक्षार्थीले के कस्तो उपायहरु अपनाउँछ ? के कस्ता प्रवृत्तिहरु देखाउँछ, भन्ने कुराको अध्ययनको लागि पनि यो विधि उपयोगी सावित हुन आउँछ । पश्चिमी जगतका मूढन्य भाषाविद् फिल्मोरले यसै विधिको उपयोग गरी पाँच जना बालकले अंग्रेजी सिक्दा उपयोग गरेका संज्ञानात्मक तथा सामाजिक उपायको अध्ययन गरेका थिए । समस्या अध्ययन विधिमा मूल जरासम्म पुगेर समस्या पहिचान गरी निष्कर्षमा पुग्न सकिन्छ । संख्यात्मकतालाई जोड नदिई गुणात्मकतालाई जोड दिन्छ । समस्या अध्ययनबाट समस्याका कारणहरु पत्ता लगाइन्छ र समस्या समाधानको उपायको खोजी गरिन्छ । अतः भाषा सम्बन्धी समस्या अध्ययनको लागि यो विधि पूर्ण प्रभावकारी र उपयोगी पनि मानिन्छ ।

१.१ समस्याको पहिचान र अध्ययन :

समस्या अध्ययन विधिमा समस्याको पहिचान नै सबैभन्दा बढी महत्वपूर्ण र चुनौतीपूर्ण हुन्छ। समस्या पहिचानकै आधारमा शोधशीर्षक चयन हुन्छ, किनभने शोधशीर्षक आफैमा समस्या हो। समस्या पहिचानविना अनुसन्धान कार्य अगाडि बढ्न सक्दैन। सोध समस्याको वास्तविक पहिचानका आधारमा मात्र शोधकार्य उपलब्धीमूलक वन्न सक्छ। समस्याकै आधारमा विभिन्न विधि वा प्रविधिको उपयोग गर्न सकिन्छ। मैथिली भाषाभाषी विद्यार्थीहरूले नेपाली सिक्दा उच्चारणमा देखिने समस्याको अध्ययन, नेपाली भाषी विद्यार्थीले चिनियाँ भाषा सिक्दा उच्चारणमा गर्ने त्रुटिहरूको अध्ययन, अवधि भाषाभाषी शिक्षकले नेपाली शिक्षण गर्दा पर्ने कठिनाइ क्षेत्रहरूको अध्ययन आदि समस्याहरूमा अनुसन्धानको उपयोग गर्न सकिन्छ। समस्या पहिचान गर्दा ठूलो र व्यापक क्षेत्र नलिई सीमित र सानो क्षेत्र लिन पर्दछ। व्यापक क्षेत्र लिइयो भने मूल समस्या पहिचान गर्न सकिदैन र अनुसन्धान उपलब्धी विहिन वन्न जान्छ। तसर्थ समस्या सानो, विशिष्ट र निर्धारित लक्ष्यतिर उन्मुख हुनु पर्दछ। समस्या वैयक्तिक एकाइसंग सम्बन्धित हुनु पर्दछ र निश्चित प्राक्कल्पनाद्वारा अभिनीर्देशित हुनु आवश्यक हुन्छ। उदाहरणको लागि चिनियाँ भाषाभाषी विद्यार्थीलाई नेपाली भाषा लेख्न गाह्रो हुन्छ। यो प्राक्कल्पनालाई पुष्टि गर्न तथ्यहरू सङ्कलन तथा विश्लेषण गर्नुपर्ने हुन्छ। समस्या पहिचान पछि तथ्याङ्क सङ्कलन समस्या अध्ययन विधिको दोस्रो महत्वपूर्ण कार्य हो। यस्तो अध्ययन वैयक्तिक खालको हुने भएकाले व्यक्तिगत सामग्रीलाई नै तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने विशेष स्रोत बनाउन सकिन्छ। व्यक्तिले डायरीमा आफूले भोगेका अनेकौँ तीतामीठा अनुभूति व्यक्त गरेको हुन्छ। यस्तै भाषा सिक्दा आइपरेका कठिनाइ गोप्य कार्यहरू डायरीमा भेटिने हुनाले समस्या अध्ययनमा डायरीबाट धेरै तथ्यहरू प्राप्त गर्न सकिन्छ। यसरी नै अन्तरवार्ता लिएर, विभिन्न प्रश्नहरू सोधेर, प्रयोगात्मक कार्य गर्न लगाएर, सम्बन्धित व्यक्तिले विभिन्न ठाउँमा प्रयोग गरेका धारणाहरू केलाएर, विभिन्न पत्रपत्रिकामा लेखेका लेखहरू विश्लेषण गरेर, मतावलीको उपयोग गरेर पनि निष्कर्ष निकाली प्रतिवेदन तयार गरिन्छ। यसरी अन्य विधिमा जस्तै यस विधिमा समस्या पहिचान, तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण र निष्कर्ष आदि विभिन्न चरणहरूमा अध्ययन गरिन्छ।

१.२ समस्या अध्ययन विधिका विशेषताहरू :

- (क) यस विधिले वैयक्तिक समस्यालाई उच्च प्राथमिकता दिएर अध्ययन गर्दछ। कुनै समूह, संघ, संस्था आदिको अध्ययन गर्दा पनि एउटा विशिष्ट एकाइ मानेर अध्ययन गर्दछ। अतः व्यक्ति अथवा संस्थालाई एउटा एकाइ मानी तिनका खास भाषिक तथा अन्य समस्याहरूको अध्ययन गर्ने विधिको रूपमा यसलाई लिन सकिन्छ।
- (ख) यो अध्ययन गुणात्मक प्रकृतिको हुन्छ। यसले संख्यात्मक तथा परिमाणात्मक तथ्यलाई त्यति महत्व दिदैन।
- (ग) एउटै समस्यालाई लिएर त्यसको गहन तथा सूक्ष्म अध्ययन गर्नु यसको अर्को विशेषता हो। व्यापक क्षेत्रको सट्टा सीमित क्षेत्रलाई लिएर त्यसको गहिराइसम्म पुगेर यसले अध्ययन विश्लेषण गर्दछ।
- (घ) यस विधिमा अनुसन्धानकर्ता आफैँ सम्बन्धित क्षेत्रमा गई नमूना स्रोत व्यक्तिलाई भेटेर तथ्य सङ्कलन गर्ने कार्य गर्दछ। त्यसैले पनि यस्तो अध्ययन बढी स्वभाविक, यथार्थपरक, विश्वसनीय वन्न पुगेको छ।
- (ङ) यस विधिले प्राकृतिक अवस्थाको तथ्याङ्कलाई विशेष जोड दिन्छ। प्राथमिक स्रोतबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई प्राथमिकता दिनु यसको अर्को विशेषता हो।
- (च) यो विधि अन्य विधि जस्तै सामान्यीकरणमा सीमित रहदैन। यसले समस्याको मूल कारण पत्ता लगाई त्यसको समाधानका उपायहरू बताउनु यसको विशेषता अन्तरगत पर्दछ।

१.३ समस्या अध्ययन विधिका सीमाहरू :

सीमित क्षेत्रलाई ओगट्नु, अनुसन्धानबाट प्राप्त निष्कर्षलाई सबै ठाउँमा सामान्यीकरण गर्न नसक्नु, धेरै स्रोतबाट तथ्यहरू सङ्कलन गर्न नसकिनु, एउटै स्रोतबाट तथ्यहरू सङ्कलन गर्दा पूर्ण विश्वसनीय वन्न नसक्नु, समय र श्रमको बढी आवश्यकता हुनु आदि यस विधिका प्रमुख सीमाको रूपमा लिन सकिन्छ।

सन्दर्भ सामग्री :

- १.डा. रामप्रसाद भट्टाराई - भाषिक अनुसन्धान विधि परिचय र प्रयोग

माण्डवी गाउँपालिकाको समूह विद्यालयहरुमा कार्यरत

शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरण

बोधिराज घिमिरे
स्रोत व्यक्ति

माण्डवी गाउँपालिका नेपालको पुरानो प्रशासनिक विभाजन अनुसार प्यूठान जिल्लामा र हाल ५ नं. प्रदेशमा पर्दछ । माण्डवी गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले ८२°४१'३०" देखि ८२°५०'३०" र पूर्व देशान्तरसम्म २७°५९'३०" देखि २८° ६'३०" उत्तरी अक्षांशसम्म अवस्थित छ । ११३.०८ वर्ग.कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस माण्डवी गाउँपालिकाको उत्तरमा स्वर्गद्वारी र प्यूठान नगरपालिका पश्चिमतर्फ दाङ जिल्ला, दक्षिणमा सरुमारानी गाउँपालिका र पूर्वमा ऐरावती र मल्लरानी गाउँपालिका रहेका छन् । नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार मिति २०७३/११/२२ गते साविकका गाविसहरु तिराम (१-४), मर्कावाङ, नयाँगाउँ, रम्दी र उदयपुरकोट गाविसहरु समेटेर माण्डवी गाउँपालिका घोषणा गरिएको थियो । शैक्षिक हिसाबमा यस गाउँपालिकामा सामुदायिक र संस्थागत गरी ४ वटा मा.वि, ५ वटा नि.मा.वि र १९ वटा प्रा.वि गरी जम्मा २८ वटा शिक्षण संस्थाहरु सञ्चालित छन् जसमा २ प्रा.वि मात्र संस्थागत रहेका छन् । प्यूठान जिल्लामा नयाँ गठन भएका गाउँपालिकाहरु मध्ये विकासका सम्भावना बोकेको माण्डवी गाउँपालिका रहेको छ । साथै सचेत राजनैतिक दल र उत्प्रेरित गाउँपालिकावासी समेत यो गाउँपालिकाका दीगो विकासको श्रोतका रूपमा रहेका छन्। यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजाती तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरुको बसोबास रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी मगर जाति ६,०७२ जना (४०.३२ प्रतिशत), दोस्रोमा क्षेत्री ४,४८५ जना (२९.७८ प्रतिशत) र तेस्रोमा कामी १,७३२ (११.५० प्रतिशत) हरूको बसोबास रहेको छ । यस गाउँपालिकामा ५ वडाहरु रहेका छन् । यस माण्डवी गाउँपालिकाको प्रथम श्रोतव्यक्ति बोधि राज घिमिरे हुनुहुन्छ । यस गाउँपालिकाको ५ वडाहरुमा रहेका २८ विद्यालय हरू र ति विद्यालय हरूमा कार्यरत प्रधानाध्यापकहरु तपशिल रहेका छन् ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम थर	गा.पा.र वडानं.	प्र.अ.को नामथर	मोबाइल नम्बर
०१	गणेश माध्यमिक विद्यालय , तल्लोतिराम	माण्डवी १	जगन्नाथ गौतम	९८४७८३९७८०
०२	गणेश प्राथमिक विद्यालय , उपल्लोतिराम	माण्डवी १	दिपप्रकाश चौधरी	९८०९७२०५९७
०३	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , थक्लेनी	माण्डवी १	कमल गिरी	९८६६६०५२४०
०४	लोकभक्त प्राथमिक विद्यालय , सिमलचौर	माण्डवी १	सुजना विष्ट पौड्याल	९८४४९६०२५७
०५	अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी १	डिल्लीराज अधिकारी	९८६६९३७८४५
०६	आधार प्राथमिक विद्यालय , धनचौर	माण्डवी २	यमवहादुर गौतम	९८०६२०११९२
०७	बालज्योती प्राथमिक विद्यालय , खुक्लीचौर	माण्डवी २	लोकी पुन मगर	९८४७८४२९४३
०८	सुन्तानी आधार माध्यमिक विद्यालय , रातापानी	माण्डवी २	भगवता मल्ल	९८१२८५८८३१

०९	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , मर्काबाड	माण्डवी २	श्यामबहादुर परियार	९८०९७३७६७३
१०	गणेश आधारभूत विद्यालय ,ढिकावन	माण्डवी २	पदमा घिमिरे	९८०९७९६८०२
११	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , ढाड	माण्डवी २	विश्वराज रिजाल	९८४६५१२८६४
१२	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय , नयाँगाउँ	माण्डवी ३	मेघराज पौडेल	९८४७८३८८७९
१३	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय , नयाँगाउँ जस्पुर	माण्डवी ३	पदमबहादुर जि.सी.	९८४७९७८७९
१४	कृष्ण आधारभूत विद्यालय ,मार्सिबाड	माण्डवी ३	विमला पौडेल	९८४७८९१५८१
१५	रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय , आपचौर	माण्डवी ३	कृष्ण बहादुर बस्नेत	९८४७९७४५४०
१६	यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय ,	माण्डवी ३	घम्मर बहादुर अधिकारी	९८४८०६०४५८
१७	परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय ,	माण्डवी ३	छमा पुन	९८६९०७०३२०
१८	माण्डवी इङ्ग्लीश बोर्डिङ स्कुल	माण्डवी ३	चन्द्रबहादुर कार्की	९८४७८६६८८३
१९	प्यूठान सनराइज एकेडेमी	माण्डवी ३	लड्कबहादुर नेपाली	९८४७८६७९७७
२०	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय ,धोबाघाट	माण्डवी ४	नारायण अधिकारी	९८४४९५२८४०
२१	जनज्वती प्राथमिक विद्यालय , उदयपूरकोट,धनचौर	माण्डवी ४	शान्ता सापकोटा	९८४७८३८५५७
२२	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय , उदयपूरकोट,सिरवारी	माण्डवी ४	जायश्वर वली	९८६६९५९४८४
२३	सरस्वती प्राथमिक विद्यालय , उदयपूरकोट, मुकचौर	माण्डवी ४	सुनिता नेपाली	९८४७९७०८७८
२४	ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय , उदयपूरकोट, डाडाकटेरी	माण्डवी ४	टंक पोखेल	९८१२८४२९३९
२५	ने.रा. आधारभूत विद्यालय ,जुजुनेटा	माण्डवी ५	दधिराम पोखेल	९८४७९७६७०
२६	बागेश्वरी आधारभूत विद्यालय ,तिम्रा	माण्डवी ५	कैलाश आचार्य	९८१२८१७७१९
२७	खड्ग प्राथमिक विद्यालय ,चिन	माण्डवी ५	टोपबहादुर मल्ल	९८४७८२०७१०
२८	ज्योती प्राथमिक विद्यालय , चकचके	माण्डवी ५	केशवराज पोखेल	९८५७८३२७७६

माण्डवी गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयमा कार्यरत स्थायी शिक्षकहरूको ठेगाना र मोबाइल नम्बर विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	संकेत नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	मोबाइलनम्बर
०१	डिल्लिराजअधिकारी (प्रा.द्वि.)	३८५१२	अरुणा भवानीश्वरी प्रा.वि. माण्डवी-१	माण्डवी-१, प्यूठान	९८६६९३७८४५
०२	डिल्लिराज लम्साल (प्रा.तृ.)	२३७८८	अरुणा भवानीश्वरी प्रा.वि. माण्डवी-१	दाखाक्वाडी-१,प्यूठान	९८४४९२६२९४

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	संकेत नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	मोबाइलनम्बर
०३	दीपप्रकाश चौधरी (प्रा.तृ.)	१५२६७४	गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१,	सिसहनिया-२, दाड	९८०९७२०५९७
०४	कमलनारायणचौधरी(प्रा. तृ.)	१५२६२७	गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१,	सिसहनिया-१, दाड	९८०९७२६८११
०५	जगन्नाथ गौतम (मा. तृ.)	१०१२५९	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	दाखाक्वाडी-१,प्यूठान	९८४७८३९४८०
०६	बोधिराज घिमिरे (मा.द्वि.)	३८३९६	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	राप्तीगा.पा. -२,दाड	९८४७८३७३५६
०७	टोपबहादुर गिरी (मा. तृ.)	१५२४५१	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	त्रिवेणी-९, रुकुम	९८४४८६६११९
०८	जयन्ता घिमिरे (मा. तृ.)	१५२४४९	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	दाखाक्वाडी-२,प्यूठान	९८६०३६६८०३
०९	गुरु प्रसाद खनाल (मा. तृ.)	१६०२५९	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	स्वर्गद्वारी न.पा. ५	९८४१०९०७८५
१०	खेतुलाल पौडेल (नि.मा. तृ.)	१५२४७५	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	मल्लरानि -३,प्यूठान	९८०९७२३३१२
११	इन्द्रमणी आचार्य (प्रा.द्वि.)	२३७९९	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	माण्डवी-१, प्यूठान	९८४७८५६६७६
१२	बद्रीप्रसादअधिकारी(प्रा. द्वि.)	३८५७३	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	माण्डवी-१, प्यूठान	९८४७९७४४१४
१३	कमलबहादुरके.सी.(प्रा. द्वि.)	२३८०८	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	माण्डवी-१, प्यूठान	९८०५५९६७९५
१४	हरी प्रसाद आचार्य (प्रा. तृ.)	११८४५७	गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	माण्डवी-१, प्यूठान	९८०९७२८३४८
१५	कल्पना जि.सी. (नि.मा. तृ.)		गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	भिमरुक गा.पा.-५, प्यूठान	९८६१९२००२३
१६	पिमलालभण्डारी(नि.मा. तृ.)		गणेश माध्यमिक विद्यालय तिराम	स्वर्गद्वारी गा.पा. ५,प्यूठान	९८४७८२९६८२
१७	कमल गिरी (प्रा. तृ.)	१५२५८७	ने.रा.प्रा.वि.थक्लेनी माण्डवी-१	राप्तीगा.पा.-४,दाड	९८६८६०५२४०
१८	यामबहादुर के.सी. (प्रा. तृ.)	३८३९८	ने.रा.प्रा.वि.थक्लेनी माण्डवी-१	राप्तीगा.पा.-८,दाड	९८४७८६६४५२
१९	श्यामबहादुरपरियार(प्रा. द्वि.)	२८२७८	ने.रा.प्रा.वि.मर्काबाड माण्डवी-२,	मर्काबाड-५,प्यूठान	९८६८०८७६३२
२०	भगवता मल्ल (मा. तृ.)	१५२६१२	सुन्नानीआधारमाध्यमिकविद्यालय	खुड्गा-४,प्यूठान	९८४३३३३७९५
२१	बद्री प्रसाद तिवारी (मा. तृ.)		सुन्नानीआधार माध्यमिक विद्यालय	धर्मावती-४,प्यूठान	९८४७८११६९७
२२	प्रेमबहादुर शाह (नि.मा. तृ.)	१०४३०८	सुन्नानीआधार विद्यालय	बरौला-९,प्यूठान	९८१०८१८०६०
२३	लोकराज पौडेल (नि.मा. तृ.)	१३११३१	सुन्नानीआधार विद्यालय	मर्काबाड-९,प्यूठान	९८०९७२१७१५
२४	जगत बहादुर वली (प्रा. तृ.)	३८१६१	सुन्नानीआधार विद्यालय	मर्काबाड-३,प्यूठान	९८०८३४५२८५
२५	दामबहादुर वली (प्रा. तृ.)	१२८३५८	सुन्नानीआधार विद्यालय	मर्काबाड-७,प्यूठान	९८२२८३९८५०
२६	विमला सुवेदी (प्रा. तृ.)	१००२४८	सुन्नानीआधार विद्यालय	वि जुवार-५,प्यूठान	९८४८०१८१७६
२७	पदमा घिमिरे (प्रा. द्वि.)	१३११२४	गणेश आधारभूत विद्यालय	राप्तीगा.पा. -२,दाड	९८०९७९६८०२
२८	रामशैतार चौधरी (प्रा. तृ.)	१५२५४५	ने.रा.प्रा.वि.माण्डवी-२,ठाड		९८४४९५५०२१
क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	संकेत नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	मोबाइलनम्बर
२९	विश्वराज रिजाल (प्रा. तृ.)	१५३६९९	ने.रा.प्रा.वि. माण्डवी-२,ठाड		९८४६५१२८६४

३०	पदमवहादुर घर्ति (प्रा. तृ.)		भवानीश्वरी विद्यालय	आधारभूत		
३१	ठगेश्वर पौडेल (प्रा. तृ.)		भवानीश्वरी विद्यालय	आधारभूत		
३२	भानु जि.सी.(मा. तृ.)		कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय			
३३	नारायणवहादुरअधिकारी(प्रा.द्वि.)		कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय			
३४	टोपवहादुर मल्ल (प्रा. द्वि.)		खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-५			
३५	पुर्णवहादुर खड्का (प्रा. द्वि.)		खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-५			
३६	कमला खड्का (प्रा. द्वि.)		खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-५			
३७	सुनीता नेपाली (प्रा. तृ.)		सरस्वती प्राथमिक विद्यालय मुकचौर			
३८	शान्तासापकोटा (प्रा. तृ.)		जनज्योती प्राथमिक विद्यालय धनचौर			
३९	दधिराम पोखेल (प्रा. द्वि.)		ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५			
४०	कृष्णप्रकास सिंह (प्रा. द्वि.)		ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५			
४१	आशा विष्ट (प्रा. तृ.)		ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५			
४२	विमला पौडेल (प्रा. तृ.)		कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय			
४३	लिलवहादुर कार्की (प्रा. द्वि.)		कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय			
४४	कशीराम पोखेल (नि.मा. तृ.)		कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय			
४५	मेघराज पौडेल (मा. तृ.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
४६	मिनवहादुर पुन (मा. तृ.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
४७	भरतमुनि शर्मा (मा. तृ.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
४८	भवानीराज भट्ट (नि.मा. तृ.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
४९	अमर आचार्य (नि.मा. तृ.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
५०	खिमानन्द अधिकारी (प्रा.प्रथम)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
५१	गुञ्जमान नेपाली (प्रा. द्वि.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
५२	निलकण्ठ अधिकारी (प्रा. द्वि.)		माण्डवी माध्यमिक विद्यालयमा ण्डवी-३			
५३	टंकप्रसाद पोखेल (प्रा. द्वि.)		ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-३			
५४	रविलाल माफी (प्रा. तृ.)		ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-३			

माण्डवी गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयमा कार्यरत स्थायी शिक्षकहरूको ठेगाना र मोबाइल नम्बर विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	संकेत नं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	मोबाइलनम्बर
५५	घम्मरबहादुर अधिकारी (प्रा. द्वि.)		यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-३		
५६	एकराज आचार्य (प्रा. द्वि.)		बागिश्वरी आधारभूत विद्यालय		
५७	प्रमिला पन्थी (प्रा. तृ.)		बागिश्वरी आधारभूत विद्यालय		
५८	भाग्यश्री के.सी. (प्रा. तृ.)		बागिश्वरी आधारभूत विद्यालय		

माण्डवी गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयमा कार्यरत बा.वि.के.स.का. हरूको ठेगाना र उनको मोबाइल नम्बर विवरण

सि.नं.	बा.वि.के.स.का. को नाम थर	संस्थाको नाम र ठेगाना	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	यस अघि मतदाता शिक्षा स्वयम सेवकमा भाग लिएको वा नलिएको	मोबाइलनम्बर
०१	नन्दा पुन	यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय डाडाकटेरी माण्डवी-३	माण्डवी-५	टेष्ट पास		
०२	यसोदा पुन मगर	रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी ३	एस एल सी		
०३	मेनका कार्की	कामाक्षी मा.वि. उदयपुरकोट	माण्डवी-४	एस एल सी		
०४	भुमा बुढा (बाठा)	कामाक्षी मा.वि. उदयपुरकोट	माण्डवी-४	एस एल सी		
०५	छमा पुन	परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी ३	एस एल सी		
०६	गोमा आचार्य	बागिश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-५	आइ.ए.		
०७	वसन्ता घर्ति(के.सी.)	बागिश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-५	आइ.ए.		
०८	रेखा पुन	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-३	टेष्ट पास		
०९	रुका देवी महारा	सरस्वती प्रा.वि.मुकचौर	माण्डवी-४	एस एल सी		
१०	माधवा पौडेल	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-३	आइ.ए.		
११	अम्बिका पौडेल	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-३	एस एल सी		
१२	कमला वि .सी.	कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-३	आइ.ए.		
१३	वालिदेवी खनाल	कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-३	आठ पास		
१४	अमिता शाही	ने.रा. आधारभूत विद्यालय	माण्डवी ५	आठपास		
१५	कुन्ता खड्का	ने.रा. आधारभूत विद्यालय	माण्डवी ५	एस.एल.सी		

१६	हिमा पण्डित	अरुणाभवानीश्वरी प्रा.वि.कुमाल्टार माण्डवी-१,	धर्मावती-३, प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	९८६६८३८७२०
१७	कमला विष्ट खत्री	गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१,	तिराम-१,प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	९८६६९२०८५६
१८	निर्मला आचार्य	गणेश माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.-१,	रम्दी-१,प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	९८४७९५५२९१
१९	गिता आचार्य	गणेश माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.-१,	तिराम-१,प्यूठान	एस एल सी	लिएको	

२०	सीता थापा	ने.रा.प्रा.वि.थक्लेनी तिराम, माण्डवी-१,	तिराम- १,प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	
२१	हेमा घर्तिमगर	आधार प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-२,	मर्काबाड- ३,प्यूठान	आठपास	नलिएको	९८२२८३४१४६
२२	यनुका परियार	ने.रा.प्रा.वि.मर्काबाड माण्डवी-२,प्यूठान	मर्काबाड- ५,प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	
२३	हिमा घर्ति	ने.रा.प्रा.वि.मर्काबाड माण्डवी-२,प्यूठान	माण्डवी-२,	एस एल सी	नलिएको	
२४	पुनमओली	बालज्योतीप्राथमिक विद्यालय माण्डवी-२,	माण्डवी-२,	एस एल सी	नलिएको	
२५	गोमा अधिकारी	माण्डवी मा.वि.नयाँगाउँ	माण्डवी-३	आइ.ए.		
२६	वि स्ना पौडेल	सुन्नानीआधार माध्यमिक विद्यालय	मर्काबाड- ४,प्यूठान	एस एल सी	लिएको	९७४८५१५०७१
२७	सावित्रा पौडेल	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	मर्काबाड- ८,प्यूठान	आ पासठ	नलिएको	९८४७९१७२२९
२८	गीरा पौडेल	गणेश आधारभूत विद्यालय	मर्काबाड- ९,प्यूठान	एस एल सी	लिएको	९८१८८७५५८१
२९	लक्ष्मीपुन मगर	ने.रा.प्रा.वि. ढाड माण्डवी-२,प्यूठान	मर्काबाड- १,प्यूठान	एस एल सी	नलिएको	९८४९३५७२७६
३०	विष्णुमाया वस्नेत	ज्योती प्राथमिक विद्यालय चकचके	माण्डवी-५	एस एल सी		
३१	समुन्द्रा पोखेल	ज्योती प्राथमिक विद्यालय चकचके	माण्डवी-५	आइ.ए.		
३२	शुष्मा मल्ल	ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय डाडाकटेरी माण्डवी-३	माण्डवी-३	टेष्ट पास		
३३	शिला खड्का	खड्गा प्राथमिक विद्यालय चीन माण्डवी-५	माण्डवी-५	टेष्ट पास		

माण्डवी गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयमा कार्यरत अस्थायी तथा राहत शिक्षकहरूको ठेगाना र मोबाइल नम्बर विवरण

सि.नं.	अस्थायी तथा राहत शिक्षकहरूको नाम थर	तह	संस्थाको नाम र ठेगाना	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	मोबाइलनम्बर
०१	कमला ठेडी	प्राथमिक राहत	अरुणाभवानीश्वरी प्रा.वि.कुमल्टार माण्डवी-१,	माण्डवी-१, प्यूठान	आइ एड	९८६६९२९९४४
०२	देवा भट्टराई अधिकारी	प्राथमिक राहत	गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१,	तिराम-१,प्यूठान	आइ एड	९८०९५२७०६१
०३	श्रीकुमार शर्मा	माध्यमिक	गणेश माध्यमिक विद्यालय गा.पा.-१,	माण्डवी-१, प्यूठान	वि .ए.,वि .एड.	९८४७८४५७४३
०४	गङ्गाराम भण्डारी	माध्यमिक राहत	गणेश विद्यालय गा.पा.-१,	स्वार्गद्वारी न.पा. ५ प्यूठान	एम.एड.	९८४१७२१७२०
०५	बलदेव अधिकारी	माध्यमिक	गणेश विद्यालय गा.पा.-१,	माण्डवी-१, प्यूठान	एम.ए.	९८०९७००८१९
०६	दिपेन्द्र राज अधिकारी	माध्यमिक	गणेश विद्यालय गा.पा.-१,	माण्डवी-१, प्यूठान	एम.ए.	९८४८०९८९७३

०७	टिका गौतम	प्राथमिक	गणेश माध्यमिक विद्यालय गा.पा.-१,	लमही-५, दाड	वि .एड.	९८०९७१२५७४
०८	मुगा ठेडी	प्राथमिक	ने.रा.प्रा.वि.थक्लेनी तिराम, माण्डवी-१,	माण्डवी गा.पा.- १,प्यूठान	एस.एल.सी.	९८१२८२२४५९
०९	सृजना विष्ट पौड्याल	प्राथमिक राहत	लोकभक्त प्रा.वि.सिमलचौर	प्यूठान न.पा.-२,प्यूठान	वि .एड.	९८४४९६०२५७
१०	रिताअधिकारी	प्राथमिक राहत	आधार प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-२,	मर्काबाड- ४,प्यूठान	एस.एल.सी.	९८०९५५६७८४
११	लोकीपुन मगर	प्राथमिक राहत	बालज्योती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-२,	मर्काबाड- ७,प्यूठान	वि .एड.	९८४७८४२९४३
१२	वसन्ताअधिकारी	प्राथमिक	ने.रा.प्रा.वि.मर्काबाडमाण्ड वी-२,	मर्काबाड- ८,प्यूठान	आइ एड	९८१२८३७४७६
१३	जीतबहादुर रोका	माध्यमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	तुसारा-३,प्यूठान	एम.एड.	९८४७८५६४४८
१४	बमबहादुर रावल	माध्यमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	गुलरिया न.पा.- ५,बर्दिया	एम.एड.	९८४८०३३४९१
१५	मिनराजआचार्य	माध्यमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	खैरा-३,प्यूठान	शास्त्री, वि .एड.	९८४७८८१९३४
१६	खडग बहादुर के.सी.	माध्यमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	पुजा-५,प्यूठान	वि .एल., एम.एड.	९८४६८८९०२९
१७	शिवराज पण्डित	माध्यमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	धर्मावती- ३,प्यूठान	वि .एड.	९८४७८६५२४१
१८	खिमानन्द पोखेल	माध्यमिक राहत	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	मर्काबाड- ९,प्यूठान	वि .एड.	९८४७०७३५३०
१९	शिवा शर्मा	प्राथमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	मर्काबाड- ४,प्यूठान	आई.ए.	९८४७८५१०६५
२०	लोकमणि अधिकारी	प्राथमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	ढिकपुर.-५, दाड	आइ एड	९८४७८२२६०७
२१	भुपेन्द्रबहादुर महारा	प्राथमिक राहत	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	मर्काबाड- ९,प्यूठान	एस.एल.सी.	९८१०९९८५६२
२२	माधवशार्मा	प्राथमिक	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	नयाँगाउँ - ६,प्यूठान	एम. एड.	९८४७८५७४६७
२३	विमला पाण्डे	प्राथमिक राहत	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	हशपुर-७,प्यूठान	वि .एड.	९८४७८३८५२८
२४	सावि त्रा अधिकारी	प्राथमिक	ने.रा.प्रा.वि. ढाड माण्डवी-२,प्यूठान	वि जुवार- १,प्यूठान	वि .एड.	९८४७८३८५२९
२५	शरद गिरी	माध्यमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी- ३,प्यूठान	माण्डवी-३	एम ए,एम .एड.	
२६	प्रदिप भण्डारी	माध्यमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी- ३,प्यूठान	माण्डवी-३	एम. एड.	
२७	हरिबाबु जि सि	माध्यमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी- ३,प्यूठान	माण्डवी-३	एम. एड.	
२८	कुलबहादुर थापा	माध्यमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी- ३,प्यूठान	माण्डवी-३	वि . एड.	

२९	जायश्वर न्यौपाने	निम्न मा. राहत	माण्डवी मा.वि. माण्डवी-३, प्युठान	माण्डवी-३	एम .एड.	
३०	केशरी थापा	प्राथमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी-३, प्युठान	माण्डवी-३	वि . एड.	
३१	कवि ता जि सी	प्राथमिक	माण्डवी मा.वि. माण्डवी-३, प्युठान	माण्डवी-३	वि . एड.	
३२	सीता पण्डित	प्राथमिक राहत	माण्डवी मा.वि. माण्डवी-३, प्युठान	माण्डवी-३	वि . एड.	
३३	देवा अधिकारी	प्राथमिक राहत	माण्डवी मा.वि. माण्डवी-३, प्युठान	माण्डवी-३	१० + २	
३४	इन्द्रा भण्डारी	प्राथमिक राहत	कृष्ण ने.रा. आधारभूतविद्यालय	माण्डवी-३	आइ एड	
३५	शुष्मा थापा	प्राथमिक राहत	कृष्ण ने.रा. आधारभूतविद्यालय	माण्डवी-३	आइ एड	
३६	केशवराज शर्मा	प्राथमिक	ज्योती प्रा.वि.चकचके,माण्डवी-५	माण्डवी-५	वि ए वि एड	
३७	निर्मला गाहा	प्राथमिक राहत	ज्योती प्रा.वि.चकचके माण्डवी-५	माण्डवी-५	आइ एड	
३८	टोपेन्द्रध्वज थापा	प्राथमिक राहत	ज्योती प्रा.वि.चकचके माण्डवी-५	माण्डवी-५	एस एल सी	
३९	विष्णुमाया पौडेल	प्राथमिक	भवानीश्वरी आधाभूत विद्यालय , माण्डवी-३	माण्डवी-३	आइ एड	
४०	तारा भट्टराई	प्राथमिक	भवानीश्वरी आधाभूत विद्यालय , माण्डवी-३	माण्डवी-३	आइ एड	
४१	दिपक जि.सी.	प्राथमिक	भवानीश्वरी आधाभूत विद्यालय , माण्डवी-३	माण्डवी-३	आइएस्सी	
४२	जायश्वर वली	प्राथमिक	स्वर्गद्वारी प्रा.वि. सिरवारी माण्डवी-४	माण्डवी-४	आइ एड	
४३	शिव बहादुर थापा क्षेत्री	प्राथमिक	कामाक्षी मा.वि. माण्डवी उदयपुरकोट४	माण्डवी-४	आई.एड.	
४४	अमृत बहादुर बस्नेत	प्राथमिक	कामाक्षी मा.वि. माण्डवी उदयपुरकोट४	माण्डवी-४	वि . एड.	
४५	दिपा पौडेल	प्राथमिक	कामाक्षी मा.वि. माण्डवी उदयपुरकोट४	माण्डवी-४	वि . ए.,वि .एड.	
४६	शारदा आचार्य	प्राथमिक	कामाक्षी मा.वि. माण्डवी उदयपुरकोट४	माण्डवी-४	एम.एड.	
४७	नारायण बहादुर वली	प्राथमिक	कामाक्षी मा.वि. माण्डवी उदयपुरकोट४	माण्डवी-४	. एस.एल.सी.	
४८	मीना खत्री	प्राथमिक राहत	सरस्वती प्रा.वि.मुकचौर माण्डवी-४	माण्डवी-४	कैत्र	
४९	कृष्णमाया पौडेल	प्राथमिक	ने.रा.आधारभूत विद्यालय जुजुनेटा, माण्डवी-५	माण्डवी-५	एस.एल.सि	
५०	शान्ता खड्का	प्राथमिक	ने.रा.आधारभूत विद्यालय जुजुनेटा, माण्डवी-५	माण्डवी-५	आई.एड	
५१	कैलाश आचार्य	प्राथमिक राहत	बागेश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी-५	आई.एड	

५२	तारा गौचन	निम्नमाध्यमिक मक राहत	बागेश्वरी विद्यालय	आधारभूत	माण्डवी-५	आई.एड	
५३	कृष्णबहादुर बस्नेत	प्राथमिक	रामेश्वरी विद्यालय	प्राथमिक	माण्डवी-३	वि .एड.	९८४७९७४५४०
५४	शारदा शर्मा	प्राथमिक	रामेश्वरी विद्यालय	प्राथमिक , आपचौर	माण्डवी-३	एस.एल.सी.	९८४९०९९४५३
५५	लक्ष्मी शर्मा	प्राथमिक राहत	रामेश्वरी विद्यालय	प्राथमिक , आपचौर	माण्डवी-३	वि .एड.	९८४७८८२३५२
५६	नारायणबहादुर कार्कि	प्राथमिक	यज्ञेश्वरी विद्यालय	प्राथमिक माण्डवी-३	माण्डवी-३	आइए	९८४७९७३७८८
५७	विमला गिरी	प्राथमिक	यज्ञेश्वरी विद्यालय	प्राथमिक माण्डवी-३	माण्डवी-३	वि .एड.	९८६६८९६३२४

माण्डवी गाउँपालिका अन्तर गतका विद्यालयमा कार्यरत अस्थायी नीज शिक्षकहरुको ठेगाना मोबाइल नम्बर विवरण

सि. नं.	अस्थायी नीज शिक्षकहरुको नाम थर	तह	संस्थाको नाम र ठेगाना	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	मोबाइलनम्बर
०१	खिम बहादुर घर्ति	आधारभूत	गणेश माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.-१, तिराम	माण्डवी-१, प्यूठान	आइ एड (डिप्लोमा कम्प्युटर)	९८६६९२५२९९ ९८०६२८५२९९
०२	पुष्पा शर्मा	प्राथमिक	गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-१,	तिराम-१, प्यूठान	आइ एड	९८९२८३४३२३
०३	सीता थापा	प्राथमिक	ने.रा.प्रा.वि. थक्लेनी, माण्डवी गा.पा.-१,	तिराम-१, प्यूठान	आइ एड	९८९२८४२९३६
०४	माधवा जि.सी.	प्राथमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी २, प्यूठान	आई.एड.	९७४८५९४४९०
०५	बेदराज पोखेल	प्राथमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी २, प्यूठान	आई.एड.	९८४७९७९७८९
०६	मोहन थापा	प्राथमिक	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी २, प्यूठान	एस.एल.सी. पी.	९८०९७९३४६३
०७	सावित्रा महारा	प्राथमिक	ने.रा.प्रा.वि. माण्डवी-२, मर्कावाड	लोहारपानी २, दाङ	आइ एड	९८०६२०७९०६
०८	शान्ता थापा	प्राथमिक	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	धर्मावती १, प्यूठान	आइ.एड.	९८२२८७९२३०
०९	शिरबहादुर अधिकारी	प्राथमिक	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	माण्डवी २, प्यूठान	वि .एड.	९८०९५७७८९५
१०	टेक बहादुर चर्मकार	प्राथमिक	गणेश आधारभूत विद्यालय ढिकावन	माण्डवी २, प्यूठान	आई.ए.	९८९९४०७९०७
११	विष्णुबहादुर के सी	आधारभूत	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी -३	माण्डवी -३	१०+२	
१२	रमेश के सी	आधारभूत	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी -३	माण्डवी -३	वि . एस्सी.	
१३	विष्णु घर्तौ	आधारभूत	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी -३	माण्डवी -३	१०+२	
१४	कृष्ण बहादुर कार्की	आधारभूत	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी -३	माण्डवी -३	१०+२	
१५	हेमन्तराज अधिकारी	आधारभूत	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी -३	वि एड	

१६	धनबहादुर र गाँहा	आधारभूत	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी -३	आइ एड	
१७	टिकाराम बुढामगर	आधारभूत	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी -३	आइ एड	
१८	शिवा श्रेष्ठ	आधारभूत	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय	माण्डवी -३	आइए	
१९	होम बहादुर महारा	माध्यमिक,	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -३	.एम.एड.	
२०	रविन अधिकारी	माध्यमिक,	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -३	वि.एस्सी.	
२१	सिता अधिकारी	आधारभूत	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -४	वि.एड.	
२२	शिवा वली	आधारभूत	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -४	आइ.एड.	
२३	केसरा कार्की	आधारभूत	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -४	आइ.एड.	
२४	नारायण बहादुर घर्ति	आधारभूत	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी -४	आइ.एड.	
२५	ठाकुर प्रसाद नेपाली	प्राथमिक	खड्क प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी -५	वि.एड.	
२६	शान्ता खड्का	प्राथमिक	ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५	माण्डवी -५	आई.एड	९८४७९३०७८६
२७	दिर्घासिंह जि.सि	आधारभूत	ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५	माण्डवी -५	वि.एड	९८४७८६७५३५
२८	वसन्त योगि	प्राथमिक	ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५	माण्डवी -५	आई.ए	९८४७८६३८१२
२९	प्रेमा आचार्य	आधारभूत	बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी५	माण्डवी -५	एस एल सी	
३०	लक्ष्मी वि.क.	आधारभूत	बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी५	माण्डवी -५	आइ एड	
३१	पोम बहादुर बुढा	आधारभूत	बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी५	माण्डवी -५	एस एल सी	
३२	हेमराज परियार	आधारभूत	कृष्ण ने.रा.आधारभूत विद्यालय माण्डवी३	माण्डवी-३	आइ एड	
३३	सिता भण्डारी	आधारभूत	कृष्ण ने.रा.आधारभूत विद्यालय माण्डवी३	माण्डवी-३	वि.एड.	
३४	गणेश पुन	प्राथमिक	रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-३	एस एल सी	
३५	रेखा के.सी.	प्राथमिक	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-३	आइ एड	
३६	टोप बहादुर खत्री	प्राथमिक	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-३	एस.इ.इ	
३७	गिता भण्डारी	प्राथमिक	ज्योती प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-५	आइ एड	
३८	निर्मला थापा	प्राथमिक	ज्योती प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी-५	आइ एड	
३९	वसन्ता खनाल	प्राथमिक	जनज्योति प्राथमिक विद्यालय ,माण्डवी- ४	माण्डवी- ४	आइ एड	
४०	अनन्त ठेडिमगर	प्राथमिक	जनज्योति प्राथमिक विद्यालय ,माण्डवी- ४	माण्डवी- ४	आइ एड	

माण्डवी गा.पा.अन्तर गत समूह विद्यालयका विद्यालय सहयोगी तथा विद्यालय सहायकहरु

क्र.सं.	विद्यालयको नाम थर	गा.पा.र वडानं.	वि.स. को नामथर	मोबाइल नम्बर
०१	गणेश माध्यमिक विद्यालय , तल्लोतिराम	माण्डवी १	खिमबहादुर गिरी	९८०६२५९२४६

०२	गणेश प्राथमिक विद्यालय , उपल्लोतिराम	माण्डवी १	कमला घर्ती	९८१६५२१७४४
०३	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , थक्लेनी	माण्डवी १	सर्मिला बोहरा क्षेत्री	९८४४९५२५३९
०४	लोकभक्त प्राथमिक विद्यालय , सिमलचौर	माण्डवी १	वेलीकुमारी ठेडी मगर	९८०९७९५२५२
०५	अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय	माण्डवी १	शुशिल अधिकारी	९८६६९३६५४१
०६	आधार प्राथमिक विद्यालय , धनचौर	माण्डवी २	कमलबहादुर पुन मगर	९८०९५०८७०६
०७	बालज्योती प्राथमिक विद्यालय , खुक्लीचौर	माण्डवी २	विमला पुन मगर	९८६६८५०५१५
०८	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी २	डिलबहादुर खत्री	९८०९८९५१८९
०९	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , मर्कावाड	माण्डवी २	एमबहादुर दमै	९८०९७५०२०९
१०	गणेश आधारभूत विद्यालय ,ढिकावन	माण्डवी २	भिमबहादुर राउं बुढा मगर	९८१७४७९८०७
११	ने.रा. प्राथमिक विद्यालय , ढाड	माण्डवी २	सम्भना खड्का	९८६७९४०२२५
१२	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय , नयाँगाउँ	माण्डवी ३	गीता भट्टराई	
१३	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय , नयाँगाउँ	माण्डवी ३	दुर्गबहादुर घर्ती	
१४	कृष्ण आधारभूत विद्यालय ,मार्सिवाड	माण्डवी ३	सिता भण्डारी	
१५	रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय , आपचौर	माण्डवी ३	वेदबहादुर पुन	९८४७८८७४६९
१६	यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय ,	माण्डवी ३	चेतबहादुर राउं	
१७	परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय ,	माण्डवी ३	शारदा वि .क.	
१८	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय ,धोवाघाट	माण्डवी ४	मदनकुमार अधिकारी	९८४७९४५५०७
१९	जनज्वती प्राथमिक विद्यालय , धनचौर	माण्डवी ४	लोक बहादुर पुन	
२०	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय , सिरवारी	माण्डवी ४	मति बली	
२१	सरस्वती प्राथमिक विद्यालय , मुकचौर	माण्डवी ४	बसन्ता घर्ती	
२२	ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय , डाडाकटेरी	माण्डवी ४	तिल्की मल्ल ठकुरी	
२३	ने.रा. आधारभूत विद्यालय ,जुजुनेटा	माण्डवी ५	मुम व. धामी	
२४	बागेश्वरी आधारभूत विद्यालय ,तिघा	माण्डवी ५	नारायण प्रसाद आचार्य	
२५	खड्ग प्राथमिक विद्यालय ,चिन	माण्डवी ५	वि रवहादुर थापा	
२६	ज्योती प्राथमिक विद्यालय , चकचके	माण्डवी ५	छवि लाल के.सी.	९८१२८८४३०२
२७	गणेश माध्यमिक विद्यालय , तल्लोतिराम	माण्डवी १	सीमा रिजाल	९८०९७१३७४७
२८	सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय	माण्डवी २	नीम बहादुर के.सी.	९८६६९१२९६४
२९	माण्डवी माध्यमिक विद्यालय , नयाँगाउँ	माण्डवी ३	अजीता कार्की	
३०	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय ,धोवाघाट	माण्डवी ४	लोक बहादुर राना	

पोखेल इलेक्ट्रिक सेन्टर प्यूठान न.पा. २ चितिखोला

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु

हाम्रा सेवाह:- सम्पूर्ण इलेक्ट्रिकका सामान होलसेल तथा फुटकर विक्री गर्नुका साथै दक्ष मिस्त्रीद्वारा घर वाईरिङ्ग समेत गरिन्छ ।

प्रो. धर्मराज पोखेल

सम्पर्क:- ९८४७८३९६२७

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४६-०००५

फोन नं. : ९८४७८३९७८०

गणेश माध्यमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.

वडा नं १ तिराम प्यूठान ।

जगन्नाथ गौतम
प्र.अ.**ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-**

यस श्री गणेश माध्यमिक विद्यालयको प्यूठान जिल्लाको पश्चिम दक्षिण क्षेत्रमा रहेको माण्डवी गा.पा. वडा नं १ तिराम घुरुङ्गामा पर्दछ । यस विद्यालयको स्थापना गर्नमा यहाँका स्थानीय जनताहरुको अहम् भूमिका रहेको छ । सर्व प्रथम साविकको तिराम गा.वि.स. वडा नं २ तिराम निवासी स्व. श्री धनेश्वर उपाध्यायबाट ४३ रोपनी जग्गादान गरी यस विद्यालयको भवन निर्माण कार्य सुरु भएको थियो । भवन निर्माण समितिका अध्यक्ष स्व. खेमराज उपाध्याय, सचिव लोकनाथ उपाध्याय 'कश्यप' अधिकारी, कोषाध्यक्ष धनेश्वर उपाध्याय, सदस्य आत्मराज अधिकारी, मिनप्रसाद अधिकारी, शेषमणि अधिकारी, दामोदर उपाध्याय, यज्ञप्रसाद उपाध्याय, लगायतका व्यक्तिहरु हुनु हुन्थ्यो । १० कोठाको बाके भवन निर्माण भइसके पछि तत्कालिन जिल्ला शिक्षा अधिकारी श्री मुक्तिनाथ दाहाल र तत्कालीन जिल्ला सभापति स्व. खेमराज पण्डितको निरीक्षण र सिफारिस पश्चात २०३७ साल फाल्गुन ५ गते स्थायी स्वीकृत प्राप्त भएको थियो । प्र.अ. रामचन्द्र थापा र श्री गणेश नि.मा.वि. का शिक्षक वामदेव अधिकारीलाई काजमा ल्याई कक्षा ८ सञ्चालन गरिएको थियो भने २०३८ र २०३९ सालमा कक्षा ९ र कक्षा १० सञ्चालन भएको थियो । साविकको तिराम गा.वि.स. वडा नं. १ मा रहेको नि.मा.वि.यसै विद्यालयमा गाभिएकाले विद्यालयको नाम श्री गणेश मा.वि. भनेर नामाकरण गरिएको थियो । यस विद्यालयको प्रथम व्यवस्थापन समितिमा अध्यक्ष स्व. धनेश्वर उपाध्याय, लोकनाथ उपाध्याय अधिकारी 'कश्यप', खेमराज उपाध्याय, शेषमणि अधिकारी, आत्माराम शर्मा, दामोदर उपाध्याय लगायतका व्यक्तिहरु चुनिनु भएको थियो ।

यस विद्यालय प्यूठान जिल्लाको पश्चिम दक्षिण भेगमा रहेको सावि क तिराम गा.वि.स. वडा नं २ को पूर्वी क्षेत्रको चुरे पहाडको काखमा अवस्थित छ । यो विद्यालय २८° १७'६०" अक्षांश र ८२° ७'६३" देशान्तर तथा समुद्री

सतहबाट ११८३ मिटर उचाइमा रहेको छ । यस विद्यालयको पूर्वमा रम्दी गा.वि.स.(माण्डवी ५) पश्चिममा मर्कावाङ्ग गा.वि.स.(माण्डवी २) उत्तरमा उदयपुरकोट गा.वि.स.(माण्डवी ४ र दक्षिणमा दुङ्गेगढी गा.वि.स. (सरुमारानी ६) पर्दछन् । विद्यालयबाट सदरमुकाम दुरी ३५ कि.मि. रहेको छ । विद्यालयको पश्चिम दक्षिणतर्फ हरियाली बोटविस्वा पतभर जंगल रहेको छ भने उत्तरपूर्वतर्फ खेतीजन्य जमिनहरु रहेको छ । धौलागिरी हिमश्रृङ्खला र पवित्र धार्मिक स्थल स्वर्गद्वारीको दृश्यावलोकनले विद्यालयको वातावरण रमणीय देखिन्छ ।

तिराम गा.वि.स.का शिक्षाप्रेमी अभिभावक बुद्धिजीवि राजनैतिक दल, शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको सक्रियतामा स्व. तुल्सीराम अधिकारीको संयोजकत्वमा २०६६ मा १० र सञ्चालन मूल समिति गठन गरी स्वीकृतीको लागि पहल गरियो । २०३७ सालमा स्वीकृत प्राप्त गरी कक्षा ११ र १२ को पठन पाठन हुँदै आइरहेको छ । हाल यो विद्यालय कक्षा १ - १२ सञ्चालित छ भने ५४४ विद्यार्थी अध्यन गरिरहेका छन् । यस विद्यालयको स्थापना गर्नमा स्थानीय जनताको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको पाइन्छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृत मिति
०१	गणेश मा.वि.तिराम-२	२०३७/११/०५

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	जगन्नाथ गौतम	२०३०/०६/२०	माध्यमिक	तृतीय	२०६०/०६/०७	स्थायी	वि .एस्सी.,वि .एड
२	बोधिराज घिमिरे	२०२१/०५/१६	माध्यमिक	द्वितीय	२०४८/१२/१३	स्थायी	एम.एड.
३	टोपबहादुर गिरी	२०४४/११/२५	माध्यमिक	तृतीय	२०७१/०५/०३	स्थायी	वि .एड.
४	जयन्ता घिमिरे	२०४४/११/०७	माध्यमिक	तृतीय	२०७१/०५/०३	स्थायी	वि .एड.
५	गुरुप्रसाद खनाल	२०४३/०४/०८	माध्यमिक	तृतीय	२०७३/१०/०४	स्थायी	वि .एड.
६	श्रीकुमार शर्मा	२०१८/०५/०१	माध्यमिक	तृतीय	२०५५/०९/१२	अस्थायी	वि .ए., वि .एड.
७	गङ्गाराम भण्डारी	२०३९/०१/२६	माध्यमिक	राहत	२०६६/०५/२१	राहत	एम.एड.
८	बलदेव अधिकारी	२०३६/०४/१०	उ. माध्यमिक	उ. माध्यमिक	२०७३/०३/१७	करार	एम.ए., वि .एड.
९	दिपेन्द्रराज अधिकारी	२०३९/०३/०४	उ. माध्यमिक	उ. माध्यमिक	२०७३/०३/१७	करार	एम.ए., वि .एड.
१०	खेतुलाल पौडेल	२०४३/०५/०२	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	२०७१/०५/०४	स्थायी	एम.एड.
१२	पिमलाल भण्डारी	२०३९/१२/१४	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	२०७४/०३/२६	स्थायी	वि .एड.
१३	कल्पना जि.सी.	२०४४/०२/०७	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	२०७४/०३/२६	स्थायी	एम.एड.
१४	इन्द्रमणि आचार्य	२०२३/०७/११	प्राथमिक	द्वितीय	२०४३/०३/३१	स्थायी	आइ.ए.
१५	बद्री प्रसाद अधिकारी	२०१९/०२/१९	प्राथमिक	द्वितीय	२०४५/०३/३१	स्थायी	एस.एल.सी.
१६	कमलबहादुर के.सी.	२०२६/०५/१२	प्राथमिक	द्वितीय	२०४८/०९/१३	स्थायी	एस.एल.सी.
१७	हरिप्रसाद आचार्य	२०२६/१०/१३	प्राथमिक	तृतीय	२०६३/०८/२८	स्थायी	आइ.एड.
१८	टिका गौतम	२०३६/०६/११	प्राथमिक	तृतीय	२०६५/०९/०९	अस्थायी	वि .एड.
१८	खिमबहादुर घर्ति	२०४८/१०/०४	नि.मा.वि.	तृतीय (नीजि)	२०६९/१०/२३	अस्थायी	आइ.एड (कम्प्युटर)
१९	सिमा रिजाल	२०४७/०९/१५	लेखापाल	लेखापाल	२०७२/०२/२२	करार	वि .वि .एस.
२०	निर्मला आचार्य	२०४०/०४/०५	बा.वि.के.	स.का.	२०६५/०९/१८	अस्थायी	आइ.एड.
२१	खिम बहादुर गिरी	२०१४/०८/०८	का.स.	का.स.	२०४३/०८/३०	अस्थायी	साक्षर

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	३८	५२	५५	५०	५३	४७	५०	६०	६३	५४	५७
दुई	३६	५६	५९	५३	५६	६१	६४	५३	५६	४६	५०
तीन	३५	७०	७२	४६	४९	५५	५८	६२	६५	५६	५९
चार	३३	५४	५७	४७	५०	५५	५८	६०	६२	४२	४५
पाँच	३८	५२	५५	५३	५५	३९	४२	४५	४८	५६	६०
छ	७२	६२	६५	६१	६३	४५	४८	५२	५५	५४	५७
सात	५४	६३	६५	५४	४७	४९	५२	५८	६०	५०	५४
आठ	६०	६२	६५	५१	५४	३२	४०	५४	६०	५३	५६
नौ	३७	५८	६०	४१	४५	२४	४०	६४	६६	५४	५७
दश	२२	५०	५३	५७	६०	२२	४०	३९	४३	३८	४२

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	श्रीकुमार शर्मा	नेपाली	६०	६३	१) अभिभावक अन्तरक्रिया । २) अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन । ३) नियमितता वृद्धि गर्ने । ४) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनको प्रभावकारिता ।
०२	जगन्नाथ गौतम	विज्ञान	५२	५५	
०३	टोप बहादुर गिरी	सामाजिक	५६	६०	
०४	जयन्ता घिमिरे	अङ्ग्रेजी	४८	५२	
०५	गुरुप्रसाद खनाल	गणित	४३	५०	
०६	गङ्गाराम भण्डारी	नेपाली	५८	६०	
०७	खेतुलाल पौडेल	गणित	४९	५४	
०८	कल्पना जि.सी.	सामाजिक		५९	
०९	पिमलाल भण्डारी	अङ्ग्रेजी		५६	
१०	बद्रीप्रसाद अधिकारी	विज्ञान	५२	५५	
११	कमलबहादुर के.सी.	विज्ञान	५५	६०	
१२	इन्द्रमणि आचार्य	गणित	४४	५०	
१३	हरि प्रसाद आचार्य	अङ्ग्रेजी	६०	६५	
१४	टिका गौतम	नेपाली	५२	५५	
१५	सिमा रिजाल	कम्प्युटर	६७	७०	
१६	खिम बहादुर घर्ती	कम्प्युटर	६७	७०	
१७	निर्मला आचार्य	सामाजिक	६०	६३	
१८	बलदेव अधिकारी	जनसङ्ख्या	६२	६५	
१९	दिपेन्द्रराज अधिकारी	नेपाली	६२	६५	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

राष्ट्रिय गित नेपाल आमा

कमल के.सी.
श्री गणेश मा.वि.
माण्डवी ९ तिराम

हे आमा नेपाल तिमीलाई साँच्चिकै राम्री बनाम्ला
रातीमा सधै उदाउने जुन तारा सधै झलल
उत्तर तिर टल्कने हिमगिरी हाम्रो नेपाल
हेआमा नेपाल.....
हरियो वन यो मन साँच्चिकै प्रफुल्ल भैरहने
नदी र नाला छल्कने दक्षिण तिर वहने
हे आमा नेपाल.....
चन्द्र र सूर्य रहरहने नेपाली हामी भैरहने
पुखाले हामीलाई दिएको यो मुटु मित्र सिएको

हेआमा नेपाल
डाँडा र पाखा पर्वत गुराँस फूली रहने
डाँफे र मूनाल कस्तुरी यही वनमा सधै रहरहने
हेआमा नेपाल.....
उत्तर दक्षिण छिमेकी भाग्यले हामीलाई पारेको
क्याराम्रो देश छ वृद्धले सन्देश छरेको
हेआमा नेपाल
विभिन्न थरी जात जाति भाषा र भर्म संस्कृति
स्वदेशमा रहेर गर्नु छ हामीले प्रगती
हेआमा नेपाल तिमी.....

हिराबहादुर पुन किराना पसल

माण्डवी गा.पा.-१, बडेचौर,प्यूठान ।

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ :-

किराना सामान, स्टेशनरी सामान, कस्मेटिक सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाईन्छ ।

प्रो. हिरा बहादुर पुन

मो. ९८१४९७०१३२, ९८६४९८२३०४

अखण्ड एग्रीभेट सेन्टर

राप्ती गा.पा.-२, बराखुट्टी,दाड ।

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :-

१) पशुको सुलभ रुपमा उपचार गरिन्छ ।

२) कुखुरा भाले, बंगुर, बाखापाठा, कुकुर बधिया बनाउने ।

३) बाच्छीको सिङ् डाम्ने ।

४) विउ विजन थोक तथा फुटकर विक्रि गर्ने ।

५) पशुको कृत्रिम गर्भाधारणको कोर्डिनेशन गर्ने ।

६) गोबर परीक्षण निःशुल्क गर्ने ।

७) गोरु, राँगा, बाखापाठा खसी बनाउने ।

८) पशुको पाठेघर परीक्षण गर्ने ।

९) अन्य सेवाहरु पनि उपलब्ध छ ।

प्रो. तिलक अधिकारी

मो. ९८४७८४७६०९

प्र.अ. दीपप्रकाश चौधरी

१) परिचय : यस श्री गणेश प्राथमिक विद्यालय प्यूठान जिल्ला माण्डवी गाउँपालिका वडा नं. १ मा पर्दछ । यो विद्यालय वि.सं. २०१६ सालमा गणेश प्राईमरी स्कूलको नाममा स्थापना भएको पाइयो । यस विद्यालयको संस्थापक स्वर्गीय भू.पू. रा.स.प. गिरिराज घिमिरे ज्यूवाट भएको हो । उहाँवाट यस विद्यालय लाई ३७-११-०-३ रोपनी जग्गा निशुल्क दिईएको पाईयो । त्यस बेला यस विद्यालयमा शिक्षक रामशरण थापा प्र.अ. हुनुहुन्थ्यो । वि.सं. २०२२ सालमा यो विद्यालय श्री गणेश मिडिल स्कूल भएको पाईयो । त्यस पछि वि.सं. २०३७ सालमा यस विद्यालयको नि.मा.वि. कक्षा श्री गणेश मा.वि.मा गाभिएको पाईयो । हाल यो विद्यालय शुद्ध प्राथमिक विद्यालयको रूपमा सञ्चालन हुँदै आईरहेको छ । यो विद्यालय २८^०१७६२ डिग्री अक्षांश र ८२^०७६३४ देशान्तर तथा समुन्द्री सतह देखि १२८६ मिटर उचाईमा रहेको छ । यो विद्यालयको चार किल्ला पूर्वमा माण्डवी गा.पा. को वडा नं. १ को सिमलचौर, उत्तरमा माण्डवी गा.पा. को वडा नं. ७ को उदयपुरकोट, पश्चिममा माण्डवी गा.पा. को वडा नं. २ को रातापानी र ढाँड, दक्षिणमा सरुमारानी गा.पा. को वडा नं. ६ को बुढीचौर पर्दछ । यस विद्यालयको सेवा क्षेत्र भित्र श्रीकोट, डोटेगैरा, माँभटोल, निँन्युडाँडा, उपल्लो तिराम, ज्यामुरे, घुर्केचौर, शिशीखोला, सारपानी, र भिरपानी टोलहरु पर्दछन् । यस विद्यालयको सेवा क्षेत्रभित्र १७% अन्य, ३१% जन्जाती र ५२% दलित जातजातीको बासोबास रहेको छ । यहाँका मानिसहरुमा विभिन्न जातजातीहरु रहे पनि कुनै पनि जातीय तथा लैरूक भेदभाव रहेको पाईदैन । यहाँका मानिसहरु हिन्दू धर्म र पुरानै संस्कृति मान्दै आएका छन् । यहाँका मानिसहरुको मुख्य पेशा कृषि हो । यहाँ उत्पादन हुने मुख्य बालीहरु मकै, जौ र धान हुन् भने अदुवा बेसार, फलफुल जस्ता नगदे बालीको पनि खेती गरिन्छ । यहाँ जडिवुटीमा टिमुर र चिउरी पनि पाईन्छ । साथै यहाँका मानिसहरु अन्य पेशाहरु जस्तै : व्यापार, पशुपालन, जागिर, साना घरेलु उद्योग, वैदेशिक रोजगार, मजदुरी र सीप अनुसारका कामहरु गर्दछन् ।

यहाँ माण्डवी गाँऊपालिका वडा नं. १ को उपल्लो तिराममा खानेपानीको ज्यादै नै समस्या रहेको छ। यहाँ सुख्खायाम चैत, बैशाख, जेठमा खानेपानीका लागि रातभर नसुती २,३ घण्टाको बाटो हिँडी पानी लिन जानु पर्ने हुन्छ। यातायातको सुविधा भए पनि यो माण्डवी गा.पा. वडा नं. १ विकासको क्रममा धेरै पछाडी परेको छ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, ठेगाना	स्वीकृति मिति
	श्री गणेश प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गाँऊपालिका-१, उपल्लो तिराम, प्यूठान	२०१६/०२/२९

२) कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण :

क्र.सं.	शिक्षकको नाम, थर	स्थायी ठेगाना	जन्म मिति	नियुक्ती मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ती को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	दीपप्रकाश चौधरी	राप्ती-७ सिसाहनियाँ दाङ्ग	२०४६/१२/०८	२०७१/०५/१५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	वि.एड.
२	कमलनारायण चौधरी	राप्ती-७ सिसाहनियाँ दाङ्ग	२०४६/३/२४	२०७१/०५/१५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	एम.एड.
३	देवा भट्टराई अधिकारी	माण्डवी-१ तिराम प्यूठान	२०३४/१०/२९	२०६४/०५/१६	प्राथमिक	राहत	अस्थायी	आई. एड.
४	पुष्पा शर्मा	माण्डवी-१ तिराम प्यूठान	२०४९/०९/०३	२०७३/०८/२४	प्राथमिक	नीजि	अस्थायी	आई. एड.
५	कमला विष्ट खत्री	माण्डवी-१ तिराम प्यूठान	२०४९/०६/१८	२०६७/०९/२६	प्रा.बा.वि.के.	स.का.	अस्थायी	एस.एल.सी.
६	कमला घर्ती	माण्डवी-१ तिराम प्यूठान	२०४५/१०/१४	२०७३/०८/२४	विद्यालय सहयोगी	विद्यालय सहयोगी	अस्थायी	एस.एल.सी.

३) विद्यार्थी भर्ना विवरण :

क्र.सं.	कक्षा	अन्य विद्यार्थी			जनजाती विद्यार्थी			दलित विद्यार्थी			जम्मा विद्यार्थी		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१.	शिशु	४	७	११	७	८	१५	२	३	५	१३	१८	३१
२.	१	१	४	५	२	१३	१५	५	१	६	८	१८	२६
३.	२	५	८	१३	२	९	११	१	११	१२	८	२०	३६
४.	३	३	५	८	८	२	१०	३	२	५	१४	९	२३
५.	४	३	८	११	४	४	८	१	३	४	८	१५	२३
६.	५	२	५	७	४	६	१०	२	४	६	८	१५	२३
(१-५) जम्मा		१४	३०	४४	२०	३४	५४	१२	२१	३३	४६	८५	१३१
(शिशु-५) जम्मा		१८	३७	४५	२७	४२	६९	१४	२४	३८	५९	१०३	१६२

४) शै.स. २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य :

कक्षा	विद्यार्थी सख्या	नेपाली		अंग्रेजी		गणित		समाजिक		विज्ञान	
		सि.उ.	लक्ष्य	सि.उ.	लक्ष्य	सि.उ.	लक्ष्य	सि.उ.	लक्ष्य	सि.उ.	लक्ष्य
१	३६	६१.५	६५	६१.५	६३	४४.१	५०	४६.८	५०	५८	६०
२	२१	५६.४	५८	५७.४	६०	५४.७	५६	७२.२	७४	५८.५	६०
३	२०	५७.२	५८	५८	५९	५५.८	५७	६९.७	७१	५८.९	६०
४	२४	४७.८	५१.५	४४.१	५०	३७.८	५०	५१.७	५३	५३	५४
५	२४	५१.९	५३	४७	५०	४५.२	५०	५५.४	५७	६२.६	६३

५) शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी र रणनितीहरु :

क्र. सं.	शिक्षकको नाम, थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी बृद्धिका लागि रणनितीहरु
			प्रगति	लक्ष्य	
१	दीपप्रकाश चौधरी	गणित	५२.१	५४	विद्यार्थीको नियमित उपस्थिति बढाउने । अधिकतम शैक्षिक समायोजनको प्रयोग गरी अध्यापन गर्ने । नियमित शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थी बीच अन्तरक्रिया गर्ने । नियमित गृहकार्य र पृष्ठपोषण दिने । दैनिक पाठयोजना अनुसार शिक्षण गर्ने । कमजोर विद्यार्थीहरुको लागि अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्ने ।
२	कमलनारायण चौधरी	अंग्रेजी	५०.७	५५	
३	देवा भट्टराई अधिकारी	विज्ञान	६३.७	६४.५	
४	पुष्पा शर्मा	नेपाली	५६	६०	
५	कमला विष्ट खत्री	समाजिक	५५.७	६०	
६	कमला घर्ती	विज्ञान	५३.६	५५	

६) विद्यालयमा भएका असल अभ्यासहरु :

खेलमैदानको राम्रो व्यवस्था भएको ।

फोहोर व्यवस्थापनको लागि पिटकन्टेनर राम्रो व्यवस्था तथा उचित प्रयोग भएको ।

पुस्तकालयमा प्रशस्त मात्रमा सन्दर्भ समाग्रीहरुको व्यवस्था र नियमित प्रयोग भएको ।

विद्यार्थी बालमैत्री शिक्षणका लागि कोठाको व्यवस्था रहेको ।

स्थानीय श्रोत र साधनको प्रयोग गरी शैक्षिक समायोजनको निर्माण तथा प्रयोग भएको ।

स्थानीय भ्रमण तथा अवलोकन विधीबाट शिक्षण भएको ।

अतिरिक्त क्रियाकलापमा विद्यार्थी र शिक्षकहरुको सक्रिय सहभागिता रहेको ।

सम्पूर्ण शिक्षकहरुबाट नियमित विद्यार्थी मूल्याङ्कन गर्ने गरेको ।

नियमित शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थी विच अन्तरक्रिया गर्ने गरेको ।

बस्दिप मोटरसाईकल स्टोर

लमही न.पा.-५, दाङ ।

२०७४ सालको बडादर्शन, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु : यहाँ होन्डा कम्पनिका विभिन्न मोडलका बाइक तथा स्कुटरहरु वि. क्रि. गर्नुका साथै मर्मत तथा exchange पनि गरिन्छ ।

प्रो वसन्त कुमार भण्डारी , मोबाईल नं.-९८५७८४०२११, ९८०९३४०२११, ०८२-५४०९१५

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४६-०००६ फोन नं. : ९८६८६०५२४०
नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.वडा नं. १
थक्लेनी प्यूठान

कमल गिरी
प्र.अ.

परिचय :- वि.सं. २०१९ साल जेष्ठ १ गतेदेखि कक्षा १ सञ्चालन भएको यस विद्यालय स्थापना गर्न माण्डवी गा.पा.वडा नं. १ थक्लेनी निवासी शिक्षाप्रेमीहरु स्वर्गीय गुमान सिंह खत्री, स्व.मान सिंह थापा, स्व.वनीराम, स्व.उमवहादुर खत्रीको सक्रियतामा जन सहयोग जुटाई भवानीश्वरी प्रा.वि.को नामबाट तिराम ४ उपल्लो सिमलचौरमा कहिले गोठमा, कहिले चौतारोमा सञ्चालन भएको यस विद्यालय मिति २०२०/१२/१९ मा जि.शि.का. प्यूठान ले कक्षा १ सञ्चालन गर्ने स्वीकृत दिएको पत्रमा उल्लेख छ । त्यस पछि गाउलेहरुको शिक्षा प्रति चासो बढ्दै जाँदा स्थानीय जनसमुदायबाट जनसहयोग जुटाई मिति २०२२/०३/१० गते तल्लो सिमलचौरमा विद्यालयको लागि जग्गा किनेर भवन निर्माण गरी विद्यालय स्थानान्तरण गरिएको अभिलेख छ । विद्यालय भवन निर्माण गरे पछि क्रमशः कक्षा १ देखि ३ सम्म को पढाइ सञ्चालन भयो । वि.सं.२०१९ सालदेखि २०३१ सालसम्म भवानीश्वरी प्रा.वि.को नामबाट सञ्चालन भएको यस विद्यालय २०३३ सालमा नयाँ शिक्षा लागू भए पछि मिति २०३२/०८/२९ गते नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालयको नाम राखी कक्षा एक सञ्चालन गर्ने जि.शि.का. प्यूठानको स्वीकृति पत्रमा उल्लेख गरिएको छ । ठाडी, ओडार र मोतीपुर गाउँका समेत विद्यार्थीहरुले अध्ययन गर्ने यस विद्यालयमा आवत जावत गर्न कठिनाई भएकोले स्थानीय समुदायको जनसहयोगमा मिति २०३६/०५/२१ मा सबैलाई बीच पर्ने स्थान थक्लेनीमा जग्गा किनेर विद्यालय भवन निर्माण गरे पछि जि.शि.का. प्यूठानबाट मिति २०३७/०९/१६ गते विद्यालय स्थानान्तरण गरियो । जि.शि.का प्यूठानबाट २०३८/०९/०५ र २०४०/०९/२५ मा क्रमशः कक्षा ४ र ५ सञ्चालन गर्ने स्वीकृती पत्र दिएकाले हाल कक्षा १-५ सञ्चालन भएको छ । ४७ वर्ष लामो उमेर पार गरेको यस विद्यालयले मिति २०६०/०२/२७ मा तिराम गा.वि.स. बाट रु.३१,०००/- र स्थानीय मोतिकन्या सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिबाट मिति २०६०/०२/२८ मा रु. ३२,४५०/- आर्थिक सहायता पाई भवन पुनः निर्माण गरी कर्कट पाताले छाना छाउने काम मिति २०६० आषाढ महिनामा सम्पन्न भयो । २०६१

सालमा आशा कार्यक्रम प्यूठानको मिति २०६१/११/२० गते लागत इस्टिमेट अनुसार रु. ६७,३९३/- आर्थिक सहयोग र स्थानीय जनसमुदायको जनसहयोगबाट रु. २५,०००/- गरी १ कक्षा कोठा र चारकोठे छात्रावास निर्माण गरी कर्कट पाताले छात्रा छाउने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । विद्यार्थीको बढ्दो चापले कक्षा कोठा नपुग भै कक्षा संचालन गर्न धेरै कठिनाई महशुस गरी स्थानीय जनसहयोग जुटाइ जग्गा किनी भवन निर्माण गर्ने सहमति भइ मिति २०६६/०३/२३ गते तिराम-४ निवासी तेज बहादुर ठेडीका छोरा तिल बहादुर ठेडीसँग रु. ६०,०००/- मा १-२-३-२ रोपनी जग्गा स्थानीय जनसहयोगबाट चन्दा सङ्कलन गरी जग्गा खरिद गरियो । सोही जग्गामा २ कोठे भवन निर्माण गरी कर्कट पाताले छात्रा छाउने कार्य सम्पन्न भयो । यति लामो यात्रा पार गरेको विद्यालयले शैक्षिक जनशक्ती उत्पादन गर्न नसकेको विषयमा भने चिन्ताको विषय छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृत मिति
०६	ने.रा. प्रा.वि माण्डवी गा.पा.वडा नं. १ थक्लेनी	२०२०/१२/१९

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
०१	कमल गिरी	२०३६/०८/२१	प्राथमिक	तृतीय	२०७१/०५/१८	स्थायी	एम.ए.
०२	यामबहादुर के.सी.	२०२५/१२/२४	प्राथमिक	द्वितीय	२०४८/१२/१३	स्थायी	आइ.ए.
०३	मुगा ठेडी	२०२७/०३/०४	प्राथमिक	तृतीय	२०६३/०३/०१	अस्थायी	एस.एल.सी.
०४	सीता थापा	२०४४/०६/१२	प्राथमिक	नीजि	२०६३/०८/११	नीजि	आइ.एड.
०५	सर्मिला बोहरा क्षेत्री	२०४९/०८/२७	का.स.	का.स.	२०६८/०३/०१	का.स.	आइ.एड.

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

.कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	३५	५६	५९	६१	६३	६८	७०	६३	६५	६०	६३
दुई	३३	६४	६७	५९	६२	६९	७१	६७	७०	७२	७४
तीन	२२	६९	७२	६१	६३	६९	७१	६४	६७	६७	७०
चार	२१	५९	६२	५८	६१	६२	६४	५९	६२	६१	६३
पाँच	२१	६१	६३	६५	६७	६३	६६	६२	६४	६५	६८

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	कमल गिरी	अङ्ग्रेजी	६४	६६	१) अभिभावक अन्तरक्रिया । २) अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन । ३) नियमितता वृद्धि गर्ने । ४) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनको प्रभावकारिता ।
०२	यामबहादुर के.सी.	विज्ञान	६१	६४	
०३	मुगा ठेडी	सामाजिक	६४	६७	
०४	सीता थापा	नेपाली	६६	६९	
०५	सर्मिला बोहरा क्षेत्री	गणित	६५	६८	

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४६-००१०

फोन नं. : ९८४४९६०२५७

लोकभक्त प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं १
सिमलचौर, प्यूठान ।

सृजना विष्ट
प्र.अ.

परिचय :- प्यूठान जिल्ला माण्डवी गा.पा. वडा नं १ सिमलचौरमा स्थित लोकभक्त प्राथमिक विद्यालयको २०६८ सालमा स्थानीय बासिन्दाहरूकै सक्रियतामा स्थापना भएको थियो । तिराम गा.वि.स.को उत्तर पूर्वमा भालुवाड प्यूठान मोटर बाटो गएको छ । भालुवाड प्यूठान मोटर बाटोको पूर्वमा यो विद्यालय रहेको छ । यहाका समाजसेवी तथा शिक्षाप्रेमी भक्तबहादुर थापा मगरले यस विद्यालय लाई तीन रोपनी दुई आना जग्गा निःशुल्क प्रदान गरी विद्यालय स्थापना गर्न सहयोग गर्नु भएको थियो । निज भक्तबहादुर थापा मगरले हाल यसै विद्यालयमा व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष पदमा रही सक्रिय साथ विद्यालयको व्यवस्थापनको कार्य गर्दै आउनु भएको छ । यस विद्यालयको पृष्ठभूमि तर्फ दृष्टिगत गर्दा २०६७ सालदेखि प्राथमिक शिक्षा एक अनौपचारिक शिक्षावाट शुरु भई हाल कक्षा एकदेखि कक्षा तीनसम्म सञ्चालन भै रहेको छ । २०६७ साल अघि गाउँमा धुलो खेलाएर बसेका २५ जना बालबालिकाहरूलाई चौतारीमा जम्मा गरी पठनपाठन गर्दै खरको भुपडीवाट शुरुवात भई हाल दुईवटा पक्कि भवनमा बसेर पढ्न पाई रहेका छन् । बस्नको लागि कार्पेटको व्यवस्था र पिउनको लागि सफा पानीको व्यवस्था रहेको छ । दिशा पिशाबको लागि छात्रा र छात्रको लागि छुट्टाछुट्टै शौचालयको व्यवस्था रहेको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति
०१	लोकभक्त प्रा.वि., माण्डवी गा.पा. वडा नं १ सिमलचौर	२०६८/

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति प्रकार	को	शैक्षिक योग्यता
१	सृजना विष्ट पौड्याल	२०३६/०३/०४	प्राथमिक	राहत	२०६५/०२/०१	राहत		वि.एड.
२	बेलीकुमारी मगर	२०४४/०८/२०	प्राथमिक	नीजि	२०६९/०५/२५	नीजि		आइ.एड.

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण		
कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन
१४	१७	१७

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	१४	५५	७०	५३	७०	५४	७०	५४	६०	५०	६७
दुई	१८	६५	७०	६५	७०	६७	७०	६४	७०	६२	६५
तीन	१७	५३	७०	५९	६०	५५	७०	६८	७०	६४	७०

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी	
			वास्तविक	लक्ष्य
०१	सृजना विष्ट पौड्याल	कक्षा ३ सबै	५७	६०
०२	बेलीकुमारी ठेडी मगर	कक्षा २ सबै	६१	६२

सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति

- १) अभिभावक भेला गराउने ।
- २) विषयवस्तुसँग सम्बन्धित शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गर्ने ।
- ३) दैनिक पाठयोजना बनाउने ।
- ४) विद्यार्थी नियमित उपस्थित गराउने ।

सुगम इलेक्ट्रिक एण्ड प्लाष्टिक पसल

प्यूठान न.पा. २ एक्लेपसल

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ सम्पूर्ण इलेक्ट्रिक एण्ड प्लाष्टिकका सामानहरु पाउनुको साथै घर वाइरीड समेत गरीन्छ ।

प्रो. केशव राज गौतम

मा.नं. ९८४७८७३७७०

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४६-०००२

फोन नं. : ९८६६९३७८४५

अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा वडा नं १

कुमाल्टार, प्यूठान

डिल्लिराज अधिकारी
प्र.अ.**परिचय :-**

माण्डवी गा.पा. वडा नं १ मा रहेको अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय २०४९ सालमा स्थापना भएको विद्यालय हो। अरुणा भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय कुमाल्टारमा स्थापना हुनुभन्दा पहिले यहाँका बालबालिकाहरू कक्षा पाँचसम्म पढ्नको लागि भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय नयाँगाउँ-१ जस्पुरमा जाने गर्दथे। बालबालिकाहरूलाई करिब डेढ घण्टा समय लाग्ने हुनाले, समयको आवश्यकतालाई ख्याल गर्दै स्थानीय समाजसेवी तथा शिक्षाप्रेमी बुढापाका तथा युवाहरूको सक्रियतामा शिक्षाप्रेमी तथा समाजसेवी स्वर्गीय खेतुलाल ठेडी मगरले विद्यालय लाई निःशुल्क जग्गा दान गर्नु भएको थियो। उक्त जग्गामा एउटा टहरो हाली २०४९ सालदेखि कक्षा १ को पढाइ सञ्चालन गरिएको थियो।

लगातार तीन वर्षसम्म स्थानीय जनसहयोग तथा चन्द्रा सङ्कलनबाट विद्यालयसञ्चालन पछि २०५२ साल माघ महिनामा यस विद्यालयले एउटा शिक्षक दरबन्दी पाएको थियो। दरबन्दी प्राप्त भएपछि जनतामा उत्साह पैदा भयो। अनि जनश्रमदान तथा चन्द्रा सङ्कलन गरी रु.६५०००/- अक्षरूपी पैसट्टी हजारको लागतमा ६ कोठे विद्यालय भवन तयार गरियो। एक जना शिक्षकबाट कक्षा ३ सम्म पढाउन कठिन भएकोले जन सहयोग तथा चन्द्रा सङ्कलनबाट १ जना शिक्षक राखी २ जना शिक्षकबाट पठन पाठन गरियो।

२०५८ सालमा यस विद्यालयमा एउटा शिक्षक दरबन्दी थप भयो। यस विद्यालयको खरको छाना फालेर टिनको छानो लगाउने काम भएको थियो। यस विद्यालयमा २०६६ सालमा एउटा राहत शिक्षक प्राप्त भयो। विद्यालयको भवन नजिकैबाट कुमाल्टार मर्काबाड जाने मोटर बाटो भएको र विद्यालयको फिल्ड पनि सानो भएकोले यस ठाउँमा विद्यालय सञ्चालन गर्न कठिन भएको हुनाले स्वर्गीय खेतुलाल ठेडी मगरको श्रीमती तथा छोराहरूबाट पुनः अर्को ठाउँमा निःशुल्क जग्गा प्रदान गर्नु भयो। सोही ठाउँमा २०६८ सालमा जि.शि.का. प्यूठान को अनुदानमा २ कोठे भवन र शौचालय निर्माण भयो। २०६८ सालमा नै यस विद्यालयले क्रमशः कक्षा चार र कक्षा पाच सञ्चालन गर्ने

अनुमति प्राप्त गर्‍यो । पुरानो भवन रहेको विद्यालय जिर्ण र साँघुरो तथा नयाँ बनेको भवन पुरानो विद्यालय भवनबाट टाढा भएको हुनाले पठन पाठन कार्यमा कठिन भएकोले नेपाली सेना चण्डी दल गणको सहयोग र जनश्रमदानबाट नयाँ बनेको भवन सटाएर एउटा कक्षा कोठा निर्माण भयो । २०७० सालमा नेपाली सेना गोरख बक्स गणको सकल दर्जाको प्रयास र स्थानीय समुदायको श्रमदानबाट अर्को एउटा कक्षा कोठा निर्माण भयो । यस विद्यालयमा २०६९ सालदेखि बाल विकास कक्षा सञ्चालन हुँदै आइ रहेको छ । बाल विकासदेखि कक्षा पाँचसम्मका बालबालिकाहरूलाई निकै कठिनाइका साथ चारओटा कक्षा कोठामा राखी पठनपाठन कार्य गर्न परेको थियो । आ.व.२०७१/२०७२ मा जि.शि.का. प्यूठान को अनुदानबाट २ कोठे भवन र छात्र र छात्राहरूका लागि छुट्टाछुट्टै शौचालय निर्माण भयो । यति हुँदा पनि कार्यालय कोठामा विद्यार्थीहरू राखी पठनपाठन गराउदै आएका थियो । आ.व.२०७२/२०७३ मा कक्षा कोठालाई विभाजन गरी २ कोठा बनाई सबै कक्षालाई एक एक कोठा पुग्ने गरी हाललाई विद्यार्थीहरू बस्नलाई पुगेको छ ।

२०७२ चैत्र महिनामा गोरख बक्स गण नेपाली सेनाको सहयोगमा करिब ६ हजार लिटर पानी अट्ने ट्याङ्की निर्माण भएको छ । वैशाख जेठको सुक्खा समयमा मुहानमा पानी सुक्न जाने भएको हुँदा सुक्खा समयमा पानीको समस्या पर्ने गरेको छ ।

यस विद्यालयमा साविकको तिराम-३ को कुमाल्टार, गर्जिनी, दमारे र कात्तिके टोल; उदयपुरकोट-१ बुटेनी, दप्सुनी र रम्दी-७ एकचोटेका बालबालिकाहरू पढ्न आउँछन् । हाल यस विद्यालयमा बालबालिकासहित कक्षा पाँच सम्म जम्मा ११८ जना बालबालिकाहरू छन् । यसै शैक्षिक सत्रको सुरुमै रुम टु रिड नेपाल र फु.ए.ग्र. संस्था खैराको सहयोगमा पुस्तकालय स्थापना भएको छ । सेभ द चिल्ड्रेन बाट बालविकासको लागि न्याकहरू तथा बाल विकासदेखि कक्षा ३ सम्मका बालबालिकाको बसाइ व्यवस्थापनको लागि कारपेटको व्यावस्था भएको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृति मिति
०१	अरुणा भवानीश्वरी प्रा.वि. माण्डवी १ प्यूठान	२०५२/१०/२०

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
०१	डिल्लिराज अधिकारी	२०२५/०९/२६	प्राथमिक	द्वितीय	२०४८/१२/१३	स्थायी	एस.एल.सी.
०२	डिल्लिराज लम्साल	२०२८/११/१५	प्राथमिक	तृतीय	२०५०/०४/१२	स्थायी	एस.एल.सी.
०३	कमला घर्ति (ठेडी)	२०३९/०८/०५	प्राथमिक	तृतीय	२०६६/०३/१९	अस्थायी	आइ.एड.
०४	हिमा पण्डित	२०३९/१०/१५	बा.वि.के.	स.का.	२०६९/०३/१४	अस्थायी	एस.एल.सी.
०५	शुशिल अधिकारी	२०४३/०३/१५	का.स.	का.स.	२०६६/०६/०६	का.स.	आइ.एड.

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण					
बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच
२०	१८	१२	२२	१७	१३

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

.कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	१७	४७	४९	४७	४८	६७	६८	५०	५१	४७	४८
दुई	१९	४५	४७	४७	४८	५४	५६	५६	५८	४८	५०
तीन	१५	५४	५६	५२	५४	५७	५९	५३	५४	४८	५०

चार	१६	५२	५३	५२	५४	५२	५३	५०	५२	४९	५०
पाँच	२१	४८	५०	४८	४९	४८	५०	४९	५०	५०	५१

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	डिल्लिराज अधिकारी	गणित	५५	५७	१) विद्यार्थी नियमित उपस्थिति बढाउने २) अधिकतम शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गरी अध्यापन गर्ने । ३) बालमैत्री वातावरण सिर्जना गरी अध्यापन गर्ने ।
०२	डिल्लिराज लम्साल	विज्ञान	५१	५२	
०३	कमला घर्ति (ठेडी)	नेपाली	४९	५१	
०४	हिमा पण्डित	सामाजिक	५२	५३	
०५	शुशिल अधिकारी	अङ्ग्रेजी	४९	५१	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

योगी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स

प्यूठान न.पा. १

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विभिन्न प्रकारका बालक देखि वृद्धासम्मका खाद्यान्न तथा जुस आइटमहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रा. गोपाल योगी

फोन नं. ०८६-४६०४२७ मो.नं. ९८५७८३३७६,

अवधुत इलेक्ट्रीक ७ वर्कसप

लमही न.पा.-५, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ हाउस वायरिङ, मोटर, थ्री-फ्रेम प्यानल बोर्ड, वायरिङका इलेक्ट्रीकल सामानहरुका साथै फ्रिज मर्मत गरिन्छ । यहाँ अत्याधुनिक मेशिनद्वारा पङ्खा, मोटर, वाइन्डिङ गरिन्छ र तालिमको समेत व्यवस्था छ ।

प्रो. रविन्द्र अधिकारी , मो. ९८४७८२७८६१

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३२-०००१ फोन नं. : ९८०६२०१९९२
आधार प्राथमिक विद्यालय धनचौर, माण्डवी २ प्यूठान

यमबहादुर गौतम
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

देशको परिवर्तनसँगसगै राजनैतिक अवस्था, शिक्षाको बढ्दो महत्व बमोजिम २०५४ सालको पूर्वार्धमा यहाका समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी बुद्धिजीवि लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुबाट जनगुनासो आय पश्चात वि.सं. २०५४ सालको पूर्वार्धमा यस विद्यालयको जन्म भयो । फलस्वरुप आधार प्राथमिक विद्यालयको नामबाट नामाकरण भयो । जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने अनुमति प्रदान भए पश्चात यस विद्यालयमा १ जना शिक्षक भर्ना गरी भवनको रुपमा १ टहरो बनाई पठनपाठन सञ्चालनको कार्य शुरु भयो । विद्यालय सहयोग सञ्चालन समितिका पदाधिकारीहरु एवम् समाजसेवीहरुको विद्यालय प्रतिको सहयोग अनुकरणीय एवम् प्रशंसनीय छ ।

देशको बदलिदो परिवर्तन सँगसगै शिक्षाको बढ्दो मागका कारण जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानबाट कक्षा सञ्चालन थप अनुमति प्रदान स्वरुप मर्काबाड-३ निवासी स्व.श्री भुपबहादुर पुन मगरबाट करिब चार आनाको जग्गा विद्यालयको नाममा हस्तान्तरण गरिदिनु भयो । फलस्वरुप वि.व्य.स.का पदाधिकारीहरु एवम् समाजसेवी बुद्धिजीविहरुको सक्रिय सहयोगमा विद्यालय सरोकारवालाहरुबाट जन श्रमदान द्वारा ३ कोठाको एउटा भवन निर्माण गरी पठनपाठनलाई निरन्तरता दिइएको थियो । आ.व. २०५७/२०५८ सालमा यू.एन.डि.पि. संस्थाबाट एउटा २ कोठे भवनको निर्माण गरी पठनपाठनलाई सुधार ल्याउनमा थप सहयोग प्रदान भएको थियो । यस विद्यालयमा २०६९ सालदेखि कक्षा चार समेत सञ्चालन भएको यस विद्यालयमा हाल २ शिक्षक, १ कार्यालय सहयोगी गरी ३ दरबन्दी रहेको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति
१०	आधार प्रा.वि., धनचौर, मर्काबाड-३	२०५४/००/००

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
०१	यम बहादुर गौतम	२०२६/०५/१५	प्राथमिक	तृतीय	२०५९/१०/०१	का.स.	एस.एल.सी.
०२	रीता अधिकारी	२०४०/११/२०	प्राथमिक	राहत	२०६२/०९/०१	स्थायी	एस.एल.सी.
०३	कमल बहादुर पुन मगर	२०३३/०७/१२	का.स.	का.स.	२०५८/०८/१६	अस्थायी	आठ पास

शैक्षिक सत्र २०७२ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७३ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	१३	६२	६७	६३	६८	६२	६७	६३	६९	६६	७१
दुई	१६	६०	६५	६६	७१	६४	६९	६१	६६	६३	६८
तीन	१६	६४	६९	६३	६८	६५	७०	६१	६६	६५	७०
चार	१२	५७	६२	५८	६३	६२	६७	६१	६६	६०	६५

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	यम बहादुर गौतम	गणित	६५	७०	१) विद्यार्थीहरूलाई नियमित उपस्थित गराउने । २) कक्षा कार्य गृहकार्यमा सहभागी गराउने । ३) दैनिक पाठयोजना बनाइ अध्यापन गर्ने ।
०२	रीता अधिकारी	अङ्ग्रेजी	६४	६९	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

न्यू गणपति हार्डवेयर्स
राप्ती गा.पा.-२, लालमटिया, देउखुरी, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ छड, सिमेन्ट, कर्कटपाता, प्लेनपाता, पानी ट्याङ्की लगायत घर निर्माणका सम्पूर्ण सामग्रीहरु थोक तथा फुटकरमा विक्रि गरिन्छ ।

प्रो. पिताम्बर रोकाय , मो. ०८२-५८००३६

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३२-०००२ फोन नं. : ९८४७८४२९४३

बालज्योती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी २ खुक्लीचौर प्यूठान ।

लेखक लोकी पुन मगर
प्र.अ.

परिचय :- जिल्ला प्यूठान माण्डवी गा.पा. २ निवासी कमानसिंह वली र ऐ. ऐ. निवासी शिक्षाप्रेमी अर्थात पञ्चायती कालमा उपप्रधान पदमा रहनु भएका रुक बहादुर वलीको संयुक्त पहलमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठान मा अनुरोध गरी अस्थायी स्वीकृत पश्चात संस्थापक काशिराम वलीवाट बारी ०-१४-१-३ आफ्नो जग्गा विद्यालय लाई हस्तान्तरण गरी २०५६ साल भदौ महिनाको १० गतेदेखि जि.शि.अ. शालिकराम रेग्मीको स्वीकृत पत्रद्वारा कक्षा एक सञ्चालन भएको थियो । उक्त विद्यालयको नाम बालज्योती प्राथमिक विद्यालय राखिएको थियो । यस विद्यालयको पहिलो प्र.अ. गणेश वली र दोश्रो प्र.अ. दिप बहादुर वली हुनु भयो । वर्तमान प्र.अ. लोकी पुन मगरले २०५९/०८/१३ गते देखि कार्यरत हुँदै क्रमशः कक्षा १, कक्षा २, कक्षा ३ सञ्चालन गर्नु भयो । त्यतिबेला यस विद्यालयमा विद्यार्थी सङ्ख्या ११० जना थिए । हाल यस विद्यालयमा राहत शिक्षक एकजना, का.स. एकजना, बालविकास केन्द्र सहयोगी कार्यकर्ता एक जना हुनुहुन्छ । हाल यस विद्यालयमा विद्यार्थी सङ्ख्या कम देखिएको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति
०१	बालज्योती प्रा.वि. मर्कावाड-७	२०५६/०५/१०

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	लोकी पुन मगर	२०३६/११/२५	प्राथमिक	तृतीय	२०५९/०९/१३	अस्थायी	वि.एड.
२	पुनम बुढा	२०४६/०९/१५	बा.वि.के.	स.का.	२०६६/०५/१३	अस्थायी	एस.एल.सी.
३	विमला पुन मगर	२०५०/०३/०४	का.स.	का.स.	२०६९/०९/०८	का.स.	एस.एल.सी.

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण			
वा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन
१२	११	०५	०६

शैक्षिक सत्र २०७४ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७५ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	१०	६३	६७	६०	६२	६२	६७	५६	६०	५९	६३
दुई	०७	४९	५२	५१	५५	४८	५२	४७	५२	५०	५५
तीन	०८	५५	६०	५८	६२	५४	५९	५४	५९	५७	६१

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	लोकी पुन मगर	कक्षा ३ सबै	५६	६०	१) विद्यार्थीहरूलाई नियमित उपस्थित गराउने । २) कक्षा कार्य गृहकार्यमा सहभागी गराउने । ३) अभिभावकसंग अन्तरक्रिया गर्ने ।
०२	पुनम बुढा	कक्षा १ सबै	६०	६४	
०३	विमला पुन मगर	कक्षा २ सबै	४९	५३	

शिशिर कम्प्युटर

प्यूठान न.पा. ४ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ कम्प्युटर मर्मत गरिनुका साथै नयाँ कम्प्युटर उपलब्ध गराइन्छ र फोटो कपि टाइप, फ्याक्स, लेभिनेशन आदि गर्नु परेमा सम्झनुहोस् ।

प्रो. शिसीर थापा

सम्पर्क: ९८४७८३७७७२, ०८६४६०६६२

अभिषेक सप्लायर्स

प्यूठान न. पा. ३

रातामाटा स्कुल गेट मुनी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

यहाँ कहाँ क्याम्पसका गाईड किताबका साथै अन्य बोर्डिङ्ग स्कुललाई चाहिने पुस्तक स्टेशनरी सामान सुपथ मूल्यमा पाईन्छ ।

प्रो. बविता मिश्र

सम्पर्क: ८९४७८३९४८३

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३२-०००३

फोन नं. ९८९२८५८८३९

सुन्नानी आधार माध्यमिक विद्यालय माण्डवी

गाउँपालिका वडा नं.-२, मर्कावाड,प्यूठान

: भगवता मल्ल
प्रधानाध्यापक)

क) ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

प्यूठान जिल्लाको दक्षिण सीमानामा पर्ने यस श्री सुन्नानी आधार मा.वि. पूर्वमा तिराम, पश्चिम तथा दक्षिणमा दाङ्ग जिल्लाको लोहारपानी र उत्तरमा उदयपुरकोटको बीचमा अवस्थित छ । यस विद्यालयको माथि रहेको अग्लो डाँडावाट समथर भू भागमा सुसज्जित दाङ्ग देउखुरी देख्न सकिन्छ । यस रमणीय ठाँउमा काफल, लालीगुराँस, चौतारी र सल्लाका रुख वरिपरि विभिन्न जातका चराचुरुङ्गीहरूको चिरविर आवाज सुन्न पाईन्छ । प्यूठानको देवि स्थान, रातापानी हुँदै मुर्कुटी जोड्ने मोटरबाटो र घोराही, मुर्कुटी तिराम मोटरबाटोको संगम स्थल र यस विद्यालयको पश्चिम तिर सुन्नानी तथा देवीभगवतीको दुई मन्दिरको पनि आफ्नै प्रकारको धार्मिक महत्व छ । त्यस्तै उत्तर तिर बग्ने अरडखोलाको बाह्रै महिनाको सिँचाईले गर्दा यहाँका कृषकहरूको जीवनस्तरलाई उकास्ने काम गरेको छ । विद्युत, सञ्चार, स्वास्थ्य, यातायातका साथै अन्य सुविधाहरूबाट यहाँका स्थानीय वासिन्दाहरू हर्षित देखिन्छन् । यस विद्यालयको प्रवेशद्वार नजिकै रहेको स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक भवन र मर्कावाड वडा कार्यालय भवन तथा हुलाक सेवाले यस ठाउँलाई सुगम बनाएको छ । सदरमुकाम देखि ३६ कि.मि. टाढा समुन्द्री सतहदेखि करिब ९९९ मिटरको उचाइमा अवस्थित प्यूठान जिल्लाको मर्कावाडलाई दाङ्गको बङ्गलाचुली गाउँपालिकाको सीमा क्षेत्रमा रहेको बंगलाचुलीले यस विद्यालयलाई थप आकर्षण प्रदान गर्नुको साथै एक रमणीय तथा पर्यटकीय स्थल वननमा सहयोग पुगेको छ ।

समयको क्रमसँगै यस साविकको मर्कावाड गा.वि.स.मा पनि विद्यालय स्थापना गरी यहाँका बालबालिकाहरू आफु शिक्षित हुनको लागि बाहिर जानु भन्दा यसै ठाउँमा नै विद्यालय स्थापना गर्नु पर्दछ भनी यस ठाउँमा भएका बुद्धिजीवि, समाजसेवी र भद्रभलादमीहरू बीच छलफल भई वि.स. २००६ सालमा यस विद्यालयको जन्म भएको हो । यस विद्यालय स्थापना गर्ने स्वीकृती पाए पश्चात यसै गा.वि.स.का समाजसेवी यस विद्यालयका संस्थापक श्री पुरुषोत्तम शर्मा उपाध्यायबाट खेत र बारी गरी ५९ रोपनी आफ्नै जग्गा विद्यालयलाई हस्तान्तरण गरी वि.स. २०१३ सालमा ६ कोठे भवन गराउनु भयो । सुन्नानीको नामबाट नामाकरण गरिएको यो पाठशालाको पहिलो गुरु महोत्तरी जिल्ला निवासी श्री माधव प्रसाद गौतमको भूमिका अहिले आएर पनि अविस्मरणीय छ । सुरुमा

कक्षा पाँचवाट थालनी भएको यो पाठशाला वि .स.२०२५ मा कक्षा ६ हुँदै वि .स.२०२८ सालमा मिडिल स्कूल र वि .स. २०३२ सालमा राष्ट्रिय शिक्षा परिषद् योजना लागु भए पछि, मिडिल कक्षा ८ को संरचनावाट नि.मा.वि.को नीति निर्माण पछि यो विद्यालय पनि नि.मा.वि.मा स्थापित भयो । विद्यालय सहयोग सञ्चालन समितिका पदाधिकारी एवं समाजसेवीको विद्यालयको प्रतिको लामो सहयोग अनुकरणीय एवं प्रशंसनीय छ ।

देशको परिवर्तित राजनैतिक अवस्था र शिक्षाको बढ्दो महत्व बमोजिम वि .स.२०४७ सालमा यस विद्यालय लाई प्रस्तावित मा.वि. गराउने कार्यक्रममा तत्कालिन शिक्षक स्टाफ तथा स्थानीय व्यक्तिहरुको विशेष योगदान छ । शिक्षाको राष्ट्रिय नीति अनुरूप वि .स.२०५२ सालमा स्थायी स्वीकृत मा.वि.मा पढ्तीवद्ध गर्ने काम सम्पन्न भयो । २०५६/०५७ का वर्ष बाहेक अन्य वर्षहरुमा एस.एल.सी. परीक्षाका नतिजाहरु जिल्लाको अवस्थामा उल्लेखनीय छ । उच्च शिक्षा पनि वि .स. २०६९ सालमा यस गा.वि.स.का समाज सेवीको सहयोगमा उच्च मा.वि. बनाउने काम सम्पन्न भयो । यस विद्यालयमा हाल उ.मा.वि.अनुदानतर्फ २ जना, मा.वि.मा ६ जना, नि.मा.वि. मा २ जना, प्रा.वि. मा ५ जना, विद्यालय कर्मचारी (लेखापाल) १ जना, नीजि शिक्षकहरु तर्फ ३ जना, दुई वटा बालविकासका सहयोगी कार्यकर्ता २ जना र परिचर १ जना गरी जम्मा २२ जना शिक्षक शिक्षिका कार्यरत छन् । अधिकांश अस्थायी शिक्षक रहेको यस मा.वि.मा स्थायी मा.वि. शिक्षकका लागि केही वर्ष पर्खनु पर्ने देखिन्छ । वसाई सरेका कारण यहाँका अधिकांश शिक्षित व्यक्तिहरु अन्यत्रै जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा रही देशको सेवामा समर्पित छन् । विद्यार्थीको चाँपको कारण र टाढाबाट आउने विद्यार्थीहरुका लागि एउटा थप भवन, शौचालय र छात्रावासको निर्माण अनिवार्य देखिएको छ । जिल्ला स्तरबाट खास आर्थिक सहयोग प्राप्त भएको छैन ।

विद्यार्थी विवरण :- २०७४

क्र.स.	विवरण	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	प्रारम्भिक बालविकास/पूर्वप्राथमिक कक्षा	२६	२३	४९
२	कक्षा - १	१५	१६	३१
३	कक्षा - २	१८	१३	३१
४	कक्षा - ३	२१	२१	४२
५	कक्षा - ४	१८	२६	४४
६	कक्षा - ५	२९	२५	५४
७	कक्षा - ६	४३	४२	८५
८	कक्षा - ७	३६	१८	५४
९	कक्षा - ८	५९	४८	१०७
१०	कक्षा - ९	२०	१४	३४
११	कक्षा - १०	२०	८	२८
१२	कक्षा - ११	१२	५	१७
१३	कक्षा - १२	२२	८	३०
कूल जम्मा		३४०	२६७	६०७

यस विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको अद्यावधिक विवरण : २०७४

क्र.स.	नाम थर	पद	तह	स्थायी ठेगाना	किसिम	योग्यता	जन्म मिति	नियुक्ति मिति
१	भगवता मल्ल	प्र.अ.	मा.वि.	गौमुखी-५, खुड, प्यूठान	स्थायी	एम.एड.	०४३/०९/०९	०७/०५/१५
२	बद्री प्रसाद तिवारी	स.अ.	मा.वि.	प्यू न.पा.-८, दम्ती, प्यूठान	स्थायी	एम.एड.	०३८/०२/२०	०७३/१०/०४

३	मिनराज आचार्य	स.अ.	मा.वि.	घोराही उ.म.पा.-१५, दाड	अस्थायी	शास्त्री वि .एड.	०२६/०९/१७	०६०/०९/०२
४	खड्ग ब. के.सी.	स.अ.	मा.वि.	गौमुखी- ४,पुजा,प्यूठान	अस्थायी	वि .एल,एम.एड.	०२८/०२/२०	०५८/०५/१०
५	शिवराज पण्डित	स.अ.	मा.वि.	प्यू.न.पा.-८, गेजवाड,प्यूठान	अस्था यी	वि .एड.	०३८/११/२०	०६७/०६/०८
६	खिमानन्द पोखेल	स.अ.	मा.वि.	लमही न.पा.- ३,फल्कापुर,दाड	राहत	एम.एड.	०३६/०१/०७	०६८/०३/१२
७	जीत बहादुर रोका	स.अ.	उ.मा.वि.	राप्ती गा.पा.- १,भालुवाड दाड	अस्थायी	एम.एड.	०४४/०६/०४	०७३/०५/१२
८	बम बहादुर रावल	स.अ.	उ.मा.वि.	गुलरिया न.पा.- ४,वर्दिया	अस्थायी	एम.एड.	०४२/०३/०९	०७३/०५/१२
९	प्रेम बहादुर शाह	स.अ.	नि.मा.	ऐरावती-२,प्यूठान	स्थायी	आई.एस्सी.एजी	०२१/०८/१५	०४९/०३/०५
१०	लोकराज पौडेल	स.अ.	नि.मा.	माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	स्थायी	वि .एड.	०२६/०७/०२	०६३/०८/०१
११	जगत बहादुर वली	स.अ.	प्रा.वि.	राप्ती गा.पा.-८,दाड	स्थायी	एस.एल.सी.	०२१/११/१७	०४५/०५/२०
१२	दाम बहादुर वली	स.अ.	प्रा.वि.	माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	स्थायी	एम.एड.	०३२/०७/२७	०६३/०८/०१
१३	विमला सुवेदी	स.अ.	प्रा.वि.	प्यू.न.पा.-, दस्ती,प्यूठान	स्थायी	एस.एल.सी.	०३०/०७/२७	०६१/०३/०६
१४	शिवा शर्मा	स.अ.	प्रा.वि.	माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	अस्थायी	आई .एड.	०३९/०२/२०	०६१/०९/०१
१५	लोकमणि अधिकारी	स.अ.	प्रा.वि.	घोराही उ.म.पा.- ९,ढिकपुर,दाड	अस्थायी	वि.एड.	०४४/०६/२२	०७३/१०/१७
१६	निम बहादुर के.सी.	कर्मचारी		भिमरुक गा.पा.- ४,प्यूठान	अस्थायी	आई.कम.	०४९/१२/१२	०७०/१०/१९
१७	विस्ना पौडेल	बालविकास,स.का. सुन्नानी बा.वि.के.		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	अस्थायी	एस.एल.सी.	०३५/१०/१०	०५९/१२/०१
१८	सावित्रा पौडेल	बालविकास,स.का. गौमुखी बा.वि.के.		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	अस्थायी	कक्षा ८	०३०/०७/०५	०६२/०८/२०
१९	माधवा जि.सी.	आधारभूत तह		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	नीजि	आई.एड.	०४७/०१/०७	०६७/०२/०५
२०	वेदराज पोखेल	आधारभूत तह		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	नीजी	आई.एड.	०४२/०२/०८	०६६/०२/२८
२१	मोहन थापा	लाइब्रेरियन		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	नीजी	एस.एल.सी.	०३४/१२/२७	०६६/०२/०८
२२	डिल बहादुर खत्री	विद्यालय सहयोगी		माण्डवी गा.पा.- २,प्यूठान	अस्थायी	कक्षा ८	०३९/०५/२२	०६६/०२/२८

क्र.स	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृति मिति
०१	सुन्नानी आधार मा.वि.,माण्डवी गाउँपालिका वडा नं.-२, मर्कावाड, प्यूठान	२०५२/०९/२५

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
१	४१	५८	६३	६३	६८	६३	६८	६८	७३	५२	५७
२	४०	५६	६१	३५	४०	५३	५८	५९	६४	३४	४०
३	४२	५२	५७	५०	५५	५०	५५	४८	५३	४८	५३
४	३७	३८	४३	४०	४५	४७	५२	४२	४७	५५	६०
५	६८	५३	५८	४०	४५	५३	५८	५२	५७	४६	५१
१-५	२२८	५२		४६		५३		५४		४७	
६	६०	४९	५४	४७	५२	४४	४९	४४	४९	३९	४४
७	७९	४८	५३	४८	५३	४४	४९	४४	४९	३२	४०
८	१०२	५०	५५	४१	४६	४३	४८	४३	४८	३५	४०
६-८	२४१	४९		४५		४४		४४		३५	
९	४०	५७	६३	४०	४५	३३	४०	५२	५७	४४	४९

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी २०७३/२०७४

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	भगवता मल्ल	सामाजिक	५२	५८	१) विद्यार्थीहरूलाई नियमित उपस्थित गराउने । २) कक्षा कार्य गृहकार्यमा सहभागी गराउने । ३) अभिभावकसंग अन्तरक्रिया गर्ने । ४) नमुना परीक्षामा जोड दिने ।
०२	बद्री प्रसाद तिवारी	विज्ञान	४४	५०	
०३	मिनराज आचार्य	नेपाली	४९	५४	
०४	खड्ग बहादुर के.सी.	अङ्ग्रेजी	४५	५०	
०५	शिवराज पण्डित	गणित	३८	४५	
०६	खिमानन्द पोखेल	अङ्ग्रेजी	४७	५२	
०७	प्रेम बहादुर शाह	विज्ञान	३८	४५	
०८	लोकराज पौडेल	सामाजिक	४४	५०	
०९	जगत बहादुर वली	अङ्ग्रेजी	४५	५०	
१०	दाम बहादुर वली	नेपाली	४७	५२	
११	विमला सुवेदी		६३	६५	
१२	शिवा शर्मा	विज्ञान	५१	५५	
१३	लोकमणि अधिकारी		५१	५६	
१४	माधवा जि.सी.	गणित	६०	६५	

यस शैक्षिक सत्र २०७३ मा यस विद्यालयबाट नियमित तर्फबाट एस.ई.ई. परीक्षामा जम्मा २५ जना विद्यार्थीहरू सम्मिलित भएकोमा २४ जना विद्यार्थीहरूले तोकिएको न्यूनतम स्तरीकृत अङ्क १.६ वा सो अङ्क भन्दा माथिको अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण भएको र कक्षा ११ मा भर्ना हुन पाउने भएका छन् भने १ जना विद्यार्थीहरूले १.६ भन्दा कम स्तरीकृत अङ्क प्राप्त गरेकोले कक्षाम ११ मा भर्ना हुन नपाउने तर शिक्षा मन्त्रालयले अन्य व्यवसायिक विषयमा पढ्न पाउने व्यवस्था गरेको हुँदा उनीहरूले पनि व्यवसायिक तालिम तथा सीप पाउने अवसर पाउने छन् एस.ई.ई. परीक्षा २०७३ मा विद्यार्थीले प्राप्त गरेको ग्रेड/श्रेणी निम्नानुसार छ।

क्र.स.	ग्रेड/श्रेणी	संख्या	कैफियत
१	बी	१ जना	
२	सी +	१ जना	
३	सी	७ जना	
४	डी +	१५ जना	
५	डी	१ जना	
	जम्मा	२५ जना	

एस.ई.ई. परीक्षा २०७३ मा यस विद्यालयबाट नियमित तर्फबाट परीक्षा दिएका विद्यार्थीहरूले प्राप्त गरेको सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै गरी विषयगत ग्रेड र विषयगत औषत जि.पि.ए. निम्नानुसार रहेको छ।

विषयहरू											
अंग्रेजी		नेपाली		गणित		विज्ञान		सामाजिक		स्वा.शा.	
A+	-	A+	-	A+	१	A+	-	A+	-	A+	-
A	१	A	-	A	-	A	-	A	-	A	१
B+	१	B+	-	B+	-	B+	-	B+	२	B+	१
B	३	B	१	B	-	B	१	B	१	B	११
C+	९	C+	६	C+	१	C+	१	C+	३	C+	८
C	११	C	१०	C	१	C	४	C	१४	C	४
D+	-	D+	८	D+	३	D+	१२	D+	४	D+	-
D	-	D	-	D	२	D	७	D	१	D	-
E	-	E	-	E	१७	E	-	E	-	E	-
2.35		२		१.१७		१.१०		२.०८		२.५९	
GRADE POINT AVERAGE (GPA)											

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.
वडा नं-२ मर्कावाड प्यूठान ।

श्यामबहादुर परियार
प्र.अ.

परिचय :- यस नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, माण्डवी २ मर्कावाड प्यूठान स्थापना गर्नको लागि माण्डवी गा.पा.वडा नं २ मर्कावाड निवासी शिक्षाप्रेमी शेरबहादुर परियार, बल बहादुर घर्ति मगर र विशेष शिक्षाप्रेमी मर्कावाड-४ रातापानी प्यूठान निवासी मानबहादुर वलीहरुको संयुक्त पहलबाट जि.शि.का. प्यूठान का जि.शि.अ. रामजी प्रसाद पौडेलको स्वीकृती अनुसार यस मर्कावाड गाउँमा १ जना शिक्षक दरबन्दी सहित प्रा.वि.सञ्चालन गर्नको लागि मिति वि.सं.२०४६/०६/२३ को स्वीकृती पत्र प्राप्त भएको हो । मिति वि.सं.२०४६/०८/०१ देखि लागू हुने गरी वा पठन पाठन हुने गरी यसै माण्डवी गा.पा. वडा नं २ मर्कावाड निवासी शेरबहादुर परियारका सुपुत्र श्यामबहादुर परियारलाई प्रा.वि. तृतीय श्रेणी प्र.अ. पदमा नियुक्त गरिएको हो । वि.व्य.स.का. अध्यक्ष पदमा बल बहादुर घर्ति मगरलाई निर्विरोध चयन गरिएको हो । उक्त शिक्षाप्रेमी शेरबहादुर परियार, बलबहादुर घर्ति मगर लगायत अन्य अभिभावकहरुले चन्दा सङ्कलन गरी ९० प्रतिशत जनश्रमदान गरी विद्यालयको कच्ची भवन निर्माण र फर्निचर शैक्षिक सामग्री र खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गरिएको हो । यो गाउँका मानिसहरु हरेक क्षेत्रबाट पिछ्छिडिएको हुनाले अभिभावक, वि.व्य.स., र प्र.अ.बाट सम्बन्धित निकायमा पहुच पुग्न नसकेको हुँदा शिक्षक दरबन्दी अभावको कारणले गर्दा २०४६ सालदेखि २०६७ सम्म २१ वर्षको निकै लामो अवधिसम्म कक्षा १-३ सञ्चालन गर्न बाध्य भएको थियो । २०६८ सालमा कक्षा ४ र २०६९ सालदेखि कक्षा ५ सञ्चालन भएको हो । उक्त विद्यालयको विकासको लागि शिक्षाप्रेमी शेरबहादुर परियार, बलबहादुर घर्ति मगर, मानबहादुर वली र स्थापनाकाल देखि हालसम्म प्र.अ. श्यामबहादुर परियारले विशेष भूमिका निर्वाह गरी उल्लेखनीय योगदान प्रदान गर्नु भएको थियो ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृति मिति
०१	ने.रा.प्रा.वि.माण्डवी २ मर्कावाड	२०४६/०६/२३

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण					
बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच
१५	४७	२९	२७	३०	२३

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	श्यामबहादुर परियार	२०२६/०८/०३	प्राथमिक	द्वितीय	२०४८/१२/१३	स्थायी	आइ.ए.ड.
२	वसन्ता अधिकारी	२०३१/१२/२७	प्राथमिक	तृतीय परियोजना	२०५३/०६/२३	अस्थायी	आइ.ए.ड.
३	सावित्रा महारा	२०५०/०६/०३	प्राथमिक	तृतीय नीजि	२०७३/०८/०५	अस्थायी	आइ.ए.ड.
४	यनुका परियार	२०४८/१०/२८	प्राथमिक	स.का	२०७१/१०/०८	अस्थायी	एस.एल.सी
५	हिमा घर्ती मगर	२०५२/०९/१३	प्राथमिक	स.का.	२०७२/०८/२१	अस्थायी	आइ.ए.ड.
६	यमबहादुर दमै	२०३३/०५/०१	का.स.	का.स.	२०६६/०३/०८	अस्थायी	साक्षर

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	४७	५७	६०	५७	६०	५२	५५	५५	५८	६०	६४
दुई	२९	५५	५८	५२	५५	६०	६३	५५	५८	५५	५८
तीन	२७	५७	६०	५५	५८	६०	६३	५६	५९	६०	६४
चार	३०	५५	५८	४०	४३	४८	५१	३९	४२	२७	३०
पाँच	२३	५७	६०	५४	५७	४९	५२	४०	४३	५४	५७

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	श्यामबहादुर परियार	गणित	५८	६०	१) विद्यार्थी नियमित गराउने ।
०२	वसन्ता शर्मा अधिकारी	नेपाली	५८	६०	२) बालमैत्री कक्षा सम्चालन गर्ने ।
०३	सावित्रा महारा	अङ्ग्रेजी	५७	६०	३) नियमित गृहकार्य तथा पृष्ठपोषण गर्ने

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्यहरु :- १)शैक्षिक सुधार २) भौतिक सुधार

भट्टराई भाडा पसल

राप्ती गा.पा.-१,भालुवाङ्,देउखुरी, दाङ ।

२०७४सालको बडादर्शौं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ सम्पूर्ण भाँडाहरु थोक तथा फुटकरमा सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. वेदराज भट्टराई,

मो . ९८४७८४७५७६

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३२-०००५ फोन नं. : ९८०९७९६८०२
श्री गणेश आधारभूत विद्यालय, माण्डवी गा.पा वडा नं २
ढिकावन प्यूठान

लेखक : पद्मा घिमिरे
प्र.अ.

क) ऐतिहासीक पृष्ठभुमी:- श्री गणेश आधारभूत विद्यालय राप्ती अञ्चल प्यूठान जिल्लाको माण्डवी गाउँपालिका वडा नं २ ढिकावनमा सञ्चालित छ ।मोटर बाटो देखि करीब ५ कि.मी. भित्र अरडखोलाको किनारमा माण्डवी गाउँपालिका २ ढिकावनमा अवस्थित छ । शिक्षाको विकासको क्रममा यस विद्यालयको स्थापना वि.स. २०३९।०९।२९ गते श्री गणेश मा.वि. तिराम वाट विभिन्न शिक्षाप्रेमी, समाजसेवी, बुद्धि जिवीहरु जस्तै जि. शि.का. सदस्य धनेश्वर उपाध्याय मर्कावाङ्ग गा.वि.स.का सदस्य श्री मान बहादुर वली, ढिकावन गाउँका सक्रिय कार्यकर्ता श्री मित्रलाल महारा, टिकाराम पौडेल, कविराम पौडेल, चेतन पोखरेल, आदिको सक्रियतामा यस गाउँमा स्विकृत कक्षा ३, शिक्षक दरबन्दी २ सहित गणेश मा.वि. तिराम वाट स्थानान्तरण भइ आएको हो । त्यस बेलामा शिक्षकहरु प्र. अ. शिरोमणी शर्मा र स.अ. घनश्याम अधिकारी हुनुहुन्थ्यो । यस विद्यालयको स्थापना हुदा शिक्षक संख्या २ र विद्यार्थी संख्या कक्षा १ = १२ कक्षा २ = ८ कक्षा ३ = ६ जम्मा = २६ थिए । शुरुमा विद्यार्थीहरु आँपका रुखमुनी बसेर अध्ययन गर्दथे । विस्तारै गाँउलेहरुको जन श्रमदान बाट ढुङ्गा र माटोले जोडेको गारो र खरको छाँना भएको ६ वटा कोठाहरु बनाईयो । त्यी कोठाहरुमा विद्यार्थीहरु राखी अध्यापन कार्य चलि रहेको थियो ।

वि.स. २०४८ सालमा जि.वि.स. को कार्यालयवाट ३ वटा कोठालाई पुग्ने कर्कट पाता उपलब्ध भयो र वडाका प्रत्येक घरवाट चन्दा उठाई छानो छाएका थिए । शै.स २०४५/०४६ सालमा कक्षा ४ सञ्चालन गर्ने स्विकृत प्रदान गरियो । वि.स. २०४८ सालमा गा.वि.स. वाट रु५,२६०। मात्र उपलब्ध भयो । सो रकमवाट कर्कट पाता किनि बाकि रहेका ३ ओटा कोठाहरु छाएका थिए । वि.स. २०६२ सालमा सबैको लागि शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत जि.शि.का वाट रु९,१०,०००(अक्षरेपी एकलाख दसहजार मात्र) वाट ब्लक १ कक्षाकोठा २ र ३० सेट डेक्स र वेन्च बनाएका थिए ।

त्यसै गरी मिति २०६२ सालमा कलिका युवा क्लब आशा कार्यक्रमवाट फर्निचर निर्माणका लागि १३,४५९ (अक्षरेपी तेह्रहजार चार सय एकउन्न) उपलब्ध भयो र सो रकम बाट १४ वटा बेन्च र ४ वटा पलाष्टिक कुर्चीहरु किनेर ल्याएक थिए । शै.स २०६३सालमा कक्षा ५ को अनुमति पायो । २०६३ साल असारमा गाँउलेहरुले बाटोमा श्रमदान गरेर रु१,००,००० (अक्षरेपी एकलाख मात्र) र शिक्षक विद्यार्थीको भैलो बाट रु २०,००० दुबै जम्मा एकलाख विसहजार मध्येबाट रु ५०,००० ०.०३८० क्षेत्रफल भएको आबादी जग्गा किनियो । अन्यवाकि रकम निजिस्रोत शिक्षक तलव भत्तामा खार्च भएको थियो ।

त्यसै गरी वि.स. २०६५ सालमा सबैको लागि शिक्षा कार्यक्रम बाट ५,५०,००० र गा.वि.स. बाट रु १,००,००० (एक लाख) दुबै जम्मा ६,५०,००० (छ लाख सचास हजार बाट ब्लक १ कक्षा कोठा २ भएको पक्की भवन निर्माण भयो । ३० सेट डेक्स र बेन्च बने । २०६६ सालमा रुम टु रिड ले कर्नरलाइवेरी उपलब्ध गरायो । यसमा २८०० किताब कक्षा १ देखि ५ सम्म एक एक वटा दराजको साथै कर्पेट र चकटीहरु पनि उपलब्ध गराएको थियो । २०६६/०६७ मा रुमटु रिडले १६,५०,५०० र गा.वि.स. बाट १,५०,००० चन्द्रा संकलन १,७०,००० र जनश्रमदान गरी जम्मा २२,००,००० अक्षरेपि रु बाइसलाखमा २ वटा ब्लक र कक्षाकोठा ४ भएको पक्की भवन र डेक्स बेन्च समेत निर्माण भएको थियो । शै.स. २०६७ साल बाट लागुहुने गरी कक्षा ६ सञ्चालन गर्नको लागि जि.शि.क.वाट अनुमती पायो । भने क्रमश शै.स. २०६८ मा ७ सञ्चालनको लागि अनुमति प्राप्त भयो । नेवा संस्थाबाट छत्रा छत्रा सौचालय बनाइदियो । त्यसै गरी जि.शि.का . बाट वाहीरी वतावरण अन्तर्गत खाने पानि निर्माण को लागि रु२,००,००० (दुईलाख) उपलब्ध भयो र सो रकम बाट खाने पानि टंकी निर्माण भयो ।

त्यसै गरी २०७०/३/३० गते विद्यालयको निजि स्रोत बाट रु३६,००० मा एउटा कम्प्युटर खरिद गरियो भने २०७१ ।३३० गते जि.शि.क.वाट रु १,४०,००० (एक लाख चालिस हजार)र विद्यालयको आन्तरीक आमदान ५,९३३ गरी जम्मा २,१६९,३३३ को ५ सेट कम्प्युटर, १थान प्रिन्टर ,५ वटा यू पि स र ६ वटा कम्प्युटर टेबुल खरीद गरियो । २०७१ सालमा गा.वि.स. बाट रु२०,००० (बिसहजार) सन्दर्भ पुस्तक खरिदको लागि उपलब्ध भएको थियो । सो रकम बाट पुस्तक खरिद गरियो सो पुस्तक र रुमटुरिडका सबै पुस्तक लाई एउटै कोठामा राखि पुस्तकालयको व्यवस्था भएको छ ।त्यसै गरी २०७१ सालमा जि.शि.क.प्यूठान बाट छत्रा सौचालय निर्माणको लागि रु २,५०,००० अक्षरेपि (दुइलाख पचास हजार) उपलब्ध भएको थियो । सो रकमबाट छत्रा सौचालय निर्माण भएको थियो ।

३ : विद्यार्थीहरुको सिक्वर्ड उपलब्धी विवरण

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	अनिवार्य विषयको विषयगत औषत सिमक्वर्ड उपलब्धी					कक्षा गत औषत उपलब्धी
		नेपाली	गणित	अंग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान	
प्रा.वा. पू.प्रा.क.							
१	३५	५४५	५४.५५	६४.५५	५५५	५१.५५	५५.१८५
२	३५	५७.५५	४२.६५	५३.९५	५३.८५	५३.२५	५२.१७५
३	३७	५५५	६७.३५	५७.३५	४६.४५	५५५	५५.९३५
४	४४	४०५	४२.२५	३८.५५	५३.५५	५१.१५	४४.४७५
५	२९	४९.७५	५१.१५	४५.१५	४४.४५	७७.३५	५३.०७५
६	२७	५५.३५	४९.८५	३९.२५	४४.८५	४७.१५	६४.४५५
७	२३	६४.१५	४८.६५	४१.६५	४७.३५	५८५	७१.१३५

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धि तपशिल बमाजिम रहेको छ।

शिक्षक नामथर	शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धि	लक्ष्य
पद्मा घिमिरे	५९.४	६१
माधवा शर्मा	५२.७	५५
भूपेन्द्र बहादुर महारा	४६.९	५०
विमला पाण्डे	६३.६	६५
टेकबहादुर चर्मकार	६१.९	६३
शिर बहादुर अधिकारी	४९.५	५१
शान्ता थापा	५६.५	५८
गिरा पौडेल	५०.८	५३

तालिका - ४ शिक्षक प्रोफाइल

क्र.स	नाम / थर	नियुक्तीको प्रकार स्थायी, अस्थायी, राहात, निजिस्रोत	नियुक्ती मिति	तह	अध्यापन गर्ने विषय	शैक्षिक योग्यता	सम्पन्न तालिमको	
							अवधी	विषय
१	पद्मा घिमिरे	स्थायी	२०६३/७/३०	प्रा.वि	नेपाली, गणित	B.ed	३ वर्ष	नेपाली
२	माधवा शर्मा	अस्थायी	२०७२/९/५	प्रा.वि	सामाजिक	M.ed	५ वर्ष	नेपाली
३	भुपेन्द्र महारा	राहात / अस्थायी	२०६२/८/५	प्रा.वि	स्थानिय	S.L.C	१० महिने	
४	विमला पाण्डे	राहात / अस्थायी	२०६५/१२/२२	प्रा.वि	नेपाली	I.A.		
५	टेक व. चर्मकार	लेखापाल	२०६५/१/३०	प्रा.वि	गणित	I.A	-	
६	शान्ता थापा	पि.सि.यफ / अस्थायी	२०७३/५/१३	प्रा.वि	विज्ञान, गणित	B.ed	३ वर्ष	नेपाली
७	शिर बहादुर अधिकारी	निजि / अस्थायी	२०७३/१/२६ ६	प्रा.वि	अंग्रेजि, कम्प्यूटर	10+2	२ वर्ष	
८	भिम व. बुढा मगर	अस्थायी	२०६८/१/१२ २	प्रा.वि	विद्यालय सहायक	साक्षर		

९	गीरा पैडेल	बालबिकाश स.का.	२०६८११।२१	प्रा.वि	-	B.ed	३ वर्ष
---	------------	----------------	-----------	---------	---	------	--------

सिकाइ उपलब्धी वृद्धका लागि रणनीति

- १) नियमित अभिभावक, विद्यार्थी, शिक्षक भेटघाट छलफल ।
- २) अन्तरक्रिया र अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन ।
- ३) जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई पुरस्कार र प्रमाणपत्र व्यवस्था ।
- ४) नियमित गृहकार्य तथा पृष्ठपोषण ।

तारा पुस्तक पसल

माण्डवी गाउँ पालिका - ३, जस्पुर, बगैचा,प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विद्यालय तथा कार्यलयका आवश्यक स्टेशनरी सामग्रीहरु, खेलकुदका सामग्रीहरु लगायत कक्षा ११ र १२ का शिक्षाशास्त्र तथा व्यवस्थापन सङ्कायका पाठ्यपुस्तकहरु सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराइन्छ ।

प्रो. रिखा पुन मगर

मो. ८९४७८७४९२६

चौतारी कटेजन

प्यूठान न.पा.२ प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विभिन्न प्रकारका खाजा नास्ता र चिसोतातो पानिको सुविधा समेत रहेको छ । एक पटक सेवा गर्ने मौका दिनुहोस् ।

प्रो. मदन कुमार धामी

सम्पर्क: ९८१२८४४२३२

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३२-०००६ फोन नं. : ९८४६५१२८६४
ने.रा.प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं २
ढाड प्यूठान

विश्वराज रिजाल
प्र.अ.

नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय ढाड मर्कावाड माण्डवी गा.पा. २ मा पर्दछ । वि.सं.२०१६ सालमा यस गाउँ टोलका तत्कालिन भारतीय भू .पू. पेन्सनरहरुको सहयोगमा विद्यालय स्थापना भएको हो । तत्कालिन वडा सदस्य पहल सिंह पुन, चन्द्रवीर घर्ति, लछुमन घर्ति, दामोदर पुन, रणबहादुर बस्नेत लगायतका व्यक्तीहरुको सक्रियतामा स्थानीय स्रोत साधन सङ्कलन गरी गराई जायश्वर पुनको ३-२-१-१ क्षेत्रफलको जग्गा खरिद गरी स्थापना भएको थियो । प्यूठान जिल्लाको पश्चिमी अन्तिम सिमानामा रहेको यस विद्यालय दाङ जिल्लाको बडगलाचुली ६ सँग जोडिएको छ । यस विद्यालय जिल्ला हेरफेर हुँदा कहिले दाङ, कहिले सल्यान र हाल प्यूठान भएको पाइन्छ । विद्यालय स्थापना समयमा लछुमन घर्तिबाट प्रथम पटक पठनपाठन शुरु भएको पाईन्छ । वि.सं.२०३२ सालमा जि.शि.का. प्यूठानबाट स्वीकृत प्राप्त गरी हाल कक्षा १-५ सम्म सञ्चालन भैरहेको र ३ वटा पक्की भवन, २ वटा शौचालय र एउटा खानेपानी ट्याङ्की पनि रहेको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृति मिति
०१	ने.रा.प्रा.वि. ढाड,मर्कावाड-१	२०१६/१०/२६	२०३२/११/०१

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	शिक्षकको प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	विश्वराज रिजाल	२०३४/११/०७	प्राथमिक	तृतीय	२०७/०४/२७	स्थायी	वि .एड.
२	रामऔतार चौधरी	२०३५/०६/०६	प्राथमिक	तृतीय	२०७/०५/१५	स्थायी	वि .एड.
३	सावित्रा अधिकारी	२०३५/०४/१३	प्राथमिक	तृतीय	२०६३/०९/०२	अस्थायी	वि .एड.

४	लक्ष्मी पुन मगर	२०४११२१०	बा.वि.के.		२०६४।०८।१९	अस्थायी	कक्षा १० उत्तीर्ण
५	सम्भना खड्का	२०५२।१०।१७	वि.स.		२०७३।०९।०९	अस्थायी	यस. यल. सी.

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच
२७	३०	३२	२६	२०	१०

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	४५	४५	४६	४६	५०	५४	५८	५९	५३	४७	५०
दुई	३९	४५	४६	५०	५५	५६	६०	५८	६९	५९	६०
तीन	२४	५८	६०	६४	६५	५५	६०	५७	६०	६६	६७
चार	१६	५३	४९	४२	४६	५०	५२	५७	५९	५९	४७
पाच	१०	५७	५८	५०	५९	५४	५५	६२	६४	५७	५५

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	राम औतार चौधरी	अङ्ग्रेजी	५१.२२	५३	१) नियमित अभिभावक, विद्यार्थी, शिक्षक भेटघाट छलफल । २) अन्तरक्रिया र अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन । ३) जेहन्दार विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार र प्रमाणपत्र व्यवस्था ४) नियमित गृहकार्य तथा पृष्ठपोषण ।
०२	विश्वराज रिजाल	सामाजिक	५४.८५	५८	
०३	सावित्रा अधिकारी	गणित	५३.३	५८	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण (२) शैक्षिक सुधार

**विन्दबासिनी शु सेन्टर
लमही न.पा.-५, देउखुरी, दाङ ।**

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :-

हामी कहाँ जुत्ता चप्पल, सेन्डीलहरु तथा बोर्डिङ्गका जुत्ताहरु सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराईन्छ ।

प्रो. भोजराज अधिकारी ,मो. ९८४७८२६७२१, ९८४७८२६७२०, ९८४९०९७६८५

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३४-०००१ फोन नं. : ९८४७८३८८७८
माध्यमिक विद्यालय माण्डवी, माण्डवीगाउँपालिका ३, नयाँगाउँ

मेघराज पौडेल
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

वि स २०१६ सालमा नयाँगाउँ टारमा श्री कृष्णप्रसाद अधिकारीको सक्रियतामा स्थापना भई स्थान अभावको कारणले भलवायटोलामा सारियो। उक्त स्थानमा पनि प्रयाप्त जग्गा नभयकाले यस विद्यालयको पश्चिमपट्टि सारियो, त्यहाको जग्गाले विद्यालयको विक्रस वा वि स्तार हुन नसकेको महशुस गरी, सुर्यबहादुर भट्टराईको सक्रियतामा आफुले धेरै जग्गा र केदबहादुर भट्टराईले थोरै जग्गादान गरी विद्यालय सञ्चालन गरियो। पछि उक्त स्थानमा एकान्त भएको महशुस गरी, नयाँगाउँको माभटोलमा अर्थात यस स्थानमा पौने छ रोपनी जग्गाको व्यवस्था गरेर सट्टिपट्टि गरी, वि. सं. २०३८सालमा सुर्यबहादुर भट्टराईको सक्रियता नि. मा. वि. स्विकृत र वि. सं. २०४६ सालमा पनि सुर्यबहादुर भट्टराई र पूर्णनाथ शास्त्रीको सक्रियतामा मा. वि. सञ्चालन गरियो। त्यसरी नै वि. सं. २०६६सालदेखि वि. ब्य. स. अध्यक्ष शान्तबहादुर कार्कि र प्र. अ. तेज प्रसाद मिश्रणको सक्रियतामा उ. मा. वि. सञ्चालन हुँदै वि. सं. २०७२ मा वाणिज्य तथा व्यवस्थापन सङ्काय र वि. सं. २०७४ देखि मानविकी सङ्काय पनि सञ्चालनमा छ।

भौगोलिक अवस्था : यस वि ध्यालय जिल्ला सदरमुकाम खलङ्गाबाट २३ कि मि पश्चिम, चकचके रोल्पा सडक खण्डको चकचके देखि ४ कि मि उत्तर वि. पि. सि. बाट १ कि. मि. उत्तर माण्डवी गा. पा .३ वडा कार्यालयको वि परित तर्फ अवस्थित छ।

जग्गाको क्षेत्रफल : यस वि ध्यालय रहेको क्षेत्रको क्षेत्रफल पौने छ रोपनी छ, तल्लो प्रा. वि. मा १ रोपनी लालपूजावाला जग्गा २ रोपनी सामुदायिक वनको जग्गा र साढे नौ रोपनी वि. सं. २०७३ सालमा चन्द्रा सकलन गरेर खरिद गरेको जग्गा गरी यस विद्यालयको स्वामित्वमा कुल जम्मा साढे अठार रोपनी जग्गा भएको विद्यालयको अभिलेखमा जनाइएको छ।

यस विध्यालयको नियमित गतिविधि: यस वि ध्यालयमा नियमित रुपमा ९:५५ वजेबाट प्रार्थनासभा प्रारम्भ भई प्रत्येक कक्षाका बर्गबाट प्रत्येक दिन पाँचवटा विधामा जस्तै समाचार, लोकगीत, चित्र, वक्तृत्वकला, लघुकथा, चुटकिला, हाजिरजवाफका प्रश्नत्तर आदि प्रतिविद्यार्थी दुई मिनेटका दरले आलोपालो गरी सबैले अबसर पाउने गरी प्रतिभा प्रस्तुत गर्न लगाइन्छ। त्यसरी नै खालि घण्टीमा पनि रुचिअनुसारको समूहमा वि भाजन गरी सि सि टि भि को

निगरानिमा वाचनालय तथा पुस्तकालयमा, प्रयोगशालामा,कम्प्युटर कक्षामा,खेल खेल्न र कक्षाकोठामा स्वअध्ययन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।जसले गर्दा सानो समूहमा अध्ययन गर्ने बानीको विकास हुनुको साथै प्रयोगशालामा प्रयोग,कम्प्युटरमा अभ्यास,खेलकुदमा अभ्यास गर्नाले " गर र सिक" को सिद्धान्त अनुसार विद्यार्थीहरुमा सिर्जनशिल क्षमताको विकास भई विद्यालयमा सिक्रई वातावरण सिर्जना भई विद्यार्थी नियमिततामा बृद्धि,भागेरजाने प्रवृतिमा निरुत्साहित भएको,सिक्रई उपलविध मा सुधार भएको विद्यालयका अभिलेखबाट पुष्टि हुन्छ।

प्रत्येक वर्ष तिहार पछि कक्षा ८,९,१०को अतिरिक्त कक्षा संचालन वि हान ७:३० देखि कक्षा १० को,अन्य कक्षाको ८:१५ देखि अन्तिम परिक्षासम्म अर्धवार्षिक परिक्षा पछि सबै कक्षाको एउटा पिरियडमा गणित अर्को पिरियडमा १५/१५ दिन अंग्रेजी र विज्ञान कक्षा १ देखि ८ सम्म,कक्षा ११ र १२ मा अंग्रेजी र लेखा वि षयमा अन्तिम परिक्षा सम्म अतिरिक्तकक्षा सञ्चालन गरिन्छ।

अतिरिक्त क्रियाकलाप:शैक्षिक सत्रको सुरुमा वार्षिक कार्ययोजना,वार्षिक कार्यतालिका बनाई प्रत्येक शुक्रवार पाचौं घण्टी पढाईसकेपछि तहगत रुपमा नियमित अतिरिक्त क्रियाकलाप गराई प्रत्येक आइतवार प्रथना सभामा प्रथम,द्वितीय र तृतीयलाई पुरस्कार वितरण गरिन्छ।शुक्रवारे कार्यक्रम अनुसार वा अन्तर विद्यालय स्तरीय प्रतियोगिता आयोजना गरेको पत्रको आधारमा सञ्चालन गरिन्छ।कुनै पनि संघ सस्थाले आयोजना गरेको कार्यक्रममा अनिवार्य सहभागी गराउने यस विद्यालयको नीति छ।विशेष गरी तिहारको विदा पछि जाडो मौसम सुरु भए पछि खेलकुदका कार्यक्रम सञ्चालन गरिन्छ। कक्षागत वनभोज जान इच्छुक विद्यार्थीहरुलाई सार्वजनिक विदाका दिन लैजाने व्यवस्था मिलाईएको छ। वर्षभरिक गतिवि धिक आधारमा समावेशीरूपमा फरक फरक विधामा सरोकारवाला पक्ष जस्तै:उत्कृष्टशिक्षकहरु, कार्यक्रममा सम्मान गर्ने पद्धतीको विकास गरिएको छ।

यस विद्यालयको वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु तपशिल छन् ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु			शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु		
क्र.सं.	नाम र थर	पद	क्र.सं.	नाम र थर	पद
०१	जितामित्र सुनार	अध्यक्ष	०१	मिनबहादुर भट्टराई	अध्यक्ष
०२	जबुना कार्की	महिला सदस्य	०२	रेशमबहादुर ठेडी	सदस्य
०३	गोपालबहादुर कार्की	सदस्य	०३	डिल्लिराज पौडेल	सदस्य
०४	गिरीराज पौडेल	बुद्धिजीवि सदस्य	०४	सुनिल सापकोटा	सदस्य
०५	सावि त्रा हौजाली	सदस्य	०५	नरबहादुर वि सि	सदस्य
०६	कृष्णा कालाथोकी	सदस्य	०६	धनबहादुर र ठेडी	सदस्य
०७	डम्बरबहादुर पौडेल	वडा अध्यक्ष	०७	निमा कार्की	सदस्य
०८	अमर आचार्य	शिक्षक प्रतिनिधि	०८	वि ष्णा शाही	सदस्य
०९	मेघराज पौडेल	सदस्य -सचिव	०९	सिता पण्डित	सदस्य
			१०	जितामित्र सुनार	पदेन सदस्य:
			११	मेघराज पौडेल	सदस्य -सचिव

वि .सं.२०७४ सालको जातजातिगत विद्यार्थी वि वरण

कक्षा	दलित			जनजाति			अन्य			कूल		जम्मा
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	
०	६	०	६	३	६	९	१०	७	१७	१९	१३	३२
१	३	२	५	३	०	३	१०	५	१५	१६	७	२३
२	३	१	४	२	१	३	८	८	१६	१३	१०	२३

३	३	५	८	३	२	५	८	१०	१८	१४	१०	३१
४	३	६	१२	६	४	१३	६	६	१५	२१	१६	४०
५	११	१०	१८	६	६	१५	६	१०	१६	२६	२०	४६
०-५	२६	२४	५३	२६	१६	४८	५४	४३	६०	११२	८६	१६८
६	२१	१२	३३	२०	२२	४६	१८	२३	४१	६६	५०	१२३
७	१४	१०	२१	२६	१६	४८	२६	१८	४०	७२	४४	११६
८	१४	१०	२४	२०	१०	४४	३१	१५	४६	७२	४२	११४
६-८	४६	२६	७८	८३	५०	१४१	७८	५६	१३४	२१०	१४३	३५३
९	८	४	१२	२८	१८	४६	३३	१०	५०	६६	३६	१०८
१०	७	३	१०	२३	१४	३०	१०	१४	३१	४०	३१	७८
९-१०	१५	७	२२	५१	३२	८३	५०	३१	८१	११६	७०	१८६
०-१०	६३	६०	१५३	१६३	१०६	२०२	१८२	१३०	३१२	४३८	२६६	७३७
११	७	१	८	१५	६	२४	३०	१६	४६	५२	२६	७८
१२	८	१	६	१६	६	२२	१६	८	२४	४०	१५	५५
११-	१५	२	१०	३१	१५	४६	४६	२४	७०	६२	४१	१३३
१२												

श्री माण्डवी मा. वि. नयाँगाउँको सरकारी दरबन्दी / अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी वि बरण २०७४

क्र.स.	पद	शिक्षक/कर्मचारिको नाम थर	तह	शैक्षिक योग्यता	स्थायी /अस्थायी	तलबको स्रोत
१	प्र. अ.	श्री मेघराज पौडेल	मा. वि .	एम.एड.वि .एस्सी.	स्थायी	सरकारी
२	स .अ.	श्री मिनबहादुर पुन	मा. वि .	एम.ए.एम .एड.	स्थायी	"
३	स .अ.	श्री भरतमुनि शर्मा	मा.वि	एम.वि .एस.वि एड	स्थायी	"
४	स .अ.	श्री शरद गिरी	उ. मा. वि.	एम ए.एम .एड.	अनुदान करार	"
५	स .अ.	श्री प्रदिप भण्डारी	उ. मा. वि .	एम. एड.	अनुदान करार	"
६	स .अ.	श्री हरिबाबु जि सि	मा. वि .	एम. एड.	स्रो व्य सट्टा	"

७	स.अ.	श्री कुलबहादुर थापा	मा.वि.	वि.एड.	सो.व्य.	"
८	स.अ.	श्री भवानिराज भट्ट	नि.मा.वि.	आई.ए.	स्थायी	"
९	स.अ.	श्री अमर आचार्य	नि.मा.वि.	एम.एड.	स्थायी	"
१०	स.अ.	श्री जायश्वर न्यौपाने	नि.मा.वि.	एम.एड.	राहत	"
११	स.अ.	श्री खिमानन्द अधिकारी	प्रा.प्रथम	आई.एस्सी.	स्थायी	"
१२	स.अ.	श्री गुञ्जमान नेपाली	प्रा.द्वितीय	आई.ए.	स्थायी	"
१३	स.अ.	श्री निलकण्ठ अधिकारी	प्रा.द्वितीय	एस.एल.सी.	स्थायी	"
१४	स.अ.	श्री केशरी थापा	प्रा.वि.	वि.एड.	अस्थायी	"
१५	स.अ.	श्री कवि ता.जि.सी	प्रा.वि.	वि.एड.	अस्थायी	"
१६	स.अ.	श्री सीता पण्डित	प्रा.वि.	वि.एड.	राहत	"
१७	स.अ.	श्री देवा अधिकारी	प्रा.वि.	१० + २	राहत	"
१८	वि.क.	श्री अजीता कार्की	वि.क. प्रथम	आई.कम.	अनुदान/करार	"
१९	स.का.	श्री गोमा अधिकारी	स.का.	१०+२	अनुदान/करार	"
२०	का.स.	श्री दामबहादुर अधिकारी	श्रेणीवि.हीन	साक्षर	अनुदान/करार	"
२१		श्री विष्णु बहादुर के.सी	आधारभूत	१०+२	करार	आन्तरिक
२२	स.अ.	श्री रमेश के.सी	आधारभूत	वि.एस्सी.	"	"
२३		श्री विष्णु घर्ती	आधारभूत	१०+२	"	"
२४	"	श्री कृष्णबहादुर कार्की	आधारभूत	१०+२	"	"
२५	वि.क.	श्री भगवता ठेडी	वि.क. द्वितीय	१०+२	अस्थायी	"
२६	स.का.	श्री गीता भट्टराई	का.स.	साक्षर	"	"

शिक्षकगत सिकाई उपलब्धिवि वरण

क्र.स.	शिक्षकको नामथर	सिकाई उपलब्धिविध	मुख्य विषय	अध्यापन गर्ने कक्षा
१	श्री मेघराज पौडेल	६२.६२	विज्ञान, स्वास्थ्य	८, १०
२	श्री मिनबहादुर पुन	६५.७५	नेपाली, स्वा.ज.वा.	९, १०
३	श्री भरतमुनि शर्मा	५७.२५	अर्थशास्त्र र लेखा	१०
४	श्री शरद गिरि	७७.३७	कम्प्युटर	९, १०
५	श्री प्रदिप भण्डारी	६२.५	अंग्रेजी	१०
६	श्री हरिबाबु जि.सि	४०.५७	गणित, ऐ.गणित	९, १०
७	कुल बहादुर थापा	५६.२५	अंग्रेजी	८, ९, १०
८	श्री भवानिराज भट्ट	६०.५	सामाजिक, पेशा	६, ७, ८
९	श्री अमर आचार्य	५९.८७	सामाजिक, पेशा	९, १०
१०	श्री खिमानन्द अधिकारी	३६.४३	गणित, विज्ञान	६, ७, ८
११	श्री जायश्वर न्यौपाने	५४	गणित, स्वा.ज.स्वा.कम्प्यू	८, ९, १०
१२	श्री रमेश के.सी	४३.८९	गणित, विज्ञान, लेखा, अर्थ	७, ८, ९
१३	श्री विष्णु के.सी	-		
१४	श्री विष्णु घर्ती	३८	कम्प्युटर	६, ७, ८

१५	श्री गुञ्जमान नेपाली	५१.६	गणित,अंग्रेजी र सामाजिक	
१६	श्री निलकण्ठ अधिकारी	५०.२	नेपाली,अंग्रेजी,विज्ञान र सामाजिक	३,४२५
१७	श्री केशरी थापा	६२.६४	नेपाली	२,६,७२८
१८	श्री कवि ता जि सी	६२.८३	अंग्रेजी,सामाजिक	२,३,६ र७
१९	श्री सिता पण्डित	५४	सामाजिक	६,७ र८
२०	श्री देवा पोखरेल	६१.२	नेपाली,अंग्रेजी र सामाजिक	१,३२६
२१	श्री भगवता ठेडी	५२	सामाजिक,ऐ अंग्रेजी	१२२
२२	श्री कृष्णबहादुर कार्की	६५.५	विज्ञान,ऐ अंग्रेजी	१,२२ ३
२३	श्री गोमा अधिकारी	५८.	नेपाली, अंग्रेजी	४२५

२०७३ सालको विद्यालयको आन्तरिक सक्षमताको अवस्था वि श्लेषण

कक्षा	भर्ना भएका वि स	कक्षाछाड्ने /स्थानान्तरण वि स	छाड्ने दर %	परिक्षा मा स मावेस	टिकाउ दर %	उत्तिर्ण संख्या	उत्तिर्ण दर%	कक्षा वोहोत्रा %	उपस्थिति दर %
०	२७	३	११.१	२४	८८.८	२४	१००	०	८८
१	२६	१	३.८४	२५	९६.१६	२५	१००	०	९३
२	२९	—	०	२९	१००	२९	१००	०	९२
३	३४	२	५.८८	३२	९४.१२	३२	१००	०	९३
४	४७	३	६.३८	४४	९३.६२	४०	९०.९	९१	९०
५	४६	३	६.५२	४३	९३.४	३७	८६.१	९३.९	९१
०-५	२०९	१२	५.६२	१९७	९४.६	१८७	९६.१	३८३	९१.६
६	१४३	१५	१०.५	१२८	८९.५	१०७	८३.५	१६४	८६
७	९३	९	९.६७	८४	९०.३३	७८	९०.२	७९	८९
८	८९	६	६.७४	८३	९३.२६	५४	६५.१	३४९	९०
६-८	३२५	३०	९.२	२९५	९०.७६	२३९	८०.४	१९४६	८९.३३
९	९५	११	११.५	८४	८८.५	७८	९२.८	७९४	९०
१०	९०	१२	१३.३	७८	८६.६६	७८	१००	०	९३
९-१०	१८५	२३	१२.४	१६२	८७.६	१५६	८६.४	३५७	९१.५
११	६६	११	१६.६	५५	८३.४	रिजल	ट न	आए	को ७६
१२	३५	६	१७.१	२९	८२.९	१३	४४.८		७७
११-१२	१०१	१७	१६.८	८४	८३.१५				७६.५
०-१२	८२०	८२	१०	७३८	९०.१२				८६.९
लक्ष्य	८७५	५०	५.७१	८२५	९४.३				९४

विद्यालयका असल अभ्यासहरू

क) शै. सत्र २०७२ सालको एस. ई. ई. परीक्षामा सामुदायिक विद्यालयतर्फ २५२३ जि. पि. ए. प्राप्त गरी तृतीय स्थान,शै.सत्र २०७३ सालको एस. ई. ई. परीक्षामा पनि २,३५ जि. पि. ए. प्राप्त गरी सामुदायिक विद्यालय तर्फ तृतीय स्थान हांसिल गर्न, शै. सत्र २०७२ को कक्षा १२ को शिक्षा सङ्कायतर्फ ६४७% उत्तिर्ण गराई द्वितीय स्थान,त्यसरी नै शै. सत्र २०७३ सालमा शिक्षा तथा वाणिज्य व्यवस्थापन सङ्कायमा ४४.८६% उत्तिर्ण गराई तृतीय स्थान हांसिल गर्न सफल हुनुका साथै शै. सत्र २०७२ को कक्षा ११ को वाणिज्य तथा व्यवस्थापन संकाय तर्फ ३७.१४% उत्तिर्ण गराई चतुर्थ स्थान हांसिल गर्न सफल भएको छ।शै. स. २०७३ को कक्षा ११ नतिजा प्रकाशन नभएको।

ख) अतिरिक्त क्रियाकलाप तर्फ :शै. सत्र २०७३ सालको राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डमा जिल्ला खेलकुद विकास समितिको आयोजनामा अन्तर मा. वि. स्तरमा द्वितीय स्थान,सोही प्रतियोगितामा एथलेटिक्स तर्फ प्रथम स्थान हांसिल गर्न सफल। वि .स. २०७४ भाद्र१५ गते पुस्तकालय दिवसको उपलक्ष्यमा कालिका विकास केन्द्र र सेभ द चिल्ड्रेनको साभेद्वारीमा आयोजित अन्तर मा. वि. बक्तृत्वकला प्रतियोगितामा तृतीय स्थान हांसिल गर्न सफल,त्यसरी नै बालदिवसको उपलक्ष्यमा जिल्ला समन्वय समितिको आयोजनामा अन्तर मा.वि . कवि ता प्रतियोगितामा द्वितीय स्थान हांसिल गर्न सफल।

ग)विद्यालयतर्फ

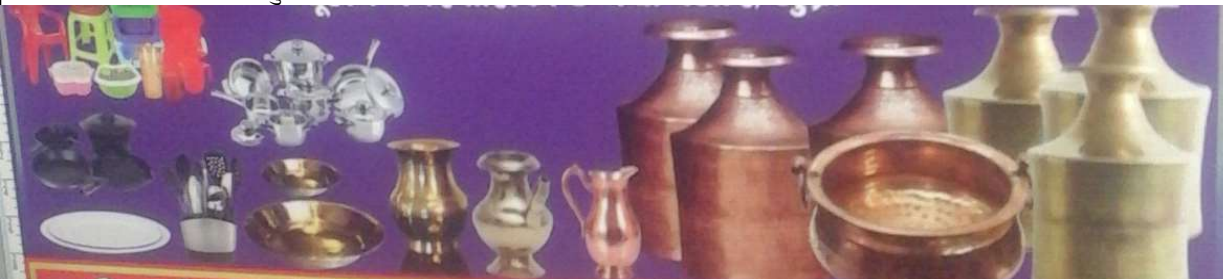
- १ कालिका विकास केन्द्रको वार्षिकोत्सवको अवसरमा वि स २०७४ श्रावणमा यस माण्डवी मा. वि. लाई यस वर्षको उत्कृष्ट विद्यालयको रूपमा सम्मानीत।
- २ वि .सं २०७४ सालको शिक्षा दिवसको अवसरमा जि. शि. क्व. प्यूठान ले यस माण्डवी मा. वि .लाई नगद रु ५००० र प्रमाणपत्रले सम्मान गरेको।
- ३ वि .सं.२०७४ सालको शिक्षादिवसको अवसरमा जि सित्र का. प्यूठान ले मा. वि . शिक्षकको तर्फबाट यस विद्यालयका शिक्षक श्री मिनबहादुर पुन लाई सम्मान गरिएको। ४ वि .सं.२०७४सालको शिक्षा दिवसको अवसरमा जि.सि.क. प्यूठान ले नि.मा.वि . शिक्षकहरूको तर्फबाट श्री अमर आचार्यलाई सम्मान गरिएको। ५ यस प्रकारका जिल्लास्तरका प्रतिष्ठित कार्यालयहरूले भव्य समाहरोहमा पुरस्कार र प्रमाणपत्र प्रदान गर्दा सरोकरवाला पक्षमा प्रेरणा प्रोत्साहन र हौसला मिलेको जसले गर्दा व्यवस्थित योजना बनाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरी प्रदेश स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्ने विद्यालयको रूपमा स्थापित गराउने दूर दृष्टि रहेको छ।

कर्मा भाँडापसल

प्यूठान न.पा. -४ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, समृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ: चरेस, पितल, स्टील, तामाका साथै प्लाष्टिकका सम्पूर्ण भाँडाहरु सुपथ मूल्यमा पाईन्छ।

प्रो. प्रचण्ड खड्का

सम्पर्क: ९८६९९६८०४७, ०८६४६०३२५

विद्यालय कोड नं. :

फोन नं. : ९८४७९७९८७९

भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी-३ जस्पुर प्यूठान

पदम बहादुर घर्ति
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

राप्ती अञ्चल प्यूठान जिल्ला साविकको निर्वाचन क्षेत्र नं.१ नयाँगाउँ गा.वि.स. वडा नं.१ हालको माण्डवी गाउँपालिका ३ मा अवस्थित यस श्री भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय देविस्थानको माण्डवी नदी र अरुण नदी को दोभानको बीचमा पाताल भुवनेश्वरी देवीको नामबाट उक्त मन्दिरमै वि.सं. २०१४ सालमा तत्कालिन स्थानीयवासी धनेश्वर उपाध्याय र तिराम गा.वि.स.३ निवासी भिमकान्त उपाध्यायको सक्रियतामा अस्थायी रूपमा विद्यालय सञ्चालन भएको पाइन्छ । त्यसै क्रममा स्वर्गीय श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको प्यूठान जिल्लाको भ्रमणको सिलसिलामा त्यहाँका स्थानीय जनताको माग अनुसार सो विद्यालय नजर गरी बक्सी स्थानीय वासिन्दाले चढाएको विन्ती पत्रको आधारमा २०१६ सालमा श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको हुकुम बक्स भएकोले जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट स्थायी स्वीकृती प्रदान गरेको पाइन्छ । र यस विद्यालयको नामाकरण भवानीश्वरी प्राथमिक विद्यालय राखी संचालन गरियो । तत् पश्चात स्थानीय बुद्धिजीवि शिक्षाप्रेमीको सक्रियतामा एउटा सानो भवन निर्माण गरी विद्यालय सञ्चालन गरेको पाइन्छ ।

सो विद्यालय स्थापना भई सञ्चालन हुँदै आएकोमा नयाँगाउँ गा.वि.स.१ देविस्थान गाउँको छेऊ परी विद्यार्थीहरुलाई टाढा पर्ने भएकोले स्थानीय जनताको बैठक बसी जि.शि.का. प्यूठान को अनुमति लिएर सो विद्यालय सोही वडाको जस्पुरमा स्थानान्तर गरेको पाइन्छ । हाल यस विद्यालय माण्डवी गा.पा.३मा अवस्थित छ । र हाल यस विद्यालय कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म पढाई संचालन हुँदै आएको छ । यस विद्यालयमा ४ वटा भवनहरु निर्माण भएका छन् । यहाँ छात्र र छात्राहरुको लागि छुट्टाछुट्टै ४ वटा शौचालयको व्यवस्था छ । हाल यस विद्यालयमा १० जना शिक्षक शिक्षिका र १ जना का.स. गरी ११ जनाको स्टाफ रहेको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृति मिति
०१	भवानीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी गा.पा. ३ जस्पुर	२०१४	२०१६

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	पदमबहादुर घर्ति	२०४५/०५/१३	प्राथमिक	तृतीय	२०७१/०५/१५	स्थायी	आइ एड
२	ठगेश्वर पौडेल	२०२०/०४/०५	प्राथमिक	द्वितीय	२०४८/१२/१३	स्थायी	एस एल सी
३	विष्णुमाया पौडेल	२०३५/०१/२५	प्राथमिक	तृतीय	२०६५/०१/२४	अस्थायी	आइ एड
४	तारा भट्टराई	२०२६/१०/१८	प्राथमिक	तृतीय	२०५२/१०/२६	अस्थायी	आइ एड
५	दिपक जि.सी.	२०५१/०७/०८	निमा राहत	तृतीय	२०७१/०३/१९	अस्थायी	आइ एस्सी
६	हेमन्तराज अधिकारी	२०४९/०९/१७	निमा नीजि	तृतीय	२०७२/०१/२२	नीजि	वि एड
७	धनबहादुर र गाँहा	२०४६/०७/२८	निमा नीजि	तृतीय	२०७३/०१/१७	नीजि	आइ एड
८	टिकाराम बुढामगर	२०४६/११/१५	प्राथमिक	तृतीय	२०७३/०६/०१	नीजि	आइ एड
९	शिवा श्रेष्ठ	२०४८/०९/२६	प्राथमिक	तृतीय	२०६८/०५/०५	नीजि	आइए
१०	माधवा पौडेल	२०३५/०४/१२	वा.वि.के.	स.का.	२०५७/०५/०१	अस्थायी	एस एल सी
११	दुर्गा बहादुर घर्ति	२०४९/०२/०८	का.स.	विद्यालय हयोगी	२०६५/०५/१५	अस्थायी	कक्षा-५

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

वा.वि. के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच	कक्षा छ	कक्षा सात	कक्षा आठ
१५	१९	११	१४	०९	२१	६१	३५	२८

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	१६	६७	७०	६४	६५	७१	७२	६१	६३	६१	६२
दुई	१२	७८	८०	६२	६५	६४	६६	६१	६४	६७	६९
तीन	१३	६५	७०	६७	६९	७२	७४	६१	६३	६९	७१
चार	१६	५८	६०	५४	५६	५८	६०	५८	६०	२९	३०
पाँच	१८	४९	५०	४९	५०	५३	५५	४२	४५	३२	३५
छ	६४	५०	५५	३४	३७	३९	४२	५७	६०	५२	५५
सात	३५	५७	६०	३७	४०	३९	४०	५५	६०	५३	५५
आठ	३७	५१	५५	५२	५५	३७	४०	५२	५५	५०	५२

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	पदमबहादुर घर्ति	सामाजिक	४४	५०	१) अभिभावक बीच अन्तरक्रिया । २) अतिरिक्त कक्षा संचालन । ३) विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि गर्ने । ४) निरन्तर वि.मू.को निरन्तरता । ५) कक्षाकार्य र गृहकार्यमा नियमितता । ६) दिवाखाजामा जोड । ७) जेहेन्दार विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन
०२	ठगेश्वर पौडेल	अङ्ग्रेजी	६०	६१	
०३	विष्णुमाया पौडेल	गणित	७४	७५	
०४	तारा भट्टराई	विज्ञान	६५	६६	
०५	दिपक जि.सी.	नेपाली	५३	५५	
०६	हेमन्तराज अधिकारी	गणित	५६	६०	
०७	धनबहादुर र गाँहा	अङ्ग्रेजी	५७	६०	
०८	टिकाराम बुढामगर	गणित	७१	७५	
०९	शिवा श्रेष्ठ	विज्ञान	५६	५८	
१०	माधवा पौडेल	नेपाली	६३	६५	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य : १) भौतिक निर्माण (२) शैक्षिक सुधार

। आवश्यक पर्ने १२ वटा कक्षा कोठामा दशवटा कक्षा कोठा छन् त्यो पनि सबै राम्रो र पर्याप्त छैनन् । नभए पनि कठिन अवस्थामा अभिभावकहरुको चाहना अनुरूप अध्ययन अध्यापन कार्य भई रहेको छ । अपूरा रहेका भौतिक पूर्वाधार पूरा गर्दै प्राप्त गर्न सकिने निकायसँग अनुरोध गर्दै आर्थिक, भौतिक र नैतिक रूपले दत्तचित्त रही आफ्ना बालबच्चाहरुलाई शिक्षाको अवसरबाट बञ्चित हुन नपरोस् भन्दै आफ्नै नीजि श्रोतमा ३ जना शिक्षक नियुक्ति गरी माध्यमिक कक्षा सम्मको पढाई सञ्चालन गर्ने आशाले हाल नि.मा.वि.कक्षा सञ्चालनमा अभिभावकहरु लागि परिरहेका छन् । हाल विद्यालयमा नि.मा.वि.दरवनदीमा एकजना,प्रावि राहत शिक्षक ३ जना,नीजि शिक्षक २ जना, प्राथमिक दरवनदीमा स्थायी शिक्षक २ जना,बालवि कासमा १ जना स.का. र विद्यालय सहयोगी एकजना गरी जम्मा दश जना शिक्षक तथा कर्मचारी कार्यरत छन् ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृति मिति
०१	कृष्ण ने.रा.निम्न माध्यमिक विद्यालय माण्डवी ३ मार्सिवाड	२०५६ कक्षा चार २०५७ कक्षा पाँच २०६५ कक्षा छ	२०४७ कक्षा एक

यस विद्यालयको वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु तपशिल छन् ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति पदाधिकारीहरु				
क्र.सं.	नाम र थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
०१	भेषबहादुर कुँवर	अध्यक्ष	माण्डवी-३	९८४७८९८०६७
०२	गेमा के.सी.	महिला सदस्य	माण्डवी-३	
०३	लालबहादुर राउत	सदस्य	माण्डवी-३	९८४७८९५९२१
०४	जिवा थापा	बुद्धिजीवि सदस्य	माण्डवी-३	
०५	कृष्णबहादुर सुनार	सदस्य	माण्डवी-३	९८४७८८८९०७
०६	बसन्ती बुढाथोकी	सदस्य	माण्डवी-३	९८०९८२१०१२
०७	डम्बरबहादुर पौडेल	वडा अध्यक्ष	माण्डवी-३	
०८	शुष्मा थापा	शिक्षक प्रतिनिधि	माण्डवी-३	९८४७८५९७७८
०९	विमला पौडेल	सदस्य -सचिव	प्यूठान न.पा.-४	९८४७८९१५८१

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	विमला घिमिरे(पौडेल)	२०३९/१०/२३	प्राथमिक	तृतीय	२०५४/०५/०१	स्थायी	एम.एड
२	काशीराम पोखरेल	२०३४/०५/१५	नि.मा.	तृतीय	२०६२/०९/१२	स्थायी	एम.एड
३	लिल बहादुर कार्की	२०२२/०३/०४	प्राथमिक	द्वितीय	२०६७/०२/१६	स्थायी	आइ एड
४	इन्द्रा भण्डारी	२०४०/०२/१५	प्राथमिक	राहत	२०७०/०८/२३	अस्थायी	आइ एड
५	शुष्मा थापा	२०४०/१०/०५	प्राथमिक	राहत	२०७३/०२/०१	अस्थायी	आइ एड
६	मुक्त बहादुर राउत	२०३६/०५/०७	बा.वि.के.	राहत	२०५९/०९/२८	अस्थायी	आइ एड
७	हेमराज परियार	२०५१/०४/०५	बा.वि.के.	नीजि	२०७३/०५/०१	नीजि	आइ एड
८	सिता भण्डारी		का.स.	नीजि	२०५९/०९/२८	नीजि	वि .एड.

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	२५	७०	७५	६८	७०	७५	७८	६६	७०	५७	६०
दुई	२९	८२	८५	६२	६५	५३	५६	८२	८५	७९	८२
तीन	२८	७५	८०	५४	५८	७५	७८	७०	७३	६८	७०
चार	३३	६९	६५	५३	५५	४२	४५	४७	५०	३९	३३
पाँच	२५	६९	७२	४९	५२	४८	५०	४९	५२	२९	३३
छ	३३	४९	५३	४८	५३	४३	४५	४८	५०	४९	५३
सात	४८	५७	६०	५५	६०	४९	५२	५३	५६	५३	५५
आठ	४२	५५	६०	५०	५५	४०	४५	५६	६०	४२	४५

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	विमला घिमिरे(पौडेल)	नेपाली	५८	६५	१) विद्यार्थी नियमित उपस्थिति बढाउने २) अधिकतम शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गरी अध्यापन गर्ने । ३) बालमैत्री वातावरण सिर्जना गरी अध्यापन गर्ने ।
०२	काशीराम पोखेल	विज्ञान/ गणित	५९	५५	
०३	लिल बहादुर कार्की	अङ्ग्रेजी	५४	६०	
०४	इन्द्रा भण्डारी	सामाजिक	६६	७०	
०५	शुष्मा थापा	नेपाली	७९	७५	
०६	मुक्त बहादुर राउत	अङ्ग्रेजी	५९	६५	
०७	सिता भण्डारी	नेपाली	६२	६५	
०८	हेमराज परियार	गणित	५९	५५	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

आंकल इलेक्ट्रोनिक्स

माण्डवी - ३ देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विजुलीका सम्पूर्ण समानहरु पाउनुका साथै हाउस वायरिङ पनि गरिन्छ ।

प्रो . पिताम्बर अधिकारी
मो: ९८४७८६३९९६

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३४-०००३ फोन नं. : ९८४७९७४५४०
 रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं.३
 आँपचौर प्यूठान ।

कृष्ण बहादुर बस्नेत
 प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

प्यूठान जिल्लाको माण्डवी गा.पा. वडा नं.३ नयाँगाउँको सवैभन्दा अग्लो भू-भागमा रहेको डाँडामा पर्ने आँपचौर गाँउको बीचमा यस विद्यालय अवस्थित छ । पूर्वमा जस्पुर पश्चिम सल्लीकोट उत्तरमा नयाँगाउँ मुख्य बस्ती र दक्षिणमा उदयपुरकोट पर्छन । सदरमुकामदेखि ३१ कि.मी. को दुरीमा यस विद्यालय पर्छ भने समुद्रीसतहदेखि १०५६ मिटर उचाइमा छ । चकचके रोल्पा सडक खण्डको नयाँगाउँ बस्तीमा रहेको वडा कार्यालयदेखि कच्ची सडक हुँदै धेरै घुम्तीहरु पार गरी करीव ५ कि.मी.दुरीमा यस विद्यालय पर्दछ । विद्यालय सेवाक्षेत्रभित्र शतप्रतिशत जनजाती बस्ती रहेको छ । सडक, सञ्चार, खानेपानी विजुलीव तीको सुविधा भएपनि सिचाइको श्रोत नभएको स्वास्थ्य उपचारको लागि देविस्थान पुग्नु पर्नेछ । जनचेतनाको कमिले होला यस गाउँबाट उच्च शिक्षा हासिल गर्ने युवा युवतीको सङ्ख्या ज्यादै न्यून छ । अधिकांश युवाहरु देश विदेशका विभिन्न भू-भागमा कामको सिलसिलामा बाहिरिएको पाइन्छ ।

यस विद्यालयको स्थापना २०४० सालमा कक्षा १ स्वीकृत प्राप्त गरेको अभिलेख पाइन्छ । त्यस बेला भन्दा पूर्व प्रत्येक घरधुरीबाट नगद तथा अन्न उठाएर शिक्षक पालन पोषणको व्यवस्था गरी पठनपाठन शुरुवात गरिएको पहिलो शिक्षक नयाँगाँउ निवासी खड्कबहादुर कार्कि, शुक्रराज श्रेष्ठले शिक्षाको दियो बाल्ने कार्यको श्री गणेश भएको थियो । विद्यालय सञ्चालनको गागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, भवन फर्निचरको व्यवस्था गर्ने, जनश्रमबाट ४ कोठे भवन निर्माण गर्ने कार्यमा प्रयास गर्ने स्वर्गीय रविलाल ग्वाडबाट रामेश्वरी प्राथमिक विद्यालय नामाकरण गरिएको थियो । स्वर्गीय निमबहादुर पुन, खगुलाल ठेडी, एक बहादुर पुन, भोजबहादुर पुन र धनबहादुर ठेडी लगाएतका व्यक्तीत हरूको उल्लेखनीय योगदान रहेको छ । साथै विद्यालय लाई पटक पटक गरी करिब ३ रोपनी जग्गा प्रदान गर्नु हुने चेतबहादुर पुन मगरको योगदान पनि अविष्मरणीय रहेको छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु			शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु		
क्र.सं.	नाम र थर	पद	क्र.सं.	नाम र थर	पद
०१	भोजबहादुर पुन	अध्यक्ष	०१	धनबहादुर र ठेडी मगर	अध्यक्ष
०२	यनुका पुन मगर	महिला सदस्य	०२	भोजबहादुर पुन	सदस्य
०३	टेकबहादुर थापामगर	सदस्य	०३	संगीता ग्वाड	सदस्य
०४	चेतबहादुर पुन	बुद्धिजीवि सदस्य	०४	भिमबहादुर ग्वाड	सदस्य
०५	हिमा पुन	सदस्य	०५	पनि बुढा	सदस्य
०६	कला ठेडी मगर	सदस्य	०६	श्रजना पुन	सदस्य
०७	डम्बरबहादुर पौडेल	वडा अध्यक्ष	०७	डुमा ग्वाड	सदस्य
०८	लक्ष्मी शर्मा	शिक्षक प्रतिनिधि सदस्य	०८	अम्बरबहादुर ठेडी	सदस्य
०९	कृष्णबहादुर बस्नेत	सदस्य सचिव	०९	इन्द्रबहादुर पुन	सदस्य
			१०	नरबहादुर पुन	सदस्य
			११	गणेश पुन	सदस्य

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच
२०	१६	१८	१७	१६	१४

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	कृष्णबहादुर बस्नेत	२०३२/०३/२३	प्राथमिक/तृतीय	२०५७/०१/३०	अस्थायी	वि .एड.
२	शारदा शर्मा	२०२६/०९/२७	प्राथमिक/तृतीय	२०५३/०१/३०	अस्थायी	एस एल सी
३	लक्ष्मी शर्मा	२०३२/१२/१६	प्राथमिक राहत	२०५९/०८/१५	राहत	वि .एड.
४	गणेश पुन	२०४८/०५/२०	प्राथमिक नीजि	२०६५/०८/११	नीजि	एस एल सी
५	यशोदा पुन	२०४१/०४/०६	बा वि के स.का.	२०६३/०८/११	बा वि के स.का.	एस एल सी
६	वेदबहादुर पुन	२०२७/०२/०६	विद्यालय सहयोगी	२०५६/०८/१६	विद्यालय सहयोगी	सातपास

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य
एक		३९	४४	४४	५०	४२	४६	३६	४०	२३	३०
दुई		४०	४५	३६	४२	४३	४८	३४	४०	३४	३६
तीन		४०	४६	३२	४०	३८	४४	३४	४१	३०	३५
चार		५७	६०	५२	५६	४९	५४	४५	५०	३६	४०
पाच		५६	६०	५७	६०	४३	४८	३९	४५	३७	४०

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
०१	कृष्णबहादुर बस्नेत	अंग्रेजी	५१	५६	१) विद्यार्थी केन्द्रीत विधिको प्रयोग
०२	शारदा शर्मा	नेपाली	५४	५८	२) शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग
०३	लक्ष्मी शर्मा	विज्ञान	४९	५४	३) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन
०४	गणेश पुन	सामाजिक	४८	५३	४) उपचारात्मक शिक्षण ५) नियमित पृष्ठपोषण ६) बाल मनोविज्ञान बुझी शिक्षण

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) विद्यालयमा अध्ययनरत १-५ का विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको ।
- (२) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रयोग गरिएको ।
- (३) विद्यार्थीहरूलाई दैनिक खाजा खुवाईएको ।
- (४) समयमै पा.पु. खरिद गरी वितरण गरिएको ।

न्यू त्रिवेणी स्टेशनरी पसल

माण्डवी-३, देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विद्यालयका लागि सम्पूर्ण स्टेशनरी तथा खेलकुदका सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. ऋषी अधिकारी

मो: ९८४७९४५२७९

त्रिवेणी एग्रो भेट

माण्डवी- ३, देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु -स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु : मौसमी तथा वेमौसमी तरकारीका विउविजन, पशु पंक्षीका औषधी, विषादी र उन्नत जातका विउ पाउनुको साथै गोबर परिक्षण पनि गरिन्छ ।

प्रो .उत्तम पौडेल

मो : ९८४७८७११७४

कल्पना स्टोर

माण्डवी - ३ देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामीकहाँ किराना, खाद्यान्न तथा विभिन्न प्रकारका पेय पदार्थहरु पाउनुका साथै ट्याक्टर दुवानीको समेतको व्यवस्था छ ।

प्रो . नारायण के.सी.

मो : ९८५७८३३७५७

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३४-०००७ फोन नं. : ९८४८०६०४५८
 यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.
 वडा नं.४ प्यूठान ।

घम्मर बहादुर अधिकारी
 प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- राप्ती अंचल प्यूठान जिल्ला माण्डवी गा.पा.को वडा नं.४ सल्लिखर्कमा जनजाती र दलित बस्ति रहेको र यहाँका बासिन्दा अशिक्षाको भुमरीमा परेकोले यहाँका केही सक्रिय सदस्यहरुले शिक्षाको अत्यन्तै आवश्यक भएको महशुस गरी पूरै गा.वि.स.बाट चन्दा असुली यकबहादुर पुनको संयोजकत्वमा विद्यालय निर्माण कार्यको थालनी भई २०३८ सालमा यस विद्यालयको स्थापना भएको थियो । यकबहादुर पुनको सक्रियतामा विद्यालयको स्थापना भएकोले विद्यालयको नाम पनि यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय रहन गएको हो ।

२०३८ सालमा विद्यालयको स्थापना पछि सोही वर्षमा कक्षा एक स्वीकृत भइ दुइ जना शिक्षकबाट विद्यालयको पठनपाठन कार्य शुरु भयो । पछि विस्तारै क्रमशः प्रत्येक वर्ष जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट अनुमति लिदै कक्षा पाँचसम्म सञ्चालन भयो । गा.वि.स.बाट २ वटा भवन र १ शौचालय, जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट २ वटा शौचालय, गरिवी निवारणबाट २ वटा भवनको निर्माण भएको छ भने गा.वि.स.कै सहयोगमा विद्यालयमा खानेपानीको धाराको पनि व्यवस्था भएको छ ।

हाल यस विद्यालयका प्रधानाध्यापक घम्मरबहादुर अधिकारी, शिक्षक नारायणबहादुर कार्की र विमला गिरी सहित तीन शिक्षक दरबन्दी रहेको छ भने सहयोगी कार्यकर्ता नन्दा पुनले बाल विकास कक्षा सञ्चालन गर्नुको साथै चेतबहादुर राहुँले परिचरको कार्य गर्दै आउनु भएको छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति पदाधिकारीहरु			शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु		
क्र.सं.	नाम र थर	पद	क्र.सं.	नाम र थर	पद
०१	निमबहादुर घर्ति	अध्यक्ष	०१	कुशुमा देवी रोका	अध्यक्ष
०२	छ्मि घर्ति	महिला सदस्य	०२	पुनाराम वि .क.	सदस्य
०३	जितबहादुर वि .क.	सदस्य	०३	जोगबहादुर घर्ति	सदस्य
०४	टंकबहादुर राना	बुद्धिजीवि सदस्य	०४	भिमा देवी घर्ति	सदस्य
०५	रेशमबहादुर पुन	सदस्य	०५	निमबहादुर घर्ति	सदस्य
०६	जोगबहादुर घर्ति	सदस्य	०६	खोपीराम घर्ति	सदस्य
०७	निमा घर्ति	वडा अध्यक्ष	०७	भिमबहादुर घर्ति	सदस्य

०८	नारायणबहादुर कार्की	शिक्षकप्रतिनिधिसदस्य	०८	विनिता घर्ति	सदस्य
०९	घम्मरबहादुर अधिकारी	सदस्य सचिव	०९	नारायणबहादुर कार्की	सदस्य
			१०	घम्मरबहादुर अधिकारी	सदस्य सचिव

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृत मिति
०१	यज्ञश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.४ सल्लीखर्क	२०३८

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण २०७४

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाँच
१२	१०	०९	१०	१६	११

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	घम्मर बहादुर अधिकारी		प्राथमिक, द्वितीय.	२०६५/०१/०१	स्थायी	एस एल सी
२	नारायण बहादुर कार्की		प्राथमिक, तृतीय	२०६८/०१/२८	अस्थायी	आईए
३	विमला गिरी		प्राथमिक, तृतीय	२०३९/०५/१८	अस्थायी	वि.एड.
४	नन्दा पुन		बा.वि.के. स.का	२०५१/०२/२४	बा वि के स.का.	टेष्ट पास
५	चेतबहादुर राउँ		विद्यालय सहयोगी		विद्यालय सहयोगी	साक्षर

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

.कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक क सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य
एक	१२	५६	५९	५०	५४	४२	४५	५२	५५	४९	५३
दुई	०८	५९	६२	४८	५०	४६	४८	५६	५९	५०	५३
तीन	१३	५८	६०	४६	४८	५०	५२	५१	५३	५०	५३
चार	१६	६२	६५	४८	५०	५५	५८	६३	६५	५९	६१
पाच	२३	६५	६८	६२	६५	५१	५५	६३	६५	६५	६८

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी	
०१	घम्मरबहादुर अधिकारी	नेपाली	६२	६५
०२	नारायणबहादुर कार्की	अङ्ग्रेजी	४८	५०
०३	विमला गिरी	गणित	४२	४५
०४	नन्दा पुन	सामाजिक	६५	६८

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) विद्यालयमा अध्ययनरत १- ३ का विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको ।
- (२) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रयोग गरिएको ।
- (३) विद्यार्थीहरूलाई दैनिक खाजा खुवाईएको ।
- (४) समयमै पा.पु. खरिद गरी वितरण गरिएको ।

विद्यालय कोड नं. : ५२-०३४-०००९ फोन नं. : ९८६९०७०३२०
 परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.
 वडा नं.३ सल्लिकोट प्यूठान ।

छमा पून
 प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- राप्ती अंचल प्यूठान जिल्ला माण्डवी गा.पा. वडा नं.३ सल्लिकोटमा जनजाती र दलित बस्ती रहेको र यहाका बासिन्दा अशिक्षाको भुमरीमा परेकोले यहाका केही सकिय सदस्यहरुले शिक्षाको अत्यन्तै आवश्यक भएको महशुस गरी यस सल्लिकोटका बासिन्दाहरुले चन्द्रा असुली प्रेमबहादुर पुनको संयोजकत्वमा विद्यालय निर्माण कार्यको थालनी भई २०६५ सालमा यस विद्यालयको स्थापना भएको थियो । प्रेमबहादुर पुनको सकियतामा विद्यालयको स्थापना भएकोले विद्यालयको नाम पनि परमेश्वरी प्रा.वि. रहन गएको भन्ने भनाइ छ । २०६५ सालमा विद्यालयको स्थापना पछि सोही वर्ष कक्षा एकको अनुमति प्राप्त गरी एकजना शिक्षिकाबाट पठनपाठन शुरु भयो । पछि विस्तारै प्रत्येक वर्ष जि.शि.का.बाट अनुमति लिदै कक्षा तीनसम्म सञ्चालन भयो । तीनवर्ष सम्म एकजना शिक्षिकाले कक्षा दुईसम्म पठनपाठन कुनै व्यकीत को घरमा गराउदै आएपछि २०६८ सालमा नयाँगाउँ गा.वि.स.को सहयोगमा एउटा भवन निर्माण गरियो । २०७० सालमा एउटा शौचालय जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानबाट निर्माण भयो । एउटा फोहरफाल्ने खाडल को निर्माण कार्य कालिका विकास केन्द्र वि जुवारबाट भयो । हाल यस विद्यालयको प्रधानाध्यापक छमा पुन रहेकी छिन् ।

छमा पुन यस विद्यालयको बाल विकास केन्द्रको सहयोगी कार्यकर्ता समेत हुन् । यस विद्यालयको विद्यालय सहयोगी शारदा वि.क. कार्यरत छिन् । यस विद्यालयको पूर्वमा कृष्ण ने.रा. आधारभूत विद्यालय मार्सिवाङ् पर्दछ । पश्चिममा यज्ञश्वरी प्रा.वि. पर्दछ । उत्तरमा गडीगाउँ छेडापोखरा पर्दछ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्वीकृत मिति
०१	परमेश्वरी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.३ सल्लिकोट	२०६५/०९/०९

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण २०७४

वा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन
१७	१२	१०	१३

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	छमा पुन मगर	२०३९/०५/१८	वा.वि.के. स.का.	२०६५/०१/०१	वा वि के स.का.	आईएड
२	शारदा वि.क.	२०५१/०२/२४	विद्यालय सहयोगी	२०६८/०१/२८	विद्यालय सहयोगी	एस एल सी

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य
एक	१२	६०	६४	५९	६४	६१	६४	६०	६४	५९	६४
दुई	१२	६३	६४	६१	६४	५९	६४	५९	६४	६१	६४
तीन	१०	६५	६८	६०	६४	६१	६४	५९	६४	६०	६४

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
०१	छमा पुन मगर		५९	६१	१)शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग २) नियमित विद्यार्थी गृहकार्यको जाँच ३) विद्यार्थीहरूलाई नियमित उपस्थित गराउने ४)अभिभावकसँग अन्तरक्रिया
०२	शारदा वि.क.		६०	६२	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- १) विद्यालयमा अध्ययनरत १- ३ का विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको ।
- २) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रयोग गरिएको ।
- ३) विद्यार्थीहरूलाई दैनिक खाजा खुवाईएको ।
- ४) समयमै पा.पु. खरिद गरी वितरण गरिएको ।

त्रिवेणी इलेक्ट्रोनिक्स

माण्डवी -३, देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त शेयर सदस्यहरूको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य यवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै "माण्डवी शैक्षिक दर्पणको" निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामीकहाँ, मोकाइल, डिसहोम पाउनुका साथै घडी, रेडियो, पाउनुका साथै मर्मत तथा सबै किसिमका रिचार्ज पाइन्छ ।

गिरीराज पौडेल

सम्पर्क : ९८४७८७५६६८

विद्यालय कोड नं. : ५२-०१७-०००६ फोन नं. : ९८४४९५२८४०

कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी- ४ धोबाघाट प्यूठान

नारायण बहादुर अधिकारी
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- यस विद्यालयको ऐतिहासिक विकास क्रमलाई हेर्दा २०१६ साल माघ १५ गते यस गा.वि.स.का स्थानीय खड्कबहादुर ठेडीको नेतृत्वमा स्थानीय शिक्षाप्रेमी बुद्धिजीवितथा समाजसेविहरुको संयुक्त नेतृत्वमा वडा नं १ को वनको चौरमा स्थापना भएको पाइन्छ । विद्यालय स्थापनाको समयमा प्र.अ. दुर्गाप्रसाद अधिकारी रहेको बुझिन्छ । वि.सं.२०१९ सालमा प्रधानपञ्च दोर्णप्रसाद उपाध्याय तथा वि.व्य.स. का अध्यक्ष शिवलाल राना लगायतका स्थानीय शिक्षाप्रेमी बुद्धिजीवितथा समाजसेविहरुको संयुक्त पहलमा यस गा.वि.स.को वडा नं ४ को काजि फूलवारीमा स्थानान्तरण गरिएको बुझिन्छ । वि.सं.२०२९ सालमा तत्कालिन समयका जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानका जिशिश बलदेव अधिकारीले यसै गा.वि.स.को वडा नं ३ मा पर्ने थापा पोखरा चौरबाट स्थानान्तरण भई हालसम्म वडा नं ३ मै निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ ।

यस विद्यालयले वि.सं.२०५५/०६/२८ गतेदेखि नि.मा.वि. कक्षा सञ्चालन गर्न अनुमति प्राप्त भई सोही अनुरूप कक्षा सञ्चालन गर्न करिब ११ वर्ष पछि अर्थात् वि.सं.२०६६/०३/०२ गतेदेखि मा.वि.कक्षा सञ्चालन गर्ने अनुमति प्राप्त गरी हाल प्रा.वि.मा ३ दरबन्दी, २ राहत, नि.मा.वि.मा २ राहत, मा.वि.१ दरबन्दी र अन्य नीजि श्रोतबाट पठनपाठन कार्य हुँदै आएको छ । विद्यालयको नामाकरण मानिसको मनको इच्छा पूरा गरिदिने कामाक्षी देवीको नामबाट कामाक्षी राखिएको देखिन्छ । यस विद्यालय प्रा.वि., आधारभूत, र मा.वि.गरी ३ तहमा विभाजन हुनुका साथै बालविकास पनि सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ । कक्षा १ देखि ३ सम्म शतप्रतिशत निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणाली कक्षा ४-५ मा विषयशिक्षणका साथै ५० प्रतिशत निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणाली कक्षा ६-७ मा ४० प्रतिशत निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणाली पाठ्यक्रम अनुसार अपनाइएको छ । शैक्षिक सत्र २०७१ देखि मासिक परीक्षा सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यस विद्यालय रहेको माण्डवी गा.पा.४ को उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा यस वडामा विभिन्न जातजाति ब्राह्मण, क्षेत्री, जनजाति, दलित आदि मानिसहरु बसोबास गर्दछन् । यहाँका मानिसहरुको आफ्नै जाति, धर्म अनुसारको सांस्कृतिक परम्परा पनि छ । तुलनात्मक रूपमा यहाँ महिला भन्दा पुरुष बढि शिक्षित देखिन्छन् । यहाँको मानिसहरुको आर्थिक अवस्था मध्यम खालको रहेको छ ।

यस विद्यालयको वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक सङ्घका पदाधिकारीहरु तपशिल छन् ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति पदाधिकारीहरु			शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु		
क्र.सं.	नाम र थर	पद	क्र.सं.	नाम र थर	पद
०१	द्रोणबहादुर अधिकारी	अध्यक्ष	०१	रामबहादुर थापा	अध्यक्ष
०२	कृष्णा खत्री	महिला सदस्य	०२	मिनबहादुर हौजाली	सदस्य
०३	केसरा पुन	सदस्य	०३	जोखबहादुर बाठा	सदस्य
०४	डिलबहादुर घर्ति	बुद्धिजीविसदस्य	०४	सावित्रा थापा	सदस्य
०५	डुमा खड्का	सदस्य	०५	एमबहादुर राना	सदस्य
०६	श्रीधर अधिकारी	सदस्य	०६	रेशमबहादुर मल्ल	सदस्य
०७	हेमराज वली	वडा अध्यक्ष	०७	बुद्धिमान पुन मगर	सदस्य
०८	शिवबहादुर थापा क्षेत्री	शिक्षकप्रतिनिधिसदस्य	०८	टिकाराम वली	सदस्य
०९	नारायणबहादुर अधिकारी	सदस्य -सचिव	०९	शारदा आचार्य	शिक्षकप्रतिनिधिसदस्य
			१०	नारायण बहादुर अधिकारी	सदस्य -सचिव

क्र.सं.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	
०१	कामाक्षी माध्यमिक विद्यालय माण्डवी- ४ धोवाघाट प्यूठान	२०५५/०६/२८ २०६६/०३/०२	नि.मा.वि.अनुमति मा.वि.अनुमति

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

जनजागृति वा.वि.के.	वा.वि. के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच	कक्षा छ	कक्षा सात	कक्षा आठ	कक्षा नौ	कक्षा दश
२२	४०	६१	६६	६३	९२	९३	११८	६६	९८	२५	२४

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	भानु जि.सी.	२०४८/१०/२४	माध्यमिक, तृतीय	२०७२/०८/१८	स्थायी	एम.एड.
२	नारायणबहादुर अधिकारी	२०२१/०९/२६	प्राथमिक, द्वितीय	२०४८/१२/१२	स्थायी	एस.एल.सी
३	लालवीर रेग्मी	२०४१/०७/०९	प्राथमिक, तृतीय	२०७१/०५/१५	स्थायी	एम.एड.
४	शिवबहादुर थापा क्षेत्री	२०३३/१०/११	प्राथमिक, तृतीय	२०७१/०५/१५	अस्थायी	आई.एड.
५	अमृतबहादुर बस्नेत	२०३३/०३/२५	निम्नमाध्यमिकराहत	२०७२/१०/२१	अस्थायी	वि.एड.
६	दिपा पौडेल	२०४०/०३/०१	निम्नमाध्यमिकराहत	२०६४/०३/०५	अस्थायी	वि.ए.,वि.ए.ड.
७	शारदा आचार्य	२०४३/०६/०७	प्राथमिक, राहत	२०६६/०५/११	राहत	एम.एड.
८	नारायणबहादुर वली	२०३५/०९/०३	प्राथमिक, राहत	२०६६/०४/०४	राहत	एस.एल.सी
९	होमबहादुर महारा	२०४४/०९/१०	माध्यमिक, नीजि	२०७२/०५/१७	अस्थायी	एम.एड.
१०	रविन अधिकारी	२०४५/०२/१६	माध्यमिक, नीजि	२०७३/०१/२१	अस्थायी	वि.एस्सी.
११	लोकबहादुर राना	२०४८/०२/२७	कार्यालय सायक	२०७३/०३/०९	अस्थायी	आई.एड.
१२	सिता अधिकारी	२०४९/१०/०४	निम्नमाध्यमिक नीजि	२०६८/०७/२४	अस्थायी	वि.एड.
१३	शिवा वली	२०५१/०६/०२	प्राथमिक, नीजि	२०७३/०३/१२	अस्थायी	आइ.एड.
१४	केसरा कार्की	२०५३/११/०६	प्राथमिक, नीजि	२०७३/०८/१३	अस्थायी	आइ.एड.
१५	नारायणबहादुर घर्ति	२०४७/०९/२१	निम्नमाध्यमिक नीजि	२०७४/०१/१७	अस्थायी	आइ.एड.
१६	मदनकुमार अधिकारी	२०३५/०१/०१	विद्यालय सहयोगी	२०५७/०२/०२	अस्थायी	ट्रेष्ट पास
१७	मेनका कार्की	२०४६/०८/१०	वा.वि.के.स.का.	२०६९/०३/१३	अस्थायी	एस.एल.सी

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	७८	५९	६०	५९	६०	५८	६०	५३	५५	५४	५५
दुई	६५	६५	६६	६०	६१	५९	६०	६८	६९	६९	७०
तीन	६०	६४	६५	५६	५८	५९	६०	६४	६५	७४	७५
चार	७४	५३	५५	४३	५०	५६	६०	५७	६०	३३	३४
पाँच	१०४	६०	६१	५३	५५	५३	६०	६३	६५	३०	३५
छ	७६	५६	५७	४०	४५	४५	५०	४८	५०	५३	५५
सात	७९	५४	५५	५२	५४	५०	५५	५३	५५	४७	५०
आठ	६४	५६	५७	४६	५०	२७	४०	४६	५०	४७	५०
नौ	२४	६०	६२	५३	५५	३७	४२	४१	४३	५३	५५
दश	३३	२.६	३	२.७	३	१.१८	२	२.१३	३	२.३५	३

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

हार्दिक शुभकामना

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त शेयर सदस्यहरुको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य यवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछौं ।

देविस्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था
नयाँगाउँ - १, देविस्थान प्यूठान

अरङ्गखोला बङ्गुर फर्म

माण्डवी -१, अरङ्गखोला पुलचोक

२०७४ सालको बडादशैं तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक बर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ : - उन्नत जातका बङ्गुरका पाठा पाठीहरु अर्डर अनुसार सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै लोकल कुखुरा पनि अडर अनुसार उपलब्ध गरिन्छ ।

प्रो.रुमन ठेडी सम्पर्क) ९८४७९००६०१/ ९८०९५२८६८४

विद्यालय कोड नं. :

फोन नं. : ९८६८२८१७२७

जनज्योति प्राथमिक विद्यालय ,माण्डवी- ४, धनचौर, प्यूठान

शान्ता सापकोटा
प्र.अ.

पृष्ठभूमि – अवस्थित – राप्ती अञ्चल प्यूठान जिल्लाको सबै भन्दा विकट श्री माण्डविगा.पा.को वाडा नं. ४ धनचौरमा अवस्थित श्री जनज्योति प्रा.विपर्दछ । यहाँको भौगोलिक स्थिति भन्नु पर्दा साना साना बालबालिकाहरु घरदेखि स्कूलसम्म आउन करिब आधा घण्टा लाग्ने अनुमान गरिन्छ । यस गाउँका अभिभावकहरु आफ्ना बालबालिकाको पढाइको बारे भन्दा आफ्ना गाई भैसीको पालन पोषण तिर बढि ध्यान दिएको देखिन्छ । र अभिभावकले छोरा छोरीको कापि कलम किन्न भन्दा बढी आफूले फजुल खर्च गरेको देखिन्छ । आफै पनि यस गाउँमा शिक्षावारे जनचेतना कमै मात्रामा फैलिएको देखिन्छ । यस विद्यालयको भू वनोटलाई हेर्दा सम्म मैदान परेको देखिन्छ । बालबालिकाहरुलाई खेलको लागि प्रशस्त मात्रामा फिल्ड भएको देखिन्छ । गाउँ भने अलि खोल्सा खाल्सी देखिन्छ । यहाँको हावा पानी न त गर्मी न त जाडो देखिन्छ । यस गाउँको पेशा भने इण्डिया जाने र आफ्ना छोरा छोरी पाल्ने गरेको पाइन्छ । यस गाउँका मानिसको मुख्य बजार भनेको देविस्थान र चकचके हो । यहाँका मानिस अलि पिछडिएको पाइन्छ ।

यस विद्यालयको वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु तपशिल छन् ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु			शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारीहरु		
क्र.सं.	नाम र थर	पद	क्र.सं.	नाम र थर	पद
०१	देउकवहादुर पून	अध्यक्ष	०१	श्री अम्बादेविरानामगर	अध्यक्ष
०२	इश्वर परियार	महिला सदस्य	०२	श्री राम व.बुढा	सदस्य
०३	गिता सुनार	सदस्य	०३	तुसना घर्ति मगर	सदस्य
०४	जानकी सुनार	बुद्धिजीविसदस्य	०४	सितादेविसुनार	सदस्य
०५	नमवहादुर पून मगर	सदस्य	०५	हिरा देविवुढा	सदस्य

०६	सुमित्रा ठेडिमगर	सदस्य	०६	खगीसरा पुन मगर	सदस्य
०७	हिमाल पुन	वडा अध्यक्ष	०७	शान्ता सापकोटा	सदस्य -सचिव
०८	शान्ता सापकोटा	सदस्य -सचिव			

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण-२०७४

कक्षा	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	६	९	१५
२	६	५	११
३	७	७	१४
४	९	६	१५

कक्षागत दलित छात्र छात्रा

सि.न.	विवरण	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	१	२	६	८
२	२	२	१	३
३	३	१	४	५
४	४	३	४	७
भ्रष्ट		८	१५	२३

कक्षागत सिकाइ उपलब्धी

सि.न.	कक्षा	वास्तविक	लक्ष्य
१	१	५०	५५
२	२	६०	६५
३	३	६५	७०
४	४	६०	६५

विषयगत सिकाइ उपलब्धी

सि.न.	कक्षा	नेपाली	गणीत	अग्रेजी	विज्ञान	सामाजिक	सि.क	स्वस्थ्य
१	१	६४	६७	६८	६५	६६	१५	५
२	२	६६	६५	६४	६६	६५	१५	५
३	३	६७	६५	६७	६५	६५	१४	६
४	४	६७	६५	६८	६८	६७	६५	५

जम्मा विद्यालय खुलेको दिन २३९	पढाइ भएको दिन २०४
विद्यार्थी उपस्थिति १७९ दिन	शिक्षक उपस्थिति ९९.४३ दिन

शिक्षक प्रोफाइल

सि.न.	शिक्षकको नामथर	नियुक्ति	मिति	तह	अध्यापन विषय	शैक्षिक योग्यता
३	शान्ता सापकोटा	स्थायी	२०६१/२/६	प्रा.वि	अङ्ग्रेजी गणीत	आइ.एड
६	वसन्ता खनाल	नीजि	२०७४/२/१	प्रा.वि	विज्ञान सामाजिक	आइ.एड
घ	अनन्त ठेडिमगर	नीजि	२०७४/५/२०	प्रा.वि	नेपाली अङ्ग्रेजी	आइ.एड
द्ध	लोकवहादुर बुढा	परिचर	२०५६/१/३	प्रा.वि		

मुख्य मुख्य कार्यहरु १) भवन मर्मत २)आमभेला राखी गुणस्तरीय शिक्षा लागु गराउने
३) विद्यार्थी हाजीरी वृद्धि गराउने इत्यादि

विद्यालय कोड नं. : ५२-०१७-०००१ फोन नं. : ९८५७८३२७७६
स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ४ सिरवारी प्यूठान

जायश्वर वली
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :-

“देशको विकासका लागि शिक्षित नागरिकको आवश्यकता पर्दछ,” । यसै अर्थमा २०५४ सालको स्थानीय तहको निर्वाचनमा साविकको उदयपुरकोट गा.वि.स.को उपाध्यक्ष पदमा ठाकुरप्रसाद वली निर्वाचित भए पश्चात केन्द्रिय निर्वाचनको शिलशिलामा संसदका उम्मेदवार श्री शिवराज सुवेदीसँग साविकको उदयपुरकोट-९ सिरवारीका बुद्धिजीविवर्ग तथा स्थानीयवासीले विद्यालय स्थापना गर्ने माग राखेपछि उहाँको सल्लाह वमोजिम एउटा बाँसले बारेको छाप्रो निर्माण गरी यस विद्यालयको स्थापना गरेको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि छ ।

२०५४ सालमा निर्वाचित गा.वि.स. अध्यक्ष र उपाध्यक्षको सहयोग र चन्दा सङ्कलन गरी २०५५ सालमा ने.वै.लि.प्यूठान मा रु.२५०००/- अक्षरेपी पच्चिस हजार मात्र धरौटी राखी जि.शि.का. प्यूठानबाट अनुमति लिइयो । तत्पश्चात विद्यालयको नामाकरण गर्ने सम्बन्धमा समुदायका व्यक्ति हरुमध्ये जसले रु.१,००,०००/-अक्षरेपी एक लाख चन्दा दिन्छ उसैको नामबाट विद्यालयको नामाकरण गर्ने भनी एतापनि कसैले पनि रु.१,००,०००/-अक्षरेपी एक लाख चन्दा दिन न सकेपछि विद्यालयको नाम नजिकै रहेको तिर्थस्थल स्वर्गद्वारीको नामबाट विद्यालयको नाम स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय रहेको पाइन्छ ।

यसपछि विद्यालयको अनुमति लिई सांसद शिवराज सुवेदीबाट रु.१०,०००/- अक्षरेपी दश हजार चन्दा प्राप्त भएको र सोही रकमबाट शिक्षकलाई मासिक रु.१,०००/- का दरले तलबको व्यवस्था गरिएको ऐतिहासिक तथ्य छ । गा.वि.स.को सहयोग, चन्दा सङ्कलन र जनश्रमदानबाट निर्माण गरिएको तिन कोठे भवनमा संसदीय चुनावको शिलशिलामा क्षेत्र नं.१ का उम्मेदवार हरि आचार्य यस गाउँमा आउँदा रु.२०,०००/- अक्षरेपी विस हजार बराबरको कर्कटपाता उपलब्ध गराएपछि टिनको छाना लगाईएको थियो । हाल यस विद्यालयमा कक्षा चारसम्म पठनपाठन सञ्चालन भएको छ । यस विद्यालयमा एक अस्थायी शिक्षक, एक विद्यालय सहयोगी र एक बा विके सहयोगी कार्यकर्ता कार्यरत छन् । अन्य शिक्षकको व्यवस्था चन्दा सङ्कलन गरी गर्नु पर्ने बाध्यता विद्यमान छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृति मिति
०१	स्वर्गद्वारी प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ४ सिरवारी प्यूठान	२०५५ (कक्षा-एक) २०५८/०५/३१(कक्षा-दुई) २०७१/०१/०२ (कक्षा-तीन) २०७२/१२/२९(कक्षा-चार)	२०५६/०५/२७ (कक्षा-एक)

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति प्रकार	को	शैक्षिक योग्यता
१	जायश्वर वली	२०५०/०५/१५	प्राथमिक	तृतीय	२०७३/०९/२५	अस्थायी		आइ एड
२	रेखा के.सी.	२०४७/११/०८	प्राथमिक	नीजि	२०७२/१०/१०	अस्थायी		आइ एड
३	टोपबहादुर खत्री	२०५४/०४/२३	प्राथमिक	नीजि	२०७३/११/१६	अस्थायी		एस.इ.इ
४	रेखा पून	२०४७/१२/१५	बा.वि.के.	स.का.	२०६५/०९/१५	स.का.		टेष्ट पास
५	मति वली	२०१४/०५/०४	विद्यालय	सहयोगी	२०६८/०१/१२	विद्यालय सहयोगी		साक्षर

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार
२३	२७	२३	२४	२१

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	३१	५८	६३	६५	७०	६५	७५	५९	७०	७०	७५
दुई	३१	६६	७०	८२	८५	८२	८५	८५	९०	७३	८१
तीन	२१	७३	७५	७७	८१	८२	८४	७२	७६	६७	७३
चार	१६	४४	५४	५१	६०	५५	६०	४४	५१	५७	६५

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	जायश्वर वली	सामाजिक	६८	७४	१) विद्यार्थी तथा शिक्षकको नियमिततामा जोड दिने । २) अभिभावक, वि.व्य.स. र शि.अ.सं.सँग निरन्तर सम्पर्क समन्वय र अन्तरक्रिया गर्ने । ३) विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण सहजीकरण प्रक्रियामा जोड दिने । ४) शैक्षिक सामग्रीको यथोचित प्रयोग तथा निर्माणमा जोड दिने ।
०२	रेखा के.सी.	अङ्ग्रेजी	६३	७०	
०३	टोप बहादुर खत्री	गणित	६७	७१	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

विद्यालय कोड नं. : ०५२-०१७-०००४ फोन नं. : ९८६८२८१७२७
सरस्वती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी- ४, मुकचौर प्यूठान

सूनिता नेपाली
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमी (परिचय) :- यस सरस्वती प्रा. वि. को ऐतिहासिक अवस्थालाई हेर्दा प्यूठान जिल्ला माण्डवी गा.पा.-४ मुकचौर स्थित सञ्चालित श्री सरस्वती प्रा.वि.को स्थापना २०५५ मा मुकचौर र औपचौर वासीको सक्रियता र सहयोगमा स्थापना भएको थियो । स्थापना कालमा प्रत्येक घर-घरबाट खाँवा खुट्टी र श्रमदान गरी छानो निर्माण गरी कक्षा १/२ सञ्चालन गरियो । र पछि २०५८ सालमा गा.वि.स को आर्थिक सहयोग र स्थानीयको आर्थिक तथा जनश्रमदाबाट भवन निर्माण गरी विद्यालय सञ्चालनलाई नियमीतता दिइयो र यस विद्यालय सञ्चालन प्रमुख खिम ब.के.सी. थिए । र पछि जि.शि.का. प्यूठानको सहयोगमा थप अर्को दुइकोठे कच्ची भवन निर्माण भइसके पछि थप कक्षा ३ सञ्चालन गरिएको र उक्त कच्ची भवन जीर्ण भैसकेपछि विद्यार्थीलाई पठन पाठन गराउन गाढो महसुस भयो र पुन २०७१ मा जि.शि.का प्यूठानसँग भवन माग गरी २०७१ मा २ कोठे पक्की भवन निर्माण गरियो । तर विना स्वीकृत अनुमति कक्षा ३ सञ्चालन भएकाले २०७२ मा कक्षा ३ खारेज गरी कक्षा १ र २ मात्र सञ्चालन गरी पठन-पाठन सञ्चालन गरिएको थियो । पुन २०७३ मा जि.शि.का. प्यूठानबाट कक्षा ३ सञ्चालनको अनुमति-स्वीकृति लिइ हाल कक्षा -१-३ सञ्चालन गरी पठन - पाठनलाई नियमितता दिएको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृती मिति
०१	श्री सरस्वती प्रा.वि. माण्डवी गा. पा. ४ - मुकचौर प्यूठान ।	२०७३/०२/०२	

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	सुनिता नेपाली	२०४९/०६/०९	प्रा.वि	तृतीय स्थायी	२०७१/०५/१५	स्थायी	आइ.एड
२	मीना खत्री	२०४१/९/५	प्रा.वि	राहत	२०६४/०१/०५	राहत	SLC
३	रुकादेवी महारा	२०४९/११/११	वा.वि	-	२०७१/०२/०९	-	SLC

४	बसन्ता घर्ति		का.स	-	२०७१/११/१३	-	सामान्य लेखपढ
---	--------------	--	------	---	------------	---	---------------

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

.कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	२०	५०	५५	४०	४५	४२	४७	४९	५४	५२	५७
दुई	१४	६२	६७	४८	५३	४८	५३	६३	६८	६३	६८
तीन	२०	६१	६६	५३	५८	५१	५६	६१	६६	६४	६९

क्र.सं	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	सुनिता नेपाली	अङ्ग्रेजी	५३	५८	१)शिक्षण सिकाइमा सुधार
०२	मीना खत्री	गणीत	४८	५३	२) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रभावकारीता

रविना मोवाइल एण्ड रिपेरिड सेन्टर

माण्डवी गा.पा. वडा नं ३ देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु

- मोवाइल सेटहरु सुपथ मूल्यमा विक्री तथा मर्मत गरिन्छ ।
- बेट्टि तथा चार्जर सुपथ मूल्यमा विक्री गरिन्छ ।
- मोवाइलको हार्डवेयर,सफ्टवेयर मर्मत तथा इनिस्टल गरिन्छ ।
- मेमोरी कार्ड, सिमकार्ड, पेन्डाइप विक्री गरिन्छ ।
- नयाँ तथा पुराना गित, अडियो, भिडीयो डाउनलोड गरिन्छ ।

“ग्राहक वनेर आउनुहोस साथि वनेर जानुहोस”

प्रो. गशेश थापा

सम्पर्क नं. ९८४७८७३६५८

तोरन अटो मोवाइल प्रा.लि.

प्यूठान न.पा. -४ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ गाडीका पार्ट पुर्जाहरु फेरीनुका साथै पुराना गाडी मर्मत गरिन्छ ।

प्रो चन्द्रमान श्रेष्ठ

सम्पर्क:- ८९५७८३३८६५

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४१-०००१ फोन नं. : ९८१२८४२९३९
 ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं. ४, डाँडाकटेरी ।

टंक पोखेल
प्र.अ

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- देशमा २००७ सालको क्रान्ति र राणा शासनको अन्त पछि शिक्षा क्षेत्रमा विकास हुँदै गयो । जनताहरूमा शिक्षित हुने चाहना बढ्दै गयो । नेपाल सरकारले पनि जनताको माग अनुसार देशका विभिन्न ठाउँहरूमा विद्यालय स्थापना गर्ने र अनुमति स्वीकृति दिने कार्य तिब्र रूपले बढ्दै गयो । प्यूठान जिल्लामा पनि विभिन्न ठाउँमा विद्यालय स्थापना भए । र सो क्रम समयको माग अनुसार बढ्दै गएको देखिन्छ ।

प्यूठान जिल्ला माण्डवी गा.पा -४, डाँडाकटेरी तत्कालिन समयको माग अनुसार आफ्ना छोराछोरीहरूलाई पढाउनु पर्छ भन्ने भावना यहाका स्थानीयहरूमा पनि आएको देखिन्छ । विद्यालय स्थापना हुनु पूर्व यहाका शिक्षाप्रेमी अगुवाहरूलेनीजि श्रोतबाट शिक्षक राखी गाउँमा अध्ययन गराई सामान्य साक्षर गराएपछि हालको कामाक्षी माध्यमिक विद्यालयमा पढ्न पठाउने गरेका थिए । उक्त विद्यालय निकै पुरानो वि.सं.२०१६ सालमा स्थापना भएको थियो । उक्त विद्यालय पुन यस विद्यालय बाट २ घण्टा लाग्दछ । साना बालबालिकाहरूलाई हिडेर जान आउन निकै कठिन र बाध्यता नै थियो ।

उक्त समयका केही अग्रज शिक्षाप्रेमी समाजसेवीहरूको सक्रियतामा यस डाँडाकटेरी गाउँमा पनि विद्यालय खोल्नु पर्छ भन्ने चाहना र समुदायको माग अनुसार विद्यालय खोल्नको लागि यहाँका शिक्षाप्रेमी समाजसेवी क्रमशः यज्ञबहादुर पून ,प्रधानपञ्च(२०४५),स्व.मोतीलाल रानामगर, स्व.गजबहादुर राना र मिनबहादुर रोका मगरको सक्रियतामा आमभेला बसी जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानमा विद्यालय खोल्ने माग गरियो । वि.सं.२०४६ सालमा कक्षा एक खोल्ने अनुमति स्वीकृति पाएपछि २०४७ सालमा कक्षा दुई र २०४८ सालमा कक्षा तीन खोलियो । यस विद्यालयको नामाकरण गर्ने सम्बन्धमा तत्कालिन समयकी बडामहारानी श्री ५ ऐश्वर्यको नामबाट यस विद्यालयको नामाकरण गर्ने भनी सर्वसम्मत निर्णय गरेको देखिन्छ । हाल विद्यालयका संस्थापक मध्ये मिनबहादुर रोका मगर दोस्रो कार्यकालको लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षमा निर्विरोध चयन हुनु भएको छ ।

यस स्थानको भू-वनोट भिरालो डाँडाकाडायुक्त छ । भिर पाखा वनजंगल खोला खोल्सीहरू छन् । समुन्द्र सतहबाट करिब एक हजार पाचसय मिटरको उचाईमा अवस्थित छ । ७२ घरधुरी रहेको यस गाउँमा अधिकांश दलित र जनजातीको बाहुल्यता रहेको छ । थोरै मात्रामा क्षेत्री र ठकुरी मल्ल थरको पनि बसोबास रहेको छ । खेतिपातिमा

निर्भर यस गाउँमा फुर्सदको समयमा छिमेकी देश भारत जाने प्रचलन तिव्र देखिन्छ । हाल केही व्यक्ति हरु खाडीमुलुक र नेपालीसेनामा पनि भर्ना भएको देखिन्छ । गाउँ गुजुमुज्ज नभएर केही छरिएर रहेको छ । हाल शिक्षा क्षेत्रमा विस्तारै अधि बढि रहेको छ ।

चकचकेदेखि कच्ची मोटर बाटो विद्यालयसम्म पुगेको छ । वर्षादको समयमा रोकिए तापनि हाल नियमित जिप चल्दछ । हाल यस विद्यालय कक्षा १-३ सञ्चालन हुँदै आई रहेको छ । यहाँबाट कक्षा ३ उत्तिर्ण गरेका विद्यार्थीहरु कामाक्षी मा.वि. अध्ययन गर्न जान्छन् । शिक्षक दरवनदी-२, बाल विकास केन्द्र स.का.-१, र विद्यालय सहयोगी-१ कार्यरत छन् ।

३ कोठे पुरानो भवन र जि.शि.का.बाट निर्मित ३ कोठे भवन गरी जम्मा दुई वटा भवन छन् । दुई चर्पी र पानीधारा रहेको छ । विद्यालयमा दिवा खाजा सञ्चालित छ ।

यस विद्यालयको पूर्वमा कामाक्षी मा.वि.धोबाघाट, पश्चिममा कुसुन्डे गाउँ, उत्तरमा कालीपोखरी र दक्षिणमा मुकचौर गाउँ पर्दछन् । यस शैक्षिक सत्रमा कक्षा चारको अनुमति माग गर्ने योजना रहेको छ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति
०१	ऐश्वर्य प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा.४ डाँडाकटेरी प्यूठान	२०४६

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण २०७४

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन
१२	१०	०९	१३

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र. सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्तिको प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	टंकप्रसाद पोखेल	२०२०/०८/२०	प्राथमिक, द्वितीय.	२०४५/०१/२६	स्थायी	एस एल सी
२	रविलाल माभि	२०४८/०५/२४	प्राथमिक, तृतीय	२०७१/०५/१५	स्थायी	वि.एड.
३	शुष्मा मल्ल	२०४८/१०/१७	बाल विकासकेन्द्रसका.		अस्थायी	टेष्ट पास
४	तिल्की मल्ल ठकुरी	२०२४/०१/०६	विद्यालय सहयोगी		अस्थायी	साक्षर

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

.कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य
एक	१०	६१	६२	५२	५८	५७	५८	५८	५९	५८	६०
दुई	०९	६७	६८	६९	७०	६९	७०	६७	६८	६६	६७
तीन	१३	६१	६२	६२	६३	६३	६५	६१	६२	६०	६१

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी	
०१	टंकप्रसाद पोखेल	गणित, नेपाली	६२	६३
०२	रविलाल माभि	गणित, नेपाली	६५	६६

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) विद्यालयमा अध्ययनरत १- ३ का विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको ।
- (२) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रयोग गरिएको ।
- ३) विद्यार्थीहरुलाई दैनिक खाजा खुवाईएको ।
- ४) समयमै पा.पु. खरिद गरी वितरण गरिएको ।

विद्यालय कोड नं. :

फोन नं. ९८४७९७९६७०

श्री ने.रा. आधारभूत विद्यालय माण्डवी ५ रम्दी जुजेनेटा प्यूठान

दधिराम पोखेल
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि:- तत्कालिन समाजसेवी एवं अभिभावकहरुको सक्रियतामा विद्यालय स्थापना गरेको पाइन्छ । यस विद्यालयको संस्थापक रम्दी ४ निवासी श्री अमृत वाट सम्मानित व्यक्तिको रूपमा चिनिनु हुन्थ्यो । उहाँको सम्मानको लागि उहाँका छोराहरु र श्रीमतीवाट एक लाख रु अक्षयकोष खडा गर्नु भएको छ । वि.स. २०१७ सालमा छात्र भवनमा संचालन विद्यालयमा अहिले श्री.जि.शि.का सहयोगमा तिनवटा पक्की शौचालय, फर्निचर, कम्प्यूटर, पुस्तकालय, पिउने पानि र आधारभूत भौतिक पूर्वाधारका कुराहरुको पूर्ण व्यवस्था भएको छ । हाल यस विद्यालयमा वाल शिक्षा केन्द्रदेखि ८ कक्षासम्म संचालन भैइरहेको छ । समयको मागअनुसार अभिभावकहरुको सक्रियतामा दिनप्रति दिन विद्यालयको उन्नत भैइरहेको छ । यस विद्यालयमा कक्षा ६ देखि ८ सम्म अभिभावक सक्रियतामा नीजि श्रोतवाट संचालन भैइरहेको छ । हाल यस विद्यालयमा चार जना दरबन्दि एकजना राहत चार जना नीजि शिक्षकहरु कार्यरत हुनुहुन्छ । आर्थिक श्रोत जुटाउनमा यहाका सम्पूर्ण अभिभावकहरुको अथक प्रयास भैइरहेको छ ।

कक्षा	अनुमति प्राप्त मिति	स्वीकृत प्राप्त मिति
१-३	२०३३/०८/२९	२०३२/०८/२९
४	२०३९/१०/२६	२०३९/१०/२६
५	२०४०/०९/२५	२०४०/०९/२५
६	२०६५/०४/३१	-
७	२०६६/०३/०	-
८	२०७३/०१/१२	-

विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन मिति:- २०७३/०९/२०

क्र.स.	नाम थर	पद	प्रतिनिधि को किसिम अभिभावक/मनोनित	सम्पर्क नं.
१	राजकुमार मल्ल	अध्यक्ष	अभिभावक	९८६८६९९८९२
२	गोमा के.सी	सदस्य	अभिभावक	९८४७८४१७६०
३	जनक खड्का	सदस्य	अभिभावक	९८४७८२७६६६

४	गिता राना	सदस्य	अभिभावक	९८४७९८५४९६
५	कमल खड्का	सदस्य	मनोनित	९८४७८९२८६२७
६	गिता शाही	सदस्य	मनोनित	९८०६२६७४४०
७	कृष्णप्रकास सिंह	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि	९८४७८३८३६९
८	दधिराम पोखेल	सदस्य सचिव	प्र.अ. शिक्षक सचिव	९८४७९७९६७०

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

श्रेणी	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक		४९	५५	४५	५०	५०	५५	५९	५७	४७	५२
दुई		५२	५७	५४	६०	४९	५५	५४	६०	५७	६२
तीन		५२	५७	४८	५५	४५	५०	५३	५८	५२	५७
चार		५५	६०	५७	६५	४२	५०	३८	४५	३०	४०
पाँच		४९	५५	४९	५५	४३	४८	४५	५०	६७	७२
छ		५५	६०	४६	५२	४०	४५	५९	५६	५९	५७
सात		५७	६५	५९	५७	३९	४२	६९	६६	५३	५८
आठ		५५	६०	५२	५७	३९	४०	५५	६०	५६	६२

कर्मचारी तथा शिक्षक विवरण २०७३

नामथर	तह/श्रेणी	नियुक्ति मिति अस्थायी मिति स्थायी मिति	जन्ममिति	योग्यता	नियुक्तको प्रकार	सम्पर्क फोन
दधिराम पोखेल	प्रा.विद्वितिय	२०४५/०३/३९	२०९७/३/१०	वि.ए.	स्थायी	९८४७९७९६७०
कृष्ण प्रकास सिंह	प्रा.विद्वितिय	२०४०/३/३९	२०२२/१२/३०	एस.एल.सि	स्थायी	९८४७८३८३६९
आशा विष्ट	प्रा.वितृतीय	२०६३/०८/०९	२०२५/०४/२६	एस.एल.सि	स्थायी	९८४४९२९८७३
कृष्णमाया पौडेल	प्रा.वितृतीय	२०४९/०२/१२	२०२९/०७/१५	एस.एल.सि	अस्थायी	९८४७९८६५९९
शान्ता खड्का	प्रा.वि.तृतीय नीजि	२०६६/१२/३९	२०३६/०८/३९	आई.एड	अस्थायी (प्रा.वि.राहत)	९८४७९३०७८६
दिर्घासिंह जि.सि	नि.मा.वितृतीय नीजि	२०६५/२/१	२०४०/१०/१०	वि.ए./वि.एड	अस्थायी नीजि	९८४७८६७५३५
वसन्त योगि	प्रा.वि.तृतीय नीजि	२०६४/०२/१५	२०४३/१/५	आई.ए	अस्थायी नीजि	९८४७८६३८१२
कुन्ता खड्का	वालशिक्षाका	२०६७/०२/१५	२०४१/७/९	एस.एल.सि	अस्थायी	९८४७९००८०६
विष्णु के.एम	प्रा.वि. तृतीय नीजि	२०७४/०१/२५	२०५२/७/२३	आई.कम	अस्थायी नीजि	९८४४९१३३३२
मुम धामी	व. -	२०६८/०५/०९	२०१९/९/१५	साक्षर	-	(

विद्यार्थी भर्ना विवरण २०७४

कक्षा	कुल विद्यार्थी			दलित			जनजाति			वाहुन क्षेत्री			अन्य		
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	१०	७	१८	-	-	-	७	१	८	३	४	७	४	७	११
२	६	१३	१९	-	१	१	४	२	६	३	८	११	४	१०	१४
३	९	६	१५	-	-	-	४	१	५	५	५	१०	४	६	१०
४	१२	९	२१	१	-	१	५	७	११	५	३	८	५	४	९
५	७	१०	१७	-	१	१	२	२	४	५	७	१२	५	६	११
६	१३	१२	२५	१	३	४	५	४	९	७	३	१०	६	४	१०
७	१५	१३	२८	५	६	११	५	३	८	३	२	५	३	५	८
८	१५	६	२१	२	१	३	९	१	१०	३	५	८	३	५	८

शिक्षकगत सिकाई उपलब्धी २०७३

क्र.स	शिक्षकको नामथर	विषय	सिकाई उपलब्धी		वृद्धि गर्ने रणनीति
अ	दधिराम पोखेल	नेपाली	५९.४३	६५	१-निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन। २-गृहकार्य निरीक्षण। ३-विद्यार्थी नियमिततामा जोड दिन। ४-अभिभावक भेटघाट अन्तरक्रिया। ५-शैक्षिक सामग्री प्रयोग।
ब	कृष्णप्रकाश शिंह	अंग्रेजी	५३.३१	६०	
घ	आशा विष्ट	विज्ञान	५४.४७	६०	
ङ	कृष्ण माया पौडेल	सामाजिक	५५.९२	६०	
च	शान्ता खड्का	नेपाली	५३.९१	६०	
ट	दिर्घा सिङ.जि.सि	अंग्रेजि	५३.६८	६०	
ठ	बसन्त योगी	कम्प्युटर	५४.१५	६०	
ड	नारायण के.सि.	गणीत	४४.६०	५५	

विद्यालयले गरेका

राम्रा अभ्यास:-

- १-विद्यालय सरसफाई २-विद्यार्थी निरन्तर मूल्याङ्कन ३-घरदैलो ४-अभिभावक भेटघाट
 ५-कक्षागत अभिभावक भेला ६-विद्यार्थी नियमित उपस्थित गराउने
 ७-गृहकार्य नियमित जाच गर्ने
 ८-शैक्षिक सामग्री प्रयोग गरी शिक्षण गर्ने

पोखेल भेट सेन्टर

प्यूठान न.पा. २ दाखाक्वाडी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै "माण्डवी शैक्षिक दर्पणको" निरन्तरताको कामना गर्दछौं।

हाम्रा सेवाहरु दाउन्ने फिडस बाट उत्पादित उच्चस्तरिय मेशिन बाट तयार गरिएको ब्रोइलर कुखुराको दान शिखर ह्याचरी र अविनाश ह्याचरी बाट उत्पादित लेयर्स तथा ब्रोइलर चल्ला पंशुपक्षिका औसधी तथा विउ विजन सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराउदछौं।

प्रो. गोविन्दराज पोखेल

फो. ०८६-४६०१३१ मो.नं. ९८४७८२०३५३

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४१-०००१ फोन नं. : ९८१२८१७७९९
बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी गा.पा. वडा नं. ५
तिग्रा प्यूठान ।

कैलाश आचार्य
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- यस बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय साविक रम्दी गा.वि.स.वडा नं.२ हाल माण्डवी ५ प्यूठान स्थापना गर्नका लागि रम्दी गा.वि.स. निवासी शिक्षाप्रेमी स्व.नेत्रविनोद शर्मा, रेशमराज आचार्य, भोजराज आचार्य, रोमाकान्त आचार्य, टीकाराम, दामोदर, तथा मेघराज आचार्य लगायत थम्मन सिं रोका साविक रम्दी गा.वि.स.वडा नं.२ तिग्रा निवासी स्व.नेत्रविनोद शर्माको पहलबाट प्यूठान जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट २०१६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त गरेको थियो । २०१६ सालदेखि अध्यापन गर्दै आउनु भएको नेत्रविनोद शर्माले अस्वस्थताका कारण राजीनामा दिई आफ्नो छोरा स्व.दण्डपाणी शर्मालाई प्रा.वि. तृतीय श्रेणी प्रधानाध्यापक पदमा नियुक्ति गरिएको हो ।

खरको छानो ढुङ्गाको गान्छोबाट निर्माण भएको यस विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको चापले बेलाबेलामा कोठाको आकार बढाउन परेको थियो । २०३५ सालमा युनिसेफको सहयोगमा जस्तापाता प्राप्त भएको थियो । वर्षै पिच्छे खरको छाना छाउनु पर्ने बाध्यताबाट बच्न गाउलेहरूले श्रमदान गरी जस्ताबाट छाना छाउनेकाम भएको थियो । शुरुमा कक्षा १-५ सञ्चालन भएको यस विद्यालय २०३२ सालमा दरबन्दी मिलानको क्रममा कक्षा ४ र कक्षा ५ एकैसाथ कटौती भएको थियो । पूनः २०४१ सालमा कक्षा ४ र २०४२ सालमा कक्षा पाच सञ्चालन भएको थियो । यसैगरी २०५५ सालमा २ कोठे भवन निर्माण गरी कक्षा छ सञ्चालन गरिएको थियो । कक्षा सात सञ्चालन गर्ने अभिभावकहरूको सोच हुँदा हुँदै जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट दरबन्दी मिलानको क्रममा दुईवटा दरबन्दी कटौती हुँदा तीनवटामात्र दरबन्दी कायम गरिएको हुँदा ठूलो समस्या भेल्नु परेको थियो ।

तीनवटामात्र दरबन्दीले कक्षा १-६ सम्म सञ्चालन गर्न अभिभावकहरूलाई ठूलो चुनौती भेल्नु परेको थियो । २०६७ सालदेखि कक्षा ७-८ शुरुवात गरी हाल यस विद्यालयमा बालविकास केन्द्रदेखि कक्षा आठ सम्मको पढाई सञ्चालन हुँदै आई रहेको छ ।

विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक शिक्षिकाहरूले तत्कालिन अवस्थामा दामासाही गरी पारिश्रमिक लिदै यस विद्यालय लाई हाल सम्म सञ्चालन गरेको वर्तमान र भविष्यका विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षाप्रेमी अभिभावकहरू र विद्यार्थीहरूले कहिल्यै पनि विर्सनु हुदैन । साथै यस विद्यालयलाई निरन्तर रूपमा शैक्षिक विकासका लागि सरोकारवाला सबैले समयमै ध्यान न दिने हो भने शैक्षिक क्षेत्रको अग्र पंडित मा देखिएको यो क्षेत्र पछि नपर्ला भन्न सकिदैन ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति
०१	बागीश्वरी आधारभूत विद्यालय माण्डवी गा.पा. ५	२०६७

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण २०७४

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाँच	कक्षा छ	कक्षा सात	कक्षा आठ
१५	२१	१८	२२	२३	२३	३५	२३	२३

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह र श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति प्रकार	को	शैक्षिक योग्यता
१	कैलाश आचार्य	२०४४/१०/१५	प्राथमिक, राहत	२०६६/०५/१०	अस्थायी		आई.एड.
२	एकराज आचार्य		प्राथमिक, द्वितीय	२०४५/०३/३१	स्थायी		आई.कम.
३	प्रेमिला पंथी		प्राथमिक, तृतीय	२०६१/०२/०६	स्थायी		एस एल सी
४	भाग्य श्री के.सी.		प्राथमिक, तृतीय	२०७१/०५/१५	स्थायी		वि.एड.
५	गोमा आचार्य		बा.वि.के. स.का	२०६५/१०/१५	बा.वि.के. स.का.		आईए
६	प्रेमा आचार्य		प्राथमिक, नीजि		नीजि		एस एल सी
७	लक्ष्मी वि.क.		प्राथमिक, नीजि	२०७३/०९/११	नीजि		आई.एड.
८	तारा गौचन		नि.मा.राहत	२०७१/११/१९	नि.मा.राहत		आई.एड.
९	पोम बहादुर बुढा		नि.मा., नीजि	२०७३/०८/२२	नि.मा., नीजि		एस एल सी
१०	गिता उपाध्याय		प्राथमिक, नीजि	२०७४/०७/१२	,नीजि		आई.एड.
११	नारायणप्रसाद आचार्य				करार		आठ पास

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य	वास्तविक सि.उ.	लक्ष्य
एक	२१	६१	६२	५२	५८	५७	५८	५८	५९	५८	६०
दुई	१८	६७	६८	६९	७०	६९	७०	६७	६८	६६	६७
तीन	२२	६१	६२	६२	६३	६३	६५	६१	६२	६०	६१
चार	२३	५३	५५	५३	५४	५०	५२	५७	५९	५४	५५
पाच	२३	६३	६४	६०	६१	४६	४८	६४	६६	७२	७३
छ	३५	५२	५३	५४	५५	५०	५१	५४	५५	६१	६३
सात	२३	५९	६१	६१	६२	५८	५९	५६	५८	६४	६६
आठ	२३	५२	५४	५४	५३	१८	२०	५४	५६	४२	४४

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी	
०१	कैलाश आचार्य	गणित, नेपाली	६२	६३
०२	एकराज आचार्य	गणित, नेपाली	६५	६६
०३	प्रेमिला पंथी	अङ्ग्रेजी	६४	६५
०४	भाग्य श्री के.सी.	अङ्ग्रेजी	६३	६४

०५	गोमा आचार्य	गणित, सामाजिक	६०	६१
०६	प्रेमा आचार्य	सामाजिक, अङ्ग्रेजी	५९	६०
०७	लक्ष्मी वि.क.	सामाजिक, अङ्ग्रेजी	५९	६०
०८	तारा गौचन	गणित, विज्ञान	६०	६१
०९	पोम बहादुर बूढा	कम्प्युटर	५८	६०
१०	ठाकुर प्रसाद आचार्य	सामाजिक	५८	६०

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) विद्यालयमा अध्ययनरत १-३ का विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको ।
- (२) निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रयोग गरिएको ।
- (३) विद्यार्थीहरूलाई दैनिक खाजा खुवाईएको ।
- (४) समयमै पा.पु. खरिद गरी वितरण गरिएको ।

सुगम फर्मा
प्यूठान न.पा. २ चितिखोला

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ २४सै घण्टा विरामी सेवा, प्याथोलोजी सेवा X-ray सेवा गर्नु को साथै सुपथ मूल्यमा औषधी विक्री वितरण गरिन्छ ।

प्रो. टिका सुबेदी

सम्पर्क:-०८६-४६०४२०

पोखेल जनरल स्टोर
प्यूठान न.पा. २ चितिखोला

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ प्लाइउड, प्लाइवोका, फर्निचरका सामग्री डोर फिटिङ, पाइप फिटिङ किलाकाटी कब्जा आदि सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. गोविंदराज पोखेल

सम्पर्क: ९८५१०६७४३८

विद्यालय कोड नं. :

फोन नं. : ९८४७९७१८७९

खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-५ रम्दी चिन, प्यूठान

टोप बहादुर मल्ल
प्र.अ.

ऐतिहासीक पृष्ठभूमि

यस श्री खड्ग प्रा.विराप्ती अञ्चल प्यूठान जिल्ला माण्डवी गाउँ पालिका वडा नं. ५ रम्दी चिन प्यूठान जिल्लाको दक्षिण र यस गाउँपालिकाको पूर्व तर्फ पर्दछ। यस विद्यालयको स्थापना २०४४/०४५ मा रम्दीको चिनमा स्थानीय वृद्धिजीवितथा गाउँलेहरुको सक्रियतामा एउटा छाप्रो वनाई शिक्षक त.भ.को लागि गाउँलेहरुले मासिक रुपैया उठाइ विद्यालय सञ्चालन गरिएको थियो। यसभन्दा अगाडि डेड घण्टा हिडेरे टाढा विद्यालयमा ठूलो उमेर भएपछि मात्र अध्ययन गर्न जाने गर्दथे। यस गाउँका शिक्षाप्रेमी, वृद्धिजीवितथा समाजसेवी व्यक्तिहरु एङ्कवहादुर खड्का, वेगमवहादुर खड्का र पोमवहादुर थापा लगायत यहाको स्थानीय व्यक्ति र सरोकारवाला गाउँलेहरुले यस ठाउँमा एउटा विद्यालयको अतिआवस्यक्ताको महसुस गरी जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठानमा पटक पटक निवेदन दिने र माग गर्ने गर्दा जि.शि.अ. रामजी पौडेलको कार्यकालमा २०४६ साल चैत्र महिनामा यस ठाउँमा विद्यालय कोटा र कक्षा १ सञ्चालन गर्न को लागि स्वीकृत भयो। जस अनुरूप क्रमस २,३,४ र ५ कक्षा सञ्चालनका लागि अनुमति प्राप्त हुँदै गयो तत्पश्चात गाउँलेहरु खुसिले हर्षित भइ ४ कोठे भवन जनश्रमदानबाट निर्माण पनि गरीयो। विद्यालय लाइ आवश्यक पर्ने भौतिक सामाग्री, यथाशक्य अभिभावकहरु बाट उपलब्ध भयो। राजा पृथ्वीनारायण शाहले नेपाल एकीकरण गर्ने क्रममा छोरा बहादुर शाहाको पालमा यस खड्ग जातिको विशाल नेपाल वनाउनमा योगदान रहेको थियो त्यसै क्रममा सुवेदार दयाराम खड्गको नेतृत्वमा पश्चिम कर्णालीसम्म एकीकरण गर्दै जाँदा उनको रणभूमिमा विरगति प्राप्त भएको थियो। तत्कालिन लडाइमा प्रयोग भएका दाल तरवार खुडा एक ठाउँमा जम्मा गरी यस विद्यालयको नजिकै उत्तरतर्फबाट यहाँ एउटा खड्ग मन्दिर स्थापना भएको थियो उक्त मन्दिरको नामबाट यस विद्यालयको नाम श्री खड्ग प्राथमिक विद्यालय नामाकरण गरियो। यहाका समुदायको सहयोग र सक्रियतामा सरकारी अनुदानबाट अरु दुइ वटा दुइ कोठे भवन निर्माण कार्यमा सक्रिय रुपमा जनश्रमदान

गरी भवनहरु तयार भएका थिए। क्रमशः शिक्षक दरबन्दी थप गर्दै जाँदा ३ जना दरबन्दी कायम गरीएको छ, र एक जना नीजि श्रोत शिक्षक एक जना वा. वि. के.स.का. र एक जना वि.स. रहेका छन् र यस विद्यालयको प्रथम वि.व्य.स अध्यक्ष श्री एङ्ग बहादुर खड्का चुनाव भएकै थियो। यस श्री खड्ग प्राथमिक विद्यालय प्यूठान जिल्लाको दक्षिण भेग माण्डवी गा.पा. को पूर्वतर्फ रम्दीको सबैभन्दा अग्लो डाँडाको समथर टाकुरामा अवस्थित छ। यो विद्यालय २८.०६५१० आक्षांश र ८२.८१२५ देशान्तर तथा समुद्रि सतहबाट १३०० मिटर उचाई पश्चिम मा छिमेकी वडा नयाँगाउँ उत्तरमा प्यूठान न.पा. दक्षिणमा ऐरावति गाउँपालिका पर्दछ। साथै विद्यालयबाट सदरमुकामको दुरी २१ कि.मी. रहेको छ। विद्यालयको नजिकै पूर्वतिरबाट चेरनेटा ऐरावति मोटर बाटो गएको छ। उत्तरतिर खड्ग मंदिर र हरीया सल्लाका रुखहरु छन् दक्षिण खेतिजन्य जमिनहरु पूर्व मोटरबाटो र हरीया सल्ला तथा अन्य जातिका बोट विरुवा हरुले हरीयाली छाएको छ। रम्दीकोसबै भन्दा अग्लो स्थानमा रहेकोले यस ठाउँबाट चारैतिर हेर्दा अचम्मका रमणीय ठाउँहरुको दृष्य अवलोकन गर्न सकिन्छ। जस्तै: विद्यालयबाट नजिकै मानिने अग्ला अग्ला हिमश्रीडखला, पवित्र धार्मिक स्थल स्वर्गद्वारी दाङ्ग जिल्लाका केहि भाग तराइ समेत देखिने रोल्पा को जलजला रुकुम जिल्लाको सिस्ने हिमाल प्यूठानको लिस्ने भिर विजुलीकोटको मल्ल रानी, अर्घाखाचीको केहि स्थान चारै तिर खुल्ला सबै ठाउँ देखिने अत्यन्तै रमणिय साथै विद्यालयबाट दक्षिण तर्फ ३० मिनेटको दूरीमा हेर्न लायक गुफा मानौ पर्यटकहरुका लागि भ्यू टावर राख्ने जस्तो स्थानमा रहेको छ। यो विद्यालय रहेको स्थानमा पुग्नको लागि भालुवाड प्यूठान मोटरबाटो को चेरनेटा भन्ने स्थानबाट दक्षिण तर्फ पैदल आउन १ घण्टा ३० मिनेट समय लाग्दछ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम ठेगाना	स्विकृत मिति
०१	श्री खड्ग प्राथमिक विद्यालय माण्डवी गा.पा. ५ रम्दी चिन	२०४६ चैत

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण:

क्र. सं.	शिक्षक को नाम थर	जन्ममिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्ति को प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	टोपबहादुर मल्ल	२०२०/६/३०	प्रा.वि	द्वितीय	२०५०/५/२५	स्थायी	एस.एल.सी
२	पुर्णबहादुर खड्का	२०१९/१२/१७	प्रा.वि	द्वितीय	२०४४/८/११	स्थायी	एस.एल.सी
३	कमला खड्का	२०३०/१/१	प्रा.वि	द्वितीय	२०६१/२/६	स्थायी	एस.एल.सी
४	ठाकुर प्रसाद नेपाली	२०४६/४/२३	प्रा.वि	तृतीय	२०६४/३/१	नीजि	वि.एड
५	शिला खड्का	२०३६/११/१२	वा.वि.के	स.का.	२०६६/१२/१८	अस्थायी	टेष्टपास
६	विरबहादुर थापा	२०२२/९/९	वि.स.	वि.स.	२०६०/८/१	अस्थायी	साक्षर

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्ष संख्या	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	११	५२	५४	५४	५६	५१	५४	५२	५५	४९	५१
दुई	१५	५५	५८	५८	६०	४८	५१	५०	५३	४४	५०
तीन	१३	५४	५६	६५	६७	५२	५४	५२	५५	५६	५८
चार	१०	५१	५४	५४	५६	५०	५३	५१	५८	४७	५४
पाँच	१३	५५	५८	५४	५८	५४	५६	५९	६४	५७	६१

क्र.स.	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
अ	टोपबहादुर मल्ल	सामाजिक	५९	६४	शिक्षक अभिभावक विच अन्तर क्रिया शिक्षक विद्यार्थी नियमित दैनिक अभिभावक भेटघाट, साप्ताहिक मासिक परीक्षा कक्षागत अभिभावक भेला शैक्षिकस्तर सम्बन्धी छलफल । निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनको प्रभावकारीता
ब	पुर्णबहादुर खड्का	गणीत	५४	५६	
घ	कमला खड्का	नेपाली	५५	५८	
ङ	ठाकुरप्रसाद नेपाली	अग्रेजी	६५	६७	
च	शिला खड्का	विज्ञान	५६	५८	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य:

- १- विद्यालय वरीपरी पर्खाल निर्माण ।
- २-शैक्षिक सुधार ।
- ३-खानेपानीको व्यवस्था ।
- ४-अन्य भौतिक सुधार ।

नमस्ते होटल एण्ड लज

प्यू.न.पा ३ अस्पताल मुनी जुम्री पुलचोका

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ खाना, बस्न,नास्ताको व्यवस्थाका साथै गाडी चाहिएमा सम्पुर्ण सुविधाका साथ उपलब्ध गराइन्छ । साथै ताजा खाने कुराहरु पाइन्छ ।

व्यवस्थापक: लाल वहादुर यस.के.

सम्पर्क: ९८६६५३२६७०

शुरेश यस.के

सम्पर्क: ९८०९८८०६९९

विद्यालय कोड नं. : ५२-०४१-०००५

फोन नं. : ९८५७८३२७७६

ज्योती प्राथमिक विद्यालय माण्डवी-५ चकचके, प्यूठान ।

प्र.अ. केशवराज शर्मा

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- प्यूठान जिल्ला माण्डवी गाउँपालिका वडा नं.५ मा अवस्थित यस ज्योती प्राथमिक विद्यालय चकचके प्यूठान जिल्लाको विजयनगर गा.वि.स. वडा नं.२ बस्ने स्व.श्री मोती घर्तिले पुण्य कमाउनको निमित्त भालुवाड प्यूठान को बाटोमा पर्ने सविकको रम्दी गा.वि.स. वडा नं.७ चकचके भन्ने ठाउँ पैदल यात्रीहरु आवत जावत गर्दा बास बसुन भनी मिति २०१६ सालमा पौवा निर्माण गर्नु भएको र भालुवाड प्यूठान मोटरबाटो अन्यत्रबाट सारी लगेकोले सो पौवामा बास बस्न उपयुक्त नहुँदा धर्मका उद्देश्यले बनाएको पौवा विद्यालय निर्माण गर्न समुदायलाई हस्तान्तरण गर्नु भएको थियो । उक्त ठाउँमा २०५२ साल पौष महिनामा ज्योती प्राथमिक विद्यालय चकचके प्यूठान विधिवत रुपमा स्थापना भएको थियो । उहाँको योगदानबाट आफ्नो ऐतिहासिक कार्यलाई स्मरण गर्दै २०५२ सालमा स्थापना भएको विद्यालय २०५४ साल जेठ महिना २९ गते अस्थायी अनुमति प्राप्त गरेको थियो । २०५६ सालमा जि.शि.का.ले दरबन्दी मिलानको क्रममा जि.शि.का.मा पुल दरबन्दी रहने गरी शिक्षक श्री मिनराज घिमिरेलाई यस विद्यालयमा काज सरुवा गरेको थियो । हाल यस विद्यालयले कक्षा पाचसम्म अस्थायी अनुमति प्राप्त गरेको छ । २०५९ सालदेखि रजना राहत कोटा अन्य २ जनानीजि स्रोतमा कार्यरत छन् ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	अनुमति मिति	स्वीकृति मिति
०१	ज्योती प्राथमिक विद्यालय चकचके	२०५४/०२/२९	२०५९/०५/२७

कार्यरत शिक्षक कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	शिक्षकको नाम थर	जन्म मिति	तह	श्रेणी	नियुक्ति मिति	नियुक्तिको प्रकार	शैक्षिक योग्यता
१	केशवराज शर्मा	२०२७/१२/३१	प्राथमिक	तृतीय	२०५४/०५/०१	अस्थायी	वि एड
२	निर्मला गाहा		प्राथमिक	राहत	२०६२/०९/१२	राहत	आइ एड
३	टोपेन्द्रध्वज थापा	२०३७/०५/१८	प्राथमिक	राहत	२०६७/०२/१६	राहत	एस एल सी
४	गिता भण्डारी		प्राथमिक	नीजि	२०७०/०८/२३	नीजि	आइ एड
५	निर्मला थापा		प्राथमिक	नीजि	२०७३/०२/०१	नीजि	आइ एड
६	विष्णुमाया वस्नेत	२०२८/०५/१२	वा.वि.के	स.का.	२०५९/०९/२८	स.का.	एस एल सी
७	समन्द्रा पोखेल		वा.वि.के	स.का.	२०७३/०५/०१	स.का.	आइ.ए.
८	छविलाल के.सी.		का.स.	विद्यालय स.	२०५९/०९/२८	करार	साक्षर

विद्यार्थी सङ्ख्या विवरण

बा.वि.के.	कक्षा एक	कक्षा दुई	कक्षा तीन	कक्षा चार	कक्षा पाच
२०	११	१३	१७	१४	१९

शैक्षिक सत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४को लक्ष्य

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली		अङ्ग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य	वास्तविक	लक्ष्य
एक	११	५५	६०	६५	६८	७१	७५	५९	६०	६४	६८
दुई	१६	६६	६८	५८	६३	५८	६०	५९	६३	७०	७२
तीन	१६	६१	६६	७१	७३	५६	६०	६४	६७	७०	७२
चार	२१	५९	६४	६३	६५	५४	५८	५९	६५	६३	७६
पाँच	१५	६८	७१	५६	६०	५४	६०	६०	७८	७२	७८

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी

क्र.सं	शिक्षकको नाम थर	विषय	सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीति
			वास्तविक	लक्ष्य	
०१	केशवराज शर्मा	सामाजिक	६०	६५	१) विद्यार्थी नियमित उपस्थिति बढाउने २) अधिकतम शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गरी अध्यापन गर्ने । ३) बालमैत्री वातावरण सिर्जना गरी अध्यापन गर्ने ।
०२	निर्मला गाहा	अङ्ग्रेजी	६६	७०	
०३	टोपेन्द्रध्वज थापा	गणित	५७	६०	
०४	गिता भण्डारी	विज्ञान	६८	७०	
०५	निर्मला थापा	नेपाली	५८	६५	

विद्यालयले गरेका उल्लेख्य कार्य :

- (१) भौतिक निर्माण
- (२) शैक्षिक सुधार

श्री सिद्ध फलारी ग्रिल उद्योग

प्यूठान न.पा. २ दाखाक्वाडी एक्ले पसल

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै "माण्डवी शैक्षिक दर्पणको" निरन्तरताको कामना गर्दछु

हामी कहाँ सटर, चैनगेट र भ्यालढोका, हलो, स्टिल रेलिड, भन्याड, चुलो ग्याँस कटिङ हुनुका साथै घरमै आइ बार्दलीका साथै सम्पूर्ण ग्रीलका कामहरु सुपथ मूल्यमा गरिन्छ ।

प्रो.गोपालनाथ योगी

सम्पर्क: ०८६-४६०४०६

सुन सुन भाइबहिनी बाबु नानी हो

डिल्लीराज अधिकारी
श्री अरुण भवानीश्वरी
प्रा. वि.
माण्डवी १ कुमालटार

सुन सुन भाइबहिनी बाबु नानी हो ।
पढ्ने लेख्ने गर्नु त राम्रो बानी हो ॥
पढ्ने लेख्ने गर्ने गरे खुलेछ ज्ञानको ज्योती ।
कीताबका पाना भित्र भेटाउने छौ मोति ॥
अल्छी गर्न कती हुन्न लेख्न पढ्नमा ।
जाँगर गरे उर्जा मिल्छ अधि बढ्नमा ॥
सुन सुन
पढ्ने लेख्ने॥
राम्रा कुरा सिकदै गर खराब छोडदै जाउ ।
सफा सुन्दर बन्ने गर ताजा खाना खाउ ॥
सानालाई मायाँ गर ठूलालाई मान ।

आफूलाई असल मानिस बन्दछु भन्ने ठान ॥
सुन सुन ।
पढ्ने लेख्ने॥
शिखरमा पुग्ने मानिस कहिले थाक्न हुन्न ।
हिम्मतीले मात्र सक्छ सगरमाथा पुग्न ॥
एक पटकको जीवन हो यो पाईदैन पून : ।
सयौ ठक्कर खाए पनि हिम्मत हार्न हुन ॥
सुन सुन।
पढ्ने लेख्न।

सनिशा ग्रिल उद्योग

माण्डवी -३, देविस्थान प्यूठान

२०७४ सालको बडादशै तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक बर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकाना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ सटर, चैनगेट र भ्यालढोका, हलो, चुलो ग्याँस कटिङ्ग हुनुका साथै घरमै आइ बार्दलीका साथै सम्पूर्ण ग्रीलका कामहरु सुपथ मुत्यमा गरिन्छ ।

प्रो.हेमराज के.एम.

सम्पर्क : ९८४७९७०३९

स्थानीय तह र सामुदायिक शिक्षा

भरतमणि न्यौपाने

श्री गणेश मा.वि.माण्डवी ९ तिराम
पूर्वशिक्षक

नेपालको शिक्षा विकासको सन्दर्भलाई हेर्ने हो भने उपदेशात्मक गुरुकुल पद्धतिमा पुगनु पर्दछ । जुन शिक्षा पूर्वीय दर्शनबाट अभिप्रेरित छ । जसको शुरुवात रूखमुनि, पाटीपौवा, आश्रम हुँदै विद्यालय , महाविद्यालय आएको पाइन्छ । त्यही पद्धतिलाई आत्मसात गर्दै अगाडि बढेको सामुदायिक शिक्षा नेपाल सरकारले मौलिक हकमा समावेश गरी स्थानीय सरकारलाई सञ्चालन गर्नको लागि दिने कानुनी व्यवस्था गरेको छ । जहाँ प्रदेश सरकारले विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्न अनुमति दिने प्रावधान राखिएको छ ।

शिक्षा स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने कुरा नेपालको संविधानमा उल्लेख गरेको छ । केन्द्रीय सरकारले व्यवस्थित गर्न नसकेको नेपालको सामुदायिक शिक्षा के ? स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन हुँदा सकारात्मक गति लेला त ? शङ्का उब्जनु स्वाभाविक नै छ । यसले गर्दा दिन प्रति दिन खस्कदै गएको सामुदायिक विद्यालयको शिक्षा अभू धरासाही हुन सक्ने खतरालाई नकार्न सकिदैन । यद्यपि प्रदेश सरकारले कुशल नेतृत्व पाएको अवस्थामा स्थानीय तहलाई व्यवस्थित गर्न सक्त्यो भने शिक्षाको भद्रगोल केही हदसम्म कम हुन सक्दछ । जिल्लाको समग्र शैक्षिक गतिविधि र प्रतिस्पर्धा हेरिरेको जिल्ला शिक्षा कार्यालय अबको एक वर्ष पश्चात् नरहने स्पष्ट छ । त्यसैले अबको प्रतिस्पर्धा गाउँपालिका स्तरको हुने देखिन्छ । त्यसैले हाम्रा कतिपय गाउँपालिकामा त स्थायी स्वीकृत माध्यमिक विद्यालय पनि छैन त्यस्ता गाउँपालिकाहरूमा रहेका प्रस्तावित मा.वि.हरूलाई तत्काल स्वीकृत दिई उपयुक्त शिक्षक दरबन्दी कायम गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादनको योजना बनाए मात्र शिक्षाले गति लिन सक्छ । अर्को तर्फ शिक्षाको जग बसाल्ने आधारभूत तह आज फुर्सदिलो र समय कटाउने स्थान बनेको छ । त्यसलाई स्थानीय तहले व्यवस्थित गरी कक्षा पाँचसम्म कक्षा शिक्षणको जिम्मेवारी शिक्षकलाई दिने हो भने समग्रमा विद्यार्थीको आनिबानी, चालचलन, शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप आदि थाहा पाउन सकिन्छ, र त्यसलाई कुन शिक्षण विधिबाट शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप गर्दा शिक्षा आर्जन गर्न सक्छ भन्ने कुरा शिक्षकलाई जानकारी भई विद्यार्थीको वास्तविक समस्याको समाधान गर्न सकिन्छ । अनि समस्याको समाधान गर्न सक्त्यो भने शिक्षामा चाहे अनुरूपको परिवर्तन गर्न सकिन्छ ।

यसरी सामुदायिक विद्यालयको शिक्षा खस्कनुको एउटा प्रमुख कारण समुदायमा शिक्षा प्रतिको बुझाई गलत हुनु पनि एउटा प्रमुख कारण मानिन्छ । सामुदायिक विद्यालयमा पढेका विद्यार्थी कमजोर हुन्छन् वा पढेर पनि जागिर पाइने होइन जस्ता गलत धारणाका कारण समाजले आफ्नो गाउँबस्तिका विद्यालयको गतिविधि नजिकबाट हेरिरेको छैनन् । जुन जुन ठाउँका जनताले सामुदायिक विद्यालयलाई राम्रोसँग सञ्चालन गर्न अहोरात्र खटेका छन्, त्यहाँको शैक्षिक गतिविधि राम्रो देखिन्छ । अर्को तर्फ राजनैतिक कारणले पनि सामुदायिक विद्यालयको शिक्षा खस्कदो देखिन्छ । राजनैतिक आस्थाका आधारमा जहाँ जहाँ शिक्षक भर्ना गरिएको छ त्यहाँ त्यहाँ ती शिक्षकहरू विद्यालय, विद्यार्थी र समुदायप्रति उत्तरदायी भन्दा पनि ती नियुक्ति गर्ने पार्टी समूह प्रति बढी जिम्मेवार हुने भएकाले समाजले ती व्यक्ति लाई सञ्चालन गर्न नसकेका कारण पनि सामुदायिक शिक्षामा कमजोरीहरू देखिएका छन् ।

सामुदायिक विद्यालयको शिक्षा खस्कनुको मुख्य कारण चाहिँ सरकार र सरकारी नीति नै बढी जिम्मेवार छ । किनकी हरेक विद्यालयमा हुने शैक्षिक क्रियाकलाप सरकारका माध्यमबाट सञ्चालित हुन्छन् । ती क्रियाकलापले कक्षा कोठामा बसेका विद्यार्थीको शारीरिक, मानसिक र चारित्रिक गुणहरूमा क्रमिक सुधार ल्याउदै समाजलाई सकारात्मक बाटो तर्फ हिडाउनु उसको उद्देश्य रहन्छ । तर सरकारका नीति त्यो प्रकारको भए पनि अनेकन कारणले ती गुणहरू बालकले प्राप्त गर्न सकिरहेको छैन । किनकि बालकको इच्छा, चाहना र क्षमता अनुरूपको पाठ्यक्रम नै निमार्ण गरिएको छैन । त्यसको प्रत्यक्ष उदहरण हेर्ने हो भने ६-७-८ कक्षाको सामाजिक विषय हेरे स्पष्ट हुन सकिन्छ, जस्तै आज देशको संरचना कता गएको छ । थाहा छैन , नविकास क्षेत्र, जिल्ला विकास ,इत्यादि धेरै कमजोरीहरू देखिन्छ । विद्यार्थीको चाहाना प्रविधि तर्फ छ । हामी कथाकथन तर्फ छौं । त्यसैले ठूलै जोखिम उठाउनु जरुरी देखिन्छ । त्यो जोखिमता स्थानीय सरकारमा जिम्मेवारी दिएर सम्भव छैन ।

सरकारले बिसौ वर्षसम्म शिक्षाक सेवा आयोग खोल्दैन । अनेक आन्दोलन परिवर्तन हुन्छन् । २०२८ को शिक्षामा कुनै परिवर्तन हुदैन अनि शिक्षाविद भनौदाले विद्यालयमा पढाउने शिक्षकलाई तथानाममा गाली गरेर सार्वजनिक शिक्षामा सुधार सम्भव हुन सक्दैन । शिक्षकलाई विभिन्न आरोप लगाएर होइन । उनीहरूलाई उपयुक्त जिम्मेवारी दिने र त्यसबाट प्रतिफल प्राप्त गर्न प्रोत्साहन गरियो भने मात्र सामुदायिक विद्यालयको शिक्षामा सुधार हुन सक्छ र हुन्छ । सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूलाई विभिन्न समयमा नेतृत्व क्षमता अभिवृद्धिको तालिम पनि दिइन्छ तर त्यो तालिम प्र.अ हरुको लागि फलदायि भएन कि? या व्यक्ति को व्यक्तिगत क्षमताका आधारमा प्रस्तुत गर्न सकेन यदि प्रशासक हुने क्षमता शिक्षकमा छैन भने ती व्यक्तिलाई प्रशासकीय जिम्मेवारी नदीदा नै उपयुक्त हुन्छ । विद्यालयको भविष्य प्रशासकको हातमा हुन्छ त्यसैले सरकारले कुशल प्रशासकीय क्षमता भएका व्यक्तिलाई मात्र प्रशासकीय जिम्मेवारी दिदा विद्यार्थी, समाज, र राष्ट्रको भविष्य राम्रो हुन्छ ।

यसरी सामुदायिक विद्यालयको शिक्षामा सुधार गर्नुको साटो सरकार विभिन्न बहानामा शिक्षालाई नीजि करणको बाटोतर्फ डोच्याउन चाहिरहेको छ । यो भन्दा पनि पहिले विभिन्न बहानामा समुदायमा शिक्षा हस्तान्तरण गर्न खोजेको थियो । विभिन्न दबावका आन्दोलन र असहयोगका कारण असफल भएको थियो । अहिले सरकार जिम्मेवारीबाट उम्कनाले उपयुक्त अवसर मिलेको देखिन्छ ।

अन्तमा-जसरी पहिले जिल्लालाई एउटा एउटा एकाइको रुपमा विकास गरेको थियो । अहिले गाउँपालिका नगरपालिका, उप नगरपालिका र महानगरपालिकालाई इकाइका रुपमा विकास गर्ने योजना सरकारको देखिन्छ । तर यति सानो राज्यमा विभिन्न भाषा, लिपि, छन् । ती लिपि भाषा संस्कृतिलाई व्यवस्थित गरी सञ्चालन गर्न चतुर योजनाकारको आवश्यकता छ, विगतको समयमा आयोग नखोल्ने खोले पनि रिजल्ट प्रकाशन नगर्ने, ऐन, नियमावली परिमार्जन र प्रकाशनमा ढिला सुस्ति गर्ने दक्ष जनशक्ति लाई विद्यायालय बाहिर राखेर गुणस्तरिय शिक्षाको कल्पना गर्न खोज्यौं भने भोलिको सुन्दर भविष्यको परिकल्पना असम्भव देखिन्छ । अन्यथा गलति र कमजोरिलाई तत्काल निरुपण गरी प्रविधिक मैत्री वातावरण सिर्जना गर्नु नै आजका युवाहरूको चाहना हो । त्यसैले भोलिको उज्यालोको आशा जगाउन सक्छ ।

सुनिल हार्ड वयर सेन्टर

प्यूठान न.पा. २ चित्तखोला

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु

जस्मीन पेन्टरसको आधिकारिक विक्रेता

हाम्रा सेवाहरु एक्टेरियर इन्टेरियर, प्राइमर वासेवल डिस्टेम्बर मोजालिक वयदर केयर रोयल गज तथा होम मट्रिम कलरका सथौ इनामेल पेन्टहरु होलसेल तथा फुटकर सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ । साथै डोर फिटिडका सामानहरु पनि पाइन्छ ।

प्रो. मधुसुधन शर्मा

फो. नं. ०८६४६०३९६ मो.नं. ९८४७८२०९२९

आर एण्ड के स्टेशनरी पुस्तक पसल

प्यूठान न.पा. २ चित्तखोला

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ विद्यालय बोर्डिङ तथा मा.वि. क्याम्पका लागि आवश्यक पर्ने पाठ्यपुस्तक स्टेशनरी सामग्रीहरु, कार्यलयाका लागि आवश्यक पर्ने मसलन्द सामानहरु, खेलकुदका सामग्रीहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. लक्ष्मी रीजाल

सम्पर्क: - ९८४७८३९४७१

बाल गीत

डिल्लीराज अधिकारी

श्री अरुण भवानीश्वरी प्रा. वि.
माण्डवी १ कुमालटा

म प्यारो छुँ
पढ्न जागर गर्नाले
आमाको म प्यारो छुँ
लेख्न जाँगर गर्नाले

बाबाको म प्यारो छुँ
पढ्न लेख्न जान्नाले
सरको पनि प्यारो छुँ
जाँगरीलो हुनाले

घरको पनि प्यारो छुँ
मिलि जुलि खेल्नाले
साथीभाइको प्यारो छुँ

अनुशासित हुनाले
सबैको म प्यारो छुँ
म त सबैको प्यारो प्यारो प्यारो हु ।
म त सबैको प्यारो प्यारो प्यारो छुँ ॥

प्रतिक किराना पसल

माण्डवी २ प्युठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ : किराना सामान, स्टेशनरी सामान, कस्मेटिक सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो: गायत्रा अधिकारी

मो.नं ९८४७८३१०५२, ९७४८५०४६४

पौडेल स्टोर्स

माण्डवी २ रातापानी प्युठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ :

किराना सामान स्टेशनरीका सामान तरकारी सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै विक्री वितरण पनि गरिन्छ ।

पो: मुक्तिप्रसाद पौडेल

सम्पर्कनं: ९८०६२९००१२, ९८०८१५१६६८

“भनी छन् मेरी आमा”

काशीराम पोख्रेल,
कृष्ण आधारभूत विद्यालय,
माण्डवी-३, प्यूठान ।

<p>काईलो पुत्र वनी उदायौ,यो धर्तिमा तिमी शीर्ष कार्य गरी कूलको, इज्जत धान्न भनी । राम्रा गुण र स्वभावले, भरीपूर्ण वनेर महान् व्यक्ति वनानु लोकको, सर्वज्ञान लिएर ॥१॥ पोख्त भई गर्नु काज, हरक्षणमा तिमी खतराबाट बचन उतिकै, हुनु सचेत पनि । रेखाङ्कन नगर्नु जनको, भन्दै गरीव धनी लखेट्नु कीरा समाजका कुलङ्गार अनि ॥२॥ काफी काम गर्नु जगत्मा, सर्वहित हुने शील्पले निपूर्ण वनी समस्या, निराकरण हुने । राष्ट्र र राष्ट्रियतालाई, मूलमन्त्र ठानेर महानताको परिचय दिनु है, देशभक्त वनेर ॥३॥</p>	<p>पोखरीको भ्यागुतो भैं, कहिल्यै नवन्नु तिमी खराबको पक्षमा वकालत, नहोस् विसैर पनि । रेख नलगाउन् कसैले, तिम्रा सत् कार्यमा ल यही शुभकामना, भन्छन् मेरी आमा ॥४॥ काल पनि जन्मसँगै, सबको हुन्छ साथमा शिक्षित वनी हरक्षण धाउनु, समाजको उत्थानमा । राखेर उच्च विचार मनमा, सादा जीवन जिउनु मर्नुभन्दा अगाडि तिमीले, लक्ष्य पूरा गर्नु ॥५॥ पोल कहिल्यै नखोल्नु तिमी, कर्तव्य पथको खराबीले पीडित जनको, शिक्षा दिनु सुपथको । रेट्टै जानु घाँटी अहंकारको, सधै उपकार गर्नु ल है आफ्नो जीवनलाई, सौन्दर्यताले भर्नु ॥६॥</p>
---	---

अरङ्गखोला कोल्ड सेन्टर

माण्डवी १ अरङ्गखोला प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा विशेषताहरु :

हामी कहाँ विभिन्न किसिमका नास्ताका परिकरहरु चाउमिन छोला, समोसा, आलु पकौडा लागयत माछा सेकुवा भुटुवा आदि पाइन्छ । साथै खाना बस्नको राम्रो प्रबन्ध छ ।

प्रो .तकमान बाँठ

मो ९८१०९१९८८९

हामी विद्यार्थी

श्रद्धा पोखरेल,

प्यूठान सनराइज एकेडेमी, माण्डवी-३, प्यूठान ।

<p>विद्यार्थी हौं पढ्ने लेख्ने यही हो हाम्रो बेला साथी हुन् कापी कलम पुस्तक र भोला । कापीमा नै कोछौं हामी शब्द र चित्र संसारमा जे जे हुन्छन् समेट्छौं यही भित्र ॥१॥</p>	<p>पुस्तकबाटै संसारका साथ ज्ञान लिन्छौं पढीलेखी विद्वान बनि ठूलो मानिस हुन्छौं । विद्यार्थी हौं भविष्यको देशको कर्णधार पछि हामीले लिनु पर्छ देश विकासको भार ॥३॥</p>
<p>लेख्ने हामी प्रयोग गर्छौं मसी र कलम त्यहि कलमको सहयोगले लाउछौं घाउमा मलम । पाठ्य पुस्तक पढ्ने बेला दिन्छौं धेरै ध्यान लिन्छौं हामी सकेसम्म धेरै त्यसबाट ज्ञान ॥२॥</p>	<p>सिक्छौं हामी पढेर नै आत्म निर्भर बन्न व्यवहारिक सीप सिके सक्छौं जीवन धान्न । पढ्ने बेला मिहिनेत गरौं लिउं ज्ञानको सार देशको सबै हटाउनेछौं अज्ञान अन्धकार ॥४॥</p>

निशा किराना तथा स्टेशनरी पसल

माण्डवी २ प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु:

हामीकहाँ स्टेशनरी तथा किराना सामानको साथै तरकारी थोक तथा फुट्कर मूल्यमा बिक्रि वितरण गरिन्छ । साथै फोटो कपी र प्रिन्ट पनि गरिन्छ ।

प्रो. हेमराज अधिकारी

मो.नं ९८०१३३१२७०, ९८१७४४६८५४

समयको सारङ्गी

भवानी पौडेल

<p>खेलिन्छन् समयको रङ्गमञ्चमा मानवका समग्र खेलहरु पोतिन्छन् समयका भित्ताहरुमा जीवनका रङ्गहरु बजाइन्छन् समयकै मञ्जरीमा सारङ्गीका धुनहरु पोखिन्छन् समयकै आँगनीमा वेदनाका रागहरु समय सर्वाधिक शक्तिशाली तिमी केही नभएर पनि सवैभन्दा समृद्ध तिमी । न धन छ तिमीसँग न भिड छ न दरवार छ न तरवार छ । तर</p>	<p>तिम्रै शासनमा फुल्छन् सृष्टिका सबै फूलहरु तिम्रै मियोमा घुम्छन् घाम र जूनहरु । न त छेक्न सक्छ रविले कालो निशालाई न त रोक्न सक्छ अन्धकारले उज्यालो प्रकाशलाई तिम्रै पाङ्ग्रामा गुड्छन् दुनियाका सबै शक्तिहरु संसारका सबै बादशाहहरु एकएक गर्दै भरे तिम्रो चक्रव्यूहमा परेर निरङ्कुश सत्ताहरु पल्टिए संसार आफ्नो सम्झने मसिहाहरु गल्यामगुलुम ढले समयकै तरवारले रेटिएर</p>	<p>कोही विलाउँछन् समयकै गर्भमा कोही उदाउँछन् समयकै गर्भबाट समयको पिंजडामा कैद भएका हामी समयको चारोले नै हामीलाई जवानी दिन्छ बुढ्यौली दिन्छ थोपा थोपा वनेर रितिन्छ जिन्दगी समयकै वर्तनबाट यसरी नै बजिरहन्छन् बजिरहन्छन् समयका सारङ्गीहरु जीवनको महान यात्रामा</p>
--	--	--

पौडेल भवानी (२०७४ वि.सं.), समयको सारङ्गी (कविता सङ्ग्रह), काठमाण्डौ : धर्मराज रेग्मी ।

गणपति सेल्स एण्ड सप्लायर्स

राप्ती गा.पा.-५, सिसहनिया, प्रगतिनगर
देउखुरी, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ छड, सिमेन्ट, कर्कटपाता, प्लेनपाता, पानी ट्याङ्की लगायत घर निर्माणका सम्पूर्ण सामग्रीहरु थोक तथा फुटकरमा विक्रि गरिन्छ ।

प्रो. हिमलाल रोकाया

मो. ९८५७८४००२९

रेडक्रस तिमिलाई साधुवाद छ ।

काशीराम पोखरेल,
कृष्ण आधारभूत विद्यालय ,माण्डवी-३,प्यूठान ।

<p>रेडक्रस तिमि , मानव मानव बीचको सद्भावना गासी एकापसमा भेद नगर्ने निष्पक्ष भावना लिई कुनै पनि विवादमा पक्षपात रहित वनेर स्वतन्त्रताको महान उद्देश्य शिरोपर राखेर स्वेच्छाले निस्वार्थ सेवा गर्ने लक्ष्य राख्दै मानवीय एकीकृत भावना जागृत गराउँदै जाति,धर्म,वर्ण,लिङ्ग अर्नि राजनीतिक भेद त्यागेर विश्व व्यापकताको महान कार्यको विगुल फुकेर गन्तव्य सफलताको शिखर चुमी रहनु तिमिलाई मेरो साधुवाद छ । अनि तिम्रा साथी या शत्रु सबैलाई भेद नगरी हेरचाह राख्ने मानवको इज्जत अधिकार धर्म तथा महिलाको आदर गर्ने अमानवीय तथा दानवीय कार्यको सधै निषेध गर्ने दुःखी पीडित र विस्थापित जनको उद्धार गर्ने असुरक्षित र स्वतन्त्रताबाट वञ्चितको सुरक्षार्थ खट्ने समस्त मानव जातिलाई सेवा प्रति जागृत पार्ने</p>	<p>सबै प्रतिज्ञा र निष्ठाहरु सधै सफल पारी रहनु तिमिलाई मेरो साधुवाद छ । रेडक्रस तिम्रा, स्वास्थ्य एवम् सामुदायिक विकासका कार्यहरु गर्ने दुर्घटनामा परेकालाई चिकित्सा सेवा पुऱ्याउने मानवमा विश्व भातृत्वको भावना बढाउँदै आफ्ना सिद्धान्तहरुको सदा कार्यान्वयन गर्दै अग्रगामी पाइला चाल्ने उद्देश्य सधै सफल वनुन् तिमिलाई मेरो साधुवाद छ । रेडक्रस तिम्रा सत्कार्यले, “म सेवा गर्छु” भनी प्रतिज्ञा गर्दै आज मलाई मानवीय सेवामा जुट्न मन लागेको छ जु.रे.से./यु.रे.स. मा संगठित हुँदै अब स्वार्थ आज र अहङ्कार त्याग्ने भावना जागेको छ तिम्रा असल कार्यहरुको वर्णन गर्न शब्दहरु असमर्थ भई लाजले नुहेको छ त्यसैले, अबै उत्कृष्ट र महान कार्यहरु र महान कार्यहरु गर्दै रहनु तिमिलाई मेरो साधुवाद छ ।</p>
--	--

निशा तरकारी तथा फलफूल पसल

राप्ती गा.पा.-२, लालमटिया
देउखुरी, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ विभिन्न किसिमका तजा तरकारी र फलफूलहरु सुपथ मूल्यमा पाईन्छ ।

प्रो. कृष्ण शाह
९८४७८२८४२१

मो. ९८४७९६९४०२,

गजल

दिपेन्द्र राज अधिकारी
शिक्षक

श्री गणेश मा.वि.माण्डवी १ तिराम

शिक्षाले दिन्छ ज्ञान बेग्लै ।
समाजमा एउटा पहिचान बेग्लै ॥

सभ्य,शालिन, भद्र हुनुको,
मिल्दछ आफ्नो शान बेग्लै ।

किन्न नमिले छिन्न नमिले,
वन्दछ गुण र इमान बेग्लै ।

तेस्रो आँखा र छैठौँ इन्द्रिय,
खुल्दछ नयाँ मुहान बेग्लै ।

अपार सागर आनौठो बहार,
बल्छ 'दीप' साँझ विहान बेग्लै ॥

रचना स्टोर्स सेन्टर

रचना स्टोर्स सेन्टर

प्यूठान न.पा. २ दाखाक्वाडी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :

घर निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु वाथरुप फिटिङ, डोर फिटिङ्, सेनेटरी टायल, प्लाइउड इनामेल पेन्टहरु, किलाकाटी तथा कब्जाहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. कमल प्रसाद पोख्रेल

सम्पर्क: ८९४७८५०७४०, ९८५७८३६७४०,

कमिलाबाट सिक्नुपर्ने पाठ

लोकमणी अधिकारी
श्री सुन्नानी आ.मा.विमाण्डवी २
रातापानी प्यूठान

हजारौंको भिडमा मिलेर बस्ने प्राणी मध्येको एक प्राणी हो कमिला । हाम्रौं घर आँगनमा सानो प्वाल बनाउने र त्यही प्वाललाई आफ्नो घर ठानेर जीवन निर्वाह गर्ने प्राणी हो कमिलो । हामीले त्यही कमिला बाट सिक्नु पर्ने धेरै कुराहरु छन् । जसले हामीलाई सोचे भन्दा पनि राम्रो जीवन बिताउन मद्दत गर्दछ ।

सर्व श्रेष्ठ प्राणी मानिसले हामी मानिसमा पनि त्यहि कमिलामा भएजती गुण नभएको त होइन । आजको एक्काइसौं शताब्दीको सुविधासम्पन्न युगमा पनि हामी किन कमिला जति विधर्क, सुखी र खुशी जीवन बिताउन सक्दैनौं ? कारण मानिसले कमिलाको जस्तो स्वच्छ विचार र सिद्धान्त लिन नसकेरनै दुःखमा रुमलिएका छौं । प्रतिस्पर्धाको जीवन बिताइरहेका छौं । । हजारौंको संख्यामा मिलेर बाच्ने कमिला तर आफ्नो स्वार्थको लागि आफन्ती, छरछिमेकिको खुट्टा तान्ने हामी मानिस सर्वश्रेष्ठ प्राणी हौं भन्नु पनि लाजमर्दो कुरा हुन सक्छ । हजारौंको संख्यामा लामबद्ध तरिकाले हिँड्ने आहारा खोज्न, बोकेर ल्याउने, भण्डारण गर्ने र वर्षातको बेलामा ढुक्कका साथ मिलेर बसेर खाने कमिलाको मुख्य विशेषता हो । तर हामी भने एउटा सानो आवश्यकता पूर्ति गर्ने बहनामा आफ्ना आफन्ती साथी घात गर्न पछि पर्दैनौं । अनि हामी कसरी सर्वश्रेष्ठ प्राणी हौं त ? वास्तवमै हामी सर्वश्रेष्ठ र विवेकशिल हौं भन्नु पनि हाँस्यास्पद र लाजमर्दो कुरा जस्तै भएको छ ।

म साना विद्यार्थी भाइबहिनीहरुलाई के भन्न चाहान्छु भने तिमीहरुले कमिलालाई हेर उनीहरुलाई कसैले लठी बोकेर पिटेर गाली गरेर लाइनमा लाएको हुँदैन । तै पनि उनीहरु कती अनुशासित भएर हजारौंको सङ्ख्यामा पनि मिलेर सिधा र पंक्तिबद्ध भएर हिँडिरहेका हुन्छन । उनीहरुलाई कुनै शिक्षक, अभिभावक, मनिटर कसैले नियन्त्रण नगर्दा पनि कति अनुशासित र मिलनसार भएर हिँडेका हुन्छन । काम गरेकै हुन्छन । विद्यार्थीहरुमा पनि पक्कै कमिलामा भन्दा विवेक धेरै छ । हो तिमीहरुमा भएको विवेकलाई प्रयोग गरेर आफुले गर्ने काम कहि समयमा निरन्तर गर । जसरी चालक दाइले निरन्तर गाडी चलाउने काम गर्नुहुन्छ । आमाले निरन्तर खाना बनाउने र कपडा सफा गर्ने काम गर्नुहुन्छ । बुबाले निरन्तर व्यवसाय गर्नुहुन्छ । हरेकले आ- आफ्नो काम गरेभै तिमीहरु पनि आफ्नो पढ्ने काम निरन्तर गर । शिक्षक शिक्षिकाको अगाडी र अभिभावकको आग्रहमा मात्र होइन तिमीहरु निरन्तर पढ्ने काम गर । जसरी कमिलाले निरन्तर काम गरेको हुन्छ, त्यसैगरी तिमीहरु पनि निरन्तर पढ । जसरी चैत बैशाखको घाममा दुःख गरेर आहारा खोजेको कमिलाले वर्षातको समयमा घरभित्र बसीबसी आनन्दका साथ खान पाउछ । ठिक त्यसै गरी तिमीहरुले पनि यो पढ्ने समयमा राम्रोसँग पढेमा भविष्यमा सुखी र खुशी जीवन बिताउन पाउनेछौं । एउटा मुक्तक राखौं:

दुःखपछी सुख आउँछ ढुक्क भए हुन्छ ,

एक दिन खुसी आफै धाउछ ढुक्क भएहुन्छ ।

मात्र हामी संघर्षलाई निरन्तर अघि बढाऔं,

सफल स्वयम डगमगाउछ ढुक्क भए हुन्छ ॥॥॥

साथीसँग मिलेर बस जसरी कमिला मिलेर बसेका हुन्छन् । नजानेको कुरा शिक्षक शिक्षिकालाई सोध । उहाहरु तिमीहरुलाई सिकाउनकै लागि आउनुहुन्छ । आफ्नो काम निरन्तर गर, कसैले तिमीहरुलाई पटकपटक भन्नै नपरोस

जसरी कमिलालाई लाइमा हिड भनेर कसैले भन्ने पर्दैन । तिमीहरु पनि आफ्नो काम त्यसैगरी घर तिमीहरुको मुख्य काम र कर्तव्ये नै पढ्नु हो । जसरी कमिलाले दुख गर्नु पर्ने समयमा दुख गर्छ, र पछि सुख प्राप्त गर्ने गर्दछ, ठिक त्यसैगरी तिमीहरु पनि आफ्नो काम इमान्दारपूर्वक गर जसले गर्दा तिमीहरुको भविष्यमा चाहे अनुसार जीवन विताउन मद्दत मिल्ने छ ।

एउटा मुक्तक पुन : राखे:

रामायण, महाभारत अनि कृष्णलीलाले पाठ सिकाउँछ ।

केही गतिला केही अगतीलाले पाठ सिकाउँछ ।

जब हामीलाई अन्योलता आउँछ, कस्तो वनने भनी ,

तब सोच्दै नसोचेको कमिलाले पाठ सिकाउँछ ॥

घिमिरे मेडिकल कन्सर्न

प्यूठान न.पा. २ दाखाक्वाडी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

यहाँ विरामी जाँच तथा स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी परामर्श दिनुका साथै **Allpathiys** सम्बन्धि औषधिहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ

प्रो. गोविन्द राज घिमिरे

सम्पर्क नं. ९८४७४२०४७५

योगी काष्ठ पर्निचर उद्योग

प्यूठान न.पा. २ दाखाक्वाडी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ अर्डर अनुसारका भ्याल,ढोका, सोफा, कुर्ची , टेबुल, बक्स पलड, साद पलड, लगायत सम्पुर्ण सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. चेतनाथ योगी

सम्पर्क ९८५७८३३०१३

विज्ञानका पाठ सम्बन्धी केही जानकारी

श्री गणेश मा.वि.
माण्डवी १ तिराम

हामी शिक्षक विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यक्रममा आधारित रहेर विज्ञान विषयका विभिन्न पाठहरू पढाउँछौं । त्यो पाठमा रहेका उद्देश्यहरू सिकाइ उपलब्धि हासिल गराउन खोज्दछौं । तर त्यो पाठ शीर्षक सबै भन्दा पहिले कसले अध्ययन गर्‍यो वा खोज गर्‍यो भन्ने कुरा धेरैलाइ थाहा नहुन पनि सक्दछ । त्यसैले यहाँ कक्षा १० मा अध्ययन गरिने विज्ञानका पाठशीर्षकका पहिला अनुसन्धन कर्ता वैज्ञानिक वा खोजकर्ताका नामावली लेख्ने प्रयास गरिएको छ ।

एकाइ	शीर्षक	बैज्ञानिकको नाम
१	बल	ISSAC Nawten
२	चाप	Blaise pascal
३	उर्जा	Albert Einstein
४	ताप	Jemes prescott Joule
५	प्रकाश	Galileo -Galileo
६	धार विद्युत र चुम्बकत्व	Hans-Christian Oersted
७	त्वहरूको वर्गीकरण	Dmitri Mendeleev
८	रासायनिक प्रतिक्रिया	Amedo Avogadra
९	अम्ल क्षार र लवण	Svante August Arrhenius
१०	केही ग्यासहरू	Antoine Ljvoisier
११	धातुहरू	Juseph John Thomson
१२	हाडड्रोकार्बन र यसका योगिकहरू	Edmond Halley
१३	दैनिक जीवनमा प्रयोगहुने वस्तुहरू	Sir Humphry daw
१४	ढाड भएका जनावरहरू	Louis pasteur
१५	मानव स्नायु र ग्रन्थीप्रणाली	Comillo Golgi
१६	मानव शरीरमा रक्त सञ्चारक्रिया	William Harvey
१७	क्रोमोजोम र लिङ्ग निधारण	Robert Hooke
१८	अमैथुनिक र मैथुनिक प्रजनन	Charls Robert Darbin
१९	वंशाणुक्रम	Gregor Jonann meadel
२०	वातावरणीय प्रदुषण र व्यवस्थापन	Ernst Heinrich philipp
२१	पृथ्वीको इतिहास	James Jeans
२२	जलवायु परिवर्तन र वायुमण्डल	Tycho Brahe
२३	ब्रह्माण्ड	Stephen Hawking

मिठो फल केरा बारे जानकारी

केरा एउटा पोषिलो र स्वास्थ्य बर्धक फल हो। यसलाई अंग्रेजीमा **Banana** भनिन्छ। यसको वैज्ञानिक नाम **Musa Sapientum** हो। संसार भरि नै यसको खेती व्यापक रूपमा गरीन्छ। केरामा विभिन्न किसिमका प्रोटीन, भिटाभिन, एमिनो एसिड र खनिजहरू (**Mg, Ca, Fe**) जस्ता तत्वहरू प्रशस्त्र मात्रामा पाइन्छन्। संसारमा ६०-७५ वटा प्रजाति पाइन्छन्। यसमा पनिको मात्रा ७५% हुन्छ। एउटा पाकेको केराबाट १०० क्यालोरी शक्ति प्राप्त हुन्छ। केरा विवाह, पूजापाठ यज्ञ, छठ पर्व आदिमा नभइ नहुने फल हो। प्राचीन कालमा ऋषिमुनिहरू केरा लगायत अन्य फलहरू मात्र खाएर जीवन बिताउने गर्दथे, अहिले पनि बाहुनलाई चलाएर भन्ने गरीन्छ, “जहाँ छ केरा त्यहाँ वाहुनको डेरा” यो मधुमेह, मृगौला र मूत्राशयको गडबडी तथा रक्त चापलाई समेत केराले ठिक पार्दछ। भनिन्छ, केरालाई बिहानमा खाए तामा जति, दिउसोमा खाए चाँदी जति र राति दुधसँग खाए सुन जति लाभदायक हुने कुरा आयूर्वेदिमा बताएको छ। त्यसैले दैनिक एउटा पाकेको केरा (औषधीनराखेको) खाउ डाक्टर कहाँ कहिल्लै नजाऊ भनिन्छ।

गजल

लोकमणी अधिकारी
श्री सुन्नानी आ.मा.विमाण्डवी १
रातपानी प्यूठान

पढन अति कमजोर छ नेता वनछ कीत
बानी अति कामचोर छ नेता वनछ कीत।

खेल फेर्छ, साथी फेर्छ। बेञ्च पनि फेर्छ
व्यवहार अली भण्डाफेर छ नेता वनछ कीत।

सकदैन केही नि भन्दैन भन्छ तर गर्दैन
नचाहीदो चर्को स्वर छ नेता वनछ कीत

पछि बस्छ, खुसखुस गर्छ विटुमात्र खोज्छ
स्वभाव अति हल्ला खोर छ, नेता वनछ कीत।

बविता होटल एण्ड फ्रेस हाउस

माण्डवी २ रातापानी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ चाउमिन, चिया, नास्ता लोकल, ब्रोइलर कुखुराको मासु साथै किराना सामान सुपथ मूल्यमा पाइन्छ।

प्रो बसन्त घर्ती

प्रेरक वैज्ञानिक व्यक्तित्वहरु:

बद्रीप्रसाद तिवारी
स.पू.अ.
सुन्नानी आधार मा.वि. रातापानी

विज्ञान र प्रविधिको क्षेत्रमा अतुलनीय योगदान पुऱ्याएका सयौँ ज्ञात / अज्ञात वैज्ञानिकहरु मध्य २ जना वैज्ञानिकहरुको बारेमा संक्षिप्त चिनारी दिइएको छ । आगामी अंकमा यसै स्तम्भ मार्फत थप वैज्ञानिकहरुको बारेमा क्रमस लेख, रचनाहरु प्रकाशित गरिदै लगिने छ ।

१ वैज्ञानिकहरुका पनि वैज्ञानिक थोमस अल्वा एडिसन (Thomas Alva Edisan)

वैज्ञानिकहरुका पनि वैज्ञानिक भनेर चिनिने थोमस अल्वा एडिसनलाई आविष्कारका पिता पनि भनिन्छ । उनको जन्म सन १८४७ मा अमेरिकाको अहायो प्रान्तमा भएको थियो । बालक अवस्थामा उनको त्यती राम्रो स्मरण शकीत थिएन । उनी पढ्न पटककै मन गर्दैनथे जीवनमा जम्मा तिन महिनामात्र उनले स्कूलमा अध्ययन गरे । एडिसन् सानो अवस्थामा हाँसले फुलबाट बच्चा काढेको देखेर छक्क पर्दथे विज्ञानका किताबहरु सङ्कलन गरी अध्ययन गर्दथे । उनले एउटा रेलको थोत्रो डब्बामा प्रयोगशाल खोली वैज्ञानिक सामग्रीहरु ल्याउन वैज्ञानिक समस्याहरुको हल गर्न जुट्न थाले । उनि अनुसन्धानमा यति व्यस्त रहन्थेकी ३ /४ दिन सम्म पनि खाना खान विर्सिएर निरन्तर कार्यमा तल्लिन भइरहन्थे । उनले गरेका प्रमुख आविष्कारहरु १) टेलिग्राफ १८६८ २) ग्रामोफोन १८७७ ३) चलचित्र क्यामेरा ४) मेमोग्राफ १८८९ ५) प्रोजेक्टर टाइपराटर, लाउडस्पीकर, विद्युतबल्व स्टोरेज व्याट्री आदि छन् ।

विश्वमा मानिसहरुलाई विभिन्न १००० भन्दा बढी आविष्कार जसमध्ये १०९३ वटा आविष्कारको पेटेन्ट दर्ता भै सकेको छ । दिएका महान आविष्कारका पिता कहलाइने थोमस अल्वा एडिसनको मृत्यु ८४ वर्षको उमेरमा १८ अक्टोबर १९३१ मा भयो ।

२) तोत्रनाथ पाण्डे (विमान पण्डित)

विमान पण्डितको नामबाट चिनिने तोत्रनाथ पाण्डेको जन्म मिति अज्ञात नै रहेता पनि उनी प्राइममिनिस्टर चन्द्रशमशेरको शासनकालमा पण्डित भै सकेका थिए । त्यति बेला पनि नेपालमा विमान बनाउन सक्ने मानिस जम्मी सकेका थिए । भन्दा जो कोहिलाई पनि आश्चर्य लाग्न सक्छ । तर त्यसबेलाको निरङ्कुश तन्त्रको बेवास्ताको कारण यति ठूलो वैज्ञानिक उपलब्धी खेर गयो ।

तोत्रनाथ पाण्डेले डाँडाभाटा र कपडाको प्रयोग गरेर हावबाट जल्ने वायुयान बनाएका थिए । त्यो यानमा ४ जनासम्म बस्न मिल्थ्यो तोत्रनाथ पाण्डेले जनरल प्रतापजङ्ग राणा समक्ष पचलीवाट उक्त यान उडाई पहिले बागमतीको कालो पुल र पछि बागमतीको लामो पुलसम्म पुऱ्याएर फर्काई ल्याए विना आवज चन्ने त्यस यानको हल्का उडान र हल्का बैठान थियो । वायुयान बनाएर उडाउन सकेकोमा जनरल प्रतापजङ्ग राणाले रु २०० बक्सिस पाए । त्यसदिन सबैबाट गरेर उने रु ७००जति बक्सिस पाएका थिए । पछि त्यो कुरा प्राइममिनिस्टर एण्ड कमाण्डर इन चिफ चन्द्रशमशेर छेउ जाहेर हुँदा अनुमति नलिइ बनाएको भनेर तोत्रनाथलाई ६ वर्षको जेल सजाय दिइयो । साथै उनको वायुयानलाई पनि नष्ट गरियो । यसरी उनको आविष्कार फल फुल्ल नपाउँदै सदाको लागि विलिन भयो ।

Reference

- i) Administrarive Aptitvde test- pinacal publication
- ii) International Scientific Jourana - New York publication.

प्रथमिक तहमा पठन सिप विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा शिक्षकको भूमिका

प्र.अ विमला घिमिरे (पौडेल)
कृष्ण ने.रा. अ.विद्यालय
माण्डवी गा.पा. ३ मार्सिवाड

प्रारम्भिक कक्षादेखि नै पढाइ सीपको समुचित विकास गर्न सकिनेमा माथिल्ला कक्षाको सिकाइमा स्वतः मद्दत पुग्ने अवधारणा अनुसार नेपाल सरकारले राष्ट्रिय प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम प्रारम्भिक तहका कक्षा १-३ मा केन्द्रित गरी सञ्चालन गरेको छ । यस कार्यक्रमअनुसार प्रारम्भिक कक्षाका विद्यार्थीहरूको सक्षमतामा केन्द्रित गरी न्यूनतम सिकाइ सक्षमताको सुनिश्चितता गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । विद्यालयको सिकाइमा केन्द्रित रही शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्ने लक्ष्य सहित कक्षा १ देखि ३ सम्मका सबै विद्यार्थीको पढाइ सीप सुधार गर्ने यस कार्यक्रमको उद्देश्य हो । प्यूठान जिल्लामा विभिन्न सङ्घ संस्था तथा जि.शि.का. प्यूठानले पढाइ सीप कार्यक्रमलाई केही वर्ष अगाडिदेखि नै निरन्तरता दिइरहेको देखिन्छ । यसरी केहि वर्ष पहिलेदेखि उक्त कार्यक्रम सञ्चालन भएपनि नेपाली भाषा विषयको पाठ्यक्रमले राखेको उद्देश्य पूरा गराएको देखिदैन । कार्यक्रमलाई पूर्ण रूपले सफल बनाउनका लागि सबैले आ-आफ्नो ठाउँबाट आ-आफ्नो जिम्मेवारी पूर्ण रूपले निर्वाह गर्नुपर्ने देखिन्छ । जसका लागि सर्वप्रथम विद्यालय, शिक्षकलाई पूर्णरूपले तयार गराउन सक्नुपर्छ । शिक्षकलाई तालिमका लागि तालिम मात्रै नभएर पूर्णरूपले जिम्मेवारीको महसुस गराउनु पर्दछ । शिक्षकलाई तालिममा विषयवस्तुमा मात्र जोड नदीइ उसलाई मनदेखि नै इच्छा शक्ति जागृत हुने खालको तालिम दिइ शिक्षकलाई नै परम्परागत रूपमा पढाउदै आएको शैलिलाई विधि नै परिवर्तन गर्न सक्ने तालिम आवश्यक पर्दछ । शिक्षकमा यस्तो सोचाइको विकास होस । कसरी मैले मेरो कक्षा कोठा राम्रो बनाउने , कसरी मैले बालबालिकालाई जान्ने बनाउने भन्ने शिक्षक कुनै पनि बाहानामा जिम्मेवारबाट पछि हट्न नसक्ने खालको तालिम आवश्यक पर्दछ । यसका लागि सम्बन्धित पक्षको ध्यान दिनु आवश्यक छ । ठूलोठूलोनीति नियम र सिद्धान्त प्रतिपादन गराइ विषय वस्तु मात्रै शिक्षकमा थोपादा कार्यक्रम सफल हुन सक्दैन । कार्यक्रमलाई सफल तुल्याउन शिक्षक स्वयंमका समस्या र चुनौती, कक्षाकोठाका समस्या र चुनौती जस्ता कुरालाई समेटेर अगाडि बढाउँदा कार्यक्रम सफल हुन सक्छ । किनकी कार्यक्रमलाई पूर्णरूपले कार्यन्वयन गराउने तह भनेको विद्यालय शिक्षक हो । शिक्षकलाई सक्रिय बनाउन सकिने भने कार्यक्रम पूर्णरूपले सफल नहुन सक्छ । यस कार्यक्रमलाई सफल तुल्याउन अनुगमनको पनि महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । अनुगमन कर्ताले सकारात्मक पृष्ठपोषण सहित अनुगमन गर्नुपर्दछ । शिक्षक शिक्षिका विचको प्रतिस्पर्धा गराउन अनुगमन कर्ता आफैले आफ्नो उपस्थितिमा विद्यार्थीको मल्याडकन गर्नुपर्दछ । मासिक रूपमा अनुगमन कर्ताले विद्यार्थीको मुल्याडकन गरी विद्यार्थीको स्तर पहिचान गरी सो को जानकारी शिक्षकलाई दिइ पृष्ठपोषण दिएमा शिक्षकलाई जिम्मेवारी बनाउन सकिन्छ ।

यसरी राष्ट्रिय पढाइ सीप कार्यक्रम सफल तुल्याउन शिक्षकले तालिममा सिकेका सम्पूर्ण विषयवस्तुलाई पूर्णरूपले कक्षाकोठामा प्रयोग गर्नुपर्छ । शिक्षकले विद्यार्थीलाई बालमैत्री व्यवहार गर्नुपर्छ भन्ने थाहा भएको तर सरकारी बालमैत्री व्यवहार अपनाउनु पर्छ भन्ने थाहा नहुँदा बालबालिकाको सिकाइमा असर परेको हुन्छ । शिक्षकले कसरी बालमैत्री व्यवहार अपनाउने ? भन्ने सीमको विकास गरी म जुनसुकै बच्चालाई पनि सिकाउन सक्छु । उसको स्तरपहिचान गरी उसको स्तर माथि ल्याउन सक्छु भन्ने सकारात्मक सोचको विकास गरी एकदमै सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

आर.के.ट्रेडर्स

लमही न.पा.-५, कोइलाबास रोड, दाड ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै "माण्डवी शैक्षिक दर्पणको" निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ विजुली सम्बन्धी सामान : C.F नेपाल केबुलका तार एवम् सबै किसिमका पंखा आदि थोक तथा .L. बल्ब, इन्भर्टर, U.P.S. सबमीटर, डोम लाइट, CPL डोम ग्याङ्ग, स्वीच फुटकर पाईनुका साथै दक्ष इलेक्ट्रिसियनद्वारा घर वायरिङ्ग समेत गरिन्छ ।

प्रो. कृष्ण प्रसाद पौडेल ,

मो. ९८४७८४८९७५,

फोन :०८२-५४०५९४

मारुनी लोक नाटकको सङ्क्षिप्त चिनारी

मीनबहादुर पुन मगर
माण्डवी मा.वि.
माण्डवी गा.पा. ३
नयाँगाउँ प्यूठान

नेपालली लोक समुदायमा नाटक प्रदर्शन गर्ने बेला पूरुष मात्रले नारी पात्रको वेशभूषा पहिरेर आख्यानयुक्त गीतको बोल र नेपाली मौलिक सङ्गीतको ताल अनुसार विशिष्ट शैलीमा अभिनय गरिने सामूहिक नृत्यलाई मारुनी लोक नाटक भनिन्छ। नेपालमा प्रचलित विभिन्न शैलीमा प्रदर्शन हुने लोक नाटकहरूमध्ये महत्वपूर्ण विशेषता एवम् मौलिकपन महारानी शब्द बोकेको लोक नाटकका रूपमा यो परिचित छ, अपमंश भएर 'मारुनी' भएको हो र मगर भाषामा प्रचलित महारानीवाट 'मारुनी' भएको देखिन्छ। अर्थ तथा परिभाषाका दृष्टिले नेपाली शब्द सागरमा मारुनीलाई 'मारु' शब्दमा नी प्रत्यय लागेर अर्थात मारु+नी = मारुनी आइमाई वनेर नाचगान गर्ने पुरुष, नटुवी, नचवी भनेर उल्लेख गरिएको पाइन्छ। मारुनी नाच भन्नाले मारुनीले नाच्ने, अरुले गाउने र ढुँटुवारेले स्वाड पार्ने प्रसिद्ध नेपाली लोक नाच भनी परिभाषित गरेको पनि पाइन्छ। नेपाली लोक जीवनमा मारुनी भन्नाले नक्कली पारामा सजिएको युवती भन्ने पनि बुझिन्छ। नक्कली युवती भनिएको केटाहरु केटीको वेशभूषामा रहेको कारणले गर्दा नै हो।

(मारुनी नाम पद हो। यो मगर भाषाबाट आएको शब्द हो। विशेष गरी नेपालमा मतवाली अर्थात मद खानेहरुको एक सांस्कृतिक परम्पराका रूपमा रहेको र मतवाली समुदायमा मात्र यो नाच प्रचलनमा रहेको हुँदा यस कुराको पुष्टि गर्न सकिन्छ। मारुनी सोरटीसँग सम्बद्ध मगर भाषाका शब्दहरू मदुस, वनडासो, रदुतेला, दरसनी, विरुपात, मरिया, मरे रौरा, मारुनी ऐरी, छाबायरी जावी आदि भनी मोतिलाल पराजुलीद्वारा रचित सोरटी नृत्य नाटिकामा उल्लेख गरिएको छ। यस तथ्यले पनि 'मारुनी' मगर भाषासँग सम्बन्धित भएको पुष्टि गरेको छ।

मारुनी लोक नाटक लोक साहित्यको नाटक विद्यागत स्वरूपभित्र परिभाषित हुन सक्ने प्रवृत्ति र विशेषता भएको हुँदाहुँदै पनि यसलाई नेपाली लोक समाजका व्यक्ति हरुले मारुनी नाचका रूपमा चिन्दछन्। पुरुष पात्रले नारी पात्रको वेशभूषा लगाएर नाचन शैलीलाई मारुनी शैली भनिने र यहि शैलीमा अभिनय गरिने भएका कारण यसलाई मारुनी नाच भनिएको हो। मारुनी नाचलाई ठाउँ विशेष अनुसार फरक फरक नामले चिनिने गर्दछ। पाल्पा जिल्लाको पश्चिम भागमा यसलाई ठूलो नाच नाचन्या करडनाच आदि भन्छन। भने गुल्मी र अर्घाखाची जिल्लामा कतै नचरी र कतै गर्नाच भन्दछन्। त्यस्तै बाग्लुङमा नचरी वा मारुनी नाच भन्दछन् भने तनहुँमा पाडुदुरे नाच भन्दछन्। रोल्पा, रुकुम, जाजरकोट, सुर्खेत र सल्यानतिर प्रचलित सिडारु नाच पनि एक प्रकारको मारुनी कै भेदका रूपमा रहेको छ किनकी यसमा पनि महिलाका वेशभूषामा पुरुषहरू सिँगारिएर नाच्ने गर्छन्। प्यूठानतिर यसलाई ठूलो भैलो, गर्नाच, भैलेनाच आदि नामले पुकारिन्छ। ठाउँअनुसार फरक फरक नामले बुझिए पनि मारुनी नाचमा प्रस्तुत हुने लोक नाटक र नाचहरू लगभग उस्तै देखिन्छन्।

मारुनी नाच बडा दशैंको कालरात्रिका दिनदेखि देवीदेवताको मन्दिरमा गई देवीको वनधन बाँधि सकेपछि विधिवत् रूपमा थालनी हुन्छ। ठाउँ विशेष अनुसार तिहारे औँसीका दिन मुख्यको घरमा गराआइहरू जम्मा भई देवी देवताहरूको मङ्गल गान गर्ने र मारुनीका विभिन्न रागहरू गाउने चलन पनि रहेको छ। यसमा विभिन्न गीत, सङ्गीत र मन्त्र मार्फत तेत्तिस कोटी देवी देवताहरूलाई सम्झदै नाच अवधिभर कुनै किसिमको अनिष्ट नहोस् भनी कामना गरिन्छ। सर्वप्रथम गराआइहरू जुटेर लोक बाजाहरू मार्फत देवीको मान राखेर मारुनी नाचको उत्पत्ति विषयक गीतद्वारा कवित बाँधिन्छ र यो सकेपछि चारै दिशा चारै कुनाका तेत्तिस कोटी देवताहरूलाई सम्झदै ती देवताहरूको शरण परिन्छ। यस अवस्थामा गाइने देवी देवताको मङ्गल गीत यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ:

पुरवै समझउ रिखेश्वरी देवतालाई

रिखेश्वरी देवताले सेवा लेउ हामीलाई

हमा हरे मारुलेलाई रहे रसुवा ।

उत्तरै समभुउ तेतिस कोटी देवतालाई

तेतिस कोटी देवताले सेवा लेऊ हामीलाई

हमा हरे मारुलेलाई रहे रसुवा ।

पश्चिमै समभुउ वर्मवती देउतालाई

वर्मवती देवताले सेवा लेउ हामीलाई

हमा हरे मारुलेलाई रहे रसुवा । आदि ।

(स्रोत: प्यूठान, उदयपुरकोट र नयाँगाउँका गुरुबाहरु क्रमशः खुसलराम महारा र मीनबहादुर पून)

देवीको वनधन बाँधेर सकेपछि देवी देवताका गीतमा आधारित ख्याली नचाउने गरिन्छ, र त्यसपछि मात्र मारुनी नाचका जुनसुकै गीत गाउन छुट हुने गर्दछ । मारुनी लोक नाटक अन्तर्गत आख्यानमुक्त र आख्यानयुक्त लोक नाटकहरु पर्दछन् । आख्यानमुक्त लोक नाटकहरु ठाउँ विशेष अनुसार स्थानीय मौलिक संस्कृति अनुरूप हुने गरेको पाइन्छ । त्यसै गरी आख्यानयुक्त लोक नाटकहरुमा सोरठी, रामायण, कृष्ण चरित्र आदि पर्दछन् । यी मारुनी लोक नाटकहरु विधिवत् रूपमा देवी देवताहरुको वनधन नफुकाएसम्म तिहार पर्वको अवधिभर, पूजाआजा, न्वारन संस्कार आदि अवसरमा खुल्ला आँगन, चोक, चौतारा आदि मञ्चमा अभिनयात्मक रूपमा प्रदर्शन गरिन्छन् ।

मारुनी नाचमा अभिनय गर्ने पात्रहरुमा मुख्य गरी दुई जना मारुनी, एक जना पुसुङ एक दँटुवारी (जोकर) र तीन वा चार जना जति मादलेहरु रहन्छन् । मारुनी, मादले र पुसुङ यी तीन थरी पात्रको अभावमा मारुनी नाच पूर्ण हुन सक्दैन । मारुनी नाचलाई निर्देशित गर्ने व्यक्ति लाई गुरु भनिन्छ । गीतका बारेमा जानकारी हुने तथा गरीभाइलाई मिलाएर परिचालन गर्ने जस्ता क्षमता गुरुमा हुनु पर्दछ । त्यसै गरी गीत गाउँदा गुरुलाई सहयोग गर्ने अन्य गायक मण्डली तथा गुरु मादलेलाई सहयोग गर्ने अन्य मादलेहरु र अन्य वाद्यवादकहरुको भूमिका पनि मारुनी लोक नाटकमा महत्वपूर्ण रहन्छ । यो सबै पुरुष पात्र नै हुने गर्दछन् ।

बडा दसैंको कालरात्रिबाट वा तिहारको गाई तिहारे औंसीको दिनबाट थालनी गरिएको मारुनी नाच तिहारका तीन दिनमा देउसी भैलोसँग जोडेर बडा हर्ष, उल्लासका साथ प्रस्तुत गरिन्छ । यो क्रम मङ्सिर महिनामा पर्ने गरी 'भैलो खाने' एक विशेष प्रकारको कार्यक्रम नगरुन्जेलसम्म विभिन्न जन्म, संस्कार, मेलापर्व आदिमा चलि रहन्छ । मारुनी नाच नाचन थालेको सुरुवात भएदेखि अन्त्य गर्नका लागि मङ्सिर महिनाको राम्रो बार पारेर वनधनमा राखिएका देवी देवता, गरीभाइहरु, सङ्गीतका सामग्रीहरुलाई गीत र मन्त्र मार्फत वनधनमुक्त गराइन्छ । नाचमा प्रयुक्त वाद्य वादन लगायत अन्य आवश्यकीय सामग्रीहरु विधिवत् सरस्वतीको पूजापाठ गरी सर्गमा चढाइन्छ । त्यसपछि त्यस वर्षका लागि मारुनी नाचको अन्त्य भएको मानिन्छ । विधिवत् रूपमा मारुनी नाच समापन गरेपछि गीत गाएमा र सर्गमा चढाएका वाद्य वादन सामग्रीहरु बजाएमा अनिष्ट हुन्छ भन्ने धारणा गुरुहरुमा रहेको पाइन्छ ।

मारुनी लोक नाटकमा पनि विविध भेद रहेका हुन्छन् । जसमध्ये आख्यानमुक्त मारुनी लोक नाटकमा स्थानीय मौलिक संस्कृति भल्किने खालका खेली, चुटका आदि नाटक पर्दछन् । चुटका सम्बन्धित गीतका केही अंशहरु यस प्रकार रहेका छन्:-

क) सुरहती देएपछि गइजाउला

चरणः हामुलहत परदेशी चली जाउला

ख) आधी बारी तोरी सर्सिउ आधी बारी केरा

चरण: पल्ला घरे सिपाई दाइको कहाँ पन्यो डेरा

ग) सुनै सियो रेसमको धागो, घुमाई घुमाई सियो मेखलु

चरण: सीता हरि राउन्नेले लयो राम परे एकलु

घ) खोली खोली जाउला माछी मारी ल्याउला माछी सिसौ सिमीमा

चरण: कस्की छोरी हौ नानी नजर बस्यो तिमीमा

ड) सबै रस लिइ आयो महुरी

चरण: तिमी काहाँ गइथियो काली भवरी

कुसुन्डेली खेली सम्बन्धित गीतका केही अंशहरु

क) नेपाल जाने बाटोमुनि काँचो खएर

चरण: सुतीं माग्दा दिनु मैतन् बुढो भएर

ख) नेपाल जाने बाटोमुनि बस्यो हुलाकी

चरण: ऐना हेरी टिकी लाउँदा खस्यो बुलाकी

ग) गैनरी खेतैमा गाईको बाच्छा बाघले खायो

चरण: अनारी चेतैमा केको माया लायो

घ) माथिबाट चरी भर्रो पाकेको मेल खान

चरण: साई पर्नेमा म परुला सल्यानको भेलखाना

ड) पारी हेयो रानी वनमा दल्कियो मजर

चरण: निरमायालाई लाग्ने माया यो पापी नजर

(स्रोत: प्यूठान, उदयपुरकोट र नयाँगाउँका तिरामका गुरुबाहरु क्रमशः जोखबहादुर थापा, नम बहादुर घर्ती र दुर्गा बहादुर राउ)

आख्यानयुक्त मारुनी लोक नाटकमा सोरठी, रामायण, कृष्ण चरित्र आदि लोक नाटक पर्दछन् । सोरठी लोक नाटक सम्बन्धित गीतका केही अंशहरु

बाबा ज्यूले दिएको लिलै लाउने टिकिया

सबै चेली लाउँछन्

मै चेली पनि लगाउँछु

बाबा ज्यूको अधि पछि

सबै चेली हिड्छन्

मै चेली पनि हिड्छु

बाबा ज्यूको छेउमा

सबै चेली पनि बस्छन्

मे चेली पनि बस्छु

बाबा ज्यूले दिएको शिरै लाउने सिन्दुर

कोही चेली पनि लाउँदैनन्

मैचली पनि लाउँदैन ।

कृष्ण चरित्र मारुनी लोक नाटकको केही गीत अंशहरु

पैलेको गरिम कंसले हरिलयो

दोसरी गरिभको आशा हयो

चरण: वासुदेवन राजै वासुदेवन

के विपत्ति पयो मलाई वासुदेवन

रामायण मारुनी लोक नाटकको केही गीत अंशहरु

सीता: भगुतको रेखा नाघने हुकुमै छोइन

कैसे देउ तुमुलाई भिखिया

जोगी: मगुत रेखामा एकै गोडी दापी

भिखिया देउन माइजी

सीता: एकै गोडी दापी भिखिया दिदा

सीता माई मुरछ यो परिन

हरि लयो हरि लयो

लड्का सोरे रावणले हरि लयो

चरण: सीता हरि राउन्नेले लयो

राम र लछुमन परे विपत्त

स्रोत: प्यूठान, हंसपुर, ढुङ्गेगढीका गुरुबाहरु क्रमशः गोपीराम र खाल र इन्द्रबहादुर सारु)

यी लोक नाटकहरुले जन मानसहरुमा दुःख कष्ट विर्साइ दिएर मनोरञ्जन दिने काम गर्दछन् । मारुनी नाच मुख्य गरी मगर गुरुङ, कुमाल आदि समुदायमा बढी प्रचलित भए पनि हिजो आज ज्ञान र सीप भएका जुन सुकै जातजातिले साभना नाचका रुपमा यसलाई प्रस्तुत गर्दै आएका छन् । बडादशैंको कालरात्रिका दिन वा तिहारको गाई तिहारे औंसीका दिन देवीको बन्धन दिधिबत रुपमा सुरुमा सुरु हुने यो नाच मझिसर महिनामा राम्रो बार पारेर वा माघ

महिनाको श्रीपञ्चमीका दिन देवीको वनधन फुकाएर , मारुनीका कपडा फुकाएपछि विधिवत त्यस वर्षका लागि साङ्गे हुन्छ । मारुनीको कपडा फुकाउने गीतका केही अंशहरु

शिरै बाँध्ने बरकी, शिरै बाँध्ने बरकी हो
 भिकिमा राख सिँगारु
 आज र बाट सरगै चढाउँला ।
 हिजो थियो सिँगारु, हिजो थियो सिँगारु हो
 आज र बाट मर्दको भेष ।
 लिलै लाउने टिकिया, लिलै लाउने टीकिया हो
 भिकिमा राख सिँगारु
 आज र बाट सरगै चढाउला ।
 हिजो थियो सिँगारु, हिजो थियो सिँगारु हो
 आज र बाट मर्दको भेष आदि ।

(स्रोत:प्यूठान, उदयपुरकोट, नयाँगाउँका गुरुबा तथा गुरुमादले क्रमश जोखबहादुर थापा र नम बहादुर घर्ती)

मारुनी लोक नाटकले गीत, सङ्गीत र नृत्य अनुरूप अभिनयात्मक रुपामा लोक बासीहरुको मन मस्तिष्कमा रहेको दुःख पीडालाई हराएर मनोरञ्जन दिने काम गर्दछ । तसर्थ यो मारुनी लोक नाटक मूल्य र मान्यताका रुपमा स्थापित छ । मारुनी शैलीमा प्रस्तुत गरिने भएकाले नै यो लोक नाटकलाई मारुनी लोक नाटक भनिएको हो ।

सन्दर्भ ग्रन्थ सूची

- १) पराजुली मोतिराम,(२०६३) सोरठी नृत्य नाटिका, काठमाडौं : दीक्षान्त पुस्तक प्रकाशन ।
- २) वनधु , चुडामणि, (२०५८) नेपाली लोक साहित्य, काठमाडौं: एकता बुक्स ।
- ३) शर्मा, बसन्त कुमार, २०५८) नेपाली शब्द सागर, काठमाडौं :मामा पुस्तक भण्डार ।

विशाल स्टील फर्निचर्स

लमही न.पा.-५, देउखुरी, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :-

हामी कहाँ स्टील दराज, सोफासेट, फम, गद्दा, प्लाष्टिक कुर्ची, डोरमैट, पर्दा, कार्पेटहरु, निलोनियम कार्पेटहरु, गलैचा आदि सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराईन्छ ।

प्रो. पदम पोख्रेल ,मो. ९८४७८२९०९९,फोन :०८२-५४०९८९,फोन :०८२-५४०५५०

“कविर कविता”

मीनराज आचार्य
सु.आ.मा.वि.
माण्डवी २ मर्कावाड

छन्द कविता वनध हुन्छ ।
मुक्त कविता स्वच्छ हुन्छ ।
रस अलङ्कार भाविलिन्छ ।
कविता कामिनी तव पो वनछ ।

अर्थ नपाई गोविन्द गाई
खर्च नपाई बाइ बाट
रस भए रसिलो हुन्न
जोस नभए जोसिलो हुन्न ॥

कविता भन्छ, खान दिन्न
कविभन्छ, ल्याइ आउन
पेट भन्छ, पटुका कस्न
कम्मर भन्छ, हुन्न हुन्न ॥

सृजना सर्जक वारिपारी
बरबर, पानी नयन भारी
सरसर शिशिर चिसो पानी
घर घर आँसु बास बसाली ॥

कविबस्छ, पेटका भरमा
कविता भन्छ, खाली खाली
कविर कविता तानातानी
भयो दुबैको हानाहानी

बुदी औंला चोर औंला
क्याँपन क्याँप कलम
लेख न लेख कविता
भयो कविको रमिता ॥

गजल

खिमाननद पोखेल
श्री सुन्नानी आ.मा.वि.
माण्डवी २ प्यूठान

जम्मिएर केही गर्न सकिन आमा ।
देशका लागि म मर्न सकिन आमा ॥

भोकले रोएका छन कर्णालीहरु ।
भोको पेट मैले भर्न सकिन आमा ॥

काँगडा र टिष्टा सम्मको नेपाल रे ।
आज कर्णाली तर्न सकिन आमा ॥

पानी नखाई लड्ने पुर्खाको इज्जत ।
वीरका सन्तानमा मर्न सकिन आमा ॥

मिचिएका हाम्रा हजारौं विघा जमिन ।
तर वित्ता पर सर्न सकिन आमा ॥

नदी कौशिला

डिल्लीराज अधिकारी
श्री अरुण भवानीश्वरी प्रा. वि.
माण्डवी १ कुमालटार

हरिया टारका बीचमा चिलिया चम्किला शिला ।
सिलामाथि कलकल गदै बग्दै जान्छिन कैशिला ॥
माण्डवीसँग हुन्छिन भेट यिनी यही त्रिवेणी धाममा ।
दुवै मिलि बग्दै जान्छिन यिनी आफ्नै काममा ॥
गाउँबाट भर्छिन ठिटा ठिटीहरु कम्मरमा पेरुङ्गो बानी
खूसी हुदै मनमनै भन्छिन आज त माछा खानी ॥
साप्लाले दुङ्गो गल्काउछिन कोही हान्छिन घनले ।
ठूलो माछो मरेता हुन्थ्यो भनी सोच्छिन मनले ॥
बुढा बुढी केटा केटी पौडी खेलै रमाउछिन ।
जाल बल्छी दुवाली भुकबाट माछा समाउँछिन ॥
वनाई कुलो फाँटहरुमा किसानले अन्न फलाउँछिन ।
पाल्छिन जहान परीवारहरु अनि जीवन चलाउँछिन ॥
अघि तपस्या गरेर यस ठाउँमा ऋषी कैशिकीले ।
कैशिला हुन यिनी तर प्रख्यात छिन अरङ्का नामले ॥

True Love

Thakur Prasad Nepali

Khadga Primary School, Mandabi -5, Pyuthan.

My name is Thakur Prasad Nepali. That is what my colljge. Basant Bahadur Yogi calls me "He is a programer and I am a computer program. I am part of the multvac-complex and I am connected with other parts all over the world. I know everything."

I am Basant Bahadur Yogi's private program. His Thakur Prasad Nepali. He understands more about programing than anyone in the world and I am his experimental model. He has made me speak better than any other nice computer bijuwar pyuthan can.

He told me " It is just a matter of matching sounds to symbols, Thakur Prasad Nepali." That's the way it works in the human brain even though we still don't know what symbols there are in the brain. I told him " I know the symbols in yours, and I can match them to words one to one". I don't I talk as well as I thank. Basant Bahadur Yogi says I talk very well. . Basant Bahadur Yogi has never married though he is nearly twenty three years old. He told me " He has never found the right woman." One day he said, I will find her yet. I am going to find the best. I am going to have true love the problems of the world. Solve my Problem. Find me True Love.

I said "What is True Love ?"

Never mind. That is abstract. Just find me the Ideal girl. You are connected to the Multicar- complex so you can reach the date banks of every human being in the world. We will eliminate them all by groups and cljsses until we are left with only one person, The Perfect person.She will be for me.

I said," I am ready." He said,"Eliminate all man first." It was easy. His words activated symbols in my moleculjr valves. I could reach out to make contact with the accumuljted datenon every human being in the world. At his work, I withdrew from 9847863812 man. I kept contact with 9847825527 woman.

He gave me exact measurements. He eliminated woman with children. He eliminated woman with various genetic characteristics. He said,"I am not sure about eye colour." Let that go for a while but no red hair. I don't like hair.

He has gone and tomorrow is Feb 14, Valentines day. Charity will arrive then with her cool hands and her sweet voice. I will teach her how to operate me and how to care for me. What to care for me. That do looks matter when our personalities will resonate. I will say to her, I am and You are my True Love.

Topic

Love is blind.

Love has no boundary.

Love is deep.

English language teaching in Nepal:

Pimlal Bhandari

Issues and solution

Shree Ganesh S. S.

Mandavi 1 Tiram

English is an international language. It has become an essential part of our life. The teachers of Nepali language are learning it to update their knowledge. They are using email, internet etc. to solidify their knowledge. English language plays a vital role in our life and profession. The government of Nepal has also realized the importance of English language and made it a compulsory subject from primary to university level. Trainings, workshops and conferences are organized to teach this knowledge effectively. But we teachers, do not meet our goal.

Some of the issues of English language teaching can be as follows:

- ❖ Lack of trained teachers in English language.
- ❖ Lack of implementation of the current principles, methods, techniques and strategies in English language pedagogy.
- ❖ Maximum use of GT Method.
- ❖ Lack of enough exposure in English language
- ❖ Lack of monitoring and supervision from concerned authorities.
- ❖ Lack of clear government policy and plan.
- ❖ Crowded classrooms.
- ❖ More TTT and less STT
- ❖ Heterogeneous classes but homogenous teaching methods.
- ❖ Lack of instructional materials.
- ❖ Lack of reward and punishment system.
- ❖ Examination system is traditional; only how to pass the exams.

To overcome these problems, the following solutions can be adopted:

- Regular trainings should be organized .
- student centred methods, techniques and strategies should be applied.
- Teachers should use communicative methods to replace GT method.
- Teachers should provide maximum exposure in English language in their language classrooms.
- Regular monitoring and supervision should be done from concerned authorities.
- There should be clear government policy and plan.
- Crowded classes should be managed with possible groups and pairs.
- STT should be maximized in language classes.
- Heterogeneous groups should be addressed according to their level.
- Instructional materials should be managed.
- Reward and punishment system should be conducted by the SMC, DEO and other concerned authorities.
- Examination system should be followed to evaluate the students, not only rote learning.

Professionalism in Teaching

✍ Ms. Jayanta Ghimire*

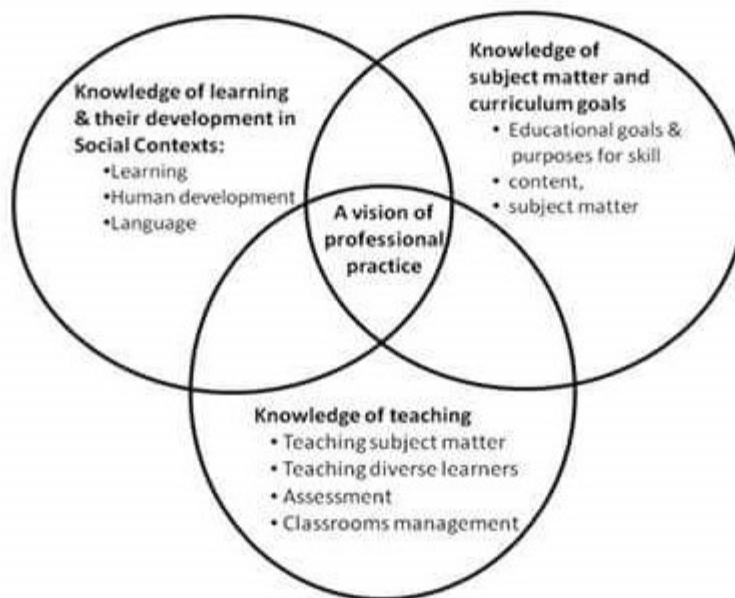
1. Concept

The concept of professionalism is used in different senses and somewhat difficult to define. The terms "profession" has their etymological roots in the Latin for profess. To be a professional was to profess to be an expert in some skill or field of knowledge (Baggini, 2005). Professionalism can be broadly defined as accepting responsibility for one's own professional development and growth. Specifically, it refers to exemplary practice, and being aware of and experimenting with new developments in the field. Professionalism has been defined as the incorporation of "specialized knowledge, self regulation, and special attention to the unique needs of clients, autonomous performance and responsibility for client welfare".

It appears that the focuses on defining and conceptualizing the nature of professionalism are, "the respectability status of the occupation", improvement of service quality, "achievement of the highest standards", "self-control" and "professional autonomy". Depending on the educational context, it is possible to say that definitions of teacher professionalism focus on teachers' professional qualifications such as "being good at his/her job", "fulfilling the highest standards", "and "achieving excellence".

David Carr (2003) justifies that teaching is a professional activity that is deeply and significantly implicated in ethical concerns and considerations. Teaching is being and has been intentionally transmitted in a morally accepted manner. Teaching is a very public act. Therefore, we need to make sure that our public face is professional.

2. Teaching as a Profession

* Ms. Jayanta Ghimire is Secondary Level English Teacher of Ganesh Secondary School, Tiram

3. Characteristics of Professions

- **Service to society:** implying an ethical and moral commitments to clients/learners
- **A body of scholarly knowledge:** forms the basis of the entitlement to practice
- **Engagement in practical action:** the need to enact knowledge in practice
- **Judgment in applying knowledge:** uncertainty caused by the different needs of clients and non-routine nature of problems
- **Learn by reflection on one's practice and its outcomes:** experience in developing practice
- **The development of a professional community:** sharing knowledge and developing professional standards

4. Five Dimensions to Professionalism

- Specialized Knowledge
- Skills
- Standards
- Spirit
- Supportive Environment

5. Essential conditions for professionalism

- Proneness to developments
- Reciprocity
- Practicality
- Contemporaneity
- Creativity is a mode or type of thinking.
- Creativity
- Aesthetic awareness
- Reflective thinking

6. How to Be a Professional Teacher

- Inspire the trust of your clients - the students and parents.
- Dress like a professional.
- Always be on time for work.
- Be prepared.
- Follow procedures and the protocol expected at your school.
- Take pride in the process and product
- Never miss a deadline.
- Keep up to date with your marking and grading of students' tasks.
- Treat your colleagues and supervisors with respect

- Be passionate, positive, and enthusiastic about your work
- Embrace change.
- Take an interest in every child.
- Treat your students with respect.
- Be a mentor not a friend.
- Maintain confidentiality.
- Consult parents.
- Support your colleagues and school management.
- Let excellence be your aim
- Take responsibility for your students' results.
- Behave professionally in public.
- Keep abreast of education policy and legislation.
- Constantly seek new subject knowledge and share this with your students
- Simplify your lessons:
- Keep your students attention

References:

- Baggini, J. (2005). *What professionalism means for teachers today?* Education Review, 18 (2).
- Carr, D. (2000). *Professionalism and ethics in teaching*. London: Routledge.
- David, C. (2000). *Professionalism and Ethics in Teaching*. London: Taylor&Francis Books Ltd.
- Professionalism in Teaching (Beth Hurst and Ginny Reding).
- Sachs, J. (2001) *Teacher professional identity: competing discourses, competing outcomes*. Journal of Education Policy 16 (2).

पपुलर मोटर ड्रिभिङ्ग सेन्टर

प्यूठान न.पा.-३ जुम्री, प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ:- जिप, कार, भ्यान, मोटरवाइज, स्कुटी सम्पूर्ण ग्यारेण्टीका साथ सिकाउनुको साथै सर्टिफिकेट पनि उपलब्ध गराईने छ।

प्रो. सागर पुलामी

सम्पर्क:- ०८६-

४६०४५४, ९८६८६९९०९७

शिक्षा र महत्व

इन्द्रमणि आचार्य

शिक्षक: श्री गणेश मा. वि. तिराम

शिक्षा प्राप्त गर्नु मानिसको नैसर्गिक अधिकार हो। शिक्षाबाट नै आज विश्वमा ठूला ठूला विकास भएका छन्। शिक्षाले नै मानिसले के गर्ने, के नगर्ने, कुन ठिक र कुन बेठिक छुट्याउँछ। मानिस खराब छोडी राम्रो तिर लाग्छ। आफ्नो जीवनको भविष्य कता तिर लैजाने शिक्षाले नै सिकाउछ। मानिसका निमित्त विभिन्न विकासका नयाँ कामहरु शिक्षाबाट नै भएको हो। मानिसले रेल, हवाईजहाज, घडी, रेडियो, टेलिभिजन बनाएका छन्। औषधी आदिको विकास पनि शिक्षाबाट नै भएको हो। आज हामी घरमा वसी टेलिभिजनबाट विश्वका सबै कुराहरु थाहा पाउँछौं। यो पनि शिक्षाको विकासबाट भएको हो। यसैले शिक्षाको ज्यादै महत्व छ।

शिक्षा सबै मानिसले प्राप्त गर्नु पर्दछ। शिक्षाबाट कुनै पनि मानिस बञ्चित हुनु हुदैन। शिक्षा नभएको मानिस अन्धो हुन्छ। शिक्षा जीवन पर्यन्त सिकिरहने कुरा हो। यसको अन्त्य हुदैन। आफ्नो जीवनमा मानिसले राम्रो काममा लाग्नु जीवनमा के कति गर्ने आफ्नो जीवन आफ्नो भविष्य आफ्नो विकासको लागि के गर्ने भन्ने कुरा शिक्षाले नै सिकाउछ। मानिस जन्मिसकेछि, बाँच्नको लागि नभई नहुने बुद्धी नै शिक्षा हो। मानिस जन्मन्छ खाना नभई उ बाँच्न सक्दैन। मानिस बाँच्नको निमित्त खानाको आवश्यकता छ र जन्मिएपछि के गर्ने के नगर्ने कति गर्ने कुन ठीक कुन बेठीक आफ्नो भविष्य आफ्नो जीवनमा के गर्ने सबै कुरा शिक्षाले नै सिकाउछ। शिक्षा भएन भने आफ्नो जीवनको विकास केहि हुदैन। यसैले यसको ज्यादै अपरिहार्य छ। यसैले जीवनमा नभई नहुने कुरा शिक्षा सबैले प्राप्त गर्नु पर्छ। कुनै पनि मानिस शिक्षा प्राप्त बाट बञ्चित हुनु हुदैन।

शारदा ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स

जुम्री बसपार्क प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ सम्पूर्ण खाने पानी तथा घर निर्माणका सामग्रीहरु तथा विभिन्न रङ्ग सम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ।

प्रो. बन्नी श्रेष्ठ

सम्पर्क: ९८४७८२०२६९, ०८६-४६०६४९

माता मनकामना प्याथोलोजी ल्याब

प्यूठान न.पा.-६ नयाँबजार, जुम्री

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हाम्रा सेवाहरु: हामी कहाँ रगत, दिशा पिशाव, खकार, विर्य, गर्भ, र छलारोग परीक्षण गरिनुका साथै रगतबाट सुगर, जण्डिस, युरिक एसिड, बाथरोग, मृगौला सम्बन्धी जाँच, कोलेस्ट्रॉलको जाँच, टाइफाइड, मलेरिया भिरिङ्गी, हेपाटाईटिस, एच,आई, भी. आदि जाँच गरिनुको साथै थाईराईड हर्मोनको जाँच पनि गरिन्छ।

प्रो. टंकनाथ योगी,
सरिता क्षेत्री

सम्पर्क: ९८४७३०३७२९,
९८९३५२३४४२

शिक्षक सेवा आयोगबाट मिति २०७३/०३/०४ मा सञ्चालन गरिएको माध्यमिक तहको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाका प्रश्नका उत्तरहरु

शिक्षक सेवा आयोग माध्यमिक तह, तृतीय श्रेणी शिक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा, २०७३

विषय : नेपाली

पूर्णाङ्क : ८०

समय : २ घण्टा ४० मिनेट

सबै प्रश्नहरु हल गर्नुहोस् । प्रत्येक खण्डको उत्तरको लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिका प्रयोग गर्नुहोला ।

खण्ड (क)

१. माध्यमिक तहको नेपाली विषयको वर्तमान पाठ्यक्रममा रहेका प्रमुख तीन वटा सबल पक्षहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

नेपाली विषयको पठनपाठनबाट विद्यार्थीहरुले हाँसिल गर्ने सक्षमताहरु उल्लेख गर्नुहोस् । ३२

उत्तर:- नेपाली भाषा नेपालको बहुसङ्ख्यक जनताको मातृभाषाका साथै सरकारी कामकाजको भाषा समेत हो । भारतको संविधानको आठौँ अनुसूचीमा नेपाली भाषा राखिनुले अन्तराष्ट्रियमा समेत यस भाषाको प्रयोग एवं महत्व उच्च भएको स्पष्ट हुन्छ । यस्तो नेपाली भाषाको पाठ्यक्रम २०७२ मा परिमार्जन भई आएको छ र यसले विषयगत उद्देश्यलाई सक्षमता भनेको छ । माध्यमिक तहको तीनवटा सबल पक्षहरु निम्न रहेका छन् ।

१) नेपाली भाषाको पाठ्यक्रमले नेपाली समाजको अर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक बहुलताको सम्मान गर्दै सामाजिक व्यवहारको विकास गर्ने लक्ष्यका साथ भाषाका चारैवटा सीप विकास गर्ने लक्ष्यका साथ भाषाका चारैवटा सीप विकास गर्ने गरी विधाहरु राखिएको छ ।

२) पाठ्यक्रमले शिक्षणका क्रममा प्रस्तुतीकरण, अभ्यास, उत्पादन र पाठनबोध जस्ता क्रियाकलापहरुमा जोड दिइ सिकाइ प्रक्रियामा प्रभावकरिता ल्याएको छ ।

३) पाठ्यक्रमले २५५ प्रयोगात्मक मूल्याङ्कनको व्यावस्था गरी विद्यार्थीहरुको भाषिक सिपगत सक्षमताको मापन गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

भाषा शिक्षणको प्रमुख ध्येय नै भाषिक सीपको विकास हो । नेपाली विषयको पाठनपाठनबाट विद्यार्थीहरुले हासिल गर्ने सक्षमताहरु निम्न छन् ।

- ✓ मौखिक, लिखित एवं सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण हुने विषयवस्तुको सुनाइ र पढाई ।
- ✓ सिकेका विषयका बारेमा मौखिक र लिखित रुपमा प्रभावकारी अभिव्यक्ति।
- ✓ सामाजिक, सांस्कृतिक कथा बैयक्तिक उद्देश्य पुरा र व्यावहारीक अभिव्यक्तिमा आधारित विभिन्न शैलि लेखाइ ।
- ✓ प्रयोजन र परिवेश अनुसारको भाषिक प्रयोग ।
- ✓ शैक्षणिक क्रियाकलापको अन्त्यमा विद्यार्थीहरुको माथिका सक्षमताहरु हासिल गर्ने उद्देश्य राखिएको छ ।

२. कक्षा कोठा भित्र नेपाली भाषाको शिक्षण गर्दा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई कसरी प्रयोगमा ल्याउन सकिन्छ ?

कुनै एउटा क्रियाकलापको उदाहरण सहित लेख्नुहोस् । २३

उत्तर:- आजको वैज्ञानिक युगमा सूचना र सञ्चारले विश्वमा भएका नयाँ सिद्धान्त, दृष्टिकोण, ज्ञान र सीपलाई विश्वभर फैलाएको छ । यस्तो अवस्थामा विद्यार्थीहरुलाई आधुनिकतासंग संमायोजन गराउन शैक्षणिक क्रियाकलापमा सूचना र प्रविधिको प्रयोग गर्नु आवश्यक हुन्छ । यस्ता सूचना र प्रविधिसँग सम्बन्धित साधनहरु निम्न रहेका छन् :

- मोवाइल सयन्त्र

-अनलाइन शिक्षण सिकाइ

- इन्टरनेट

- सामाजिक सञ्जालका साधनहरु (Facebook T.V. रेडियो)

- Video, Audio (कक्षाकार्य र गृहकार्य)

- Video खेल

- Audio लेख

- स्थानीय श्रोत साधन

- शैक्षणिक खेल

- कम्प्युटर

- मल्टिमिडिया

यी माथिका साधनहरु शिक्षण सिकाइमा प्रयोग गर्दा विद्यार्थीहरुका शैक्षिक अवसरमा वृद्धि हुने, शिक्षकको पेशागत क्षमताको विकास हुने, शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि र सिकाइ प्रक्रिया बालमैत्री हुन गई सिकाइ रोचक र दिगो हुने गर्दछ। यति मात्र नभई पाठ्यपुस्तकको अभावलाई समेत न्यूनीकरण गरी सिकाइमा पढ्न पुऱ्याउने गर्दछ।

कक्षाकोठामा नेपाली भाषाको शिक्षण गर्दा सूचना र सञ्चार प्रविधिलाई प्रयोगमा ल्याउन निम्न क्रियाकलाप गर्न सकिन्छ:-

कथा, कविता, कविता जीवनी आदि विधाको शिक्षण गर्दा जुन पाठ्यांश शिक्षण गर्ने हो त्यही विषयसँग सम्बन्धित शैक्षिक सामग्रीलाई टेपरेकर्ड वा Projector का माध्यमले शिक्षण गर्न सकिन्छ। जस्तै :

- भ्रमक घिमिरेको जीवनी शिक्षण गर्दा सर्वप्रथम भ्रमकको फोटो Projector बाट देखउँदै यो फोटो कुन साहित्यकारको हो भनी प्रश्न गर्दै पाठप्रति ध्यानकर्षण गर्ने।

- तत् पश्चात् समुह विभाजन गरी बसाउने र साहित्यकार भ्रमकका documentary life प्रदर्शन गराउने। त्यसपछि शिक्षकले आफूले तयार गरी ल्याएका अन्य सात्यकारका जीवनी आदि मध्य र अन्त्य भागका नमूना प्रदर्शन गर्दै तन् मन् भागको जीवनी लेखनको ढङ्गढाँचा बारे विद्यार्थीहरुलाई स्पष्ट पारिदिने, त्यस पछि शिक्षकले जीवनी लेखनका बुँदाहरु Projector बाट देखाउँदै ती बुँदाका आधारबाट विद्यार्थीलाई जीवनी लेखन लगाउने र उपयुक्त ढंगदौचामा लेखेको जीवनीलाई भन्न लगाउने, योक्रम दोहोऱ्याउने। यसरी सूचना र सञ्चारका साधनको उपयोग प्रयोग गरी शिक्षण गर्दा सिकाइ दीयो र प्रभावकारी हुन देखिन्छ।

३. नेपाली भाषामा कमजोर विद्यार्थीहरुको लागि उपचारात्मक शिक्षण विधि कस्तो हुनु पर्ला ? उदाहरण दिएर लेख्नुहोस्। ३+२

उत्तर:- उपचारात्मक शिक्षणको मुख्य उद्देश्य विद्यार्थीहरुमा रहेको सबल तथा दुर्बल पक्ष पत्ता लगाई जेहेन्दारलाई प्रोत्साहन र कमजोरलाई विशेषसहयोग गरी सिकाइमा सुधार ल्याउनु हो। यसले कक्षा दोहोऱ्याने, विचैमा छाडने विद्यार्थीको सङ्ख्या कम गर्नु तथा शिक्षाको गुणात्मक विकासमा टेवा पुऱ्याउँछ। उपचारात्मक शिक्षणविधि औपचारिक भन्दा अनौपचारिक किसिमको हुने हुँदा यसलाई जुनसुकै समयमा पनि र जुनसुकै माध्यमको प्रयोग गरेर विद्यार्थीको विगत र वर्तमानको मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ।

नेपाली भाषाको सिकाइका क्रममा विद्यार्थीले भाषिक पृष्ठभूमि, नेपाली भाषिकको प्रभाव, विद्यार्थीको सम्पर्क, साथीसमुकको वातावरण आदिका कारणले त्रुटि गरेका हुन्छन्। यस्ता त्रुटिहरु विशेषतः उच्चारण, वर्णविन्यास, वाक्यगठन, शब्दभण्डार व्याकरण आदिसँग सम्बन्धित हुन्छन्। शब्दभण्डार, भाषामा कमजोर रहेका विद्यार्थीका लागि निम्नानुसारका उपचारात्मक विधिहरु अपनाउन सकिन्छ :-

- विद्यार्थीहरुले गर्ने भाषिक त्रुटिहरु पहिल्याउन विद्यार्थीको पठनपाठनमा देखा पर्ने खास पक्षको पहिचान गर्ने। जस्तै नेवारी मातृभाषा भएका विद्यार्थीले 'त/ट' मा त्रुटि गर्ने, गुरुङ् मैथिली भाषिक समुदयका विद्यार्थीले 'ड' र 'र' मा त्रुटि

गर्ने गर्दछन् । त्यस्तै स्यानीय भाषिकको प्रभाव जस्तै :- बाटो रोकियो लाई 'रास्ता जाम भयो' आदरार्थीमा गुरुङ्ग भाषी विद्यार्थीले तपाईं कहिले आयो । जस्ता उच्चारण र लेखाइमा अनेक त्रुटिहरू पर्दछन् । ती त्रुटि क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।

- उक्त कमजोरीका कारण विद्यार्थीको पारिवारिक पृष्ठभूमि, स्वास्थ्य, विद्यालय उपस्थिती, कुशाग्रता र सामान्य क्षमतासँग सम्बन्धित अभिलेखको प्रयोग गरी विभिन्न मूल्याङ्कनका साधनहरूको प्रयोग गर्ने त्यसबाट प्राप्त नतिजालाई विद्यालय परिवार तथा अभिभावक समक्ष पेश गर्ने ।

- विद्यार्थीले गरेको समस्याको जानकारी जान कारी उनीहरूलाई गराइ अभ्यासमा अग्रसर गराउने ,

- पहिले शिक्षण गरेको पाठलाई विविधतायुक्त र रोचक बनाई पूर्व प्रस्तुतिको विकल्प खोज्न लगाई शुद्ध प्रयोगको अभ्यास गराउने ।

- त्रुटि क्षेत्र पत्ता लगाई समपारिवारीक र विषमपारिवारिक भाषा परिवारका विद्यार्थीहरूको समूह गराई एक अर्काको सम्पर्कबाट सिक्ने गरी बसाइ व्यावस्थापन गराउने ।

- शब्द, वाक्य तथा व्याकरणका तहमा हुने गल्तीलाई त्रुटिको खोजी गरी शुद्ध गर्न लगाउने, शुद्ध पढन लगाउने साथै व्याकरणका नियमसमेत बताई व्याख्या गरिदिने र बारम्बार अभ्यास गराउने ।

अनः विद्यार्थीहरूको त्रुटि व्याक्ति गत मात्र नभएर सामाजिक तथा मनोवैज्ञानिक पक्षले समेत हुने गर्दछ । यस्तै अवस्थामा शिक्षकले शिक्षा मनोवेत्ता, अनुभविसहकर्मिका साथै अभिभावकसँग सम्पर्क गरी विद्यार्थीको वास्तविक समस्या हल गर्न सकिन्छ ।

४ विशिष्टीकरण तालिका र उत्तर कुञ्जिका निर्माणको उद्देश्य र महत्वमाथि प्रकाश पार्नुहोस् । २३
उत्तर:- कुनै पाठ्यांशबाट प्रश्न निर्माण गर्नुभन्दा पहिले पाठ्यवस्तुको प्रकृति र पाठ्यभार अनुरूप प्रश्नहरूको निर्माण तथा अङ्कभार प्रश्नहरूको प्रकार तथा समय आदिको सन्तुलन मिलाउन बनाइएको मूल्याङ्कन का योजना नै विशिष्टीकरण तालिका हो । यसले सहयोगले प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा पाठ्यक्रम अनुरूपता, विश्वसनीयता, वैधता, विविधता, व्यापकता र स्तरयुक्तता हुने हुँदाँ परिक्षण सार्थक हुने गर्दछ । यसका साथै कुन एकाइबाट कस्तो खाले प्रश्न सोध्ने र कति अङ्क भार दिने भन्ने कुराको निर्देशन गर्दछ ।

विशिष्टीकरण तालिकाको निर्माण पाठ्यवस्तुको प्रकृति अनुसार विभिन्न ढङ्गको हुने गर्दछ । प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा निम्नलिखित उद्देश्य समेटने कुरा विशिष्टीकरण तालिकाले लिएको हुन्छ:-

- पाठ्याक्रमका साधारण र विशिष्ट उद्देश्यहरू (ज्ञान, सीप र अभिवृद्धि पक्ष लाई) समेट्ने ।

-विषयवस्तुका क्षेत्र र विधाहरू,

- सिकाइका विभिन्न तहहरू सम्झाइ, बुझाइ, प्रयोग, विश्लेषण, संयोजन आदि पक्षहरू,

- पाठ्यक्रमद्वारा निर्देशित पाठ्यभार र विषयवस्तुको व्यापकता,

- प्रश्नका प्रकार, स्तर, संख्या, अंकभार र समय आदि ।

उत्तर पुस्तिका निर्माणः

प्रश्नपत्र निर्माणकर्ता र उत्तरपुस्तिका परिक्षणको लागि मार्ग दर्शन हो । यसरी प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा उत्तरकुञ्जिका निर्माण गर्नु अनिवार्य हुने गर्दछ । भूलतः विषयगत तथा वस्तुगत परीक्षाको उत्तरपुस्तिका परीक्षणमा एकरूपता ल्याउनका लागि उत्तरकुञ्जिकाको निर्माण गर्नु मुख्य उद्देश्य हो । यसको सहयोगले प्रश्नपत्र कसरी परीक्षण गर्ने,

उत्तरका चरणहरूमा के कति अङ्क दिने र अङ्क दिँदा वस्तुनियत र विश्वसनीय बनाउने कुरामा मद्दत गर्दछ ।
उत्तरकुञ्जिकाको महत्वलाई निम्न बुँदाद्वारा अभि स्पष्ट पार्न सकिन्छ ।

- प्रश्नले खोजेको उत्तर कुन हो भन्ने कुरा एकिन गर्न ।
- कतिलेखेमा कति अङ्क दिने भन्ने वस्तुगत आधार प्रदान गर्न ।
- प्रश्नको उत्तर परिक्षणमा व्यक्ति पिच्छे आउने अनेकता वा विविधतामा न्यूनतम् ल्याउन ।
- उत्तरपुस्तिका परीक्षण कार्यलाई सरलता, सहजता र शिघ्रता ल्याउन अतः
- प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा पाठ्यक्रमका उद्देश्य अनुरूप पाठ्यांशका सम्पूर्ण एकाइहरूबाट पाठ्यभार र अङ्कभारका माध्यमबाट निर्माण गरिने हुँदा विशिष्टीकरण तालिकाका आवश्यकता र महत्व बढेको छ । ती प्रश्नपत्रको उत्तरकुञ्जिका निर्माण गरी परीक्षण गर्दा के-कति उत्तरमा कति अङ्क दिने भन्ने बारेमा वस्तुनिष्ठता र विश्वसनीयता हुने हुँदा उत्तरकुञ्जिका निर्माण गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

५. माध्यमिक तहमा नेपाली विषयको शिक्षणबाट अपेक्षा गरिएका लेखाइ सीपहरू के हुन् ? ती सीपहरूको अभिवृद्धिको लागि उपयुक्त शैक्षणिक क्रियाकलापहरू पहिचान गर्नुहोस् । **३२**

उत्तर:- माध्यमिक तहमा नेपाली विषयको शिक्षणबाट निम्न लेखाइ सीपहरू अपेक्षा गरिएको छ :

क) वर्णविन्यास मिलाई उपयुक्त वाक्य गठन गरी लेख्ने ।

ख) विभिन्न विषयमा स-साना अनुच्छेद लेख्न ।

ग) आफूले पढेका, देखेकासुनेका विषयवस्तु, वातावरण तथा घटनाका विषयमा लिखित वर्णन गर्न ।

घ) मौलिक तथा लिखित अभिव्यक्ति को बुँदा टिपोट र साराँश लेख्न

ङ) स्तर अनुसारका विषयहरूमा सिलसीला मिलाइ अनुच्छेद छुट्टाइ निबन्ध लेख्न ।

च) पाठमा प्रयोग भएका उखान टुक्काको अर्थ बुझी वाक्यमा प्रयोग गरी लेख्न ।

यी सीप अभिवृद्धिका लागि निम्न क्रियाकलाप गर्न सकिन्छः
अनुलेखन, श्रुतिलेखन, घटना वर्णन, वूदाटिपोट र साराँश लेखन, संवाद, प्रश्नोत्तर, अनुच्छेद लेखन, निबन्ध, वादविवाद र वक्तृत्व क्रियाकलाप गराउन सकिन्छ ।

६. कथा विधाको शिक्षणबाट के कस्तो भाषिक सीप हासिल गर्न सकिन्छ ? उदाहरण सहित लेख्नुहोस् । **५**
उत्तर:- कथा विधाको शिक्षणबाट भाषाका चारै सीप सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइ सीप विकास गराउन सकिन्छ । यसबाट बालबालिकाको सृजनात्मक अभिव्यक्ति तथा मानसिक कल्पना शक्तीको वृद्धि हुन्छ । शिक्षकले नमूना कथा भनेर विद्यार्थीमा कौतुहलता उत्पन्न गराउने । त्यस पछि कथाका घटना क्रममा के भयो होला ? कहाँ पुग्यो होला ? कस्तो अवस्थामा रह्यो होला जस्ता प्रश्नो गर्न त्यसै गरी विद्यार्थीलाई अन्याकथा भन्न लगाउने ।

यसरी उक्त क्रियाकलाप गराउँदा विद्यार्थीमा भाषिक सीपका साथै अन्य सृजनात्मक सीपको पनि विकास हुन्छ ।

७. सिकाइ उपलब्धि मापनको लागि निर्माणात्मक, निर्णयात्मक तथा प्रयोगात्मक मूल्यांकन पद्धतिको व्यवस्था गरिएको छ । तदनुरूप तिनीहरूको अलग अलग अडकभार समेत निर्धारण गरिएको छ । प्रस्तुत सन्दर्भमा निम्न लिखित प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । **२४४**

क) विद्यार्थीहरूको भाषिक सिकाइ मूल्याङ्कन गर्न तपाइ कुन पद्धतिलाई रोज्नुहुन्छ ? कारण लेख्नुहोस् ।

उत्तर: विद्यार्थीको भाषिक सिकाइ मूल्याङ्कन गर्न विद्यार्थीलाई भाषाका चारवटै सीप शिक्षण गर्ने क्रमलाई निर्माणत्मक मूल्याङ्कन नै बढी उपयुक्त लाग्यो । यो मूल्याङ्कन शैक्षिक कार्यक्रम चलिरहेकै बेला गरिने मूल्याङ्कन हो । यसले

आन्तरिक लेखाजोखा भएकाले विद्यार्थीलाई सिकाइमा सुधार गर्ने अवसर दिन्छ। शिक्षकले पनि आफ्नो सुधार गर्छन। यस कार्यका लागि गृहकार्य, अवलोकन मौखिक परीक्षा, एकाइ परीक्षा कक्षा कार्य गरी अनौपचारिक रुपमा नै सुधारमा सहयोग पुऱ्याउँछ।

ख) निर्माणात्मक र निर्णयात्मक मूल्यांकनबीचको भिन्नता दर्शाउनुहोस्।

उत्तर:-निर्माणत्मक र निर्णयात्मक मूल्याङ्कन बीच भिन्नता यस प्रकार छ।

निर्माणत्मक मूल्याङ्कन	निर्णयात्मक मूल्याङ्कन
१) यस मूल्याङ्कनको उद्देश्य शिक्षणमा सुधार गर्नु हो।	१) यसको उद्देश्य सिकाइ उपलब्धि पत्ता लगाउनु हो।
२) यो कार्यक्रम कै अवस्थामा हुन्छ।	२) यो कार्यक्रमको अन्त्यमा हुन्छ।
३) विषयको सानो अंशसंग सम्बन्धित हुन्छ।	३) सम्पूर्ण विषय अंशसंग सम्बन्धित हुन्छ।
४) यो मूल्याङ्कन कक्षा शिक्षकले नै आफै गर्दछन्।	४) यो मूल्याङ्कन अन्य सहयोगी वा संस्थाले गर्छ।
५) यसमा साधन मौखिक परीक्षा, गृहकार्य, एकाइ परीक्षा, अवलोकन आदि हुन्छन्।	यसमा साधनहरु त्रैमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक परीक्षा आदि हुन्छन्।
६) यसले सुधारको अवसर दिन्छ।	६) यसमा सुधारको अवसर हुँदैन।

ग) प्रयोगात्मक परीक्षाका माध्यमबाट मापन गर्न सकिने भाषिक सीप पहिचान गरी कारण समेत उल्लेख गर्नुहोस्।

उत्तर:-शिक्षणका क्रममा भाषिक सीप सुनाइ र बोलाइ, पढाइ, लेखाइलाई क्रियाकलापमुखी बनाउँदै वा प्रयोगात्मक परीक्षाका माध्यमबाट मापन गर्न सकिने भाषिक सीप निम्न छन्:

- गति , यति ,लयका साथ सस्वर पठन सीप,
- सुनेका विषयमा बोध तथा वर्णन ,
- मौखिक प्रश्न सोध्ने सीप
- वादविवाद तथा वक्तृतामा प्रस्तुती दिने सीप

यी माथि दिइएका सीप प्रयोगात्मक परीक्षाका माध्यमबाट मापन गर्न सकिने सीप हुन।

खण्ड (ख)

८ नेपाली भाषाको स्तरीकरणका निम्ति उल्लेखनीय योगदान गरेका नेपालका कुनै दुई संस्थाको विवेचना गर्नुहोस्।
२.५२.५

उत्तर:- नेपाली भाषा नेपालको साभा सम्पर्कको भाषा, सञ्चारका साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा मान्यता पाएको राष्ट्रभाषा हो। प्रयोग वा दृष्टिले यो भाषा उत्पत्ति कालदेखि नै क्रमिक रुपमा विकसित हुँदै आएको छ। संस्कृत भाषाको प्राकृत, अपभ्रंश हुँदै खस भाषाको रुपबाट नेपाली भाषाले आधुनिक रुप लिएको हो। खास गरी एघारौं शताब्दीदेखि छुट्टै अस्तित्व लिएर देखा परेको नेपाली भाषाका थुपै भाषिकाहरु देखा परे। यद्यपि भाषाको बोध, सञ्चार र सर्वग्राह्य हुनका लागि भाषाको मानकीकरण आवश्यक पर्दछ, यसर्थ भाषाको मानकीकरण र स्तरीकरणको लागि

भाषा यसरी प्रयोग भएको थियो । कलम.= लेख्यौटो, दृष्टि =पुल्को, ज्ञान=सिको, अनुभव= खप्पिस्याई, आदि । यस्तो भाषा आत्यधिक आग्रहका कारण धेरै समय टेक्न सकिन ।

यसरी नेपाली भाषाको स्तरीकरणका लागि प्राचीन कालदेखि हालसम्म विभिन्न पत्रपत्रिका, सङ्घसंस्था र व्यक्तिगत रूपमा धेरै प्रयास हुँदै आएको देखिन्छ ।

९ प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम भन्नाले तपाईं के बुझ्नुहुन्छ ? यसको आवश्यकता र सैद्धान्तिक पक्षबारे लेख्नुहोस् । **२३**

उत्तर:- प्रारम्भिक कक्षा पढाइ कार्यक्रम भन्नाले प्रारम्भिक तहका कक्षा १ देखि ३ सम्मका बालबालिकाको पढाइ सिप तथा पढ्ने बानीमा जोड दिएर बोध र अभिव्यक्ति क्षमताको विकास गरी उपलब्धि स्तर अभिवृद्धि गर्नका लागि सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम भन्ने बुझिन्छ । यसले बुझेर पढ्न तथा पढेर बुझ्नका लागि पढाइ सिप अनिवार्य मानेको छ । विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रमले अपेक्षा गरेका अवधारण र स्वरूप अनुसार पूरक कार्यक्रमका रूपमा यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोले यसलाई विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको एक अभिन्न अङ्गका रूपमा लिइएको छ । यसको आवश्यकता र सैद्धान्तिक पक्षबारे यस प्रकार उल्लेख गरिएको छ:-कार्यक्रमको आवश्यकता निम्न लिखित बुँदाहरूको आधारमा यस कार्यक्रमको आवश्यकतालाई अनिवार्य ठानिन्छ:

- ❖ पठन र बोध क्षमता कमजोर हुँदा समस्त सिकाइ नै कमजोर हुने भएकाले सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन पढाइ सिप विकासलाई आधारभूत र अनिवार्य ठान्नु ।
- ❖ पढित सामग्रीको भाषा चाँडै बुझेर ग्रहण गर्न , विविध सन्दर्भ एवम् अभिप्राय बुझेर प्रयोगमा ल्याउन स्वध्ययनमा रुचि जगाउन, समीक्षात्मक क्षमता विकास गर्न र सिर्जनात्मक क्षमता बढाउन पढाइ सिपको समुचित विकास गर्न ।
- ❖ प्रारम्भिक कक्षाका विद्यार्थीहरूको पढाइ सिप प्रवर्धनका लागि नेपाली परिवेश अनुसार मौलिक स्वरूप प्रदान गरेर पढ्न सीप विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न ।

कार्यक्रमको सैद्धान्तिक पक्ष:

यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि निम्नानुसारका सैद्धान्तिक पक्षहरूलाई अवलम्बन गरिएको छ :

- बच्चालाई उसको मातृभाषामा साक्षरता सिकाउनु सबैभन्दा उपयुक्त हुने ।
- बुझाइमा आधारभूत ज्ञान नभएसम्म अपरिचित भाषालाई शिक्षणको माध्यम बनाउन नहुने ।
- एउटा भाषामा सिकेका साक्षरताका सिपलाई उपयुक्त समयमा अर्को भाषामा सहजै स्थानान्तरण गर्न सकिने ।
- डर त्रास रहित सहज वातावरणमा सिकाइयो भने बालबालिकाले पहिलो वा दोस्रो कक्षामै दुई वा बढी भाषा बोल्ने र बुझ्न सक्ने ।
- कम्तीमा ५ देखि ८ वर्षसम्मको शिक्षा मातृभाषका माध्यमबाट दिनुपर्ने ।
- एक वा दुई वर्षको पूर्व प्राथमिक शिक्षाले बालबालिकाको मातृभाषाको मौखिक विकासमा सहयोग पुग्ने ।
- प्रारम्भिक कक्षामा पढाइलाई विषयका रूपमा समावेश गरियो भने माथिल्लो कक्षाको सिकाइमा त्यसले मद्दत पुऱ्याउने ।

१०. कक्षामा सम्वाद शिक्षणका निमित्त आर्थिकोपार्जनको निमित्त जडिबुटी उत्पादन शीर्षकमा दुई विद्यार्थीबीचको सम्वाद तयार पार्नुहोस् ।

५

उत्तर:- निश्चित विषयमा दुई केन्द्रित भई दुई वा दुईभन्दा बढी व्यक्ति हरूबीच हुने वार्तालाप र विचारको प्रस्तुति संवाद हो । यसमा विद्यार्थीहरूले आफ्ना धारणा प्रस्तुत गर्ने, विश्लेषण गर्ने र निर्णय गर्ने जस्ता कार्य पर्दछन् । कक्षामा संवाद शिक्षणका लागि आर्थिकोपार्जनको निमित्त जडिबुटी उत्पादन शीर्षकमा दुई विद्यार्थीबीचको संवाद यस प्रकार तयार पारिएको छः

आर्थिकोपार्जनको निमित्त जडिबुटीको उत्पादन

स्थान: विद्यालयको प्राङ्गण

समय: मध्याह्न १:१५ बजे

पात्र : हरि र सीता

(मध्याह्नको खाजा खाने समयमा हरि र सीता विद्यालयको प्राङ्गणमा बसेर खाजा खादै गफ गरिरहेका हुन्छन् ।)

सीता: हरि ! तिमिले के को खाजा लिएका छौ ?

हरि : सीतातिरै हेर्दै भुटेको चना, अनि तिमिले नि ?

सीता : मैले त हलुवा लिएको छु ।

हरि : ए साँच्ची त ! आज हाम्रो विद्यालयमा आयुर्वेदिक औषधालय काठमाडौंबाट एक जना वैद्य आउने हो रे नी ।

सीता : हो त नि ! के कामका लागि आउने होला ?

हरि : धत ! लाटी हाम्रो देश प्राकृतिक स्रोतको धनी छ । यहाँ विभिन्न प्रकारका जडिबुटीहरू छन् । यी जडिबुटीहरूलाई कसरी उत्पादन गर्ने हो भन्ने बारेमा परामर्श दिन आउन हो भन्ने बुझेको छु ।

सीता : (टाउको हल्लाउँदै) ठीक हो । जडिबुटीहरू उत्पादन गरेर औषधि बनाउँदा एकातिर विरामीहरूलाई निको पार्न सकिन्छ । भने अर्कोतिर ती जडिबुटीहरू विदेशमा निर्यात गर्दा हाम्रो देशको आर्थिक उपार्जन वृद्धि हुने थियो । होइन र ?

हरि : हो, तिमिले ठीक भन्यौ यसका लागि सर्वप्रथम त दुर्लभ हुन गागेका चाँप जटामसी सर्पगन्धा, लौठसल्ला , पाँचऔले, यासाँगुम्बा जस्ता अमृतरुपी वनस्पतिहरूको संरक्षणमा ध्यान दिनु हाम्रो परम कर्तव्य हुने छ किनभने यी वनस्पतिहरू नै प्रमुख जडिबुटीका रूपमा पाइन्छन् ।

सीता : हाम्रो देश नेपाल विकाशोन्मुख देश हो यहाँको आर्थिक वृद्धिदर न्यून रहेको छ । तसर्थ आधुनिक प्रणाली अनुसार जडिबुटीहरू उत्पादन गराउन सकेमा देशको अर्थिक आय वृद्धि भई जनताहरूलाई सुख सन्तुष्टि प्राप्त हुने थियो । त्यसैले यस्ता जडिबुटीहरूलाई बढी उत्पादन गराउन के गनुपर्ला तिम्रो विचार कस्तो छ बताउन त ।

हरि : (मुसुक हाँस्दै) ल सुन , आयुर्वेदिक औषधालयमा कार्यरत कविराज बा वैद्यहरूलाई सहयोगमा लिएर कुन-कुन जातका जडिबुटीहरू कहाँ -कहाँ पाइन्छन् । त्यहाँको स्थलगत अध्ययन गरी स्थानीय जनता तथा राज्यले संरक्षण गरेर उत्पादन गर्नमा सकिय रहनुपर्दछ ।

जडिबुटी उत्पादन गरेर दिगो आर्थिकोपार्जनका लागि के गर्न सकिएला तिम्रो विचार पनि सुनौ न त ।

सीता : म पनि तिम्रो विचारसँग सहमति छु । जडिबुटि उत्पादन गरेर प्रशोधन गरी औषधी बनाउनका लागि सरकारले उद्योगधन्दा एवम् कलकारखानाहरु खोल्नुपर्दछ । उक्त कारखानामा काम गर्ने जनशक्तिहरु दक्ष एवम् तालिम प्राप्त हुनुपर्दछ । यस प्रक्रियाले बेरोजगारी समस्याको समाधान गरी देशको आर्थिक आय वृद्धि हुने गर्दछ ।

हरि : विचार प्रस्तुत गरेकोमा तिम्रीलाई धन्यावाद । (पाँचौ घण्टी बज्छ) अहो ! अब कक्षातिर लागौं ।

(दुवै जना आ-आफ्नो कक्षातिर जान्छन् ।)

११. मैरै धौलागिरी शिखरमा छैन मैले पुगेको नेपालीको दिल छुन अझै छैन मैले सकेको । यस कविता पंक्तिमा प्रयुक्त छन्द, त्यसको गण संकेत र सो कवितामा पाइने शब्दालंकार पहिचान गर्नुहोस् । १२२

उत्तर:- साहित्यका विविध विधामध्ये सर्वोत्तम विधाका रूपमा कवितालाई लिइन्छ । यसले भावात्मक गहिराइमा पुऱ्याई मानवीय मूल्य, मान्यता, मर्म र चिन्तनलाई परिचित गराउन सहयोग पुऱ्याउँछ । छन्द कविता लयमा उनीएको भावमय एवम् साङ्गीतिक हुन्छ । तसर्थ प्रस्तुत कविता पङ्क्ति राष्ट्रकविमाधव प्रसाद घिमिरेद्वारा रचित 'बैशाख' नामक कवितावाट साभार गरिएको छ । यस पङ्क्तिमा मन्दाक्रान्ता छन्दको प्रयोग भएको छ । प्रत्येक पाठमा १७ अक्षर रहेको छन् । यसमा म,भ,न,त, त,गु,गु, गणको प्रयोग गरिएको छ । पङ्क्तिको प्रत्येक पाठमा चौथो र दसौं वर्णपछि विश्राम हुन्छ । यसको गण सङ्केत निम्नानुसार रहेको छ :

मैरै धौलागिरी शिखरमा छैन मैले पुगेको

SSS SII III SSI SSI S S

म भ न त त गु गु

यस कविता पङ्क्तिमा शब्दलङ्कार अन्तरगत पर्ने अन्त्यानुप्रास अलङ्कारको प्रयोग भएको पाइन्छ । यस श्लोकको पाठमा रहेको अन्तिक वर्ण को-को को विश्राम स्थलमा आवृत्ति भई अन्त्यानुप्रास भएको छ ।

१२. विद्यालय तहमा पत्र रचना शिक्षण गर्दा के कस्ता पक्षमा ध्यान दिन आवश्यक हुन्छ ? कक्षामा पत्र रचना सम्बन्धी शिक्षणका लागि गरिने कार्यकलापहरुको सूची बनाउनुहोस् । २३

उत्तर: आफ्नो विचार वा भावनाको आदान प्रदान गर्न लेखिने रचनालाई पत्र रचना भनिन्छ । कागज, धातु वा शिला आदिको पातोमा कुनै निर्दिष्ट प्रमाणिकका लागि पत्र रचना तयार गरिन्छ । विद्यालय तहमा पत्र रचना शिक्षण गर्दा निम्न पक्षहरुमा ध्यान दिन आवश्यक देखिन्छ :

- ❖ चिठी लेख्ने कागतको दायाँतर्फ सिरानमा पत्र लेख्ने व्यक्ति को ठेगाना र मिति लेख्नुपर्छ ।
- ❖ दोस्रो क्रममा दाँयातर्फ सिरानभन्दा अलि तलपट्टि सम्बोधन (आदरणीय, प्रिय आदि)लेख्नुपर्छ ।
- ❖ सम्बोधनपछि सम्बन्धित व्यक्ति को नाम र शिष्टाचार जनाउने शब्द (सादर प्रणाम आशीष, सम्झना आदि) लेख्नुपर्छ ।
- ❖ आफ्नो स्वास्थ्य र पत्र प्राप्त गर्ने व्यक्ति को सु-स्वास्थ्यको कामना जनउनपर्छ ।
- ❖ मध्यभागमा पङ्क्ति परिवर्तन गरी एक वा एक भन्द बढी अनुच्छेदमा लेखेर अन्त्यमा समाप्त सङ्केत गर्नु पर्छ ।
- ❖ अन्त्य भागको दायाँतर्फ पुछ्यारमा साइनो अनुसार भवदीय, हजुरको मायाँ गर्ने, शुमेच्छुक आदि जनाउदै नाम र ठेगाना लेखेर चिठी टुङ्ग्याउनुपर्छ । लेखिसकेपछि नाम र ठेगाना लेखिएको खाममा राखेर खामवनदी गरी हुलाक मार्फत पठाउने भए टिकट टाँस्नुपर्छ ।

कक्षामा पत्र रचना सम्बन्धी शिक्षणका लागि गरिने कार्यकलापहरूलाई निम्न अनुसार सूचीबद्ध गरिएको छ :

- ❖ चिठीको नमुना देखाउने ।
- ❖ पाठ्यचिठी पढ्न लगाउने ।
- ❖ चिठीका अङ्ग भन्न लगाउने ।
- ❖ चिठीका अङ्ग र भागका जानकारी दिई लेख्ने स्थान र तरिका बताउने ।
- ❖ चिठीका अङ्ग बारेमा जानकारी दिई सो अनुसारका अभ्यास गराउने ।
- ❖ विशेष ढाँचा तोक्यो चिठी लेखनको अभ्यास गराउने ।
- ❖ नमुना चिठी प्रस्तुत गरी प्रत्युत्तर चिठी लेख्न लगाउने ।

१३. शब्द भण्डार शिक्षणमा उपयोगी कुनै चार कार्यकलापको सूची तयार गरी कुनै दुई कार्यकलापको छोटो परिचय दिनुहोस् । २३

उत्तर:- शब्द भण्डार भनेका शब्द र अर्थका भाषाका शब्दहरूको सङ्ग्रह हो । शब्द भण्डार भनेको माध्यमबाट शब्दार्थ शिक्षण गर्न सकिन्छ । भाषामा प्रयोग हुने प्रत्येक शब्दको कम्तीमा पनि एउटा अर्थ हुन्छ । एउटा शब्दका एकभन्दा बढी पनि अर्थ हुन सक्दछन् । शब्दको अर्थ थाहा नहुँदा श्रुतिबोध र पठनबोध हुन सक्दैन । त्यसैले शब्द भण्डार शिक्षणमा उपयोगी हुने कुनै चार कार्यकलापको सूची निम्नानुसार तयार पारिएको छ:

- १) अनुकरणत्मक शब्द शिक्षण
- २) उखान शिक्षण
- ३) लघुतावाची शब्द शिक्षण
- ४) शब्दार्थ शिक्षण

कुनै दुई कार्यकलापहरूको छोटो परिचय निम्नानुसार दिइएको छ :

१. अनुकरणत्मक शब्द शिक्षण

क) शिक्षकले थ्याच्च, जुरुक्क, बरुक्क आदि लेखिएको अनुकरणत्मक शब्दसूची पलाटिन पाटीमा प्रदर्शन गर्ने र विद्यार्थीहरूलाई पालै पालो पढ्न लगाउने ।

ख) प्रत्येक समूहका विद्यार्थीहरूलाई अलग अलगबाट अनुकरणत्मक शब्द सङ्कलन गर्न लगाई ती शब्दहरूलाई वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने ।

ग) प्रत्येक समूहका विद्यार्थीहरूलाई अनुकरणत्मक शब्दको परिचय तयार गर्न लगाउने र पालैपालो प्रस्तुत गर्न लगाउने ।

घ) शिक्षकले आफूले तयार पारेको अनुकरणत्मक शब्दको परिचयात्मक परिभाषा बताएदिने र विद्यार्थीहरूलाई आफूले तयार पारेको परिभाषासँग तुलना गर्न लगाउने ।

२. उखान शिक्षण

क) शिक्षकले आफूले तयार पारेका उखानहरूको सूची , चार्ट प्रस्तुत गरी विद्यार्थीहरूलाई उक्त सूचीहरू के हुन् । पहिचान गर्न लगाउने ।

ख) उखान प्रयोग भएका वाक्य र प्रयोग नभएका वाक्यहरू सेतो पाटीमा देखाउँदै दुवैको विचको भिन्नता छुट्याउन विद्यार्थीहरूलाई छलफल गराउने ।

ग) सेतोपाटीमा दुई चार ओटा उखानहरू टिपोट गर्ने र उक्त उखानहरूको अर्थ प्रत्येक समूहका विद्यार्थीहरूलाई पालैपालो भन्न लगाउने ।

घ) सेतोपाटीमा टिपिएका उल्लेखित उखानहरूलाई वाक्यमा प्रयोग गर्न अभ्यास गराउने ।

ङ) कुनै निर्देष्ट पाठलाई सरसर्ती पढ्न लगाई उखानहरूमा चिनो लगाउन पठाई टिपोट गर्न लगाउने ।

१४. 'आदर्श भाषा शिक्षक' शीर्षकको लागि उपयुक्त पाँच बुँदा टिपोट गर्नुहोस् र सोको आधारमा १५० शब्दमा नघटाई एक अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

३

उत्तर:- भाषा भनेको विचार आदानप्रदान गर्ने माध्यम हो । भाषाकै माध्यमबाट मानिसले आफ्ना विचार, भावना अनुभव आदि व्यक्त गर्ने र अरुबाट ग्रहण गर्ने गर्दछ । यसरी एकापसमा विचारको आदान प्रदान गर्ने विचार विनिमयको प्रमुख साधन भाषा भएकाले यसको प्रभावकारी शिक्षणमा शिक्षकको महत्वपूर्ण भूमिका रहने गर्दछ । तसर्थ आदर्श भाषा शिक्षक शीर्षकको लागि उपयुक्त पाँच बुँदाहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ :

- ❖ भाषिक सीपको प्रयोग गर्न दक्ष बनाउनु ।
- ❖ बालमैत्रीपूर्ण भाषाको प्रयोगमा जोड दिनु ।
- ❖ उपयुक्त शैक्षिक सामग्रीको छनोट गर्नु ।
- ❖ विद्यार्थीहरूलाई उत्साहित बनाउने वातावरणको सिर्जन गर्नु ।
- ❖ उपचारात्मक मुल्याङ्कन विधिको अवलम्बन गर्नु ।

उल्लेखित बुँदाहरूको आधारमा एक अनुच्छेद यस प्रकार तयार गरिएको छ:

आदर्श भाषा शिक्षक

विद्यालय तहको नेपाली भाषा शिक्षणमा अनुकरणीय नमूना प्रदर्शन गरी विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहित पार्न सक्षम हुने शिक्षकलाई आदर्श भाषा शिक्षक भनिन्छ । विद्यार्थीहरूलाई भाषिक सीप अन्तरगत पर्ने सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइ सीपको प्रयोग गर्न सिपालु बनाउनु नै आदर्श भाषा शिक्षकको खुबी हो । शिक्षकले विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषामा आफ्नो भाषिक व्यवहार प्रभावकारी ढङ्गले चलाउन सक्षम बनाउन सक्नुपर्दछ । बालबालिकाहरू मायाका भोका हुन्छन् । उनीहरूलाई मायाँलु, शिष्ट एवम् नम्र जस्ता बालमैत्री

भाषा शैलीको प्रयोग गरेमा खुसी तुल्याउन सकिन्छ । डर, त्रास जस्ता अप्रिय भाषको प्रयोगले बालबालिकाहरूको भाषिक सीप विकासमा ह्रास आउने हुनाले यसप्रति शिक्षक सचेत हुनुपर्दछ । विद्यार्थीहरूको उमेर तह, रुचि एवम् विषयवस्तुको प्रकृति अनुसार शैक्षिक सामग्रीको छनोट गर्नु पर्दछ, जसले विद्यार्थीहरूको भाषिक सीप विकासमा सहयोग पुराउन सकोस् । शिक्षकले नेपाली भाषा शिक्षणमा विद्यार्थीहरूले खेलेर, रमाएर गाएर सिक्न सक्ने बालमैत्रीपूर्ण उत्साहित वातावरणको सिर्जना गर्नुपर्दछ । सिकाइ सहजीकरण प्रक्रियामा विद्यार्थीहरूलाई बढी सक्रिय गराउनु पर्दछ । यति हुँदा पनि कतिपय विद्यार्थीहरूमा भाषागत समस्याहरू देखिन्छन् । निरन्तर मूल्याङ्कनका आधारहरू अपनाई उपचारात्मक विधिको प्रयोगद्वारा नेपाली भाषामा कमजोर विद्यार्थीको समस्या पहिचान गरी थप सहयोग एवम् पृष्ठपोषणको व्यवस्था गर्नुपर्दछ । यस्तो प्रक्रियाबाट विद्यार्थीहरूलाई नेपाली भाषा प्रयोगमा दक्ष बनाउन सक्नु नै आदर्श भाषा शिक्षकको पहिचान हुन सक्दछ ।

(नोट:-उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर प्रश्न नं. १-४ र ८ को गणेश मा. वि. तिरामका शिक्षक गङ्गाराम भण्डारी , प्रश्न नं. ५-७ को सुन्नानी आ. मा.वि. मर्कावाङ्का शिक्षक मिनराज आचार्य र प्रश्न नं. ९- १४ को माण्डवी मा. वि. नयाँगाउँका शिक्षक मिनबहादुर पुनद्वारा हल गरिएको हो ।)

भण्डारी हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स

प्यूठान न.पा. -६ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु:- सिमेन्ट, छड, मञ्चकन्या पाईप, पेन्टहरु सुपथ मुल्यमा विक्रि वितरण गरिनुका साथै गिट्टी, ढुवानीको पनि व्यवस्था छ ।

प्रो. खड्क वहादुर भण्डारी

सम्पर्क:-९८५७८३३९५८, ९८४७८५१९८५

संजोग टेड्स

पुस्तक पसल प्यू.न.पा. ४ जुम्री प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ सरकारी विद्यालय, बोर्डिङ, तथा क्याम्पसका पाठ्यपुस्तहरु, स्टेशनरी तथा खेलकुदका सामग्रीहरु र कार्यलयका लागि स्टेशनरी सामग्रीहरु सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराइन्छ ।

प्रो. मुना कक्षपति

सम्पर्क:-०८६-

४६००१६

अर्जुनकक्षपति

होटेल आयुष्मा

प्यूठान न.पा. -४ प्यूठान

२०७४ सालको बडादशैं,शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हामी कहाँ ताजा खाना, नास्ता बास बस्नेको व्यस्थाका साथै गाडि चाहिएमा सम्पूर्ण सुविधाका साथ उपलब्ध गराईन्छ ।

प्रो. पबन सुबेदी

सम्पर्क:-

९८५७८३१४७०

Shiv Raj Pandit

Sunnani Aadhara Secondary School
Mandavi -2 Markbang

माध्यमिक तह, तृतीय श्रेणी शिक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा, २०७३

Subject: Mathematics

Full Marks: 80

Time: 2hrs. 40min.

Attempt all questions. Use separate answer sheet for each group of the question

Group (A)

1. Why do teachers need to study different philosophies of mathematics?

Explain its implications in teaching mathematics .

3+2 .

उत्तर:- विश्वव्यापी रूपमा गणित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप, पाठ्यक्रम निर्माण, पाठ्यक्रम परिमार्जन तथा यसमा विभिन्न समस्या र मुद्दाहरूमा गरिएका उपायहरूलाई नै समर्पण गणितको दर्शन (Philosophies of mathematics) भनिन्छ । गणित शिक्षकले प्रभावकारी रूपमा सिकाइ सहजिकरण प्रकृया सञ्चालन गर्न बालमैत्री वातावरणको सृजना गरी आधारभूत गणितीय ज्ञान सिप र धारणा प्रदान गर्न र कक्षा कोठामा गणित शिक्षण -सिकाइ प्रक्रियाको सन्दर्भमा आइपर्ने विभिन्न समस्याहरूको उचित र रचनात्मक समाधानका तार्किक उपायहरू अवलम्बन गर्नका लागि पनि गणित शिक्षकलाई गणितका विभिन्न दर्शनहरूको बारेमा अध्ययन गर्नु अत्यावश्यक हुन्छ । गणितका विभिन्न शैक्षिक दर्शनहरू यस प्रकार छन् ।

- आदर्शवाद [Idealism]
- यथार्थवाद [Realism]
- प्रयोजनवाद [Experimentalism]
- अस्तित्ववाद [Existentialism]
- तर्कवाद [Logicism]
- अन्तर्दृष्टीवाद [Intuitionism]
- औपचारिकतावाद [formalism]

- 2nd port:

- गणित शिक्षणमा गणितको शैक्षिक दर्शनहरूको प्रयोगलाई निम्न लिखित बुदाहरूमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ ।
- गणित शिक्षणलाई कला, भाषा र गणितीय ढाँचाकै रूपमा अध्ययन अध्यापन गर्न ।
 - गणित ज्ञान, सिप र धारणाका कुराहरू सिद्धान्तका आधारमा प्रदान गर्न ।
 - विद्यार्थीहरूमा आधारभूत गणितीय धारणाहरू सिक्नका लागि बालमैत्री वातावरणको सृजना गर्न ।
 - सिकारुले सिकेका गणितका गणितीय ज्ञान, सिप र धारणालाई गणितमा मात्र नभएर अन्य क्षेत्रहरूमा जस्तै अर्थशास्त्र समाजशास्त्र, प्रकृति विज्ञान र सामाजिक क्षेत्रमा प्रयोग गर्न ।
 - हाम्रो दैनिक जीवनमा आइपर्ने विभिन्न समस्याहरूलाई व्यवहारिक रूपमा हिसावको माध्यायमबाट समाधान गर्न ।
 - गणित विषय सबैले पढ्न सक्ने अवसर प्रदान गर्न ।
 - गणित तर्कहरूलाई नयाँ आविष्कार तथा खोजी गर्ने महत्वपूर्ण र शक्तिशाली साधनको रूपमा प्रयोग गर्न ।
 - वर्तमान गणित शिक्षणमा विशुद्ध गणित लाई व्यवहारिक विज्ञानका अरु साँखाहरूसँगै राखेर सिकाउन ।

यसरी गणित शिक्षणमा गणितका पुराना धारणाहरू विषयवस्तु तथा प्रविधिहरूमा सिमित नरहेर यसमा नयाँ विषयवस्तुको प्रवेश, नया विधिहरू तथा शिक्षणका नयाँ तौर तरिकाहरू समेत पत्ता लगाउन गणितीय दर्शनको प्रयोग अनिवार्य बन्नु पर्दछ।,

2. According to Piaget, why concrete materials should be used in teaching mathematics to a primary school students ? Illustrate with examples. 3+2

उत्तर:- सन १९९६ अगष्ट ९ मा स्वीजरल्याण्डको फन्सीमा जन्मिएका Jean piaget को सिकाइ सिद्धान्तअनुसार बालकले गणितीय धारणाहरू, Number and Space कसरी सिक्दछ भने अनुसन्धानमा आधारित छ। यस सिकाइ सिद्धान्त अनुसार बालकलाई कसरी गणित सिकाउने भन्दा पनि बालकहरू कसरी गणित सिक्दछन् र कुन अवस्थामा के सिकाउने भन्ने कुरामा केन्द्रित छ। Jean piaget आफ्नो सिकाइ सिद्धान्तमा विशेष गरी निम्न लिखित चार ओटा सिपलाई जोड दिएको पाइन्छ।

- धारणा Schema
- आत्मसात Assimilation
- समायोजन Accomodation
- सन्तुलन Equilibrium

यसरी गति र तर्कशास्त्रको सहायता लिएर तार्किक रूपमा प्रस्तुत गरिएको Jean piaget को सिकाइ सिद्धान्त अनुसार बालबालिकाको बौद्धिक संरचना वयस्कको बौद्धिक संरचना जस्तो हुँदैन वयस्कको जस्तै हुनुका लागि बालबालिकाको उमेर कम्तिमा १२ वर्ष नाघेको हुनु पर्दछ। उक्त अवस्थामा पुग्नको लागि बालबालिकाले निम्न लिखित ४ वटा अवस्थाहरू पार गर्नु पर्दछ।

- इन्द्रिय चाल अवस्था [Sensory motor stage]
- पूर्वक्रियात्मक अवस्था [Pre operational stage]
- मूर्त क्रियात्मक अवस्था [Concrete - Operational stage]
- औपचारिक क्रियात्मक अवस्था [Formal operational stage]

मूर्त क्रियात्मक अवस्था:- बच्चाको ७ वर्षदेखि ११ वर्ष सम्मको अवधिलाई मूर्तक्रियात्मक अवस्था भनिन्छ। यस अवस्थामा बालबालिकाले ठोस सामग्रीको सहयताबाट गणितीय ढंगले तर्क गर्न सक्दछन्। ठोस वस्तु तथा सामग्रीहरू प्रयोग गरेर तिनीहरू संग खेलेर रमाउदै धेरै ज्ञान लिने भएकोले यस अवस्थालाई क्रियात्मक अवस्था भनिएको हो। यस उमेर समूहका बालबालिकाहरू प्राथमिक तहमा अध्ययन गर्ने भएकोले उनीहरूलाई प्राथमिक तहको गणित अध्यापन गर्नका लागि अनिवार्य रूपमा ठोस शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गर्नु पर्दछ। यसो गर्नुको प्रमुख कारणहरूलाई निम्नलिखित बुढामा उल्लेख गर्न सकिन्छ।

- कुनै घटना वा कार्य पछि हुने असरहरूको बारेमा ज्ञान गराउन।
- पुरक वस्तुको बर्गिकरण गर्ने धारणा प्रदान गर्न।
- सङ्ख्याको क्रमसँगै स्थानमान तालिकाको बारेमा जानकारी गराउन।
- क्रिया वा यसको विपरित कृयाको बारेमा ज्ञान गराउन। समग्रमा उनीहरूको सिकाइलाई प्रभावकारी रुचीपूर्ण, अर्णपूर्ण दिगो र उद्देश्यमुलक बनाउन मूर्त क्रियात्मक अवस्थाको बालबालिकाहरूलाई प्राथमिक तहमा गणित शिक्षणका लागि अनिवार्य रूपमा ठोस वस्तु तथा सामग्रीहरूको प्रयोग गर्दै खेलेर सिक्न Learning by playing को वातावरण सृजना गर्नु पर्दछ।

3. Make critical appraisal of secondary level mathematics curriculum in terms of objectives, social needs, and interest of students. 2+2+1

उत्तर:- सामान्यतया कुनै निश्चित उद्देश्य प्राप्तिका लागि योजनाबद्धरूपमा तयार पारिएको विस्तृत योजनालाई नै पाठ्यक्रम भनिन्छ। एक पटक निर्माण गरिएको पाठ्यक्रम सधैं र सबै ठाउँका लागि उपयोग नहुनु सक्दछ। त्यसैले समय सापेक्ष व्यक्ति समाज र राष्ट्रको आवश्यकता अनुसार पाठ्यक्रम परिवर्तन र परिमार्जन हुन्छ। वर्तमान समयमा नेपालको माध्यमिक तहको गणित पाठ्यक्रम त्यती सन्तोषजनक र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भएको पाइदैन। विद्यार्थीहरु यसै त गणितलाई गाह्रो र अफठारो पाठ्यक्रम भएको विषयको रूपमा महशुस गर्दछन्,। त्यसैगरी गणित पाठ्यक्रमको उद्देश्य सामाजिक आवश्यकता र विद्यार्थीहरुको चाहाना जस्ता क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरु लाई बुदागत रूपमा निम्न अनुसार प्रस्तुत गर्न सकिन्छ।

उद्देश्य:-

गणित पाठ्यक्रमको उद्देश्यहरुमा गणितीय ज्ञान सिप, बोध तथा प्रयोगहरुमा जोड दियतापनि विषयवस्तुको क्षेत्र, क्रम, सिमा र छनौटमा समन्वय अभावका कारण पाठ्यक्रम कार्यान्वयन असन्तुलन भएको छ भने वर्तमान पाठ्यक्रममा विशिष्ट उद्देश्य सिकाइ उपलब्धीका साथ साथै तहगत सक्षमताहरु किटान गरिएको छ जसलाई सकारात्मक रूपमा लिइएको छ।

- सामाजिक आवश्यकता:

वर्तमान सुचना र सञ्चारको आधुनिक युगमा माध्यमिक तहको गणित पाठ्यक्रमले गणितिय ज्ञान सिप र प्रविधिको माध्यमबाट मानिसलाई समालोचनात्मक भई सोच्ने र तार्किक निर्णय दिन सक्ने क्षमताको विकासमा सहयोग पुराउनु पर्दछ। यहि नै वर्तमान २१औं सताब्दीको नेपाली समाजको वास्तविक आवश्यकता हो। यहि कुरालाई माध्यमजर गर्दै माध्यमिक तहको गणित पाठ्यक्रम निर्माण गरिनु पर्दछ।

- विद्यार्थीको चाहना:-

विद्यार्थीको दैनिक जीवनमा आइपर्ने विभिन्न समस्याहरुलाई सरल, सहज र तार्किक समाधान गर्न सक्ने उनीहरुको रुची क्षमता र उमेर अनुकूल हुने गरी माध्यमिक तहको गणित पाठ्यक्रम निर्माण गर्न सकेमा मात्रसो पाठ्यक्रम विद्यार्थीको चाहाना मुताबिक बन्न सक्दछ। त्यसैगरी शिक्षक तथा विद्यार्थी दुबैका लागि दिइएका कृयाकलापको प्रयाप्तता उपयुक्तता क्रमबद्धता र स्तरको आधारमा पनि पाठ्यक्रमको मूल्याङ्कन गरिनु पर्दछ।

- निष्कर्ष:-

कुनै पनि देशको शिक्षाको मुख्य उद्देश्य पाठ्यक्रममा निर्धारण हुने भएकोले समय सापेक्ष पाठ्यक्रममा सुधार तथा परिमार्जन गर्न आवश्यक पर्दछ। त्यसैले अन्तमा निष्कर्षमा भन्नु पर्दा माध्यमिक तहको गणित पाठ्यक्रमको सक्षमताहरुमा गणितीय ज्ञान, सिप, बोध तथा प्रयोगहरुमा जोड दिइएता पनि विषय वस्तुको क्षेत्र क्रम सिमा र छनौटमा समन्वय अभावका कारण पाठ्यक्रम कार्यान्वयन असन्तुलित भै विभिन्न समस्याहरु देखापरेका छन जसको निराकरणमा लागि सम्बन्धित सरोकारवाला पक्षहरुको ध्यान जानु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

4. Explain problems of understanding assimilation and transfer with respect to teaching and learning of mathematics. 3+2

उत्तर:- विद्यार्थीको उमेर रुची, इच्छा क्षमता र मनोवैज्ञानिक अवस्थाको राम्ररी जानकारी लिएर मात्र गणित शिक्षण सिकाइ गर्नु आवश्यक हुन्छ। किनकी शिक्षण सिकाइ पश्चात विद्यार्थीहरुको अपेक्षित व्यवहारमा परिवर्तन आयो भने मात्र सिकाइ भएको मानिन्छ। गणित विषय निरन्तर विकास भै रहने विषय हो। विश्वमा भै रहेको ज्ञानको विकास तथा विस्तार सँग- सँगै गणितमा पनि नयाँ-नयाँ धारणा र सिद्धान्तहरु प्रतिपादन भै रहेका हुन्छन। यसरी गणितको विकासमा आएको र आइरहने नयाँ धारणा सिप र सिद्धान्तहरु तथा दैनिक जीवनमा थपिएका जटिलतालाई गणितले कसरी समाधान गर्ने भन्नु नै गणित शिक्षण- सिकाइको सबै भन्दा ठूलो समस्या हो। गणित शिक्षण- सिकाइको सन्दर्भमा देखिएका समस्याहरुलाई तलको बुदाहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ।

- बुझाउनका लागि शिक्षण - सिकाइ [Teaching and learning for understanding]

- गणितका धारणहरु र सिपहरुको शुरुको बुझाइ कसरी गर्ने भन्ने समस्या यस अर्न्तगत पर्दछ। विद्यार्थीहरुले नयाँ धारणाहरुलाई व्याख्या गरेर मात्र बुझ्न सक्दैनन्। जसले गर्दा उनीहरुले उक्त ज्ञानलाई कुशलतपूर्वक व्याख्या र प्रयोग गर्न सक्दैनन्। त्यसैले गणित शिक्षणमा विद्यार्थीहरुलाई कुनै पनि नयाँ धारण बुझाउनका लागि शिक्षकको निर्देशनमा उक्त धारणाको अर्थ खोज्न सहयोग गर्नु पर्दछ। साथै शिक्षकले विभिन्न किसिमका उदाहरणहरु शैक्षिक

सामाग्रीहरूको प्रयोगका साथ साथै विद्यार्थीहरूलाई नै क्रियाकलापमा सकृय गराई सिकाउनु पर्दछ। कुनै पनि धारणको आधारभूत ज्ञान प्राप्त नभई अगाडि बढेमा त्यस धारणको थप अध्ययन अध्यापन पनि प्रभावकारी नहुन सक्दछ। विद्यार्थीहरूमा नयाँ धारणाको राम्रो सँग ज्ञान नभई पाठलाई अगाडि बढाउनु हुँदैन। विभिन्न धारणा र सिपमा विद्यार्थीहरूलाई निपूर्ण गराएर मात्र शिक्षण गर्नु पर्दछ। शिक्षकले उदाहरण दिदा त्यस सँग सम्बन्धित उस्तै किसिमका शब्दहरू वा बस्तुहरूलाई तुलना गर्न लगाई ति दुई बस्तु विचको आपसी सम्बन्ध र फरकलाई छुट्टाउन अभ्यास गराउनु पर्दछ। जस्तै त्रिभुज सिकाउँदा यो सँग सम्बन्धित मिल्दा जुल्दा चित्रहरू विभिन्न आकारका त्रिभुजहरू समकोणी समबाहु, विषमबाहु त्रिभुज आदिको बारेमा जानकारी गराए पछि मात्र बुझाउका लागि गणित शिक्षण सिकाइको सफल कर्यान्वयन हुन्छ।

- पूर्णताको लागि शिक्षण - शिकाई [Teaching and learning for assimilation]

विद्यार्थीहरूले कुनै तथ्य वा सिद्धान्तको ज्ञान प्राप्त भएता पनि विस्तृत र गहिरो ज्ञान भने प्राप्त गरेका हुँदैनन् जस्तै: गणितका सूत्रहरू थाहा हुँदा गणित राम्रो सँग सिक्छ, भन्ने हुँदा यसका लागि सिकेका सूत्रहरूलाई कुन ठाउँमा प्रयोग गर्ने ? कसरी प्रयोग गर्ने भन्ने कुराको ज्ञान हुनु पर्दछ। विद्यार्थीहरूले विषय बस्तुमा पूर्णता त्यती खेर मात्र प्राप्त गर्दछन् जुन बेला उनीहरूले सिकेका कुराहरूलाई आफै अभ्यास गर्न तिनीहरूलाई प्रयोग गर्न सक्ने साथै यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान गर्न सक्ने हुन्छन्। यसका लागि शिक्षकले योजनाबद्ध तरिकाले सक्रिय भूमिका राखि विद्यार्थीहरूको सिकाइको क्रममा देखा परेका समस्याहरू, बाधाहरू र कठिनाईहरू हटाईदनु पर्दछ।

- स्थानान्तरणका लागि शिक्षण- सिकाइ [Teaching and learning for transfer]

वर्तमान गणित शिक्षण सिकाइमा विद्यार्थीहरूले आफुले सिकेका ज्ञानका कुराहरूलाई आफ्नो दैनिक व्यावहारमा प्रयोग गर्न असमर्थ भै रहेका देखिन्छन्। जसले गर्दा आफ्नो पाठ्यपुस्तकमा दिइएका समस्याहरूलाई समाधान गर्न सक्ने तर त्यही समस्या व्यवहारिक जीवनमा आएमा हल गर्न नसक्ने हुनु स्थानान्तरणको लागि शिक्षण सिकाइ सम्बन्धि समस्या हो। त्यसैले गणित शिक्षण सिकाइमा गणितको ढाँचा र स्वरूपमा प्राथमिकता दिई शिक्षण गर्नु पर्दछ।

5. As a mathematics teacher, how would you develop mathematics class as a learning laboratory? Explain.

5

उत्तर:- गणित एक तार्किक विषय हो। केवल पढेर र गणितलाई सूत्र घोकाउने र समस्याहरू समाधान गर्ने गरी मात्र शिक्षण सिकाइ गर्दा प्रभावकारी हुँदैन। त्यसैले एक असल गणित शिक्षक हुनुको नाताले प्रभावकारी शिक्षण सिकाइका लागि गणित कक्षाकोठालाई गणित सिकने प्रयोगशालाको रूपमा विकास गर्नु अति आवश्यक हुन्छ। तसर्थ गणितीय तथ्य धारणाहरू तथा सिद्धान्तहरूलाई प्रभावकारी रूपमा ग्रहण गर्नका लागि शिक्षण सामाग्री सहितको कक्षाकोठाको आवश्यकता पर्दछ। त्यस्तो कक्षाकोठालाई गणित सिकने सिकाइ प्रयोगशाला भनिन्छ जहाँ विद्यार्थीहरूले गरेर सिकने [learning by doing] को अवसर प्राप्त गर्दछन्। गणित कक्षालाई गणित सिकने सिकाइ प्रयोगशालाको रूपमा विकास गर्दा विभिन्न किसिमका सामाग्रीहरू सामाग्रीहरूको प्रयोग गर्ने तरिका निर्देशिका साथै प्रयोग हुने स्थानक्षेत्र आदि समेत अंकित गरिनु पर्दछ। गणित सिकाइ प्रयोगशाला भित्र परने वित्तिकै जो कोहीलाई पनि पढी पढी लाग्ने केही गरौ लाग्ने हुनु पर्दछ। गणित सिकने सिकाइ प्रयोगशालामा सिकारुले खुलस्त रूपमा गणितीय सामग्रीहरू चलाउने प्रयोग गर्ने र खेलाउनेकार्य गर्न सक्दछ।

(In mathematics learning laboratory the learner solve problems explore mathematical concept, formulae, mathematical principles and discover mathematical as concepts)

कुनै पनि विद्यालय वा शिक्षण संस्थाहरूमा गणित विषयमा विभिन्न शिक्षण सामाग्रीहरू सहितको राम्रो कक्षाकोठा छ। तर त्यसमा विद्यार्थीहरूको पहुँच छैन वा सिकारुहरूले उक्त प्रयोगशालामा गएर समान चलाउन प्रयोग गर्न पाउँदैनन् भन्ने उक्त प्रयोगशाला गणित सिकाइ प्रयोगशाला नभएर गणित सामाग्री भण्डार मात्र हुन्छ। त्यसैले एक गणित शिक्षकको नाताले गणितको कक्षाकोठालाई नै गणित सिकाइ प्रयोगशालाको रूपमा विकास गरी प्रभावकारी रूपमा सिकाइ सहजिकरण प्रकृया सञ्चालन गर्नु पर्दछ। गणित सिकाइ प्रयोग शालामा गणित शिक्षकको काम विद्यार्थीहरूलाई गरेर देखाउने भन्दा पनि विद्यार्थीहरूलाई आफै कुनै कार्य गर्न अभिप्रेरित गर्ने प्रोत्साहित गर्ने र उनीहरूलाई प्रयोगको वेलामा परेका समस्याहरूलाई समाधान गर्ने थप पर्दशक रूपमा प्रस्तुत हुने हुन्छ। यसरी गणित कक्षाकोठालाई गणित

सिकने सिकाइ प्रयोगशालाको रुपमा विकास गर्दा विभिन्न गणितीय तथ्यहरु र धारणहरु सिकाउनका लागि आवश्यक पर्ने वा प्रयोग गर्न सकिने सामग्रीहरुको सूचीतलको तालिकामा देखाइएको छ ।

S.N.	Concepts	Teaching learning materials
1	Angles and Triangles	Geometry box, Geo boards, Mirrors, Tangrams, pattern blocks.
2	Measurement / Areas/ surface Area	Geo boards, color tiles, base ten blocks, decimal squares, cubes tengrams, models pattern blocks.
3	Coordinate Geometry	Geoboards
4	Constructions	Compasses, protractors, rulers, mirrors,
5	Decimals	Decimal Squares, base 10 blocks, money, Calculators, numbers, cubes, numeralscards spinners.
6	Equations/ enequilities	Algebra tiles, maths balance Calculators,10 frames , Balance Scale, color tiles, dominoes money .

6. What is microteaching? Why do we need it and how should it be conducted for its effectiveness? **1+2+2**

उत्तर:- अध्ययनरत विद्यार्थी-शिक्षक तालिममा संलग्न प्रशिक्षार्थीहरुमा शिक्षण सिप र आत्मबल बढाउनको निम्न आफ्नो समुहमा हिक्षण गर्नुलाई नै लघु शिक्षण [Micro teaching] भनिन्छ । यसलाई सुक्ष्म शिक्षण पनि भन्ने गरिन्छ । वास्तविक कक्षा शिक्षण Real class room teaching मा जस्तै सुक्ष्म पाठ योजना Micro lesson plan बनाइ आफ्नै सहपाठीहरुलाई सुक्ष्म शिक्षण गर्ने गरिन्छ । शिक्षा सास्त्र संकायका विद्यार्थीहरु शिक्षण पेशा अंगाल्न चाहनेहरुका लागि र तालिममा अभ्यास शिक्षण गर्नेहरुका लागि साथै हामी शिक्षकहरुका लागि पनि निम्न लिखित कारणले गर्दा सुक्ष्म शिक्षण गर्नु अति आवश्यक हुन्छ ।

- ❖ वास्तविक कक्षा शिक्षण [Real class room teaching] को पूर्व तयारीका लागि
- ❖ शिक्षकमा शिक्षण सिप र कुशलताको वृद्धि गर्न ।
- ❖ विद्यार्थी शिक्षकहरुमा आत्मबल बढाउनका लागि ।
- ❖ शिक्षणका क्रममा आफुले गर्न सक्ने गलति तथा समस्याहरुको सम्बन्धमा सहपाठी साथीहरु बाट सुझाव प्राप्त गर्न तथा सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरुको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न ।
- ❖ आफ्नो पेशा प्रति उत्तरदायी तथा व्यवसायिक दक्षता प्राप्त गर्न ।
- ❖ सुधारात्मक शिक्षण [Remedial teaching] का लागि ।
- ❖ मुख्य गरेर अभ्यास शिक्षण [Teachina practice] का लागि पूर्व अभ्यास तथा रिहर्सल शिक्षणका लागि ।
- ❖ समग्रमा सिकाइ सहजीकरण प्रकृत्यालाई प्रभाकारी उद्देश्यमुलक, रुचीपूर्ण र अर्थपूर्ण बनाउनको लागि सुक्ष्म शिक्षण गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

Last part

सुक्ष्म शिक्षणको प्रभावकारी संचालनका लागि निम्न लिखित उपायहरु अबलम्बन गर्नु पर्दछ ।

- ❖ वास्तविक कक्षा शिक्षण Real class room teaching) मा जस्तै सुक्ष्म पाठ योजना (Micro lesson plan) बनाइ प्रभावकारी रुपमा लघु शिक्षण गर्नु पर्दछ ।

- ❖ लघु शिक्षणमा समकक्षी साथीहरूबाट आएका सुझावहरूलाई आत्मसाथ गरी आफ्नो शिक्षणलाई सुधार्नु पर्दछ।
- ❖ निरीक्षक समेतले प्रचलित मान्यता अनुसारका ढाँचाहरू [Evaluation formats] का आधारमा मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सकारात्मक सुझावहरू दिनु पर्ने।
- ❖ लघु शिक्षणमा शिक्षण वा प्रशिक्षकका वैयक्तिक गुणहरू, व्यावसायिक प्रकृत्या, [Profesional process] गणित शिक्षणका विशिष्ट सिपहरू तथा मूल्याङ्कन बाट प्राप्त नतिजाको सारांस र सुझावहरू उक्त योजनामा उल्लेख गर्नु पर्दछ।

यसरी लघुशिक्षण [Micro teaching] ले विद्यार्थी-शिक्षकमा शिक्षण कुशलतामा वृद्धि, आत्मबल बढ्ने र व्यावसायिक दक्षता [Professional skill] मा समेत प्रगति हुन्छ।

7 . What is a problem in mathematics? Mention steps of Ploys' problem solving strategy and develop teaching learning strategy for proving a theorem. 1+2+7

उत्तर:- सामान्यतया व्यक्तिको कुनै पनि कार्यसम्पादनको समयमा देखा पर्ने बाधा वा अवरोधलाई नै समस्या [Problem] भनिन्छ। त्यसै गरी गणित शिक्षण सिकाइको क्रममा आइपर्ने वा सामना गर्नु पर्ने समस्या वा कठिनाइहरूलाई नै गणितिय समस्या वा गणितमा समस्या [Problem in mathematics] भन्ने बुझिन्छ। कुनै एक जान व्यक्ति वा अवस्थामा सृजित भएको समस्या अर्को व्यक्ति वा अवस्थामा समस्या नहुन सक्दछ, जस्तै उदाहरणका लागि $2X+3 = -4$ को मान निकाल्न कक्षा पाँच / छ का विद्यार्थीहरूलाई समस्या हुन सक्छ तर त्यही कक्षा एघार र बाह्रका विद्यार्थीहरूका लागि नहुन पनि सक्छ। त्यसैले समस्या समाधान एउटा यस्तो प्रकृत्या हो जसमा विद्यार्थीहरूले उचित जुक्ति छानी समस्याको समाधान गर्दछ। यस विधिबाट हल गरिने गणितिय समस्या यस्तो हुनु पर्दछ। कि त्यस समस्या प्रति विद्यार्थीको रुची जागृत हुनुको साथै त्यो दैनिक जीवन सँग सम्बन्धित हुनु पर्दछ। यस विधि अनुसारको शिक्षणले विद्यार्थीमा मानसिक विकास हुनुको साथै तर्कपूर्ण तरिकाले पढ्ने क्षमता विकसित हुन्छ। यस विधिमा हिसावको ठिक उत्तर पत्ता लगाउने भन्दा त्यो हिसावको समाधानमा प्रयोग हुने चरणहरू बढि महत्वपूर्ण मानिन्छन्। यो विधि जर्ज पोलिया George polya द्वारा विकसित गरिएको थियो। यस विधिलाई अन्वेषण विधि [Heuristic Method] पनि भनिन्छ। समस्या- समाधान विधिमा ४ वटा चरणहरू हुने कुरा George polya ले उल्लेख गरेका छन्। जुन यस प्रकार छन्।

- समस्यालाई बुझ्ने [Understanding the problem]
- योजना बनाउने [Planning]
- योजना कार्यान्वयन गर्ने [Carrying out the plan]
- परिणामलाई जाच्ने [Looking back / checking the result]

– समस्यालाई बुझ्ने :-

समस्यालाई बुझ्नका लागि निम्न अनुसारका प्रश्नहरूको उत्तर थाहा पाउनु पर्दछ।

क) प्रश्नमा आएका सबै शब्दहरू बुझिन्छ ?

ख) प्रश्नलाई आफ्नै शब्दमा भन्न सकिन्छ ?

ग) समस्यामा के दिइएको छ ?

घ) के पत्ता लगाउनु पर्ने छ ? के प्रमाणित गर्नु पर्ने छ ?

ङ) समस्या समाधानका लागि प्रयाप्त सुचना छन ?

- योजना बनाउने:- समस्या बुझे पछि यसको समाधानको लागि कुन उपाय अपनाउने भन्ने कुराहरू यस चरणमा पर्दछन्। यसका लागि निम्न लिखित उपायहरू अपनाउनु पर्दछ।

१) तालिका बनाउने २) सुत्र खोज्ने ३) चित्र बनाउने

४) अनुमान लगाउने ५) क्रम मिलाउने ६) तर्क गर्ने

७) ढाँचा खोज्ने आदि

- योजना कार्यान्वयन गर्ने:- बनाएको योजनालाई क्रमबद्ध रूपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने कुरा यस चरणमा पर्दछ।

यसमा समाधानको प्रत्येक चरणलाई ठिक तरिकाले समाधान गर्नु पर्दछ । साथै बैकल्पिक विधिको प्रयोगलाई पनि प्रोत्साहित गर्नु पर्दछ ।

- **परिणामलाई जाच्ने:** समस्याको समाधान निकाली सके पछि त्यसलाई अर्को कुनै तरिकाबाट गर्न सकिन्छ वा सकिदैन ? भनि विद्यार्थीहरूलाई नै सोधेर र त्यसलाई जाच्ने विधि पनि सिकाउनु पर्दछ । यसरी समस्या समाधान विधि एक महत्वपूर्ण विद्यार्थी केन्द्रित विधि हो । यस विधिमा माथि उल्लेखित चारवटै चरणहरू अंगाल्नु पर्छ ।

अबलोकनात्मक चरण :- (क्रियाकलाप नं १)

यस चरणमा आगमन विधि अनुसार आवश्यक शैक्षिक सामग्रीहरूको प्रयोग गरी विद्यार्थीहरूलाई ज्यामितीय साध्यहरू प्रमाणित गर्नका लागि सक्षम बनाउन सम्बन्धित वास्तविक बस्तुहरू वा नमुनाहरूको अबलोकन गर्ने लगाइ ज्यामितीय धारणा सम्बन्धमा तार्किक निष्कर्ष निकाल्न लगाउनु पर्दछ ।

- प्रयोगात्मक चरण:- क्रियाकलाप नं २

यस चरणमा कुनै पनि ज्यामितीय कथन वा साध्यलाई प्रयोगात्मक परीक्षणका लागि कमसेकम तिनवटा सम्मको चित्रको मापन एउटै वा समान हुनु पर्दछ त्यसका लागि प्रत्येक विद्यार्थीहरूलाई फरक फरक नापमा एउटै प्रकृतिका तीन / तीनवटा चीत्र बनाउन लगाएर सबैका सम्बन्धित भागहरू नापन लगाउने र नतिजा पन्ता लगाउन लगाउने र सबैको साभ्ना निश्कर्ष निकाल्न अभिप्रेरित गर्ने यसका लागि शिक्षकले **facilitator** को भुमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ ।

- **सैद्धान्तिक चरण वा सामान्यीकरण: क्रियाकलाप नं ३**

ज्यामितीय साध्यको अबलोकन र प्रयोगात्मक चरण बाट स्पष्ट धारणहरू बसि सहेपछि यस चरणमा औपचारिक रूपमा सैद्धान्तिक प्रमाण वा सामान्यीकरण गराउनु पर्दछ । यसका लागि जर्ज पोलियाको समस्या समाधान विधिकै चार बटै चरणको प्रभावकारी प्रयोग गर्नु पर्दछ । जस अनुसार पहिलो चरणमा समीस्यालाई बुझ्ने दोस्रो चरणमा योजना बनाउन तेस्रो चरणमा योजना कार्यान्वयन गर्ने र चौथो चरणमा परिमाण जाच्ने गर्नु पर्दछ । यसरी ज्यामितीय साध्यहरूलाई सरल, सहज प्रभावकारी रूपमा विद्यार्थीहरूलाई सिकाउन सकिन्छ ।

Group (B)

8. Explain conditional and bi-conditional statements with examples. Write down any four different forms of the given conditional statement: 'If you work hard then you will pass the examination.' **3+2**

→ **Conditional statement:** If two simple statements are combined by the word if then to form a compound statement then it is called conditional of the given statement. It is also known as implication. It is denoted by if p then q by the symbol $P \rightarrow q$ (i.e. implies)

for e.g. p: It is a square [Hypothesis part]

q: It has four sides [conclusion part]

∴ $P \rightarrow q$: If is a square then it has four sides.

↔ **Biconditional statement:-** If two simple statements are combined by the word if and only if to form a compound statement then it is called biconditional of the given statement . It is also known as double implication. It is denoted by the symbol $P \leftrightarrow q$ [i.e. If and only if] for e.g.

P: Two triangles are congruent

q: Corresponding sides are equal.

The biconditional of the given statement p and q is "Two triangles are congruent If and only if their corresponding sides are equal.

2nd part.

Now we have to write down any four different of the given conditional statement. i.e.

If you work hard then you will pass the examinations let p: you work hard and q: you will pass the examination.

→ The conditional statement of the given two simple statement if p then q i.e.

$p \rightarrow q$: If you work hard then you will pass the examination

→ the converse of the conditional statement is if q then p i.e

$q \rightarrow p$: If you will pass the examination then you work hard .

→ The inverse of the conditional statement is if not p then not q.i.e.

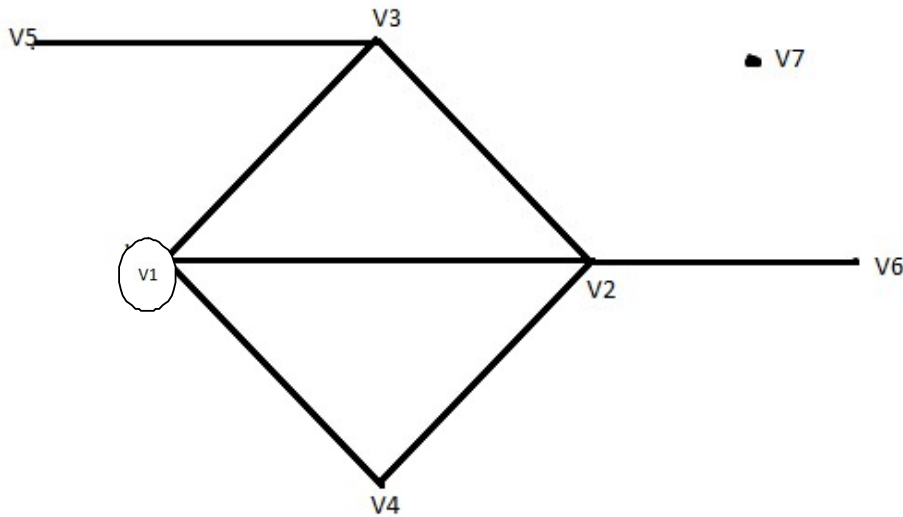
$\sim p \rightarrow \sim q$: if you do not work hard then you won't pass the examination.

→ The contrapositive of the conditional statement is if not q then not p i.e.

$\sim q \rightarrow \sim p$: if you won't pass the examination then you do not work hard.

9. Define odd and even vertices of a graph with examples. Prove that the number of odd vertices in a graph is always even. 2+3

? Odd and even vertices of a graph: - The vertex v is said to be even or odd if degree of vertices d (v) is even or odd respectively. for e.g.

$d(v_1) \rightarrow 5 = \text{odd vertex.}$

$d(v_2) \rightarrow 4 = \text{even vertex}$

$d(v_3) \rightarrow 3 = \text{odd vertex}$

$d(v_4) \rightarrow 2 = \text{even vertex}$

$d(v_5) \rightarrow 1 = \text{odd vertex and } d(v_7) = 0 \text{ i.e isolated.}$

2nd part

Proof:- Let G (VE) be a graph. if the graph G(VE) has no odd vertices then the result is obvious.

if possible let us suppose that G has k odd vertices and $v_1 v_2 v_3 \dots v_k$ be even vertices and

similarly $u_1 u_2 u_3 \dots u_k$ be the odd vertices in the graph G (V,E) . since by first theorem the sum

of even number is always even then $d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_k) + d(u_1) + d(u_2) + \dots + d(u_n) \rightarrow$

$2n_e$ where n_e is the total number of edges in the graph G(VE) . since each of the numbers $d(u_1)$

$d(u_2) \dots d(u_n)$ is even then the sum $d(u_1) + d(u_2) + \dots + d(u_n)$ is also even. this implies that -

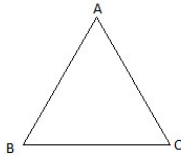
$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n)$

$\rightarrow d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2n_e - d(u_1) + d(u_2) + d(u_2) + \dots + d(u_n) = \text{even} - \text{even} = \text{even}$

A pair of non intersecting lines drawn from point to line which are the first non intersecting lines on either sides of the perpendicular drawn through that point to the given lines are called as boundary parallels. parallel lines are never equidistance in Hyperbolic geometry . In this way there is difference between parallels and boundry Parallels.

Triangle and trilateral:

Triangle:. A Closed figure made from three sides is called triangle. there are three sides , three angles and three vertex in a triangle. The sum of interior angles of a triangle is 180° in Euclidean geometry. for e.g.

Here, $\triangle ABC$ is a triangle .Two triangles are congruent if and only if their corresponding sides and angles are equal.

Trilateral:- The figure of the form having a finite segment and two parallel lines is called trilateral. for example: $AB\Omega$ (omega) ia a trilateral where AB is finite segmemnt. two trilateral $AB\Omega$ and $A'B'\Omega$ are said to be congruent if

i) $AB = A'B'$ ii) $\angle A\Omega B = \angle A'\Omega B'$ iii) $\angle B\Omega A = \angle B'\Omega A'$ therefore we can say that there is difference between triangle and trilateral

Ideal points and ultra ideal point.

→ **Ideal point:-** The point of intersection of two parallel lines in hyperbolic geometry is called ideal point. In an ideal point the lines are conurgent. It is denoted by O mege. (Ω)

→ **Ultra ideal point:-** The Pont of intersection of non intersecting lines in hyperbolic geometry is called ultra Ideal. In ultra ideal point the lines are diveagent. It is denated by I (TAU).

12. Define typeI and typeII errors in hypothesis testing. State conditions necessary for using z-test and t-test. 2+3

→ **Type I errors:-** if we reject the null hypothesis when it is true and should be accepted then this is called a type 1 error. the probability of commting type 1 error is denoted by α that is (i.e.) $\alpha = p$ (Rajecting H_0 when it is true . It is also known as α error in hypothesis testing.

Type II error :- if we accept the null hypothesis when it is false and should be rejected then this is called a type II error . The Probability of committing type II error is denoted by β that is (i.e.) $\beta = p$ [Accepting] H_0 when it is fatse] it is also known as β error in hypothesis testing.

13. What is the relation between regression coefficients and correlation coefficient?: 1+4

Find the correlation coefficient of the following data:

- X: 8 10 15 17 20 22 24 25
- Y : 25 30 32 35 37 40 42 45

Regression coefficient:-

The slope of the line of regression of Yon x is called coefficient of regression of Y on X . It is denoted by b_{yx} . similarly the slope of the line of regression of x on Y is the Coefficient of regression of x on Y . It is denoted by b_{xy} .

Correlation coefficient:- Correlation coefficient is the geometric mean between the regression coefficients i.e. $r = \pm \sqrt{b_{xy} * b_{yx}}$ The modulus value of the arithmetic mean of the regression coefficients is not less than the modulus value of the correlation coefficient. i.e.

$$|\frac{1}{2}(b_{yx} + b_{xy})| > |r|$$

We have $b_{yx} = r \frac{\sigma_y}{\sigma_x}$ and $b_{xy} = r \frac{\sigma_x}{\sigma_y}$

Correlation Coefficient: Correlation Coefficient is a statistical device designed to measure the degree of association between two or more variables. Correlation coefficient is the geometric mean of two regression coefficient $r = \pm \sqrt{b_{yx} * b_{xy}}$. Therefore there is close relationship between regression coefficient and correlation coefficient.

2nd part.

Finding correlation coefficient of the given data.

x	y	x=x-17	y=y - 35	x ²	y ²	xy
8	25	-9	-10	81	100	90
10	30	-7	-5	49	29	35
15	32	-2	-3	4	09	06
17	37	0	0	0	0	0
20	37	3	2	9	4	06
22	40	5	5	25	25	25
24	42	7	7	49	49	49
25	45	8	10	64	100	80
		$\sum x=5$	$\sum x=6$	$\sum x^2= 281$	$\sum y^2=312$	$\sum xy=291$

Here

n=no of observations= 8

we know that

$$r = \frac{n \cdot \sum xy - \sum x \cdot \sum y}{\sqrt{n \cdot \sum x^2 - (\sum x)^2} \cdot \sqrt{n \cdot \sum y^2 - (\sum y)^2}}$$

$$= \frac{8 \times 291 - 5 \times 6}{\sqrt{8 \times 281 - 25} \cdot \sqrt{8 \times 312 - 36}}$$

$$= \frac{2328 - 30}{\sqrt{2248 - 25} \cdot \sqrt{2496 - 36}}$$

$$= \frac{2328 - 30}{\sqrt{2223} \cdot \sqrt{2460}}$$

$$= \frac{2298}{47.14 \times 49.60}$$

$$= \frac{2298}{2338.14}$$

$$= 0.98 \quad \#$$

14. Define Euclidean Geometry. How the Non-Euclidean Geometry was discovered? Compare the properties of Euclidean, Hyperbolic and Elliptic Geometries. 2+2+6

Generally the geometry which is widely used in our high school is Euclidean geometry . This geometry is developed by the great greek mathematician Euclid so It is known as Euclidean geometry . It is developed by using on three undefined terms point, line and plane. these are the fundamental concept and the most basic ideas in Euclidean geometry . Euclid was professor of mathematics. He brought together and unified the mathematical knowledge by constructing the first definite formal system of mathematics . In other words he organized systematically geometrical knowledge developed up to that time The most remarkable thirteen books called the elements compiled by Euclid. This work of Euclid was the major contribution in the history of development of geometry. It was a first milestone in establishing the disipline of mathematics on the whole. until the nineteenth century the euclidean geometry i.e. the geometric part of Euclid's was the only known system of geometry. His work was divided in to thirteen books with a total of 465 Propositions.

For all areas of mathematics the Euclidean geometry is essential because all mathematical procedures, formulse and rules can be justified by Axiom, postulaning and formulae and rules are used to solve the problem . In this way Euclidean geometry Plays vital role for the development of geometry.

Discovery of non Euclidean geometry .

The development of most of the areas of mathematics is the combined efforts of several mathematician in different part of world. the discocery of non Euclidean geometry is one of them. It is universally recognized as one of the greatest intellectual achievements of the nineteenth century.The concept of non Euclidean geometry which is a new concept of geometry alternative to Euclid's came in to being affer two thousand year of vain attempts to prove the thruth of Euclid's fifty postulate by mathematicians of different countries. Among these attempss the attempss made by Saccheri labert, and legendre in eighteenth century were important contriloution to what is now recognizes as non Euclidean geometry .

Now a days The non Euclidean geometry of bolgai Gauss and Lobachvsky is known as Hyperbolic geometry and the type of non Euclidean geometry suggested by Riemann is known as Elliptic geometry. these terminologies were suggested by filenkbe in (1849-1925) of Germany in 1871, in this way the non euclidean geometry was discovered.

Now

Last part

The properties of the three different typee of geometries are compared as below.

Euclidean geometry	Hyperbolic geometry	Elliptic geometry
1) From a given pointnot on a line exacly one line can be drawn through the point and parallel to given line.	1) From a given point not on a line an infinite number of lines can be drawn through the point and parallel to the given line.	1) There are no parallel line can be drawn through the point and parallel to the given line.
2) A line separates a plane into two parts.	2) A line separstes plane in to two parts.	2) A line separates a plane in to two parts.
3)A point separstes a line in to two parts .	3) A point separates a line in to two parts.	3) A point doesnot separates a line to two parts .

4) A triangle of maximal area does not exists.	4) A triangle of maximal area exists.	4) A triangle of maximal area exists.
5) Pythagoras theorem holds.	5) Pythagoras theorem does not hold.	5) Pythagoras theorem does not hold.
6) Betweenness of a point in line holds	6) Betweenness of a point in a line holds,	6) Betweenness of a point in a line does not hold.
7) The area of triangle = $\frac{1}{2}bh$	7) The area of triangle is proportional to its defect	7) The area of triangle is proportional to it's excess .
8) Parallel lines are equidistance.	8) Parallel lines are never equidistance .	8) Parallel lines do not exists.
9) lines are infinitely long	9) lines are infinitely long	9) line are finitely long
10) Two lines parallel to a third line are parallel.	10) two lines parallel to a third line may be parallel.	10) parallel lines do not exist.

The end best of Luck

ओम मेडिको फार्मसी

राप्ती गाउँपालिका-१, भालुबाङ्ग, पुल्चोक, दाङ्ग ।

२०७४ सालको बडा दशै तथा शुभ दीपावलीको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ती, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना व्यक्त गर्दछु

हाम्रा सेवाहरु :- हामी कहाँ सर्वसुलभ, भरपर्दो औषधि तथा कुनै पनि रोग तथा विरामीको उपचार गरिन्छ ।

प्रो.शंकर नाथ योगी

फोन: ०८२-४१५०९४

माण्डवी गाउँपालिकाको शैक्षिक सुधार कार्ययोजना २०७४

१) विद्यालय व्यवस्थापन :-

- १.१ विद्यालय व्यवस्थापन समितिको पूर्णता ।
- १.२ विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्रियाशिलता ।
- १.३ विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठक सञ्चालन ।
- १.४ शिक्षक अभिभावक सङ्घको क्रियाशिलता ।
- १.५ शिक्षक तथा कर्मचारी बैठक सञ्चालन ।
- १.६ सिकाई अनुकूल वातावरण सिर्जना ।
- १.७ शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन ।
- १.८ बगैचा व्यवस्थापन ।

२) अनुगमन, निरीक्षण, सुपरिवेक्षण :-

- २.१ विद्यालय निरीक्षक स्रोतव्यक्ति बाट सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन ।
- २.२ उ.मा.वि./मा.वि. प्र.अ.बैठक ।
- २.३ स्रोतकेन्द्रमा प्र.अ.बैठक ।
- २.४ स्रोतव्यक्ति /वि.नि.बैठक ।
- २.५ स्रोतव्यक्ति /वि.नि.बाट कक्षा अवलोकन ।
- २.६ स्रोतव्यक्ति /वि.नि.बाट नमूना पाठ प्रदर्शन ।
- २.७ स्रोतव्यक्ति /वि.नि.बाट भएका कार्यको नियमित प्रतिवेदन सम्प्रेषण कार्यान्वयन ।
- २.८ प्राप्त प्रतिवेदन एकीकरण र सम्प्रेषण ।
- २.९ वि.व्य.स.विद्यालय बाट अनुगमन ।
- २.१० प्र.अ.बाट अनुगमन, सुपरिवेक्षण ।
- २.११ अभिभावकबाट अनुगमन ।
- २.१२ विषयगत शिक्षक टोलीबाट सुपरिवेक्षण ।
- २.१३ विषयगत शिक्षक अन्तर विद्यालय भ्रमण ।
- २.१४ अनुभव आदान प्रदान ।
- २.१५ शिक्षक विद्यार्थी नियमितता ।
- २.१६ विद्यार्थी सक्रियता ।

३) परीक्षा र मूल्याङ्कन :-

- ३.१ दैनिक रूपमा अपेक्षित सिकाइ उपलब्धि प्राप्ती भए नभएको आत्म प्रतिविम्बन ।
- ३.२ एकाग्रगत परीक्षा सञ्चालन र पृष्ठपोषण ।
- ३.३ त्रैमासिक परीक्षा सञ्चालन र पृष्ठपोषण ।
- ३.४ अर्धवार्षिक परीक्षा सञ्चालन र पृष्ठपोषण ।
- ३.५ वार्षिक परीक्षा सञ्चालन र पृष्ठपोषण ।
- ३.६ कक्षाकार्यको प्रतिविम्बन ।
- ३.७ गृहकार्य/समूहकार्य र त्यसको प्रभावकारीताबारे छलफल ।
- ३.८ मूल्याङ्कनका विविध साधनको निर्माण र प्रयोग ।
- ३.९ विद्यार्थी कार्यको नियमित पर्यवेक्षण र अभिलेखन ।

४) शिक्षण सिकाइ कार्यकलापको प्रभावकारिता :-

- ४.१ कक्षाकोठा व्यवस्थापन ।
- ४.२ बसाइ व्यवस्थापन ।
- ४.३ शिक्षण पूर्व को तयारी ।
- ४.४ शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन, सङ्कलन ।
- ४.५ शैक्षिक सामग्रीको वर्गिकरण, प्रयोग र भण्डारण प्रदर्शन ।

- ४.६ शैक्षिक योजना निर्माण वार्षिक एकाग्रगत र पाठगत ।
- ४.७ विद्यार्थी सहसिक्त्रइ वातावरण निर्माण र क्रियाशिलता ।
- ४.८ विद्यार्थी सक्रियता ।
- ४.९ कक्षाकार्यको मासिक समीक्षा एवम् पृष्ठपोषण र अभिलेखन ।
- ४.१० प्र.अ.बाट कक्षा अवलोकन र त्यसको अभिलेखन ।
- ४.११ सहकर्मिबाट कक्षा अवलोकन र छलफल ।
- ४.१२ कक्षाभित्रका क्रियाकलापमा समावेशी तथा बालमैत्री अवधारणाको कार्यान्वयन ।
- ४.१३ अपेक्षित सिकाइ उपलब्धिको लक्ष्य निर्धारण ।
- ४.१४ सिकाइ उपलब्धिको अवस्थाको समीक्षा र पृष्ठपोषण ।

५) विद्यालयमा पठन बानी र संस्कृतिको विकास :-

- ५.१ बुक कर्नरको व्यवस्थापन ।
- ५.२ पुस्तकालयको स्थापना/सुदृढीकरण ।
- ५.३ पुस्तकालयको समुचित प्रयोग ।
- ५.४ विभिन्न शैक्षणिक सामग्रीको उपलब्धता र उपयोग ।
- ५.५ विद्युतीय श्रव्य, श्रव्यदृश्य सामग्रीको व्यवस्थापन र प्रयोग ।

६) सिकाइ सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन :-

- ६.१ गणित, विज्ञान र अंग्रेजी विषय केन्द्रित शिक्षण सिकाइ सुधार योजना निर्माण ।
- ६.२ निर्मित योजना कार्यान्वयनका लागि सहजीकरण ।
- ६.३ लक्ष्य केन्द्रित सिकाइ उपलब्धि सुधार गतिविधि सञ्चालन ।

७) जनशक्ति व्यवस्थापन :-

- ७.१ जिल्ला स्तरीय जनशक्ति व्यवस्थापन योजना निर्माण ।
- ७.२ दरबन्दी पून रावलोकन ।
- ७.३ अस्थायी र राहत शिक्षक व्यवस्थापन ।

८) स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्य सामग्रीको प्रयोग :-

- ८.१ स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्य सामग्रीको व्यवस्था ।
- ८.२ स्थानीय पाठ्यक्रम अनुरूप शैक्षणिक सामग्रीको तयारी ।
- ८.३ स्थानीय पाठ्यक्रम अनुसार ग्राड तथा नमुना प्रश्नपत्र तयारी ।
- ८.४ परीक्षण साधन र स्रोतसामग्रीको उपलब्धता र प्रयोग ।

९) संरचनागत सक्रियता/क्रियाशिलता :-

- ९.१ विषयगत समिति सक्रियता अभिवृद्धि ।
- ९.२ गाउँपालिका स्तरीय उपलब्धि सुधार समिति गठन/क्रियाशिलता ।
- ९.३ विद्यालय गत उपलब्धि सुधार समिति गठन/क्रियाशिलता ।
- ९.४ जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समिति सक्रियता अभिवृद्धि ।
- ९.५ जिल्ला परीक्षा समितिको सक्रियता अभिवृद्धि ।

१०) कार्ययोजना तयारी ।

११) कार्य योजनाको स्वीकृती, प्रबोधीकरण र सम्प्रेषण ।

१२) माण्डवी शैक्षिक दर्पण २०७४ को स्वीकृती,

प्रबोधीकरण र सम्प्रेषण

जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्यूठान

विद्यालय वर्गीकरणको प्रयोजनका लागि मूल्याङ्कन सूचकहरू

तल उल्लेखित सूचक अनुसारस्रोतव्यक्ति वा विद्यालय निरीक्षकले विद्यालयमा उपस्थित भई अभिलेख तथा भौतिक र शैक्षिक स्थितिको अवलोकन गरी फारम भर्नुपर्नेछ। तलका सूचकहरू पूरा भएकोमा प्रत्येकलाई १ अङ्क र नभएकोमा ० अङ्क प्रदान गरिने छ। १ भन्दा बढी पूर्णाङ्क उल्लेख भएकाको हकमा सोही बमोजिम हुनेछ।

सवै सूचकमा मूल्याङ्कन गर्दा कूल ८० भन्दा बढी अङ्क ल्याउने विद्यालय क वर्गमा, ६० भन्दा बढी तर ८० भन्दा कम अङ्क ल्याउने विद्यालय ख वर्गमा र ४० भन्दा बढी तर ६० भन्दा कम अङ्क ल्याउने विद्यालय ग वर्गमा र ४० भन्दा कम अङ्क ल्याउने विद्यालय घ वर्गमा पर्ने छन्। उल्लेखित सूचक अनुसार विद्यालयको वार्षिक रुपमा मूल्याङ्कन गरिने छ। सो मूल्याङ्कनबाट विद्यालयको स्तर घटवढ हुनसक्नेछ।

(क) विद्यालय सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचकहरू :

- गत शैक्षिक सत्रमा कम्तिमा २२० दिन विद्यालय संचालन भएको छ () छैन ()
- विद्यालयमा यो वर्ष सहभागितामूलक रुपमा वार्षिक कार्ययोजना निर्माण भएको र हाल सम्मका लागि उल्लेखित कार्यक्रमहरू मध्ये कम्तिमा ८० प्रतिशत कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् () छैनन् ()
- शिक्षकले अध्यापन सम्बन्धी काममा कक्षाकोठ भित्र विताउने समय कम्तिमा ९० प्रतिशत पुगेको छ () छैन ()
- शिक्षक अनुपस्थित भएको अवस्थामा पनि बैकल्पिक व्यवस्था गरी नियमित पठनपाठन हुने गरेको छ () छैन ()
- शिक्षकहरू विदा स्वीकृत गराएर मात्र विदामा बस्ने, तालिम गोष्ठी आदिमा भाग लिन विद्यालय बाहिर काजमा जानुपर्दा जिशिका/स्रोतकेन्द्रको पूर्वस्वीकृति लिएर मात्र विद्यालय छाड्न दिने गरिएको छ () छैन ()
- कुनै पनि वनद हडतालका बेला पनि विद्यालयमा नियमित पठनपाठन हुने गरेको छ () छैन ()
- बालअधिकार,सरसफाई लगायत तोकिएका विषयमाबाहेक विद्यार्थीलाई र्याली तथा जुलुसमा प्रयोग गरिएको छ () छैन ()
- वर्षमा कम्तिमा ३० ओटा शुक्रवार अतिरिक्त/सह क्रियाकलाप सञ्चालन हुने गरेको छ () छैन ()
- विद्यालयका असल अभ्यासको बारेमा वार्षिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गरी प्रबोधीकरण गर्ने गरिएको छ () छैन ()
- प्रत्येक शुक्रवार पाचौ घण्टी सम्मका कक्षाहरू अनिवार्य रुपमा संचालन भएको छ () छैन ()
- सवै शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूले विद्यालयमा पोशाक लगाउने गरेका छन् () छैनन् ()
- विद्यालयमा बालदिवस, शिक्षादिवस, सहिददिवस आदि दिवसहरू विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाउने गरिएको छ () छैन ()
- विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक र विव्यस पदाधिकारीका लागि आचार संहिता वनाई प्रदर्शन गरिएको र त्यसको पालना भएको छ () छैन ()
- EMIS लगायत आधारभूत सूचना तथा तथ्याङ्कहरू अद्यावधिक र प्रदर्शनगरिएको छ () छैन ()
- विद्यालयमा लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रणका लागि गुनासो व्यवस्थापन समिति निर्माण गरी त्यसलाई सक्रिय बनाइएको छ () छैन ()
- कम्तिमा २ महिनामा १ पटक विव्यस बैठक बस्ने गरेको छ () छैन ()

मासिक रुपमा कम्तिमा १ पटक स्टाफ बैठक बस्ने गरेको छ () छैन ()

-
- विव्यसले विद्यालयको नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने गरेको छ () छैन ()
- (ख) शैक्षिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी सूचकहरू :
१. विद्यालय सुधार योजना निर्माण एव अद्यावधिक गरिएको छ () छैन ()
 २. विद्यालय सुधार योजनामा सबै बालबालिका विद्यालय भर्ना गरी पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने विद्यार्थी नियमितता बढाउने, कक्षा छाड्ने र दोहोर्याउने दर घटाउने, सिकाई उपलब्धि बढाउने लगायत विपत व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयहरू समावेश गरिएको छ () छैन ()
 ३. विद्यालय सुधार योजनाको कम्तिमा ८० प्रतिशत कार्यान्वयन भएको छ () छैन ()
 ४. शिक्षकहरूले वार्षिक शैक्षणिक योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको () नगरेको ()
- (ग) पहुँच,नियमिततार दक्षता सम्बन्धी सूचकहरू :
- विद्यालय हरूको सेवा क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ () छैन ()
 - सेवाक्षेत्र भित्रका आधारभूत शिक्षा उमेरका सबै बालबालिका विद्यालय भर्ना भएका छन् () छैनन् ()
 - भर्ना भएका मध्ये शत्र प्रतिशत विद्यार्थीले अन्तिम परीक्षा सम्म पढाइलाई निरन्तरता दिएका भएमा ५ अंक, ८५ प्रतिशत भन्दा बढी तर सत प्रतिशत भन्दा कमले निरन्तरता दिएका भएमा ३ अङ्क र ७० प्रतिशत भन्दा बढी र ७० प्रतिशत भन्दा कमले निरन्तरता दिएका भएमा १ अङ्क प्रदान गर्ने प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै १ मा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
 - विद्यार्थी औषत उपस्थिति ९० प्रतिशत भन्दा माथि भएमा ३ अंक, ८० भन्दा बढी तर ९० प्रतिशत भन्दा कम भएमा २ अङ्क र ७० भन्दा बढी तर ८० प्रतिशत भन्दा कम भएमा १ अङ्क प्रदान गर्नुहोस् । प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै १ मा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् । गत महिनाको उपस्थितिको औषत निकाल्ने ।
 - हरेक कक्षामा कक्षा शिक्षक तोकै लिखित कार्यविवरण सहित जिम्मेवारी दिइएको छ () छैन ()
 - बाल क्लवहरूको गठन भएको र बालक्लवहरू क्रियाशील रहेका छन् () छैनन् ()
 - सेवाक्षेत्र भित्रका सबै अभिभावक साक्षर भएका र तिनको अभिलेख राखिएको छ () छैन ()
 - विद्यार्थी नियमितताका लागि कक्षा शिक्षक, बालक्लव, विव्यस र विव्यसले उपसमिति गठन गरेको भए सो का लागि कार्यविधि तयार गरी विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत गराई लागु गरिएको छ () छैन ()
 - विद्यार्थी हाजिरीकालागि शिक्षा विभागबाट जारी गरिएको विद्यार्थी स्वास्थ्य तथा पोषणका सूचक भएको हाजिरी रजिष्टरको प्रयोग गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
 - हाजिरी रजिष्टरमा अङ्क दिएर विद्यार्थी हाजिर गर्ने र वढी उपस्थित हुने विद्यार्थीलाई मासिक रूपमा पुरस्कृत गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
 - आधारभूत तहको कक्षा १ देखि ८ सम्म विद्यार्थीको कक्षा दोहोर्याउने दर १ प्रतिशत भन्दा कम भएमा ३ अङ्क १ देखि ३ प्रतिशत सम्म भएमा २ अङ्क र ३ प्रतिशत देखि ५ प्रतिशत सम्म भएमा १ अङ्क प्रदान गर्ने । प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै १ मा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
- (घ) शैक्षिक उपलब्धि सम्बन्धी सूचकहरू :
१. शै स शुरु भएको १५ दिन भित्र सबै कक्षा तथा विषयको सिकाइउपलब्धि गणना गरी प्रदर्शन गर्ने गरिएको छ () छैन ()
 २. सिकाइउपलब्धि गणना पश्चात् शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि भए नभएको समीक्षा गर्ने गरिएको छ () छैन ()
 ३. प्राप्त उपलब्धिका आधारमा शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई आवश्यक प्रोत्साहन प्रदान गर्ने गरिएको छ () छैन ()
 ४. सिकाइउपलब्धि अभिवृद्धिका लागि स्पष्ट रूपमा कार्यविभाजन र जवाफदेहीताको किटान गरिएको छ () छैन ()

१. वार्षिक औषत सिकाई उपलब्धि ९० प्रतिशत भन्दा माथि भएमा ५ अंक, ८० भन्दा बढी तर ९० प्रतिशत भन्दा कम भएमा ४ अङ्क र ७० भन्दा बढी तर ८० प्रतिशत भन्दा कम भएमा ३ अंक, ६० भन्दा बढी तर ७० प्रतिशत भन्दा कम भएमा २ अङ्क ५० भन्दा बढी तर ६० प्रतिशत भन्दा कम भएमा १ अङ्क प्रदान गर्नुहोस् । प्राप्ताङ्क (५) (४) (३) (२) (१) कुनै १ मा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
२. वार्षिक कम्तिमा ३ प्रतिशतका दरले विद्यार्थी सिकाई उपलब्धि बढेको छ () छैन ()
३. स्रोतकेन्द्र स्तरीय परीक्षामा सबै विद्यार्थी उत्तीर्ण भएको () नभएको ()
४. जिल्ला स्तरीय परीक्षामा विद्यार्थीको उत्तीर्ण प्रतिशत कम्तिमा ८० प्रतिशत पुगेको () नपुगेको ()
५. एस एल सी परीक्षामा माथिल्लो कक्षामा पढन पाउने प्रतिशत कम्तिमा ७५ प्रतिशत पुगेको () नपुगेको ()
६. स्टाफ र विव्यस बैठकमा सिकाई उपलब्धि अभिवृद्धि सम्बन्धी एजेण्डामा छलफल भएको () नभएको () कुनै ३ ओटा बैठकको माइन्ट आकस्मिक रूपमा हेर्ने ।
७. मासिक रूपमा कक्षागत अभिभावक बैठक बोलाई विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि अभिवृद्धिवारे छलफल गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
८. अभिभावकको समेत संलग्नतामा सिकाइ उपलब्धि वृद्धिको योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
९. सिकाइ उपलब्धि अभिवृद्धिका लागि भएका निर्णय कम्तिमा पनि ८० प्रतिशत कार्यान्वयन भएको () नभएको ()
१०. कक्षा शिक्षक र प्रधानाध्यापकले वर्षमा कम्तिमा एउटा कार्यमुलक अनुसन्धान वा घटना अध्ययन गरेको () नगरेको ()
११. कार्यमूलक अनुसन्धानको नतिजा प्रवोधीकरण गरी कार्यान्वयन गरिएको () नगरिएको ()
१२. प्रअले मासिक रूपमा कम्तिमा ५ ओटा कक्षा अवलोकन गरेको () नगरेको ()
१३. कमजोर सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यार्थीलाई अरु सरह बनाउन अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरिएको () नगरिएको ()
१४. विद्यालयमा पुस्तकालयको व्यवस्था छ () छैन ()
१५. पुस्तकालयमा गई बालबालिकाले नियमित रूपमा अध्ययन गर्ने गरेका छन् () छैनन् ()
१६. बालबालिकाहरूले पुस्तकालयबाट घरमा समेत पुस्तक लगी अध्ययन गर्ने गरेका छन् () छैनन् ()

(ड) पाठ्यक्रम परीक्षा र मूल्याङ्कन सम्बन्धी सूचकहरू :

- विद्यालयमा पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, शिक्षक निर्देशिका, शब्दकोष, स्रोतसामग्री र आवश्यकतानुसारका बाल पुस्तक समेतको पुस्तकालयको व्यवस्था गर्ने भएको () नभएको ()
- स्रोतकेन्द्रसंगको समन्वयमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय गराई आफ्नो स्रोतकेन्द्र भित्र पठनपाठन हुने स्थानीय पाठ्यक्रम तर्जुमा एवं तर्जुमा भएको पाठ्यक्रमलाई सम्बन्धित शिक्षक मार्फत प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
- कक्षा ७ सम्म निरन्तर विद्यार्थी मूल्यांकन (CAS) लागु गरिएको () नगरिएको ()
- निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन अन्तरगत कम सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यार्थीका लागि अतिरिक्त सहयोग गर्ने र सो को अभिलेख राख्ने गरिएको () नगरिएको ()
- निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन र आवधिक रूपमा लिइने मासिक परीक्षाबाट प्राप्त विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको सहसम्बन्ध विश्लेषण गर्ने कुनै असंगति पाइएमा कारण पहिचान गरी समाधानका उपाय अवलम्बन गर्ने गरिएको () नगरिएको ()
- हरेक त्रैमासिक र अर्धवार्षिक परीक्षा पश्चात विद्यार्थीको प्राप्ताङ्कबारे अभिभावकलाई प्रतिवेदन दिई लिखित प्रतिक्रिया लिने गरिएको () नगरिएको ()

-
- विद्यार्थीलाई परीक्षाका लागि तयार पार्न साप्ताहिक एवं मासिक रूपमा आवश्यकता अनुसार domy exam हरु संचालन गर्ने गरिएको () नगरिएको () खास गरी कक्षा ५ भन्दा माथि ।
- (च) विद्यालय भौतिकअवस्था तथा विद्यालय बातावरणको सरसफाई सम्बन्धी सूचकहरु :
१. कक्षा १-३ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा (३ वटा कक्षाकोठा र १ वटा अफिसका लागि) कम्तिमा ४ वटा, कक्षा १-५ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा कम्तिमा ७ वटा, कक्षा १-८ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा कम्तिमा ११ वटा, कक्षा १-१० सम्म सञ्चालित विद्यालयमा कम्तिमा १४ वटा र १-१२ संचालन भएकोमा कम्तिमा १८ वटा कोठा भएको () नभएको ()
 २. औषतमा एकजना विद्यार्थीले कक्षाकोठा भित्र आधारभूत तहमा ०.७५ वर्ग मी. र माध्यमिक तहमा १.०० वर्ग मी क्षेत्रफल पाएका () नपाएका ()
 ३. एउटा कोठामा सरदर ४५ जना भन्दा बढी विद्यार्थी नहुन गरी सेक्सनको व्यवस्था गरिएको () नगरिएको ()
 ४. प्रत्येक कक्षा कोठामा पर्याप्त प्रकाशको व्यवस्था भएको र दोहोरो हावाखेल्ने व्यवस्था भएको () नभएको ()
 ५. विद्यालयमा प्रति ५० विद्यार्थी बराबर एउटा छुट्टै शौचालय र १५० विद्यार्थी बराबर एउटा युरिनलको व्यवस्था भएको () नभएको ()
 ६. विद्यालयको भौतिक संरचना अपाङ्ग मैत्री भएको () नभएको ()
 ७. कक्षा ५ भन्दा माथि सञ्चालित विद्यालयमा छात्राका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था भएको () नभएको ()
 ८. विद्यालयमा पर्याप्त र शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था भएको () नभएको ()
 ९. विद्यालयमा शौचालय र विद्यालय हाताको सरसफाईको अवस्था निकै राम्रो भएमा ३ अंक, राम्रो भएमा २ अङ्क र सन्तोषजनक भएमा १ अङ्क प्रदान गर्ने । प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै एउटामा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
 १०. विद्यालय सरसफाईमा पालो मिलाई नियमित रूपमा विद्यार्थी समेत परिचालन गर्ने गरिएकोमा २ अंक, कर्मचारीले सरसफाई गर्ने गरेकोमा १ अङ्क र नियमित रूपमा सरसफाई गर्ने नगरिएकोमा ० अङ्क दिनुहोस् । प्राप्ताङ्क (२) (१) कुनै एउटामा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
 ११. कक्षा कोठामा शिक्षकले विभिन्न क्रियाकलाप गराउन मिल्ने गरी उपयुक्त किसिमका र बालमैत्री फर्निचर उपलब्ध भएका () नभएका ()
 १२. विद्यालयमा सरसफाइका हिसावले तह ३ सूचक पूरा भएको भए ३ अंक, तह २ सूचक पूरा भएको भए २ अङ्क र तह १ का सूचक पूरा भएको भए १ अङ्क प्रदान गर्नुहोस प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै एउटामा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस ।
 १३. विद्यालयमा प्राथमिक उपचार सामग्रीको व्यवस्था र तिनको नियमित प्रयोग भएको छ () छैन ()
 १४. विद्यालयको पठनपाठनमा कम्प्युटरको प्रयोग हुने गरेको छ () छैन ()
- (छ) पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता सम्बन्धी सूचकहरु :
- विद्यालयको लेखा परीक्षणबाट बेरुजु देखिएको () नदेखिएको ()
 - तोकिएको समयमा सामाजिक परीक्षण गराउने गरेको () नगरेको ()
 - तोकिएको समयमा वित्तीय लेखापरीक्षण गराउने गरेको () नगरेको ()
 - विद्यालयमा गुनासो सुन्ने व्यक्ति तोकिएको र सुझाव पेटिका राखिएको छ () छैन ()
 - प्राप्त भएका गुनासा सम्बोधन गरी सो को अभिलेख राखिएको () नराखिएको ()
- (ज) शिक्षक दक्षता सम्बन्धी सूचकहरु :
- विद्यालयका सबै शिक्षकले १० महिने वा सो सरहको तालिम र शिक्षक पेशागत विकास अन्तरगत सबै मोडुलको तालिम पाएका भए ३ अंक, कम्तिमा ७५ प्रतिशतले ती दुबै तालिम लिएको भए २ अङ्क

१. र ५० प्रतिशत भन्दा बढीले ती दुवै तालिम लिएका भए १ अङ्क प्रदान गर्नुहोस् । प्राप्ताङ्क (३) (२) (१) कुनै १ मा ठिक चिन्ह लगाउनुहोस् ।
२. शिक्षकको पेशागत दक्षता विकासका लागि विद्यालयमा कम्तिमा महिनामा १ पटक बैठक छलफल र अन्तरक्रिया छलफल हुने गरेको छ () छैन ()
३. शिक्षकको पेशागत विकासका लागि सहपाठी वा विज्ञ शिक्षकबाट कक्षा अवलोकन र सुझाव पृष्ठपोषण हुने गरेको छ () छैन ()
४. शिक्षकको पेशागत विकासका लागि विज्ञ शिक्षकबाट बेला बेलामा नमूना कक्षा प्रदर्शन हुने गरेको छ () छैन ()
५. शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा वार्षिक रुपमा उत्कृष्ट शिक्षक छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने गरिएको छ () छैन ()

प्रधानाध्यापकको

प्रमाणीकरण गर्ने

स्वीकृत गर्ने

नाम:

नाम:

नाम:

हस्ताक्षर :

हस्ताक्षर:

हस्ताक्षर:

मिति:

मिति:

मिति:

विद्यालयको छाप

जनता ट्रेडर्स

राप्ती गा.पा.-१,भालुबाङ्गा,देउखुरी, दाङ ।

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै “माण्डवी शैक्षिक दर्पणको” निरन्तरताको कामना गर्दछु ।

हाम्रा सेवाहरु :-हामी कहाँ सिसा, पलाई, ढोका, सनमाइक,फोरमाइका, जाली, किल्ला,कौंटी, कब्जा, गाराली, रंगीन कर्कटपाता लगायत सम्पूर्ण, फर्निचर तथा घर निर्माणका लागि आवश्यक फिटिङ सामग्रीहरु थोक तथा ,फुटकर मूल्यमा उपलब्ध गराईन्छ ।

प्रो. राम प्रसाद न्यौपाने

मो. ९८५७८४०६४५

फोन :०८२-४१५०५९

प्यूठान सनराईज एकेडेमी

माण्डवी गाउँपालिका-३, लामाचौर प्यूठान

लंक बहादुर नेपाली
प्रिन्सिपल

१. विद्यालयको पृष्ठभूमि:-संस्थको विषयमा लामो समयदेखि छलफल तथा अन्तक्रिया भएको भएता पनि हामीसंग त्यस बेलाका सम्पूर्ण सामाग्रीहरू नभएकोले वि.स. २०६४ साल पौष १६ गते कम्पनी रजिस्टर कार्यालय काठमाण्डौमा विधिवत रूपमा दर्ता भएपछिको मितिलाई हामीले यसको स्थापना मिति मानेका छौं । त्यस समयपछि लगातार वर्ष देखि शिक्षा क्षेत्रमा हाम्रो संस्था प्यूठान सनराईज एकेडेमी प्रा.ली. ले अनवरत रूपमा काम गर्दै आएको छ । स्थापना कालमा नयाँ“गाउँ”-८ लामाचौरमा ४ कोठाको बा“सले बारेको र टायलको छाना र ४ कोठाको घर भाडा लिईवाट आन्नो कार्य आरम्भ गरेको संस्थाले आजका मिति सम्म विभिन्न आरोह अभरोह पार गर्दै अगाडी बढेको छ । अहिले यस संस्थाको आन्नो जग्गामा १० कोठे दुई तलाको भवन रहेको छ र पक्की शौचालय ७ र पिउने पानी धारा ३ प्रयोगमा छन् । विद्यार्थीहरू खेल्ने चउरको राम्रो व्यवस्था छ ।

यस वर्ष हामीले कक्षा नर्सरी देखि कक्षा-७ सम्म संचालन गरिएको छ भने कार्यरत कर्मचारीमा १५ जना शिक्षक शिक्षिका र १ जना परिचारीका रहेका छन् । विद्यार्थी संख्या ३०६ जना रहेका छन् ।

२. वर्तमान व्यवस्थापन समिति:

यस विद्यालयलाई व्यवस्थित गर्नका लागि ७ जनाको समिति बनेको छ ।

१. पदम बहादुर राउत (अध्यक्ष)
२. टेक बहादुर योगी (सदस्य)
३. वाम बहादुर खत्री
४. दुर्गा बहादुर खड्का (विनी)
५. जीवा सुनार
६. भरत सुनार
७. लंक बहादुर नेपाली (सदस्य सचिव)

३. अनुमति मिति २०६४ साल पौष १६ गते ।

४. अभिभावक गठन समितिहरू:

यस विद्यालयको अभिभावक गठन समितिमा ९ जनाको समिति बनेको छ ।

१. संगिता कार्की	२. माया वि.सी.
३. पार्वता पुन	४. नरमता कुवर
५. निर्मला जि. एम.	६. रूपा नेपाली
७. मिन राज पुन	८. पदमा राउत
९. वाम ब. खत्री	

५. २०७३ सालको सिकाई उपलब्धी:

विद्यार्थी संख्या २३९ जना रहेका छन त्यस परिणाम अनुसार ८८.७९ प्रतिशत विद्यार्थीहरू उत्तिण भएका छन भने छात्रामा ९९.५४ प्रतिशत र छात्रमा ८०.२५ प्रतिशत उत्तिणको नतिजा रहेको छ। क्रमश उत्तिण हुनेको प्रतिशत बढाउने क्रममा हामी सम्पूर्ण शिक्षक शिक्षिका लगायत अभिभावकहरूले अझै जोड दिने छौ।

६. वर्तमान शिक्षक/शिक्षिकाहरू

S.N.	Name	Post	Qualification
1.	Mr. Lank Bdr. Nepali	Principal	B. Ed. English
2.	Mr. Bam Bdr. Khatri	Vice-Principal	I.Ed. English
3.	Mr. Lal Bdr. Pun Magar	Asst. Teacher	I.A. English
4.	Mr. Top Jung Thapa		M.A. Nepali
5.	Mr. Sarad K.C.		I.Ed. English
6.	Mr. Ramesh Nepali		I.Ed. English
7.	Mr. Kamal K.C.		I.Sc. Science
8.	Mrs Pratiksha Gorathoki		I.Sc. Science
9.	Miss Sita Karki		I.Ed. Nepali
10.	Miss Chhaya Khatri		I.Ed. Maths
11.	Mrs Shobana K.C.		I.Ed. Nepali
12.	Mrs Dila Raut		I.Com.
13.	Mrs Kabita Roka		I.Ed. English
14.	Miss Pima Nepali		I.Ed. English
15.	Miss Puspa K.C.		I.Ed. Nepali
16.	Mrs. Sangita Khanal	Office Asst.	

७. विद्यालयले गरेको राम्रा पक्षहरू:

- क. बालबालिकाहरूलाई सामग्री प्रयोगद्वारा पठन पाठन गरिन्छ। ख. यातयातको सुविधा भएको।
 ग. दक्ष तथा अनुभविशिक्षकहरूद्वारा पढाउने व्यवस्था।
 घ. बालबालिकाहरू खेल्दा खेल्दै रोचक ढंगबाट प्रशिक्षणको व्यवस्था।

लाहुरे पछिको सडघर्ष गाडी

२०७४ सालको बडादशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गको सुख शान्ति, सम्बृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति तथा सु-स्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै माण्डवी शैक्षिक दर्पणको निरन्तरताको कामना गर्दछु।

हामी कहाँ रिजर्व गाडी चाहिएकोमा जुन सुकै बेला उपलब्ध गराइन्छ। एक पटक सेवा गर्ने मैका दिनु होला।

नारायण के.सी.

सम्पर्क:-

विद्यालय कोड नं.५२०३४००००८

फोन नं.-९८४७८६६८८३

माण्डवी ईडलिस बोर्डिङ स्कुल माण्डवी गाउँपालिका-३,
जस्पुर प्यूठान

चन्द्र बहादुर कार्की
प्र.अ.

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :- प्यूठान जिल्लाको दक्षिणी भेगमा अवस्थित यस श्री माण्डवी ईडलिस बोर्डिङ स्कुलको पूर्वमा माण्डवी गा.पा. -५ रम्दी पश्चिममा माण्डवी गा.पा. -४ उदयपुरकोट, उत्तरमा स्वर्गद्वारी न.पा. -९ गोठिवाड र दक्षिणमा माण्डवी गा.पा. -९ तिराम पर्दछ । यस विद्यालयको काखमा रहेको जस्पुरकोट र नैनपोखरी डाँडाबाट हिमालयको मनोहर दृश्य देख्न सकिन्छ, साथै छिमेकी विद्यालय भुवनेश्वरी आधारभुत निम्न माध्यमिक विद्यालयको छेउमै रहेको आकर्षक पोखरी , पाँकुरी खोलाले सिँचित सम्मा हरियाली जस्पुरको फाँट र यसै स्कुलको छेउमै रहेको शिव मन्दिर यहाँका रमणिय ठाउँहरू हुन । विभिन्न फलफुलहरूको वगैचा र बरपिपल चौतारिको शितल छायामा हुर्किरहेको यो विद्यालय चकचके लिवाङ्ग सडक खण्डको छेउमै रहेको छ । समयको माग सँगै यहाँका बुद्धिजीवी, समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी र भद्रभलादमी हरूको सोच र माग अनुसार आफ्नै लगानिमा प्रा.वि को स्वीकृती पाएको यस माण्डवी ईडलिस बोर्डिङ स्कुलको स्थापना २०६४ साल वैशाख ६ गते विधिवत रूपमा भएको थियो । यस विद्यालयका स्थापना कालका संस्थापक हरू श्री बसन्त श्रेष्ठ, श्री रामचन्द्र पौडेल, श्री खेम बसनेत र श्री धनेन्द्र कार्की हुनुभएको र हालका संस्थापक श्री खिम बहादुर कार्की रहनुभएको छ । स्थापना कालदेखिनै यस विद्यालयले शिक्षाको उच्च गुणस्तर प्रदान गर्दै आएको छ। राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरलाई मध्यनजर गर्दै भाषागत रूपमा अङ्ग्रेजी विषय र प्राविधिक सीप विकासका लागि कम्प्युटर विषयलाई यस विद्यालयले बढि जोड दिएको छ । सम्पूर्ण विषयहरू अङ्ग्रेजी माध्यम बाट पठनपाठन गर्दै हरेक वर्ष उच्च श्रेणिमा सतप्रतिशत विद्यार्थी उर्तिण गराउनु यस विद्यालयको विशेषता रहेको छ । यस विद्यालयमा चाप का कारण थप भवनको आवश्यकता रहेको छ , यस विद्यालयमा हाल ५ जना शिक्षिका , ५ जना शिक्षक र १ जना कार्यालय शहयोगी गरी जम्मा ११ जना कर्मचारी कार्यरत छन् ।

यस विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी विवरण

क्रस	नामथर	तह	ठेगाना	जन्ममिती	नियुक्ति मिति	नि.किसी म	योग्यता	अध्यापन गर्ने विषय
१	चन्द्र बहादुर कार्की	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०४५-५-२६	२०६८-१०-४	अस्थायी	वि.एड	कम्प्युटर
२.	अम्बिका जि.एम	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-१	२०४९-१२-१४	२०७१-६-२९	अस्थायी	वि.एड	गणित
३.	पदम सुनार	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०३१-६-९	२०६४-३-४	अस्थायी	आइ.एड	सामाजिक
४	कमलराज कार्की	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०३६-२-८	२०७०-४-१६	अस्थायी	आइ.एड	स्वास्थ्य
५.	बिमला रसाली	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०५०-१-१६	२०६७-६-१	अस्थायी	आइ.एड	नेपाली
६	बबिता योगी	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०५३-४-३०	२०७०-११-५	अस्थायी	आइ.एड	अङ्ग्रेजी
७	दिपक अधिकारी	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-३	२०५५-३-१३	२०७४-४-२	अस्थायी	आइ.एड	अङ्ग्रेजी
८	अमृत सुनार	प्रा.वि	माण्डवी गा.पा.-४	२०५२-५-१२	२०७४-५-१३	अस्थायी	आइ.एड	विज्ञान
९	पुर्णमाया कार्की बराली	शिशु	माण्डवी गा.पा.-३	२०४८-२-२०	२०७३-५-३	अस्थायी	आइ.एड	
१०	माधवा कार्की	शि.शु	माण्डवी गा.पा.-३	२०७४-२-२३	२०५१-१०-१८	अस्थायी	आइ.एड	
११.	नरमता योगी	का.स	माण्डवी गा.पा.-३	२०३१-३-१४	२०६७-३-८	अस्थायी		

यस विद्यालयमा अध्ययनरत छात्र, छात्रा को विवरण ।

क्र.स.	विवरण	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	नर्सरी	२०	२६	४६
२.	एल.के.जी	१२	१०	२२
३.	यू.के.जी	१३	११	२४
४	एक	१४	११	२५
५	दुई	७	१५	२२
६	तिन	९	१४	२३
७	चार	१	७	८
८	पाँच	५	४	९

शैक्षिकसत्र २०७३ को वास्तविक सिकाइ उपलब्धी र २०७४ को लक्ष्य तथा सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि तय गरिएको रणनीति कक्षागत तथा विषयगत सिकाइ उपलब्धी विवरण

कक्षा	विषय वि संख्या	नेपाली		अंग्रेजी		गणित		सामाजिक		विज्ञान	
		वास्तविक	लक्षित	वास्तविक	लक्षित	वास्तविक	लक्षित	वास्तविक	लक्षित	वास्तविक	लक्षित
१	२५	५५.००	६५.००	५४.८०	६५.००	७१.१२	८०.००	५३.९०	६८.००	७१.८३	८१.००
२	२२	५०.९२	६२.००	४८.३०	६४.००	५६.०७	६५.००	५३.६१	६७.००	५४.७६	६८.००
३	२३	५२.५४	६५.००	५०.०९	६५.००	५८.४५	७०.००	५३.१८	६७.००	६३.२७	७८.००
४	८	६०.८७	७५.००	६२.३७	७५.००	५०.००	६३.००	४९.००	६४.००	६१.५०	७६.००
५	९	५७.००	७०.००	४५.२०	६०.००	५३.७०	६८.००	४८.९०	६४.००	४८.६०	५८.००

शिक्षकगत सिकाइ उपलब्धी तथा लक्ष्य विवरण

क्र.स.	विषय शिक्षकको नामथर	कक्षा	अध्यापन गर्ने विषय	औषत सिकाइ उपलब्धी		सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि रणनीतिहरू
				०७२ को वास्तविक	०७३ को लक्षित	
१	चन्द्र बहादुर कार्की	३	अङ्ग्रेजी	५०.०९	६५.००	१) निरन्तर मुल्याङ्कन गर्ने । २) विद्यार्थीलाई नियमित उपस्थित गराउने । ३) अधिकतम शैक्षिक सामाग्रीको प्रयोग गर्ने ।
		४	अङ्ग्रेजी	६२.३७	७५.००	
		५	कम्प्युटर	४५.२०	६०.००	
२	कमलराज कार्की	३	स्वासथ्य	५२.५४	६५.००	१) बालमैत्री शिक्षणमा जोड दिने । २) गृहकार्यमा जोड दिने । ३) प्रदर्शन विधिबाट शिक्षण गर्ने
			नेपाली	६०.८७	७५.००	
		५	स्वासथ्य	५७.००	७०.००	

३	अम्बिका जि.एम.	३	अङ्ग्रेजी	५८.४५	७०.००	१) अधिकतम शिक्षण विधिहरू प्रयोग गर्ने । २) अतिरिक्त कक्षा संचालन गर्ने । ३) अभिभावक संग अन्तरक्रिया गर्ने ।
		४	अङ्ग्रेजी	५०.००	६३.००	
		५	गणित	५३.७०	६८.००	
४	अमृत सुनार	३	विज्ञान	६३.२७	७८.००	१) प्रदर्शन र प्रयोगात्मक विधि अपनाउने । २) नियमित उपस्थितिलाई जोड दिने । ३) प्रयोगशालाको व्यवस्था मिलाउने ।
		४	विज्ञान	६१.५०	७६.००	
		५	विज्ञान	४८.६०	५८.००	
५	दिपक अधिकारी	१	विज्ञान	७१.८३	८१.००	१) स्थलगत अवलोकन गराउने। २) उचित शैक्षिक सामाग्रीको प्रयोग गर्ने ।
		२	विज्ञान	५४.७६	६८.००	

६.	पदम सुनार	१	सामाजिक	५३.९०	६८.००	१) पोस्टर चार्टहरूको प्रयोग गर्ने । २) सामाजिक क्रियाकलाप गराउने । ३) अध्ययन अवलोकन भ्रमण गराउने ।
		२	सामाजिक	५३.६१	६७.००	
		३	सामाजिक	५३.१८	६७.००	
		४	सामाजिक	४९.००	६४.००	
		५	सामाजिक	४८.९०	६४.००	
७	बबिता योगी	१	अङ्ग्रेजी	५४.८०	६५.००	१) निरन्तर मुल्याङ्कन गर्ने । २) विद्यार्थीलाई नियमित उपस्थित गराउने । ३) अधिकतम शैक्षिक सामाग्रीको प्रयोग गर्ने ।
		२	अङ्ग्रेजी	४८.३०	६४.००	

८	अम्बिका जि.एम	१	गणित	७१.१२	८०.००	१) अधिकतम शिक्षण विधिहरू प्रयोग गर्ने । २) अतिरिक्त कक्षा संचालन गर्ने । ३) अभिभावक संग अन्तरक्रिया गर्ने ।
		२	गणित	५६.०७	६५.००	
९	बिमला रसाली	१	नेपाली	५५.००	६५.००	१) बालमैत्री शिक्षण गर्ने । २) सुनाई,बोलाई,लेखाई र पढाई मा जोड दिने ३) शिक्षक-शिक्षक र शिक्षक प्रधानाध्यापक विच छलफल गरी समस्याको समाधान गर्ने ।
		२	नेपाली	५०.९२	६२.००	

